

Հ Ի Մ Ն Ա Վ Ո Ր ՈՒ Մ Ն Ե Ր

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ
 ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ**

NN ը/կ	Հիմնավորումներ
Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարություն	
1.	<p>«Հայաստանի Հանրապետության էլեկտրաէներգետիկական համակարգի էլեկտրաէներգիայի շուկայի ազատականացման և միջպետական առևտրի զարգացման միջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.2-րդ կետի «էներգետիկ ենթակառուցվածքներ և բնական պաշարներ» բաժնի 1-ին ենթակետի, ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3.4 կետի «էներգետիկա» բաժնի 1.1 ենթակետի և ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հուլիսի 29-ի N 29 արձանագրային որոշման 11-րդ կետի հանձնարարականի համաձայն, համագործակցելով ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի հետ, պետք է մշակվի և մինչև 2017 թվականի մայիսի 31-ը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացվի ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի էլեկտրաէներգիայի շուկայի ազատականացման և միջպետական առևտրի զարգացման միջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույցի նախագիծ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>ՀՀ էներգետիկայի միջպետական առևտուրը հնարավոր դարձնելու և ավելի լայն մրցակցություն խրախուսելու նպատակով նախատեսվում է մշակել ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի էլեկտրաէներգիայի շուկայի ազատականացման և միջպետական առևտրի զարգացման միջաջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույց՝ այն</p>

ներդաշնակեցնելով էներգետիկայի միջպետական առևտրի հետ կապված Եվրամիության պահանջներին՝ չհակասելով ԵԱՏՄ-ի շրջանակներում ՀՀ-ի ստանձնած պարտավորություններին:

Հայաստանում նոր, ժամանակակից էլեկտրաէներգետիկական շուկային անցնելու անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ներքին շուկայի կարիքներով, ինչպես նաև կարևորվում է Վրաստանի հետ առևտրի հնարավորություններն օգտագործելու համար: Միջսահմանային առևտուրն ընձեռում է փոխշահավետ հնարավորություններ և նպաստում Հայաստանի ներքին շուկայի արդյունավետության բարելավմանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի էլեկտրաէներգիայի շուկայի բացերի վերլուծության նախնական արդյունքները՝ ՀՀ կառավարությունը նախաձեռնում է ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի էլեկտրաէներգիայի շուկայի ազատականացման միջոցառումների իրականացում:

2. Կարգավորման առարկան

ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի էլեկտրաէներգիայի շուկայի ազատականացման և միջպետական առևտրի զարգացման միջոցառումների մշակում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացում

2.

«Էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.2-րդ կետի «Էներգետիկ ենթակառուցվածքներ և բնական պաշարներ» բաժնի 1-ին ենթակետի,

ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3.4 կետի «Էներգետիկա» բաժնի 2.1 ենթակետ և ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հուլիսի 29-ի N 29 արձանագրային որոշման 11-րդ կետի հանձնարարականի համաձայն, համագործակցելով

ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի հետ, պետք է մշակվի և մինչև 2017 թվականի մայիսի 31-ը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացվի ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի էլեկտրաէներգիայի շուկայի ազատականացման և միջպետական առևտրի զարգացման միջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույցից բխող «Էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի էլեկտրաէներգետիկական շուկայի ներկայիս կառուցվածքը հիմնականում մշակվել է 2004 թվականին, երբ «Հայէներգո» ՓԲԸ-ի՝ «Միակ գնորդ» գործառույթի պատասխանատվությունն անցավ «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի բաշխիչ ընկերությանը: «Հայէներգո» ՓԲԸ-ի գործունեությունը դադարեցնելը անհրաժեշտ, սակայն ոչ բավարար քայլ էր արդյունավետ ու թափանցիկ էլեկտրաէներգետիկական շուկա կառուցելու համար:

Հաշվի առնելով ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի էլեկտրաէներգիայի շուկայի բացերի վերլուծության արդյունքները՝ նախատեսվում է բարելավել ՀՀ էներգետիկայի ոլորտի օրենսդրական շրջանակը:

Հայաստանում նոր, ժամանակակից էլեկտրաէներգետիկական շուկային անցնելու անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ներքին շուկայի կարիքներով, ինչպես նաև կարևորվում է Վրաստանի հետ առևտրի հնարավորություններն օգտագործելու համար: Միջսահմանային առևտուրն ընձեռում է փոխշահավետ հնարավորություններ և նպաստում Հայաստանի ներքին շուկայի արդյունավետության բարելավմանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի էլեկտրաէներգիայի շուկայի ազատականացմանն ու միջպետական առևտրի զարգացմանը նպաստող իրավական պայմանների ստեղծման և ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության, ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի և այլ պետական մարմինների գործառույթների հստակեցման նպատակով «էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների և լրացումների իրականացում

2. Կարգավորման առարկան

«էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի էլեկտրաէներգիայի շուկայի ազատականացմանն ու միջպետական առևտրի զարգացմանը նպաստող իրավական պայմանների ստեղծում

3. **«Հայաստանի Հանրապետությունում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցման միջոցառումների պլան-ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.2-րդ կետի «էներգետիկ ենթակառուցվածքներ և բնական պաշարներ» բաժնի 7-րդ ենթակետի և ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հունիսի 31-ի N 836-Ն որոշման հավելվածի 2-րդ կետի կատարման ապահովում: ՀՀ-ում նոր միջուկային էներգաբլոկի

պլան-ժամանակացույցը կհստակեցնի կատարվելիք աշխատանքների ժամկետները և պատասխանատու մարմինների իրավասությունները, կկարգավորի պետական կառավարման մարմինների փոխհարաբերությունները:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2009 թվականին ընդունվել է «Հայաստանի Հանրապետությունում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցման մասին» ՀՀ օրենքը: 2010 թվականին ՀՀ և ՌԴ կառավարությունների միջև ստորագրվել է ՀՀ-ում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցման համագործակցության մասին համաձայնագիր: Ըստ ստորագրված համաձայնագրի՝ ՌԴ կողմը ներդրող է, և ներդրման չափը հավասար է «ռեակտորային կղզյակի» մատակարարման արժեքին: ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հուլիսի 31-ի N 836-Ն որոշմամբ հաստատվել է Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ անվտանգության ապահովման հայեցակարգի դրույթների իրականացումն ապահովող 2014-2020 թվականների միջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույցը, որի 2-րդ կետով ՀՀ-ում նոր միջուկային էներգաբլոկի շահագործման հանձնումը նախատեսված է 2026 թվականին:

ՀՀ էներգետիկ համակարգի երկարատև (մինչև 2036 թ.) զարգացման ծրագրի համաձայն և ՀՀ էներգահամակարգի կայունության ու հուսալիության կարևորությունը հաշվի առնելով՝ առավել նպատակահարմար է ՀՀ-ում կառուցել մինչև 600 մՎտ հզորությամբ նոր միջուկային էներգաբլոկ (էներգաբլոկներ):

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ-ի պետական երաշխիքով վարկային միջոցների ներգրավման սահմանափակումները հաշվի առնելով՝ անհրաժեշտ է տվյալ ծրագիրն իրականացնել առավելապես ներդրումային միջոցների հաշվին:

2. Կարգավորման առարկան

Պլան-ժամանակացույցը կկարգավորի ՀՀ պետական կառավարման մարմինների համագործակցությունը, ինչպես նաև կհստակեցնի կատարվելիք աշխատանքների փուլերը և ժամկետները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Պլան-ժամանակացույցի հաստատմամբ կկանոնակարգվեն և կհստակեցվեն ՀՀ-ում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցման աշխատանքները:

<p>4.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1998 թվականի մայիսի 26-ի N 313 որոշման</p> <p>մեջ փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.2-րդ կետի «էներգետիկ ենթակառուցվածքներ և բնական պաշարներ» բաժնի 9-րդ ու</p>
-----------	---

10-րդ ենթակետերի, ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3.4 կետի «Էներգետիկա» բաժնի 2.3 ենթակետ և ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հուլիսի 31-ի N 836-Ն որոշման հավելվածի 9-րդ ու 10-րդ կետերի կատարման ապահովում

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2014 թվականի հունիսի 27-ին Կլիմայի ներդրումային հիմնադրամների (Climate Investment Funds կամ ԿՆՀ) Ցածր եկամուտ ունեցող երկրներում վերականգնվող էներգետիկայի ընդլայնման ծրագրի (ՎԷԸԾ/SREP) ենթահանձնաժողովը հավանություն տվեց Հայաստանի Հանրապետության վերականգնվող էներգետիկայի ներդրումային պլանին՝ որպես հիմնարար փաստաթղթի, որի համաձայն միջոցներ են տրամադրվում երկրաջերմային էներգետիկայի, ջերմային պոմպերի, արևային ֆոտովոլտային էներգետիկայի և արևային ջրատաքացուցիչների համար՝ ենթակառուցվածքների ստեղծման և (կամ) բարելավման ծրագրերի իրականացման նպատակով:

Ըստ 2014 թվականի հուլիսի 31-ին ՀՀ կառավարության N 836-Ն որոշմամբ հաստատված՝ Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ անվտանգության ապահովման հայեցակարգի դրույթների իրականացումն ապահովող 2014-2020 թվականների միջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույցով նախատեսվում է կառուցել արևային ցանցային ֆոտովոլտային (ՖՎ) էլեկտրակայան (էլեկտրակայաններ), ինչպես նաև երկրաջերմային էլեկտրակայանի կառուցման նպատակով՝ հորատանցքերի հորատման միջոցով առաջնային էներգակրի պարամետրերի որոշում և անհրաժեշտության դեպքում նաև երկրաջերմային էլեկտրակայանի կառուցում:

2015 թվականի հուլիսի 21-ին ՀՀ Նախագահի N ՆՀ-467-Ն հրամանագրով վավերացվել է Հայաստանի Հանրապետության ու Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի միջև 2015 թվականի հունիսի 16-ին ստորագրված համաձայնագիրը՝ 8.55 միլիոն ԱՄՆ-ի դոլար դրամաշնորհի շրջանակներում երկրաջերմային հետախուզական հորատման ծրագիրն իրականացնելու վերաբերյալ, իսկ ՀՀ Նախագահի 2015 թվականի հուլիսի 23-ի N ՆՀ-471-Ն հրամանագրով հաստատվել է նաև Արդյունաբերական մասշտաբի արևային էներգիայի ծրագրի նախապատրաստման համար դրամաշնորհի համաձայնագիրը:

Արդյունաբերական մասշտաբի արևային ՖՎ առաջին կայանի կառուցումը ՀՀ-ում նախատեսված է 2017 թվականին: Երկրաջերմային հետախուզական հորատման աշխատանքների արդյունքում, ռեսուրսի հաստատման դեպքում, կկառուցվի նաև ՀՀ-ում առաջին երկրաջերմային էլեկտրակայանը: Նախատեսվում է, որ նշված կայանների կառուցումը կխթանի վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում նոր արտադրական հզորությունների ստեղծման գործընթացը:

Մինչդեռ ՀՀ օրենսդրությամբ կարգավորված չեն վերականգնվող էներգետիկ ռեսուրսներից էներգակիրների ստացման օբյեկտների (արևային ֆոտովոլտային, երկրաջերմային և այլ տեղակայանքներ) բնականոն գործունեության, քաղաքացիների ու

շահագործող անձնակազմի անվտանգության և գույքի պաշտպանության հետ կապված գործընթացները, ինչն այդ կայանների շահագործման ժամանակ կառաջացնի տարաձայնություններ, տարամեկնաբանություններ և հակասություններ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1998 թվականի մայիսի 26-ի «Էներգետիկայի բնագավառի օբյեկտների անվտանգության գոտիների չափերը և դրանց օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» N 313 որոշման մեջ լրացումներ կատարելու միջոցով կարգավորել նաև վերականգնվող էներգետիկ ռեսուրսներից էներգակիրների ստացման օբյեկտների բնականոն գործունեության, քաղաքացիների և շահագործող անձնակազմի անվտանգության ու գույքի պաշտպանության հետ կապված գործընթացները:

2. Կարգավորման առարկան

Օրենսդրական դաշտի կատարելագործում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Օրենսդրորեն կամրագրվեն վերականգնվող էներգետիկ ռեսուրսներից էներգակիրների ստացման օբյեկտների բնականոն գործունեության, քաղաքացիների և շահագործող անձնակազմի անվտանգության ու գույքի պաշտպանության հետ կապված նորմերը:

5.

««Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում և փոփոխություններ կատարելու մասին» և ««Էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ:

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Ներկայիս օրենսդրության մեջ բացակայում են խթանիչ միջոցառումները վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում՝ խոշոր սպառողների/ինքնավար էներգաարտադրողների մասով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքում և ««Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքում (Օրենքներ) սահմանված են մեխանիզմներ՝ վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում ինքնավար էներգաարտադրողների (մինչև ներառյալ 150 կՎտ դրվածքային հզորություն) գործունեությունը ապահովելու համար, որի շրջանակները սակայն չեն կարող տարածվել 150 կՎտ դրվածքային հզորությունից ավել տեղակայանքների վրա:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է հստակեցնել Օրենքների որոշ դրույթները, հանելով նաև 150 կՎտ

սասիմանաչափը:

2. Կարգավորման առարկան

Վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում, բացառապես սեփական կարիքների բավարարման նպատակով, ինքնավար էներգաարտադրողների/խոշոր սպառողների գործունեության համար օրենսդրական բարենպաստ դաշտի ձևավորում:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Էլեկտրական էներգիայի խոշոր սպառողների համար կստեղծվեն օրենսդրական հիմքեր՝ բացառապես սեփական կարիքների բավարարման նպատակով ինքնավար էներգաարտադրողների գործառույթները իրականացնելու համար:

6. «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի հունիսի 31-ի N 836-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

2013 թվականի հոկտեմբերի 23-ի Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի ՆԿ-182-Ն կարգադրության 73-րդ կետի, ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի. N 646-Ա որոշման հավելվածի 3.4 կետի «էներգետիկա» բաժնի 2.2 ենթակետի կատարման ապահովում ինչպես նաև ՀՀ էներգետիկ անվտանգության պահանջների կատարման արդյունավետության բարձրացում

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հաշվի առնելով 2014-2016 թթ. ընթացքում էներգետիկ համակարգում կատարված աշխատանքները, արձանագրված զարգացումները, ինչպես նաև ՀՀ ազգային անվտանգության խորհրդի կողմից իրականացված էներգետիկ անվտանգության ապահովման հայեցակարգի դրույթների ապահովման ծրագրերի իրականացման ընթացքի դիտարկման արդյունքները՝ անհրաժեշտություն է առաջացել վերանայելու ՀՀ էներգետիկ անվտանգության ապահովման հայեցակարգի դրույթների իրականացումն ապահովող 2014-2020 թվականների միջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույցը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ էներգետիկ անվտանգության ապահովման հայեցակարգի դրույթների իրականացումն ապահովող 2014-2020 թվականների միջոցառումների և իրականացման ժամկետների վերանայում ու հստակեցում

2. Կարգավորման առարկան

էներգետիկ անվտանգության պահանջների իրականացում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

	<p>Հաշվի առնելով 2014-2016 թթ. ընթացքում էներգետիկ համակարգում կատարված աշխատանքները և արձանագրված զարգացումները՝ կվերանայվեն ՀՀ էներգետիկ անվտանգության ապահովման հայեցակարգի դրույթների իրականացումն ապահովող 2014-2020 թվականների միջոցառումները և իրականացման ժամկետները, ինչը կնպաստի ՀՀ էներգետիկ անվտանգության պահանջների կատարման արդյունավետության բարձրացմանը:</p>
7.	<p>«Հանքարդյունաբերության ոլորտի զարգացման հայեցակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հայեցակարգի հիմնական նպատակն է հանքարդյունաբերության ոլորտի պետական քաղաքականությունը նպատակաուղղել հանքարդյունաբերության զարգացմանը՝ օգտակար հանածոների առավել ուսցիոնալ օգտագործմանը, կայուն տնտեսական աճի, վերահսկելի և թափանցիկ գործունեության ապահովմանը, աղքատացման նվազեցմանը, ինչպես նաև կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը:</p> <p>1.1 կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ընդերքօգտագործման իրավահարաբերությունների կարգավորման համար անհրաժեշտ գրեթե բոլոր օրենքները և այլ իրավական ակտերը ընդունված են, սակայն կան կարգավորման դաշտի որոշակի բացթողումներ, անորոշություններ, տարբեր օրենքների միջև գոյություն ունեն անհամապատասխանություններ, որոնք չեն նպաստում ոլորտի կայուն զարգացմանը:</p> <p>1.2 առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Իրավական դաշտը կայուն զարգացման սկզբունքներին համապատասխանեցնելու, օրենսդրության միջոցով պատասխանատվությունը և հաշվետվողականությունը ամրապնդելու, երկրաբանական տեղեկատվության հասանելիությունը ապահովելու համար ոլորտի զարգացման ռազմավարության մշակման նպատակով հայեցակարգի ընդունում:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Հանքարդյունաբերության ոլորտի զարգացմանը նպատակաուղղված պետական քաղաքականության ձևավորում:</p> <p>3. Միջոցառման կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Կայուն զարգացման սկզբունքներին համապատասխան՝ ոլորտի զարգացման ռազմավարության մշակման նպատակով ընդունված հայեցակարգ:</p>
8.	<p>ՀՀ կառավարության 2017 թվականի մարտի 30-ի N° 473-Ա որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ:</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p>

«Աքսես Ինֆրա Սենթրալ Էյժա Լիմիթեդ» ընկերությունը (Ընկերություն) սույն թվականի օգոստոսի 18-ին ներկայացրել է ճշգրտված կադաստրային քարտեզներ: Ուստի, անհրաժեշտություն է առաջացել կատարել դրանից բխող գործողություններ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության 2017 թվականի մարտի 30-ի N° 473-Ա որոշմամբ թույլատրելվել է ՀՀ Գեղարքունիքի և ՀՀ Կոտայքի մարզերի մի շարք համայնքների վարչական սահմաններում գտնվող՝ համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերը, ընդհանուր՝ մինչև 1,250 հեկտար, առանց մրցույթի՝ վարձակալության իրավունքով տրամադրել Ընկերությանը, որը արդեն արդիական չի՝ ճշգրտված կադաստրային քարտեզների պարագայում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի մարտի 30-ի N° 473-Ա որոշման մեջ կատարել համապատասխան լրացումները և փոփոխությունները:

2. Կարգավորման առարկան

Մասնավոր հատվածին պետական աջակցություն:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կստեղծվեն նախադրյալներ Ընկերության տնտեսական գործունեությունը ապահովելու համար: Մասնավորապես կհստակեցվի համայնքների ցանկը՝ ըստ ճշգրտված կադաստրային քարտեզների:

Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն

9.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի N 168-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի ընդունումը պայմանավորված է պետության կարիքների համար գնումների մասնակի կենտրոնացված համակարգ ներդնելու, գնումների մասին պայմանագրերի կատարման արդյունքների ընդունման գործընթացն էլեկտրոնային դարձնելու անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ գնումներն իրականացվում են ապակենտրոնացված կարգով: Այսինքն՝ պատվիրատուներն ինքնուրույն են կազմակերպում գնման ընթացակարգերը: Միաժամանակ, էլեկտրոնային գնումների համակարգն օգտագործող պատվիրատուները պայմանագրերի կատարման արդյունքների

ընդունման գործընթացն իրականացնում են թղթային եղանակով:

«Կառավարության գործունեության ծրագրով նախատեսվում է վեց ամսվա ընթացքում ներդնել մասնակի կենտրոնացված համակարգ և գնումների մասին պայմանագրերի կատարման արդյունքների ընդունման գործընթացը դարձնել էլեկտրոնային:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծով նախատեսվում է՝

1) ներդնել գնումների կատարման մասնակի կենտրոնացված համակարգ, որի շրջանակներում ձեռք կբերվեն պարբերական սպառման բնույթ և միանման տեխնիկական բնութագրեր ունեցող որոշ ապրանքներ ու ծառայություններ.

2) սահմանել, որ կենտրոնացված գնման ընթացակարգերը կկազմակերպվեն «Կառավարության կողմից լիազորված մարմնի (իրավաբանական անձի) միջոցով՝ համագործակցելով տվյալ ապրանքի գծով համեմատաբար խոշոր գնումներ կատարող հինգ պատվիրատուի հետ.

3) սահմանել, որ կնքված պայմանագրերը կվերաբերեն պետական կառավարման համակարգում գործող բոլոր պատվիրատուներին, ՊՈԱԿ-ներին և ՓԲԸ-ներին.

4) ներդնել որոշակի ժամանակահատվածում մեկ շուկայում տվյալ ապրանքի համար գործող շուկայական գնի որոշման և դրա հիման վրա գործող պայմանագրերի գների վերանայման մեխանիզմ, որն իր դրական ազդեցությունը կթողնի բյուջեներում այդ ապրանքների նախահաշվային արժեքների որոշման գործընթացի վրա.

5) էլեկտրոնային գնումների համակարգն օգտագործող պատվիրատուների համար պայմանագրերի արդյունքների ընդունման գործընթացը դարձնել էլեկտրոնային:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով նախատեսվում է կարգավորել պետության կարիքների համար գնումների մասնակի կենտրոնացված համակարգ ներդնելու և գնումների մասին պայմանագրերի կատարման արդյունքների ընդունման գործընթացն էլեկտրոնային դարձնելու հետ կապված հարաբերությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ պարբերական սպառման բնույթ և միանման տեխնիկական բնութագրեր ունեցող որոշ ապրանքների ու ծառայությունների գնումները կիրականացվեն կենտրոնացված կարգով, գնումների մասին պայմանագրերի կատարման արդյունքների ընդունման գործընթացը կդառնա էլեկտրոնային:

10.	<p>«Գնումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված գնում կատարելու ընթացակարգերի կիրարկման կարգը և դրանց առանձնահատկությունները հաստատելու մասին» «Կառավարության որոշման նախագիծը «Կառավարության</p>
-----	---

**աշխատակազմ ներկայացնելու
վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի ընդունումը պայմանավորված է գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության մեջ փոփոխությունների կատարման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գնումների մասին գործող ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված է գնման ընթացակարգերի (ձևերի) կիրարկման կարգը: Նշված օրենսդրության մեջ իրականացվող փոփոխությունների արդյունքում նվազեցվում են գնումների կատարման ձևերը՝ գնման յոթ ձևի փոխարեն սահմանվում է չորս ձև, ինչը նպատակաուղղված է գնման ձևերի ընտրության պարզեցմանը: Նշվածով պայմանավորված՝ անհրաժեշտություն է առաջանում վերանայելու նաև գնման ընթացակարգերի կիրարկման կարգը և սահմանելու դրանց առանձնահատկությունները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության մեջ կատարվող փոփոխություններին համահունչ կսահմանվեն նոր գնման ընթացակարգերի կիրարկման կարգն ու դրանց առանձնահատկությունները:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի կարգավորման առարկան գնման ընթացակարգերի կիրարկման և դրանց առանձնահատկությունների սահմանման գործընթացի հետ կապված հարաբերությունների կանոնակարգումն է:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ կապահովվի «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի կիրարկումը:

11.

«Գնումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված փոխկապակցված անձանց կողմից գնման ընթացակարգերին մասնակցության սահմանափակման դեպքերը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի ընդունումը պայմանավորված է փոխկապակցված անձանց կողմից գնման ընթացակարգերին միաժամանակյա մասնակցության սահմանափակման դեպքերի սահմանման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գնումների մասին գործող ՀՀ օրենսդրությամբ չի արգելվում փոխկապակցված անձանց կողմից նույն գնման ընթացակարգերին մասնակցությունը, ինչը կարող է չարաշահումների և հակամրցակցային համաձայնությունների ձեռքբերման առիթ հանդիսանալ:

	<p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության մեջ իրականացվող փոփոխությունների արդյունքում արգելվում է գնման գործընթացներին փոխկապակցված անձանց միաժամանակյա մասնակցությունը՝ սահմանելով այդ անձանց կողմից գնման ընթացակարգերին մասնակցության սահմանափակման դեպքերը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նախագծի կարգավորման առարկան փոխկապակցված անձանց կողմից գնման ընթացակարգերին միաժամանակյա մասնակցության սահմանափակման դեպքերի նախատեսումն է:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նախագծի ընդունմամբ կսահմանվեն փոխկապակցված անձանց կողմից գնման ընթացակարգերին միաժամանակյա մասնակցության սահմանափակման դեպքերը:</p>
<p>12.</p>	<p>«Բողոքարկման վճարը վերադարձնելու կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Նախագծի ընդունումը պայմանավորված է բողոքարկման վճարը վերադարձնելու կարգի սահմանման անհրաժեշտությամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Գնումների մասին գործող ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված է, որ ցանկացած անձ բողոքարկման խորհրդին բողոք ներկայացնելու համար վճարում է 30000 դրամ, որը վերադարձման ենթակա չէ, եթե նույնիսկ տվյալ բողոքը բավարարվում է հօգուտ բողոք ներկայացրած անձի:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության մեջ իրականացվող փոփոխությունների արդյունքում նախատեսվում է բողոքը բավարարվելու դեպքում բողոքարկման համար վճարված գումարը (30000 դրամ) վերադարձնել բողոքը ներկայացրած անձին:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նախագծի կարգավորման առարկան բողոքարկման վճարը վերադարձնելու հետ կապված հարաբերությունների կանոնակարգումն է:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p>

Նախագծի ընդունմամբ կսահմանվի բողոքարկման վճարը վերադարձնելու կարգը:

13.

«Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նշված նախագծի ընդունումը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի մասին» N 1060-Ա որոշմամբ (1-ին մասի 1.1-ին կետի 10-րդ ենթակետ) և ՀՀ կառավարության 2015 թվականի օգոստոսի 13-ի նիստի N 38-12 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած Հայաստանի Հանրապետությունում ծրագրային բյուջետավորման ամբողջական ներդրման ռազմավարության իրագործման գործողությունների 2015-2017 թթ. ծրագրով, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում ծրագրային բյուջետավորման (այսուհետ՝ ԾԲ) անցնելու համար իրավական հիմքերի ամրապնդման և զարգացման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության նախաձեռնությամբ 2013 թվականի ապրիլի 30-ին ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների ընդունմամբ ԾԲ-ն ամրագրվեց որպես ավանդական ձևով իրականացվող բյուջետավորմանն աջակցող մոտեցում, որը, հանդիսանալով արդյունքի վրա հիմնված բյուջետավորման մոտեցում, ՀՀ կառավարության կողմից հավանության արժանացած՝ նշված ռազմավարության համաձայն պետք է դառնա բյուջետավորման հիմնական մոտեցում:

Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ բյուջետավորման ավանդական մոտեցման համեմատությամբ ԾԲ-ն ներդրումն է ապահովում հանրային ծախսերի առաջնահերթությունների սահմանման բարելավումը և հանրային ֆինանսների կառավարման թափանցիկության, հաշվետվողականության, արդյունավետության և արդյունքայնության բարձրացումը, ինչպես նաև հնարավորություն է տալիս բյուջետային տեղեկատվությունը ներկայացնելու այնպիսի կառուցվածքով, որը հնարավոր կդարձնի առավել արդյունավետ վերահսկել, թե ինչպես է բյուջեն օգտագործվում ընդունված քաղաքականություններն իրականացնելու համար, արդիական է դառնում ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից հաստատվող ՀՀ պետական բյուջեի ծախսային մասի կառուցվածքի փոփոխման խնդիրը՝ ներկայիս գործող ծախսերի կառուցվածքը ծրագրային դասակարգման հիմքի վրա կազմված կառուցվածքով փոխարինելու և, դրանով պայմանավորված, ՀՀ պետական բյուջեի կազմման գործընթացը վերափոխելու համար, որին հետևելու են նաև դրանից բխող տրամաբանական փոփոխություններ ՀՀ

պետական բյուջեի կատարման, հաշվետվությունների կազմման, մոնիթորինգի և արտաքին աուդիտի ոլորտներում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախատեսվում է նշված խնդիրների իրավական լուծումը տալ «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների և լրացումների կատարման եղանակով:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագիծը կսահմանի ԾԲ-ի կիրառման հիմնական պահանջները:

3. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ կապահովվի ծրագրային բյուջետավորման ամբողջական ներդրման համար ամրապնդված իրավական դաշտի առկայությունը:

14.

«Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի ընդունումը պայմանավորված է 2016 և 2017 թվականների հաշվետու ժամանակաշրջանների համար ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով ամորտիզացիոն մասհանումների կատարման համակարգերի կատարելագործման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գործող «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվների մասով ամորտիզացիոն մասհանումները կատարվում են խմբային մեթոդի միջոցով: Նշված համակարգի կիրառման անցած տարիների ընթացքում բացահայտվել են մի շարք խնդիրներ (օրինակ, խմբային մեթոդի կիրառման հետևանքով շատ հաճախ ստեղծվում են բարդություններ՝ կապված ապրանքի իրական ինքնարժեքի հաշվարկման հետ, ինչի հետևանքով հարկային և ֆինանսական հաշվառման միջև առաջանում են էական տարբերություններ), որոնք որոշակիորեն դժվարացնում են ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով ամորտիզացիոն մասհանումների հաշվարկումը: Վերոգրյալով պայմանավորված՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով նախատեսվել է վերացնել նշված համակարգը: Այդուհանդերձ, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքն ուժի մեջ է մտնելու դեռևս 2018 թվականին, 2016 և 2017 թվականների հաշվետու ժամանակաշրջանների համար անհրաժեշտություն է առաջացել անցած տարիների ընթացքում բացահայտված խնդիրների կարգավորման նպատակով որոշակիորեն վերանայել ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով ամորտիզացիոն մասհանումների կատարման գործող համակարգերը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծով նախատեսվում է որոշակիորեն վերանայել «Շահութահարկի մասին» ՀՀ

օրենքով ամրագրված՝ ոչ ընթացիկ ակտիվների ամորտիզացիոն մասհանումների կատարման համակարգը, մասնավորապես, սահմանելով, որ 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով ամորտիզացիոն մասհանումները կարող են կատարվել նաև ամորտիզացիոն մասհանումների հաշվարկման գծային մեթոդով:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի առարկան ոչ ընթացիկ ակտիվների ամորտիզացիոն մասհանումների գործող համակարգերն են:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման դեպքում կկատարելագործվեն ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով ամորտիզացիոն մասհանումների կատարման համակարգերը:

15.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000 թվականի ապրիլի 11-ի N 161 որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի ընդունումը պայմանավորված է հիմնական միջոցների վրա կատարվող ծախսումները որպես ընթացիկ, կապիտալ կամ սպասարկման ծախսումներ դասակարգելու գործող մոտեցումները ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներով (ՖՀՄՍ) սահմանված մոտեցումներին համապատասխանեցնելու անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության 2000 թվականի ապրիլի 11-ի «Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ վարձակալված) վրա կատարված ծախսերն ըստ ընթացիկ և կապիտալ բնույթի տարբերակելու հայտանիշները և չափերը սահմանելու մասին» N 161 որոշմամբ սահմանված՝ հիմնական միջոցների վրա կատարվող ծախսումները որպես ընթացիկ, կապիտալ կամ սպասարկման ծախսումներ դասակարգելու գործող մոտեցումները որոշակիորեն չեն համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներով (ՖՀՄՍ) սահմանված մոտեցումներին: Չնայած նրան, որ Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով էականորեն պարզեցվել են հիմնական միջոցների վրա կատարվող ծախսումները որպես ընթացիկ կամ կապիտալ ծախսեր որակելու մոտեցումները, այդուհանդերձ, 2016 և 2017 թվականների հաշվետու ժամանակաշրջանների համար անհրաժեշտություն է առաջացել որոշակիորեն վերանայել հիմնական միջոցների վրա կատարվող ծախսումները որպես ընթացիկ, կապիտալ կամ սպասարկման ծախսումներ դասակարգելու գործող մոտեցումները, քանի որ գործող մոտեցումները որոշակիորեն շեղվում են ՖՀՄՍ-ներով սահմանված մոտեցումներից՝ այն առումով, որ, ՖՀՄՍ-ների համաձայն, կապիտալ ծախսեր են համարվում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծով նախատեսվում է համապատասխանեցնել հիմնական միջոցների վրա կատարվող ծախսումները որպես ընթացիկ, կապիտալ կամ սպասարկման ծախսումներ դասակարգելու գործող մոտեցումները ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներով (ՖՀՄՍ) սահմանված մոտեցումներին:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի առարկան հիմնական միջոցների վրա կատարվող ծախսումները որպես ընթացիկ, կապիտալ կամ սպասարկման ծախսումներ դասակարգելու գործող մոտեցումներն են:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման դեպքում հիմնական միջոցների վրա կատարվող ծախսումները հարկման նպատակով որպես ընթացիկ, կապիտալ կամ սպասարկման ծախսումներ դասակարգելու գործող մոտեցումները համադրելի կլինեն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներով սահմանված մոտեցումներին:

16.

«Հաշվապահական հաշվառման (բացառությամբ հանրային հատվածի կազմակերպությունների հաշվապահական հաշվառման) և աուդիտորական գործունեության ոլորտում քաղաքականության վերանայման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Հայեցակարգի ընդունումը պայմանավորված է հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման ոլորտներում բարեփոխումներ կատարելու անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Մասնավոր հատվածի հաշվապահական հաշվառման և արտաքին աուդիտի ոլորտների կարգավորման արդյունավետ համակարգ ձևավորելուն ուղղված բարեփոխումները ՀՀ կառավարության 2017 թվականի գերակա խնդիր սահմանելը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Ազգային ժողովի հավանությանն արժանացած Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրով ամրագրված ծրագրային դրույթների իրագործման անհրաժեշտությամբ: Մասնավորապես, «Պետական կառավարման համակարգի օպտիմալացում» բաժնի 5-րդ կետի համաձայն, նախատեսվում է պետական կառավարման ապարատի ծախսերի կրճատում՝ հիմք ընդունելով իրականացվող գործառույթների անհրաժեշտությունն ու փաստացի իրականացումը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Մասնավոր հատվածի հաշվապահական հաշվառման և արտաքին աուդիտի ոլորտների կարգավորման արդյունավետ համակարգ ձևավորելուն ուղղված բարեփոխումներով նախատեսվում է մշակել ոլորտը կարգավորող նոր իրավական ակտեր, ինչպես նաև գործող որոշ իրավական ակտերում կատարել համապատասխան փոփոխություններ, որի արդյունքում նախատեսվում է՝

1) ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը կից ստեղծել հանրային վերահսկողության խորհուրդ, որը պատասխանատու կլինի հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման համար.

2) ստեղծել մասնագիտացված կառույց՝ Հայաստանի հաշվապահների ու աուդիտորների պալատ, որը կիրականացնի հաշվապահության և աուդիտի ոլորտի զարգացման համար անհրաժեշտ գործառույթներ, մասնավորապես, մասնագետների որակավորման և շարունակական զարգացման, ՖՀՄՍ-ների և ԱՄՍ-ների ժամանակին թարգմանության, աուդիտի որակի ապահովման համար անհրաժեշտ գործողություններ.

3) ներդնել տարեկան աուդիտի պարտադիր պահանջ հանրային հաշվետվողականություն ունեցող կազմակերպությունների համար, որոնց սահմանումը կհամապատասխանեցվի ԵՄ-ի դիրեկտիվներով ներկայացված չափանիշներին.

4) վերանայել աուդիտորական կազմակերպությունների լիցենզավորման գործընթացը՝ հաշվառման նոր համակարգի ներդրման միջոցով (Աուդիտորական կազմակերպությունների ռեեստր).

5) գերփոքր կազմակերպությունների համար մշակել հաշվապահական հաշվառման պարզեցված կարգ, որով զգալիորեն կպարզեցվեն նշված կազմակերպությունների համար հաշվառման աշխատանքների իրականացման ու ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման աշխատանքները:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի առարկան հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման համակարգն է:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման դեպքում կկատարելագործվի հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման համակարգը:

17.	<p>«Պետական պարտքի մասին» ՀՀ օրենքի և դրանով պայմանավորված այլ իրավական ակտերի փոփոխությունների նախագծերը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի թիվ 646-Ն որոշման հավելվածի 3-րդ</p>
-----	---

«Տնտեսական ոլորտ» բաժնի 3.2-րդ «Հարկաբյուջետային քաղաքականություն և ֆինանսներ» ենթաբաժնի 1-ին կետի 1-ին ենթակետի «բ» ենթակետի համաձայն, 2018թ-ից սկսած պետք է ներդրվի հեռանկարում պարտքի կայունացմանն ուղղված, սակայն տնտեսական աճը չտուգանող հարկաբյուջետային կանոններ:

1.1 Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս գործող հարկաբյուջետային կանոնների համակարգի հիմնական դրույթներն արտացոլվում է «Պետական պարտքի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 6 և 7-րդ կետերում: Ըստ Օրենքի, Կառավարության պարտքը տվյալ տարվա դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չպետք է գերազանցի Հայաստանի Հանրապետության նախորդ տարվա համախառն ներքին արդյունքի 60 տոկոսը: Եթե կառավարության պարտքը տվյալ տարվա դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գերազանցում է Հայաստանի Հանրապետության նախորդ տարվա համախառն ներքին արդյունքի 50 տոկոսը, ապա հաջորդ տարվա պետական բյուջեի պակասուրդը չպետք է գերազանցի Հայաստանի Հանրապետության համախառն ներքին արդյունքի վերջին երեք տարիների ծավալների միջին ցուցանիշի 3 տոկոսը: Ընդ որում, վերոնշյալ պահանջներին չհամապատասխանող կառավարության պարտք առաջացնող գործարքն առ ոչինչ է:

Վերոնշյալ հարկաբյուջետային կանոնների համակարգը չի ապահովում հարկաբյուջետային քաղաքականության բավարար ճկունությունը տնտեսությունը արդյունավետ կայունացնելու, արտաքին ու ներքին տնտեսական շոկերին արձագանքնելու, երկարաժամկետ տնտեսական աճի համար հիմքեր ստեղծելու տեսանկյունից, ինչպես նաև չի արտացոլում պետական բյուջեի ծախսերում տնտեսական աճին նպաստող կապիտալ ծախսերի բավարար կշռի ապահովման գերակայությունը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Արժույթի միջազգային հիմնադրամի տեխնիկական աջակցությամբ միջազգային լավագույն փորձի ուսումնասիրության հիման վրա հարկաբյուջետային կանոնների նոր համակարգի մշակում և «Պետական պարտքի մասին» ՀՀ օրենքում և դրանով պայմանավորված այլ իրավական ակտերում փոփոխությունների իրականացում:

2. Կարգավորման առարկան

Հարկաբյուջետային կանոնների ներկայիս համակարգի վերանայումն ու կատարելագործումը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Պարտքի կայունացմանն ուղղված, սակայն տնտեսական աճը չտուգանող նոր հարկաբյուջետային կանոնների ներդրում, որը կբարձրացնի հարկաբյուջետային քաղաքականության ճկունությունն ու արդյունավետությունը:

18.

Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների հաշիվների գանձապետարանում համախմբման մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նշված նախագծի ընդունումը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի N 646-Ն որոշմամբ (3-րդ բաժնի 3.2-րդ մասի 4-րդ կետի 3-րդ ենթակետի) և նպատակ ունի ՊՈԱԿ-ների հաշիվների գանձապետարանում համախմբման միջոցով ապահովել պետական ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս պետությանը և համայնքներին պատկանող դրամական միջոցները հիմնականում համախմբված են գանձապետական միասնական հաշվում: Բացառություն են կազմում ՊՈԱԿ-ների, ՀՈԱԿ-ների և պետական ու համայնքային մասնակցությամբ ընկերությունների հաշիվների մնացորդները, որոնք շրջանառվում են բանկային համակարգի միջոցով: Այս հանգամանքը չի ապահովում այս միավորների գործունեության պատշաճ թափանցիկությունը և միջոցների (որոնք կազմում են պետական ֆինանսների բաղկացուցիչ մասը) օգտագործման արդյունավետությունը:

Դրանով պայմանավորված, ՊՈԱԿ-ների դրամական հոսքերի կառավարման արդյունավետությունը բարձրացնելու, ֆինանսական կարգապահությունը բարելավելու, ՊՈԱԿ-ների գործունեության թափանցիկության ավելի բարձր աստիճան ապահովելու և դրանով իսկ պետական ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով անհրաժեշտ է նախաձեռնել ՊՈԱԿ-ների հաշիվների վարումը գանձապետարանի միջոցով կազմակերպելու գործընթացը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախատեսվում է նշված խնդիրների իրավական լուծումը տալ ՊՈԱԿ-ների հաշիվների գանձապետարանում համախմբման մասին ՀՀ կառավարության որոշման ընդունման եղանակով:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագիծը կսահմանի ՊՈԱԿ-ների հաշիվների գանձապետարանում համախմբման՝ հաշիվների վարման և բյուջեների կատարման համար ներկայումս գործող նախնական հսկողության կիրառման համակարգի ներդրման հիմնական պահանջները:

3. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ կապահովվեն ՊՈԱԿ-ների հաշիվների գանձապետարանում

համախմբման գործընթացը կազմակերպելու համար բավարար իրավական հիմքեր:

Հայաստանի Հանրապետության տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարություն

19. **«Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**
- 1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)**
- Կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի օրենսդրական բարեփոխումներին ուղղված գործընթացն իրականացվում է ոլորտում տեղի ունեցող զարգացումներով և բարեփոխումների հիման վրա:
- 1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները**
- Հաշվի է առնվում այն հանգամանքը, որ կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում լիազոր մարմնի քաղաքականության և լիազորության շրջանակները հստակեցված չեն:
- 1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները**
- Անհրաժեշտություն է միջազգային լավագույն փորձի հիման վրա մշակել օրենսդրական փոփոխությունների փաթեթ, մասնավորապես, փոփոխություններ կատարել «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում և մշակել «Ռադիոհեռարձակող սարքավորումների տեխնիկական վերահսկողության մասին» նոր ՀՀ օրենքի նախագիծ:
- 2. Կարգավորման առարկան**
- Հստակեցվելու են կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում լիազոր մարմնի քաղաքականության և լիազորության շրջանակները:
- 3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը**
- Արդյունքում՝ միջազգային լավագույն փորձի հիման վրա կկատարվեն օրենսդրական փոփոխություններ, որը կհանգեցնի կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում օրենսդրական հստակեցման:

<p>20.</p>	<p>«Ռադիոհեռարձակող սարքավորումների տեխնիկական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի օրենսդրական բարեփոխումներին ուղղված գործընթացն իրականացվում է ոլորտում տեղի ունեցող զարգացումներով և բարեփոխումների հիման վրա:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հաշվի է առնվում այն հանգամանքը, որ կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում լիազոր մարմնի քաղաքականության և լիազորության շրջանակները հստակեցված չեն:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Անհրաժեշտություն է միջազգային լավագույն փորձի հիման վրա մշակել օրենսդրական փոփոխությունների փաթեթ, մասնավորապես, փոփոխություններ կատարել «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում և մշակել «Ռադիոհեռարձակող սարքավորումների տեխնիկական վերահսկողության մասին» նոր ՀՀ օրենքի նախագիծ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Հստակեցվելու են կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում լիազոր մարմնի քաղաքականության և լիազորության շրջանակները:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Արդյունքում՝ միջազգային լավագույն փորձի հիման վրա կկատարվեն օրենսդրական փոփոխություններ, որը կհանգեցնի կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում օրենսդրական հստակեցման:</p>
<p>21.</p>	<p>«Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին», «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացում և փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում</p>

կատարելու մասին», «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հուլիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3-րդ մասի 3.6-րդ գլխի 1-ին կետի 2-րդ ենթակետի բ) ենթակետի՝ գազաբալոնային սնման համակարգով կահավորված տրանսպորտային միջոցների շահագործման անվտանգության ապահովման պահանջով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազով աշխատելու համար ավտոտրանսպորտային միջոցների վրա գազաբալոնային սարքավորումների տեղադրման տեխնիկական կանոնակարգը, գազաբալոնային ավտոտրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործման հրահանգը և բալոնների պարբերական վկայագրման ու գազաբալոնային ավտոտրանսպորտային միջոցների գազավառելիքային սնման համակարգերի ճնշափորձարկման աշխատանքներ կատարող կազմակերպությունների արտադրական բազաներին և բանվորական ու ինժեներատեխնիկական անձնակազմերի գիտելիքներին ներկայացվող պահանջները հաստատված են ՀՀ կառավարության 2005 թվականի սեպտեմբերի 28-ի N 2388-Ն որոշմամբ, ինչը հակասում է «Տեխնիկական կանոնակարգման մասին» և «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքների պահանջներին:

Գործընթացի իրականացման ընթացքում առաջ են եկել մի շարք խնդիրներ, որոնք օրենսդրական կարգավորման կարիք ունեն, մասնավորապես, գազաբալոնային սարքավորումների տեղադրման, բալոնների պարբերական վկայագրման և գազաբալոնային ավտոտրանսպորտային միջոցների գազավառելիքային սնման համակարգերի ճնշափորձարկումն իրականացվում է տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից, որոնց մեծամասնությունը չունի համապատասխան արտադրական բազա և ինժեներաբանվորական անձնակազմ, ուստի, տրանսպորտային անվտանգության ապահովման տեսանկյունից պահանջ է առաջացել լիցենզավորելու սույն ոլորտը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Սույն նախագծերով առաջարկվում է լիցենզավորել Հայաստանի Հանրապետությունում սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազով շահագործվող ավտոտրանսպորտային միջոցների վրա գազաբալոնային սարքավորումների տեղադրման, բալոնների պարբերական վկայագրման գործունեություն իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտներին՝ սպառողների իրավունքների պաշտպանության, ծառայությունների որակի բարձրացման, նրանց նկատմամբ պատշաճ հսկողության իրականացման նպատակով: Առաջարկվում է նաև

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն օրենքով տալ լիազորություն սահմանելու սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազով աշխատելու համար ավտոտրանսպորտային միջոցների վրա գազաբալոնային սարքավորումների տեղադրման ու բալոնների պարբերական վկայագրման կարգը և նշված գործունեություններն իրականացնող կազմակերպությունների արտադրական բազաներին ու ինժեներատեխնիկական անձնակազմերի որակավորմանը ներկայացվող պահանջները: Սահմանել վերահսկողական մեխանիզմներ՝ վարչական պատասխանատվության ենթարկելով սահմանված պահանջները խախտողներին:

2. Կարգավորման առարկան

Գազաբալոնային համակարգերով լրակազմված ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործման անվտանգության օրենսդրական համալիր լուծում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստանի Հանրապետությունում սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազով շահագործվող ավտոտրանսպորտային միջոցների վրա գազաբալոնային սարքավորումների տեղադրման, բալոնների պարբերական վկայագրման և գազաբալոնային ավտոտրանսպորտային միջոցների գազավառելիքային սնման համակարգերի հերմետիկության ստուգման գործընթացների կարգավորում: Այդ աշխատանքները կատարող անձնակազմերի որակավորման և գազավառելիքային համակարգով լրակազմված տրանսպորտային միջոցների շահագործման անվտանգության բարձրացում:

22.

«Խելացի քաղաքի» ստեղծման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Խելացի քաղաքի» ստեղծման հայեցակարգի մշակվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հուլիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3-րդ գլխի 3.6 բաժնի 3-րդ կետի 4-րդ ենթակետը, և դրա նպատակն է բնակչության կենսամակարդակը զարգացնել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ և խթանել տեղեկատվական հասարակության ձևավորումն ու զարգացումը, ինչպես նաև թվայնացնել ենթակառուցվածքները և ծառայությունները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ-ում դեռևս լիարժեք թվայնացված չեն ենթակառուցվածքները և ծառայությունները: Կներդրվեն էլեկտրոնային կառավարման և էլեկտրոնային ծառայություններից օգտվելու հնարավորություններ: Այդ պատճառով անհրաժեշտ է մշակել համալիր ծրագիր, որը կոյուրացնի էլեկտրոնային համակարգերի միջոցով մատուցվող ծառայությունների հասանելիությունը և մատչելիությունը:

2. Կարգավորման առարկան

Արդյունքում կմշակվեն միջոցառումներ, որոնք կնպաստեն տեղեկատվական

տեխնոլոգիաների կիրառմամբ բնակչության կենսամակարդակի բարձրացմանը և կիսթանն տեղեկատվական հասարակության ձևավորումն ու զարգացումը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայեցակարգը կսահմանի «Խելացի քաղաքի» ստեղծման հիմնական խնդիրները, ուղղությունները, կներառի նաև իրականացվող միջոցառումների ցանկն ու ակնկալվող արդյունքները, այն է՝ ՀՀ տարածքում ստեղծել տարածաշրջանային բարձր տեխնոլոգիաներով հագեցված (թվայնացված) տարածք, որը նախատեսված է խելացի լուծումների նախագծման, լաբորատոր փորձարկումների և արտադրության համար՝ նորագույն տեխնոլոգիաներով հագեցված կենտրոններով՝ զարկ տալով վերականգնվող էներգետիկային, մաքուր տեխնոլոգիաներին, ճշգրիտ տեխնոլոգիաներին և այլ ինովացիաների:

«Խելացի քաղաքի» ստեղծումը միտված է նաև ենթակառուցվածքների և ծառայությունների թվայնացմանը, որը լրացուցիչ խթան կհանդիսանա զբոսաշրջության, հայրենական արտադրության և այլ ծառայությունների զարգացման համար:

23. «Ինժեներական քաղաքի» ստեղծման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Ինժեներական քաղաքի» ստեղծման հայեցակարգի մշակման և ՀՀ կառավարության կողմից քննարկման միջոցառումը մշակվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.2-րդ «Ոլորտային զարգացում» կետի՝ «Տրանսպորտ, կապ և ՏՀՏ ոլորտ» «դ» ենթակետը, և դրա նպատակն է փոխակերպել և վերաճնավորել Հայաստանի տնտեսությունը՝ ապահովելով տնտեսական մրցակցություն, բարեկեցության ստեղծում և աշխատանքի հնարավորություններ՝ ինժեներական քաղաքի և Հայաստանում ինժեներական կլաստերի հիմնական միջոցով:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ-ում գործում են շատ տեխնոլոգիական ընկերություններ, կառույցներ և հիմնարկներ, որոնք տեղակայված են ՀՀ տարբեր բնակավայրերում: Քանի որ լիարժեք չէ այդ սուբյեկտների միասնական համագործակցությունը, ուստի, ինժեներական քաղաքի ենթակառուցվածքն ստեղծվում է տեխնոլոգիաները, ընկերությունները և կառույցները մեկ վայրում տեղայնացնելու և կենտրոնացնելու համար՝ խթանելով բարձր տեխնոլոգիական ընկերությունների աճը և ոլորտի զարգացումը:

2. Կարգավորման առարկան

Արդյունքում կմաշկվեն միջոցառումներ, որոնք կնպաստեն ինովացիոն

արտադրության զարգացմանը, կկենտրոնացնեն, կնպաստեն մեկ բնակավայրում ընկերությունների և արտադրությունների տեղակայմանը, որն էլ իր հերթին կնպաստի բնակչության կենսամակարդակի բարձրացմանը և կխթանի տեղական արտադրանքի արտադրությունը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայեցակարգով սահմանված միջոցառումների իրականացման արդյունքում կզարգանա ինժեներական կլաստերը, կստեղծվի շուրջ 2000 աշխատատեղ, 3 տարում կհիմնվի 20 նորաստեղծ կազմակերպություն և կպատրաստվի 2000 բարձրակարգ ինժեներ:

Տարածաշրջանը կդառնա առաջատար պետություն՝ ինովացիոն արտադրությամբ, և տարեկան 40 տոկոսով կբարձրանա կազմակերպությունների արդյունավետությունը, տարեկան 30 տոկոսով կավելանա արտահանման ծավալների աճը:

24. **«Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» Հայաստանի**

Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հուլիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3-րդ մասի 3.6-րդ գլխի 1-ին կետի 2-րդ ենթակետի ա) ենթակետի՝ ավտոտրանսպորտի տեխնիկական զննման նոր կանոնակարգերի մշակման, տեխնիկական զննման կտրոնների՝ էլեկտրոնային համակարգով փոխարինման և տեխնիկական զննման փաստացի իրականացման վերահսկողական մեխանիզմների ներդրման վերաբերյալ պահանջով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շահագործվող տրանսպորտային միջոցները Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ենթակա են տեխնիկական զննության: ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշումներով սահմանված են տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական զննության գործունեություն

իրականացնելու լիցենզավորման կարգը, լիցենզիայի պայմաններն ու պահանջները՝ ներառյալ տվյալ լիցենզիայի հիման վրա շահագործվող հոսքագծերի նվազագույն քանակը, տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական զննություն անցկացնելու կարգը, տեխնիկական արատորոշման միջոցների օգտագործմամբ տեխնիկական զննության ընթացքում տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական վիճակի ստուգման աշխատանքներին, տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական զննման փաստաթղթին (կտրոնին) ներկայացվող պահանջները: Տեխնիկական զննության արդյունքում շահագործման պահանջներին համապատասխանող տրանսպորտային միջոցի համար զննություն իրականացրած լիցենզավորված անձը տրամադրում է սահմանված նմուշի կտրոն, որը պետք է փակցվի տրանսպորտային միջոցի վրա՝ վարորդի կողմից առջևի հողմապակու ներքևի աջ անկյունում, սակայն փաստ է այն, որ ներկայումս տրանսպորտային միջոցների պարտադիր տեխնիկական զննության անցկացումը կրում է ձևական բնույթ, քանի որ տեխնիկական զննության կտրոնը բանկերից ձեռք բերելուց հետո տրանսպորտային միջոցի սեփականատերը կամ տիրապետողը տրանսպորտային միջոցը չի ներկայացնում տեխնիկական զննության, այսինքն՝ փաստացի չի ստուգվում տրանսպորտային միջոցի տեխնիկական վիճակը, որն էլ իր հերթին որոշ դեպքերում հանգեցնում է տրանսպորտային միջոցի տեխնիկապես անսարք վիճակով շահագործմանը՝ սպառնալով ճանապարհային երթևեկության անվտանգությանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առկա խնդիրները կարգավորելու և տեխնիկական զննության գործընթացի նկատմամբ վերահսկողությունն ավելացնելու նպատակով առաջարկվում է տեխնիկական զննության կտրոնի տրամադրման պահանջը հանել և վերահսկողությունն իրականացնել էլեկտրոնային շտեմարանի և արատորոշման քարտի միջոցով: Տեխնիկական զննության արատորոշման քարտը ներառում է անհրաժեշտ տեղեկատվություն տրանսպորտային միջոցի, տեխնիկական զննության, ինչպես նաև կրկնակի տեխնիկական զննության անցնելու վայրի, օրվա, ժամի, տեխնիկապես սարքին ճանաչվելու կամ հայտնաբերված թերությունների վերաբերյալ: Ուստի, դրա առկայությունը բավարար է տեխնիկական զննություն անցնելու կամ չանցնելու վերաբերյալ վերահսկողություն իրականացնելու համար:

Արատորոշման քարտը լրացվում է էլեկտրոնային եղանակով և պահպանվում է էլեկտրոնային շտեմարանում, ինչը հնարավորություն է տալիս վերահսկողություն իրականացնելու նաև էլեկտրոնային եղանակով՝ առանց տրանսպորտային միջոցը կանգնեցնելու: Միաժամանակ գործող էլեկտրոնային ծրագիրը թույլ է տալիս վերահսկել տեխնիկական զննության փաստացի իրականացումը: Այն արձանագրում է տրանսպորտային միջոցի արգելակային ստենդի վրա բարձրանալը՝ ֆիքսելով տվյալ տրանսպորտային միջոցի քաշը: Համապատասխան տողում «0» թվի առկայությունը փաստում է տեխնիկական զննության կարգի պահանջների չկատարումը կայանի կողմից:

2. Կարգավորման առարկան

Տեխնիկական զննության գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության բարձրացում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

1) բացառել տրանսպորտային միջոցների սեփականատերերի կամ տիրապետողների կողմից տեխնիկական զննության կտրոն ձեռք բերելու և առանց տեխնիկական զննության կայան ներկայանալու՝ հողմապակույն փակցնելով տրանսպորտային միջոցների շահագործումը

2) վերահսկողություն իրականացնել ոչ թե կտրոնի առկայության կամ բացակայության, այլ տրանսպորտային միջոցի փաստացի տեխնիկական զննություն անցնելու կամ չանցնելու նկատմամբ՝ հիմք ընդունելով արատորոշման քարտի և էլեկտրոնային շտեմարանի տվյալները

3) բացի տրանսպորտային միջոցների սեփականատերերին կամ տիրապետողներին վարչական պատասխանատվության ենթարկելուց՝ նաև վարչական պատասխանատվություն սահմանել կայանների նկատմամբ տեխնիկական զննության գործընթացը սահմանված կարգով չիրականացնելու համար

25.

«Կիբեռանվտանգության կենտրոնի ստեղծման մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

«Կիբեռանվտանգության կենտրոնի ստեղծման մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Կիբեռանվտանգության կենտրոնի ստեղծման մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը մշակվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հուլիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3-րդ գլխի 3.6 բաժնի 3-րդ կետի 6-րդ ենթակետը, և դրա նպատակն է կիբեռանվտանգության միասնական քաղաքականության մշակումն ու իրականացումը, ՀՀ-ում կիբեռանվտանգության ապահովումը, կարողություններ բարձրացում, օրենսդրության ձևավորումը և կատարելագործումը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացմանը զուգահեռ դրական միտումների հետ մեկտեղ, առաջ են գալիս նոր մարտահրավերներ կիբեռահանցավորության աճին զուգընթաց աճում են կիբեռապատահարների ծավալը և հաճախականությունը, որը ուղղված է այն տեղեկատվական համակարգերի վրա, որոնց գործունեության խափանումը կարող է ազդեցություն ունենալ տնտեսական, ֆինանսական, բանկային, առողջապահական և այլ առանցքային ոլորտների գործառույթների պատշաճ իրականացման վրա:

Վերը նշված խնդիրների լուծման նպատակով անհրաժեշտ է ստեղծել կիրեռանվտանգության կենտրոն:

2. Կարգավորման առարկան

Արդյունքում կմաշկվեն կենտրոնի ստեղծման նպատակով ծրագիր և միջոցառումներ, որոնք կնպաստեն կիրեռանվտանգության միասնական քաղաքականության մշակման ու իրականացմանը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Որոշման նախագծի ընդունման արդյունքում կապահովվի կիրեռանվտանգության միասնական քաղաքականության մշակումն ու իրականացումը, ՀՀ-ում կիրեռանվտանգության ապահովումը, կարողություններ բարձրացում, օրենսդրության ձևավորումը և կատարելագործումը, տեղեկատվական հեռահաղորդակցական համակարգերի միջոցով հավաքվող, մշակվող սահմանափակ հասանելիության տեղեկատվության պաշտպանություն և կենսական նշանակության ենթակառուցվածքների անվտանգության ապահովումը, կիրեռանվտանգության ոլորտի քաղաքականության մեջ ազգային անվտանգության և երկրի պաշտպանական խնդիրների համակարգումը, մասնագետների պատրաստումը և վերապատրաստումը:

26.

«Կիրեռանվտանգության ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Կիրեռանվտանգության ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը մշակվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հուլիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3-րդ գլխի 3.6 բաժնի 3-րդ կետի 6-րդ ենթակետը, և դրա նպատակն է վեր հանել կիրեռանվտանգության ոլորտում առկա խնդիրները և սահմանել լուծման մեխանիզմները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացմանը զուգահեռ դրական միտումների հետ մեկտեղ, առաջ են գալիս նոր մարտահրավերներ կիրեռահանցավորության աճին զուգընթաց աճում են կիրեռապատահարների ծավալը և հաճախականությունը, որը ուղղված է այն տեղեկատվական համակարգերի վրա, որոնց գործունեության խափանումը կարող է ազդեցություն ունենալ տնտեսական, ֆինանսական, բանկային, առողջապահական և այլ առանցքային ոլորտների գործառույթների պատշաճ իրականացման վրա:

Վերը նշված խնդիրների լուծման նպատակով անհրաժեշտ է մշակել ՀՀ-ում

	<p>կիրեռանվատգության ոլորտի զարգացման և կարգավորման նպատակով կիրեռանվտանգության ռազմավարություն:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Արդյունքում կմաշկվեն կիրեռանվտանգության ոլորտի կարգավորման նպատակով օրենսդրական և իրավական հիմքեր:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Որոշման նախագծի ընդունման արդյունքում կսահմանվի կիրեռանվտանգության ոլորտի հիմնական հասկացությունները, պետության պատասխանատվության շրջանակը, խնդիրները և իրավասությունները, կարևոր ենթակառուցվածքների դասակարգումը, այդ ենթակառուցվածքներին ուղղված ռիսկերի գնահատման և ենթակառուցվածքների անվտանգության ապահովման նորմերը, պետական մարմիններում տեղեկատվական անվտանգության չափանիշները:</p>
<p>27.</p>	<p>«Ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Տաքսամոտորային փոխադրումները կանոնակարգող օրենսդրական դաշտի վերանայման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հուլիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3-րդ մասի 3.6-րդ գլխի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի կատարման ապահովմամբ:</p> <p>2. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Օրենսդրական փաթեթով կվերացվեն տաքսամոտորային փոխադրումները կանոնակարգող օրենսդրական դաշտի առկա բացերը, հավասար մրցակցային պայմաններ կսահմանվեն տաքսու ծառայություններ մատուցող իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց միջև, կվերանայվեն պետական տուրքերը և արտոնագրային վճարը՝ այնպես, որպեսզի բոլորի համար սահմանվեն հավասար պահանջներ, կկանոնակարգվի էլեկտրոնային հարթակներով տաքսու ծառայությունների մատուցման գործընթացը: Տաքսու ծառայություններ մատուցողների համար կստեղծվեն հավասար մրցակցային պայմաններ:</p>
<p>28.</p>	<p>«Ճանապարհային ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Որոշման ընդունման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հուլիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3-րդ մասի 3.6-րդ գլխի 2-րդ կետի 1-ին</p>

ենթակետի ա. պարբերության պահանջից: Նախագծի նպատակն է ճանապարհային տնտեսության առկա վիճակի ուսումնասիրության հիման վրա խնդիրների բացահայտման, առաջնահերթությունների սահմանման, կառավարման ժամանակակից միջոցների կիրառման, նյութական, աշխատանքային և ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործման օպտիմալացման և դրանց արդյունավետությունը բարձրացնելու, ինչպես նաև ծրագրային բյուջետավորման համար նախադրյալներ ստեղծելու անհրաժեշտությունն է::

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ռազմավարությունով սահմանվելու են ճանապարհների այն միջոցառումները, որոնք անհրաժեշտ են ճանապարհային տնտեսության զարգացման համար:

2. Կարգավորման առարկան

Ռազմավարության կարգավորման առարկան է ճանապարհային տնտեսության զարգացումը և այդ ճանապարհներով անվտանգ երթևեկությունը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ռազմավարության ընդունման արդյունքում կապահովվի ավտոմոբիլային ճանապարհների միասնական քաղաքականության մշակումն ու իրականացումը և կենսական նշանակության ենթակառուցվածքների անվտանգության ապահովումը:

29.

«Երթևեկության անվտանգության հնգամյա ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Որոշման ընդունման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հուլիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3-րդ մասի 3.6-րդ բաժնի 2-րդ կետի 3-րդ ենթակետի ա. պարբերություն պահանջից:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծի նպատակն է առաջիկա 5 տարիների համար նախատեսել ճանապարհային անվտանգության գործողությունների ծրագիր:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի կարգավորման առարկան ճանապարհային անվտանգության ապահովմանն ուղղված միջոցառումների սահմանումն է:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում կսահմանվեն հստակ միջոցառումների ծրագիր և դրանց իրականացման համար պատասխանատու մարմինները:

30.

**«ՀՀ տարածքում բազային և շարժական ռադիոմոնիթորինգի համակարգի
նազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը
ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացնելը վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Որոշման ընդունման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հուլիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 3-րդ մասի 3.6-րդ բաժնի 3-րդ կետի 4-րդ ենթակետի ա. Պարբերության պահանջից:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ներկայումս ռադիոճառագայթման մոնիթորինգ իրականացվում է միայն Երևան քաղաքի տարածքում, որի համար տեխնիկական բազա է հանդիսանում կանադական Aerosystems International ֆիրմայի կողմից 2002թ. տեղակայված ռադիոմոնիթորինգի համակարգն իր ծրագրային ապահովմամբ, որը բաղկացած է 4 բազային կայաններից: Դրանցից բացի գործում են նաև 3 շարժական կայաններ: Բազմիցս անց են կացվել տվյալ համակարգը շահագործող անձնակազմի վերապատրաստման դասընթացներ:

Նշված բազային և շարժական համակարգերն ապահովում են ռադիոմոնիթորինգի գործառույթները միայն Երևան քաղաքի տարածքում, իսկ անհրաժեշտության դեպքում շարժական կայաններն իրականացնում են ռադիոմոնիթորինգ մարզերում, որը չի կարող ապահովել եթերի օպերատիվ մոնիթորինգ: Այն իրականացվում է միայն պլանային և արտապլանային այցերի ժամանակ՝ յուրաքանչյուր մարզի կտրվածքով տարեկան 2 անգամ: Այդ քանակությամբ այցերը չեն կարող ապահովել եթերի արդյունավետ մոնիթորինգ, քանի որ անօրեն և թույլտվության պայմաններին անհամապատասխան աշխատող ռադիոէլեկտրոնային միջոցները կարող են չհայտնաբերվել այդ այցերի ժամանակ: Օպերատիվությունն ապահովելու համար պետք է իրականացվի շուրջօրյա ռադիոհսկում:

Հաշվի առնելով ՀՀ ազգային անվտանգության խնդիրները, որոնք ամրագրված են կապի ոլորտի ՀՀ ազգային անվտանգության ռազմավարության ծրագրում, անհրաժեշտություն է առաջացել կառուցել ռադիոմոնիթորինգի բազային կայանների և շարժական լրակազմի ամբողջական-միասնական համակարգ, որը կծածկի ՀՀ ողջ տարածքը և կարող է կիրառվել ՀՀ ինչպես ազգային անվտանգության ծառայությունների, այնպես էլ պաշտպանության նախարարության կողմից ինչպես ընթացիկ, այնպես էլ օպերատիվ խնդիրների լուծման համար:

Բացի այդ, հաշվի առնելով վերջին տարիներին նոր տեխնոլոգիաների բուռն զարգացումը և ազդանշանների թվայնացումը, օրեցօր դժվարանում է հին համակարգով ազդանշանների հսկողության և չափումների իրականացումը: Համաձայն ՀՀ օրենքի 2016թվականի հունվարի 1-ը որոշվել է որպես անալոգային հեռուստատեսության աշխատանքի ավարտի վերջնաժամկետ (սակայն հաշվի առնելով մարդու

տեղեկատվություն ստանալու սահմանադրական իրավունքը անջատումը նախատեսվում է օգոստոս-սեպտեմբեր ամիսներին): Այդ օրվանից սկսած հեռուստահեռարձակումն իրականացվելու է թվային ազդանշանների ֆորմատով, հետևաբար դրանց չափումներն ու վերլուծությունը ներկայիս սարքավորումներով չեն ներկայացնի էլեկտրամագնիսական իրավիճակի ամբողջական և իրական պատկերը, որը կարող է առաջացնել լրացուցիչ խնդիրներ սահմանամերձ պետությունների հետ:

Ներկայումս, համաձայն Միջազգային Ռադիոռեգլամենտի 16-րդ հոդվածի, Հեռահաղորդակցության Միջազգային Միությունն անօրեն գործող և խանգարման աղբյուր հանդիսացող ճառագայթման աղբյուրների հայտնաբերման համար օգտագործում է համաշխարհային ռադիոմոնիթորինգի ցանց: Համաձայն ՀՄՄ ռադիոկապի 2012թ. Համաժողովի ՀՄՄ-Ռ թիվ 23-2 բանաձևի 2-րդ կետի առաջարկվում է կապի ադմինիստրացիաներին ներգրավվել ռադիոհսկման միջազգային համակարգին, որին միանալու համար պետությունը (ըստ ՀՄՄ-Ռ թիվ SM.1139 ուղեցույցի) պետք է համալրված լինի ռադիոմոնիթորինգի իրականացման համար անհրաժեշտ կայաններով և սարքավորումներով:

2. Կարգավորման առարկան

Ելնելով վերոգրյալից, և հաշվի առնելով նաև այն հանգամանքը, որ Երևան քաղաքի տարածքում գործող ռադիոմոնիթորինգի համակարգը գործում է ոչ ցանցային միջավայրում և այն հանգամանքը, որ ներկայումս տվյալ բնագավառում հայտնվել են առավել արդյունավետ նոր համակարգեր, առաջացել է խիստ անհրաժեշտություն գոյություն ունեցող համակարգերում հիմնովին տեխնիկական վերազինման:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում կկառուցվի ռադիոմոնիթորինգի բազային կայանների և շարժական լրակազմի ամբողջական-միասնական համակարգ, որը հնարավորություն կնձեռնի ժամանակակից սարքավորումների միջոցով իրականացնել մոնիտորինգ և կանխել սպօրինի ռադիոէթերները:

Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարություն

31.	<p>«Հայաստանի Հանրապետության անտառային ոլորտի բարեփոխումների հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է անտառների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման բնագավառում կառավարման համակարգի բարեփոխմամբ և կատարելագործմամբ:</p>
-----	--

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Դեռևս 2004-2005 թվականների ընթացքում մշակվեցին և հաստատվեցին ՀՀ անտառային ոլորտը կարգավորող և ապագա ուղղությունները նախանշող մի շարք իրավական ակտեր, մասնավորապես, ՀՀ կառավարության 2004 թվականի սեպտեմբերի 30-ի N 38 արձանագրային որոշմամբ հավանության են արժանացել ՀՀ անտառի ազգային քաղաքականությունը և ռազմավարությունը, որտեղ, մասնավորապես, նախանշվում են ՀՀ անտառի ազգային քաղաքականության ուղղությունները, ռազմավարական նպատակները և միջոցառումները, նշված որոշմամբ հաստատվել է նաև ապօրինի անտառահատումների հետ կապված խնդիրների լուծմանն աջակցող միջոցառումների գործողությունների ծրագիրը, ՀՀ կառավարության 2005 թվականի հուլիսի 21-ի N 1232-Ն որոշմամբ հաստատվել են ՀՀ անտառի ազգային ծրագիրը և դրանից բխող միջոցառումների իրականացման ժամանակացույցը, 2005 թվականին հաստատվել է Հայաստանի Հանրապետության անտառային նոր օրենսգիրքը, մինչև 2016 թվականն ընդունվել են ոլորտը կարգավորող շուրջ երկու տասնյակ իրավական նորմեր:

Ներկայումս ՀՀ անտառի ազգային ծրագրի, ռազմավարության վերանայման և քաղաքականության ուղղությունների հստակեցման անհրաժեշտություն է առաջացել: Դրանց վերահիմաստավորման, միջազգային կազմակերպություններում ընդունված կայուն անտառակառավարման ուղենիշներին և քաղաքականությանը համընթաց գործողություններ իրականացնելու առումով գործնական հարթակ կարող է հանդիսանալ ներկայացվող իրավական ակտի ընդունումը:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից Հայաստանի Հանրապետության անտառային ոլորտի բարեփոխումների հայեցակարգի հաստատում

4. Կարգավորման առարկան

Անտառների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման ոլորտի բարեփոխումներ

5. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվում են հետևյալ արդյունքները՝

1) կուղենշվեն անտառների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման բնագավառում կառավարման համակարգի բարեփոխման և կատարելագործման ճանապարհները.

2) բարենպաստ պայմաններ կստեղծվեն անտառների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման վիճակի բարելավման համար.

3) կառավարման համակարգի բարեփոխման արդյունքում վերակազմակերպված կառուց-

վաճքային միավորը (կառավարման մարմինը) կկարողանա լուծել անտառային ոլորտում պետական կառավարման լիազորված մարմնի առջև դրված խնդիրները:

32.	<p>«Բնակլիմայական աղետներից գյուղատնտեսությանը հասցվող վնասների կանխարգելման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Գյուղատնտեսության առանձնահատկություններով և հանրապետության բնատնտեսական գործոններով պայմանավորված՝ ոլորտը պարբերաբար կրում է էական վնասներ, որոնք խաթարում են գյուղատնտեսության բնագավառում տնտեսավարողների հետագա գործունեությունը: Այդ վնասների հետևանքների մեղմումը պահանջում է այս բնագավառում քաղաքականության հիմնավորման ուղղությունների հստակեցում և դրան համարժեք միջոցառումների իրականացում: Հետևաբար, անհրաժեշտություն է բնակլիմայական աղետներից հասցվող վնասների կանխարգելման հայեցակարգային մոտեցումների մշակումը: Վերջինս բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշմամբ հաստատված ՀՀ կառավարության ծրագրի պահանջներից:</p> <p>2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Բնակլիմայական աղետներից գյուղատնտեսությանը հասցվող վնասների կանխարգելման համակարգը դեռևս անկատար է, և այս բնագավառում միջոցառումների իրականացումը դեռևս համակարգված չէ: Հետևաբար, խնդիր է այս բնագավառում միասնական քաղաքականության մշակումը և իրականացումը:</p> <p>3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Բնակլիմայական աղետներից գյուղատնտեսությանը հասցվող վնասների կանխարգելման բնագավառում հստակ քաղաքականության կիրառման նախադրյալների ստեղծման նպատակով առաջարկվում է մշակել բնակլիմայական աղետներից (երաշտ, կարկտահարություն, ցրտահարություն և այլն) գյուղատնտեսությանը հասցվող վնասների կանխարգելման հայեցակարգ:</p> <p>4. Կարգավորման առարկան Բնակլիմայական աղետներից գյուղատնտեսությանը հասցվող վնասների կանխարգելման բնագավառում քաղաքականության հիմնական ուղղությունների սահմանում</p> <p>5. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p>
-----	---

Հայեցակարգի կիրառման դեպքում կհստակեցվեն բնակլիմայական աղետներից գյուղատնտեսությանը հասցվող վնասների կանխարգելման քաղաքականության հիմնական ուղղությունները: Դա հիմք կհանդիսանա տվյալ բնագավառում նպատակային ծրագրերի մշակման և իրականացման համար: Նախադրյալներ կստեղծվեն բնակլիմայական աղետներից ռիսկերի նվազեցման համար:

33. **«Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության կողմից իրականացվող ստուգումների ստուգաթերթերը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության կողմից իրականացվող ստուգումների ստուգաթերթերը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 3-րդ հոդվածի 1.1-ին մասի պահանջով:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների վերաբերյալ ստուգաթերթեր չլինելու պատճառով հնարավոր չէ իրականացնել ստուգումներ, ինչի արդյունքում պետական վերահսկողությունն իրականացվում է ոչ լիարժեք: Ստուգաթերթերի պահանջը սահմանված է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 3-րդ հոդվածի 1.1-ին մասով:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Խնդրի լուծման համար առաջարկվում է պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների վաճառք իրականացնող կազմակերպություններում ստուգում իրականացնելու համար մշակել ստուգաթերթ «Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության կողմից իրականացվող ստուգումների ստուգաթերթերը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունման միջոցով, որը թույլ կտա վաճառք իրականացնող կազմակերպություններում կատարել ստուգումներ:

4. Կարգավորման առարկան

Նախագծով կսահմանվեն պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների վաճառք

իրականացնող կազմակերպություններին ներկայացվող պահանջները և ստուգման համար պահանջվող հարցեր:

5. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունումը թույլ կտա պատշաճ կերպով վերահսկողություն իրականացնել պետիցիոների և ագրոքիմիկատների վաճառք իրականացնող կազմակերպություններում, ինչը հնարավորություն կտա իրականացնելու հստակ և հասցեական խնդիրների լուծմանն ուղղված թիրախային ստուգումներ:

34.

«Սննդամթերքի անվտանգության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Սննդամթերքի անվտանգության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի մասին» N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.2-րդ կետի «Գյուղատնտեսություն» բաժնի 3-րդ կետի «բ» ենթակետի պահանջով:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում են հայկական կոնյակի վարկանիշի բարձրացման միջոցառումներ, որոնք արդյունավետ իրականացնելու համար անհրաժեշտ է սահմանել գինեգործական արտադրանքի մակնշում՝ ըստ իզոտոպային բաղադրության փորձաքննության արդյունքների:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Խնդրի լուծման համար առաջարկվում է փոփոխություններ և լրացումներ կատարել «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում, որի արդյունքում կսահմանվեն գինեգործական արտադրանքի մակնշման նոր պահանջներ:

4. Կարգավորման առարկան

Իրավական ակտով կարգավորվում է գինեգործական արտադրանքի մակնշման պահանջը՝ ըստ իզոտոպային բաղադրության փորձաքննության արդյունքների:

5. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի նախագծի ընդունմամբ կսահմանվի գինեգործական

արտադրանքի՝ ըստ իզոտոպային բաղադրության փորձաքննության արդյունքների մակնշման պահանջ:

35.

**«Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին»
Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ
կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ
ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի մասին» N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.2-րդ կետի «Գյուղատնտեսություն» բաժնի 1-ին կետի «ա» ենթակետի պահանջով:

ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի մասին» N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.2-րդ կետի «Գյուղատնտեսություն» բաժնի 1-ին կետի «ա» ենթակետով նախատեսվում է մշակել սննդամթերքի անվտանգության բարձրացման նպատակով սննդամթերքի անվտանգության ապահովման համակարգի և գործիքակազմի արդյունավետության բարձրացման վերաբերյալ հայեցակարգ: Հաստատված հայեցակարգում սահմանված՝ համակարգի և գործիքակազմի արդյունավետության բարձրացման մեխանիզմների իրագործումը կառաջացնի գործող կարգավորումների փոփոխման՝ օրենքում համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու անհրաժեշտություն:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով կարգավորվում են սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության հիմնական սկզբունքները, առանձնահատկությունները, հետևաբար, սննդամթերքի անվտանգության ապահովման համակարգի և գործիքակազմի արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված հայեցակարգային գործողությունները կհանգեցնեն օրենքի փոփոխությունների:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Խնդրի լուծման համար առաջարկվում է «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում կատարել հայեցակարգից բխող փոփոխություններ:

4. Կարգավորման առարկան

Իրավական ակտով կսահմանվեն սննդամթերքի անվտանգության ապահովման առավել արդյունավետ համակարգ և գործիքակազմ:

5. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունումը թույլ կտա ապահովել հայեցակարգով սահմանված մեխանիզմների իրագործումը:

36.

«Հայաստանի Հանրապետությունում անասնաբուժության բնագավառում ռիսկերի գնահատման վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը հաստատելու մասին»

ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2.1-ին հոդվածի պահանջով:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության կողմից անասնաբուժության բնագավառում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտների նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է առանց ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների, որի պատճառով վերահսկողական գործողությունները համաչափ և հստակ համակարգված չեն: Նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում են անասնաբուժության բնագավառում ստուգումների բարելավում, պարզեցում, թափանցիկություն, ռեսուրսների խնայում, ռիսկերի կառավարման համար անհրաժեշտ տեղեկատվական բազայի ստեղծում, որի արդյունքում հնարավոր կլինի իրականացնել արդյունավետ և հետևողական վերահսկողություն:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Խնդրի լուծման համար առաջարկվում է մշակել անասնաբուժության բնագավառում ռիսկերի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանություն, որով կսահմանվի անասնաբուժության բնագավառում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտների ռիսկայնության որոշման չափանիշները:

4. Կարգավորման առարկան

Ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների սահմանումը նպատակ է հետապնդում դրանց գնահատման համապատասխան տնտեսավարող սուբյեկտներին դասակարգել երեք

խմբի՝ բարձր, միջին, ցածր ռիսկայնության:

5. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում է անասնաբուժության բնագավառում արդյունավետ և հետևողական վերահսկողական գործողությունների համապատասխան մակարդակի ապահովում, որը չի խոչընդոտի անասնաբուժության բնագավառում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտների իրավունքները և օրինական շահերը:

37.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2013 թվականի փետրվարի 28-ի N 338-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2013 թվականի փետրվարի 28-ի N 338-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 3-րդ հոդվածի 1.1-ին մասի պահանջով:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Նախադպրոցական և հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների ստուգաթերթերի բացակայության պատճառով ստուգումներն իրականացվում են հանրային սննդի կազմակերպությունների համար նախատեսված ստուգաթերթերով, ինչի արդյունքում պետական վերահսկողություն իրականացվում է ոչ լիարժեք, ստուգաթերթերի պահանջը սահմանված է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 3-րդ հոդվածի 1.1-ին մասով:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Խնդրի լուծման համար առաջարկվում է մշակել հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների ստուգման համար անհրաժեշտ ստուգաթերթեր՝ «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2013 թվականի փետրվարի 28-ի N 338-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի միջոցով:

4. Կարգավորման առարկան

Նախագծով կսահմանվեն նախադպրոցական և հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում պատրաստվող ու իրացվող սննդամթերքի անվտանգությանը

ներկայացվող՝ ստուգման համար պահանջվող հարցեր:

5. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունումը թույլ կտա պատշաճ կերպով վերահսկողություն իրականացնել նշված կազմակերպություններում՝ կառավարելով սննդամթերքի անվտանգությանն սպառնացող վտանգները և ռիսկերը:

38.

«Գինեգործական արտադրանքին ներկայացվող պահանջների և թույլատրելի գինեգործական մեթոդների ու մշակումների տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Գինեգործական արտադրանքին ներկայացվող պահանջների և թույլատրելի գինեգործական մեթոդների ու մշակումների տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի մասին» N 1060-Ա որոշման «Գյուղատնտեսություն» բաժնի 7-րդ կետի «գ» ենթակետի, «Խաղողի հումքով ոգելից խմիչքների մասին» ՀՀ օրենքի (15.07.2008 թ. ՀՕ-135-Ն) 13-րդ, 22-րդ, 29-րդ և 37-րդ հոդվածների 1-ին մասերի և Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2008 թվականի հոկտեմբերի 6-ի N 778-Ա որոշմամբ հաստատված՝ «Խաղողի հումքով ոգելից խմիչքների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ցանկի 7-րդ կետի պահանջներով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Համակարգում գործող տնտեսավարող սուբյեկտներն այժմ հիմնականում առաջնորդվում են նախկին Խորհրդային Միության տարիներին հաստատված համապատասխան իրավական ակտերով կամ հրահանգներով սահմանված պահանջներով, որոնք այսօր չեն գործում: «Խաղողի հումքով ոգելից խմիչքների մասին» ՀՀ օրենքով, օրենքի շրջանակներում ընդունված որոշ իրավական ակտերով և հայկական կոնյակների ու հայկական կոնյակի սպիրտների տեխնիկական կանոնակարգով կանոնակարգված են գինեգործական արտադրանքի շուկայահամայնքը, մականշմանը, տեխնոլոգիական որոշ գործընթացներին ներկայացվող պահանջները, ինչպես նաև առանձին տեսակի արտադրանքների անվտանգության, զգայորոշման և ֆիզիկաքիմիական ցուցանիշները, իսկ թույլատրելի գինեգործական մեթոդները, մշակումներն ու նյութերը դեռևս որևէ իրավական ակտով սահմանված չեն:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Սույն որոշման նախագիծը նպատակ ունի սահմանելու թույլատրելի գինեգործական մեթոդները, մշակումներն ու նյութերը: Որոշման նախագծով սահմանվում են խաղողի հումքով գինեգործական արտադրանքին ներկայացվող անվտանգության, զգայորոշման և ֆիզիկաքիմիական ցուցանիշները, արտադրության ընթացքում կիրառվող թույլատրելի տեխնոլոգիական գործընթացներն ու նյութերը, արտադրությանը, մակնշմանը, փաթեթավորմանը, իրացմանը, օգտահանմանն ու ոչնչացմանը ներկայացվող պահանջները, համապատասխանության հավաստման և նույնականացման ընթացակարգերը: Նախագծում հիմնականում կներառվեն այդ ոլորտներում կիրառվող դասական տեխնոլոգիաներն ու նյութերը, միաժամանակ հաշվի կառնվեն ինչպես Եվրոպական միության երկրներում, այնպես էլ՝ հայկական գինեգործական արտադրանքի իրացման հիմնական շուկայում՝ Ռուսաստանի Դաշնությունում, ԵԱՏՄ-ի և ԱՊՀ-ի այլ երկրներում ընդունված պահանջները:

2. Կարգավորման առարկան

Գինեգործական արտադրանքի որակի տեղական չափորոշիչների և չափանիշների համապատասխանեցում միջազգային պահանջներին և ոլորտը կանոնակարգող ՀՀ օրենսդրության ամբողջացում:

3. Իրավական ակտերի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Սույն որոշման նախագծի ընդունմամբ Հայաստանում արտադրվող գինեգործական արտադրանքի համար կսահմանվեն միասնական՝ միջազգային պրակտիկայում ընդունված անվտանգության, տեխնոլոգիական և որակական պահանջներ, որոնք կնպաստեն արտադրանքի անվտանգության ապահովմանը, արտահանման խթանմանը և սպառողների շահերի պաշտպանությանը:

39. **«Հայաստանի Հանրապետությունում բուսասանիտարիայի բնագավառում ռիսկերի գնահատման վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2.1-ին հոդվածի պահանջով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության կողմից բուսասանիտարիայի բնագավառում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտների նկատմամբ

վերահսկողությունն իրականացվում է առանց ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների, որի պատճառով վերահսկողական գործողությունները համաչափ և հստակ համակարգված չեն: Նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում են բուսասանիտարիայի բնագավառում ստուգումների բարելավում, պարզեցում, թափանցիկություն, ռեսուրսների խնայում, ռիսկերի կառավարման համար անհրաժեշտ տեղեկատվական բազայի ստեղծում, որի արդյունքում հնարավոր կլինի իրականացնել արդյունավետ և հետևողական վերահսկողություն:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Խնդրի լուծման համար առաջարկվում է մշակել բուսասանիտարիայի բնագավառում ռիսկերի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանություն, որով կսահմանվի բուսասանիտարիայի բնագավառում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտների ռիսկայնության որոշման չափանիշները:

2. Կարգավորման առարկան

Ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների սահմանումը նպատակ է հետապնդում դրանց գնահատման համապատասխան տնտեսավարող սուբյեկտներին դասակարգել երեք խմբի՝ բարձր, միջին, ցածր ռիսկայնության:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում է բուսասանիտարիայի բնագավառում արդյունավետ և հետևողական վերահսկողական գործողությունների համապատասխան մակարդակի ապահովում, որը չի խոչընդոտի բուսասանիտարիայի բնագավառում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտների իրավունքները և օրինական շահերը:

40.

**«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2013 թվականի փետրվարի 28-ի N 338-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2013 թվականի փետրվարի 28-ի N 338-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 3-րդ հոդվածի 1.1-ին մասի պահանջով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Անասնաբուժասանիտարական փորձաքննություն իրականացնող անձանց ստուգաթերթերի բացակայության պատճառով ստուգումներ չեն իրականացվում, ինչի հետևանքով հնարավոր չէ ամբողջական վերահսկողություն իրականացնել անասնաբուժասանիտարական փորձաքննություն իրականացնողների գործունեությունը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Խնդրի լուծման համար առաջարկվում է մշակել անասնաբուժասանիտարական փորձաքննություն իրականացնող անձանց համար անհրաժեշտ ստուգաթերթեր՝ «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2013 թվականի փետրվարի 28-ի N 338-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի միջոցով:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով կսահմանվեն անասնաբուժասանիտարական փորձաքննություն իրականացնող անձանց համար՝ ստուգման համար պահանջվող հարցեր:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունումը թույլ կտա պատշաճ կերպով վերահսկողություն իրականացնել անասնաբուժասանիտարական փորձաքննություն իրականացնող անձանց մոտ:

41.

«Վտանգի վերլուծության և հսկման կրիտիկական կետերի (ՎՎՀԿԿ) համակարգի աուդիտի ստուգաթերթը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Վտանգի վերլուծության և հսկման կրիտիկական կետերի (ՎՎՀԿԿ) համակարգի աուդիտի ստուգաթերթը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասով:

1.1. կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Վտանգի վերլուծության և հսկման կրիտիկական կետերի (ՎՎՀԿԿ) համակարգի աուդիտի ստուգաթերթերի բացակայության պատճառով ներկայում հնարավոր չէ իրականացնել աուդիտ, որի պատճառով հնարավոր չէ գնահատել ներդրված ՎՎՀԿԿ պահանջների համապատասխանությունը ներկայացվող պահանջներին:

1.2. առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Խնդրի լուծման համար առաջարկվում է մշակել «Վտանգի վերլուծության և հսկման կրիտիկական կետերի (ՎՎՀԿԿ) համակարգի աուդիտի ստուգաթերթը հաստատելու

մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծ:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով կսահմանվեն վտանգի վերլուծության և հսկման կրիտիկական կետերի (ՎՎՀԿԿ) համակարգի աուդիտի համար պահանջվող հարցեր:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունումը թույլ կտա պատշաճ կերպով աուդիտ իրականացնել:

42.

«Հայաստանի Հանրապետությունում տոհմաբուծարանների ստեղծման և զարգացման ծրագրի մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի մասին» N 646-Ա որոշման 3.5 գյուղատնտեսություն բաժնի 2-րդ կետի 3-րդ ենթակետի համաձայն, պետք է մշակվի և մինչև 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացվի «Հայաստանի Հանրապետությունում տոհմաբուծարանների ստեղծման և զարգացման ծրագրի մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հանրապետության գյուղացիական տնտեսություններում և անասնապահությամբ զբաղվող տնտեսավարողների մոտ առկա նախիրներում և հոտերում բացակայում են բարձր մթերատվություն ունեցող կենդանիներ, որի պատճառով ցածր են կերհատուցման, գլխաքանակի պահպանվածության ցուցանիշները և խնդիր է դրված տոհմաբուծարանների ստեղծման միջոցով նախիրները և հոտերը համալրել ժամանակակից բարձրարժեք ցեղերի կենդանիներով:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է պետական ֆինանսական միջոցների հետ համատեղ ներգրավել մասնավոր հատվածի միջոցներ, որը թույլ կտա ապահովել տոհմաբուծարանների ստեղծման համար անհրաժեշտ պայմանները և տանել նպատակաուղղված տոհմասելեկցիոն աշխատանքներ:

2. Կարգավորման առարկան

Տոհմանյութ, բարձր մթերատվություն ունեցող տոհմային կենդանիներ, բարձր մթերատու խառնածիններ, սեփական տոհմանյութի արտադրություն:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կստեղծվեն գյուղատնտեսական կենդանիների բարձրարժեք ցեղերով համալրված տոհմաբուծարաններ, որտեղ հետևողական տոհմասելեկցիոն և ուղորդված աշխատանքների շնորհիվ կբուծվեն և անասնապահությամբ զբաղվող տնտեսավարողների հոտերն ու նախիրները կհամալրվեն ժամանակակից բարձր մթերատու ցեղերի կենդանիներով, կավելանան անասնաբուծությունից ստացվող մթերքների ծավալները, կստեղծվեն նոր աշխատատեղեր, կապահովվի վերամշակման համար առավել պահանջված հումքը, կավելանա տեղական արտադրանքի արտահանման ներուժը, կբարձրանա տեղական արտադրության անասնաբուծական մթերքների մրցունակությունը, ներմուծվող կենդանական ծագման մթերքը աստիճանաբար կփոխարինվի տեղական արտադրանքով, կբարձրանա հանրապետության պարենային անվտանգության մակարդակը, կլինեն մակրոտնտեսական մուլտիպլիկատիվ այլ արդյունքներ:

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն

43.

«Հանքարդյունաբերության ոլորտում մետաղների միջազգային գների տատանումների ազդեցությունը մեղմող միջոցառումներին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.2-րդ կետի «Էներգետիկ ենթակառուցվածքներ և բնական պաշարներ» բաժնի 2-րդ ենթակետի «գ» պարբերության համաձայն պետք է մշակվեն հանքարդյունաբերության ոլորտում գների տատանումների ազդեցությունը մեղմող միջոցառումներ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի տնտեսությունը բավական զգայուն է հանքարդյունաբերության ոլորտում մետաղների միջազգային գների փոփոխությունների նկատմամբ՝ հատկապես դրանց նվազման պարագայում: Քանի որ հանքարդյունաբերող ձեռնարկությունները Հայաստանում խոշոր հարկատուներ են, և նրանց կողմից ՀՀ պետական բյուջե վճարվող գումարներն ազդեցություն են ունենում ՀՀ պետական բյուջեի ձևավորման վրա, ուստի, անհրաժեշտ է մշակել համապատասխան միջոցառումներ՝ մեղմելու համար հանքարդյունաբերության ոլորտում մետաղների միջազգային գների տատանումների բացասական ազդեցությունը երկրի տնտեսության վրա:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով մետաղների միջազգային գների տատանումների ազդեցության զգալիությունը հանրապետության տնտեսության վրա՝ ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծով կսահմանվեն միջոցառումներ, որոնց կիրառման

դեպքում հնարավոր կլինի մեղմել հանքարդյունաբերության ոլորտում տեղի ունեցող գնային տատանումների բացասական ազդեցությունը երկրի տնտեսության վրա:

2. Կարգավորման առարկան

Հանքարդյունաբերության ոլորտում մետաղների միջազգային գների տատանումների ազդեցությունը մեղմող միջոցառումների մշակում:

3. Միջոցառման կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հանքարդյունաբերության ոլորտում մետաղների միջազգային գների տատանումների ազդեցության մեղմում:

44.

«Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքի և առնչվող այլ օրենքների նախագծերի փաթեթը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Օրենքի նախագծի և առնչվող այլ իրավական ակտերի մշակմամբ նպատակ է դրվում գործող օրենսդրական դաշտի կատարելագործման՝ արդյունքում անհրաժեշտ իրավական հիմքեր ապահովելով զբոսաշրջության ոլորտում իրականացվող պետական քաղաքականության համար համարժեք տեղեկատվական ռեսուրսների հավաքագրման, ինչպես նաև՝ մատուցվող ծառայությունների որակի ու ներդրումային միջավայրի բարելավման համար:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Օրենսդրական փաթեթն ուղղվելու է ոլորտում վիճակագրական, տեղեկատվական համակարգի բարելավմանն ու այդ նպատակով նաև վարչական ռեգիստրի ներդրմանը, ծառայությունների որակավորման համակարգերի ներդրմանը, գործարար ներդրումային միջավայրի բարելավմանը:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախատեսվում է մասնավոր հատվածի և միջազգային գործընկերների հետ համագործակցությամբ ու միջազգային համարժեք փորձի ուսումնասիրության հիման վրա օրենսդրական փաթեթի մշակում:

4. Կարգավորման առարկան

Զբոսաշրջության բնագավառում վարչական ռեգիստրի և ծառայությունների որակավորման համակարգերի ներդրման, գործարար ներդրումային դաշտի բարելավման հետ կապված իրավահարաբերությունների կարգավորում:

5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Առաջարկվող օրենսդրական կարգավորումները հիմք են հանդիսանալու վարչական ռեգիստրի ներդրմանը՝ ի նպաստ զբոսաշրջության ոլորտում վիճակագրական, տեղեկատվական համակարգի բարելավման և քաղաքականության վերաբերյալ

որոշումների ընդունման համար անհրաժեշտ ուսումնասիրությունների ու վերլուծությունների իրականացման:

45. **«Զբոսաշրջային ծառայությունների որակավորման կարգերն ու չափանիշները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նոր իրողություններին համարժեք զբոսաշրջության դինամիկ զարգացման երաշխավորմանն ուղղված՝ ոլորտի օրենսդրական դաշտի բարելավման նպատակով նախատեսվում է «Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակումը, որի պահանջով կմշակվի «Զբոսաշրջային ծառայությունների որակավորման կարգերն ու չափանիշները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը: Վերջինս ուղղվելու է զբոսաշրջային ծառայությունների որակի ամրապնդմանն ու բարձրացմանը, սպառողի՝ զբոսաշրջային ծառայությունների ընտրությանն աջակցելուն, համաշխարհային ու ներքին շուկայում Հայաստանի ու հայկական զբոսաշրջային արդյունքի դրական նկարագրի ամրապնդմանն ու շարունակական բարձրացմանը: Իրավական ակտի մշակման անհրաժեշտությունը ամրագրված էր ինչպես ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի «Զբոսաշրջության զարգացում» բաժնի 3-րդ կետի «ա» ենթակետով, այնպես էլ՝ ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի N646-Ն որոշման 3.1 բաժնի «Զբոսաշրջություն» ենթաբաժնի 1-ին կետի 2) ենթակետով:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Զբոսաշրջության ոլորտի զարգացմանը համընթաց բնագավառում օգտագործվող մի շարք հասկացությունների արդիականացման և հստակեցման, սպառողի իրավունքների լիարժեք իրացումն ապահովելու և այդպիսով երկրի զբոսաշրջային արդյունքի մրցունակությունը բարձրացնելու նպատակով ստանդարտների ներդրման և կամավորության սկզբունքով հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների, զբոսաշրջային գործունեության սուբյեկտների, զբոսավարների, ուղեկցորդների, ռեստորանների և զբոսաշրջային ավտոբուսների որակավորման, զբոսաշրջային տեղեկատվական կենտրոնների միասնական համակարգի ձևավորման, ծառայությունների նկատմամբ պահանջների պահպանման մեխանիզմների ապահովման անհրաժեշտություն է առաջանում:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախատեսվում է «Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծից բխող կարգերն ու չափանիշները սահմանող ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում:

4. Կարգավորման առարկան

Զբոսաշրջության բնագավառում մատուցվող ծառայությունների որակավորման կարգերի ու չափանիշների սահմանում:

5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում է համարժեք իրավական կարգավորման միջոցով ապահովել զբոսաշրջային ծառայությունների որակի ամրապնդում ու բարձրացում, զբոսաշրջային ծառայությունների ընտրության գործում սպառողին աջակցություն, համաշխարհային ու ներքին շուկայում Հայաստանի ու հայկական զբոսաշրջային արդյունքի դրական նկարագրի ամրապնդում ու շարունակական բարձրացում:

46.

**«Ներդրումային ֆոնդ ստեղծելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի դրույթներից:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներդրումների խրախուսման և գործունակ միջավայրի ապահովման նպատակով պետության ակտիվ քաղաքականությամբ և հաշվեկշռված մասնակցությամբ Հայաստանում հնարավոր է ձևավորել պոտենցիալ ներդրողների և մասնավոր հատվածի հետ փոխվստահելի գործընկերություն՝ ուղղված տնտեսության արագ աճող և զարգացման մեծ պոտենցիալ դրսևորող ոլորտներում հեռանկարային ծրագրերի իրականացմանը ֆինանսապես աջակցելուն: Այս նպատակով ՀՀ կառավարության ծրագրով ամրագրվել է պետության կողմից ներդրումային ֆոնդի ձևավորման դրույթը՝ առաջնորդվելով հետագայում այն պետություն-մասնավոր հատված համագործակցությամբ գործող ֆոնդի վերածելու ակնկալիքով:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ներդրումային ծրագրերի ֆինանսավորմանն աջակցության նպատակով ներդրումային ֆոնդի ստեղծման ճանապարհին առաջին քայլով կսահմանվի տեսլականը, որի հիման վրա արդեն կձևավորվի համապատասխան կառույցի գործունեության մոդելը, կմշակվեն կանոնադրական խնդիրները: Կանոնադրական խնդիրները լուծելու նպատակով կսահմանվեն պետական սեփականություն հանդիսացող գույքի միավորներ, և համապատասխան որոշման նախագիծը կներկայացվի ՀՀ կառավարություն՝ քննարկման:

4. Կարգավորման առարկան

	<p>Իրավական ակտի կարգավորման առարկան համապատասխան ներդրումային ֆոնդի ստեղծման համար իրավական հիմքերի ապահովումն է:</p> <p>5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նախագծի ընդունմամբ կստեղծվի ներդրումային ֆոնդ, որը հետագայում կվերաժվի պետություն-մասնավոր հատված համագործակցությամբ գործող ֆոնդի:</p>
<p>47.</p>	<p align="center">«Ուխտագնացություն դեպի առաջին քրիստոնյա երկիր» ռազմավարությանը հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ կառավարության ծրագիրն (ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի «Զբոսաշրջության զարգացում» բաժնի 3-րդ կետի «դ» ենթակետ, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի N 646-Ն որոշման 3.1 բաժնի «Զբոսաշրջություն» ենթաբաժնի 2-րդ կետի 1) ենթակետ) ամրագրում է «Ուխտագնացություն դեպի առաջին քրիստոնյա երկիր» ռազմավարության մշակման հանձնառությունը:</p> <p>2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս թիրախավորված և համակարգային գործողություններ այս ուղղությամբ բավարար չափով չեն իրականացվել, և անհրաժեշտություն կա ամրագրելու առավել նպատակային քաղաքականություններ՝ համապատասխան միջոցառումներով:</p> <p>3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Համաշխարհային զբոսաշրջային շուկայում և քաղաքակրթական-մշակութային քարտեզի վրա Հայաստանի՝ որպես առաջին քրիստոնյա երկրի համբավի ամրապնդման ու կրոնական զբոսաշրջության զարգացման նպատակով նախատեսվում է մասնավոր հատվածի ու միջազգային գործընկերների հետ համագործակցությամբ համապատասխան ռազմավարության մշակում:</p> <p>4. Կարգավորման առարկան</p> <p>«Ուխտագնացություն դեպի առաջին քրիստոնյա երկիր» ռազմավարության նախագիծն ուղղվելու է Հայաստանում կրոնական, ուխտագնացության և միջոցառումային (MICE) զբոսաշրջության զարգացմանը, հայկական զբոսաշրջային արդյունքի դիվերսիֆիկացմանն ու մրցունակության բարձրացմանը, զբոսաշրջային սեզոնի երկարաձգմանը, մշակութային բազմազանությանն ու միջմշակութային երկխոսությանը, աշխարհում հայկական մշակույթը ներկայացնելուն և խթանելուն:</p> <p>5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p>

Նախագծի ընդունմամբ հիմքեր կապահովվեն Հայաստանում կրոնական, ուխտագնացության և միջոցառումային զբոսաշրջության զարգացման, հայկական զբոսաշրջային արդյունքի դիվերսիֆիկացման ու մրցունակության բարձրացման, զբոսաշրջային սեզոնի երկարաձգման, մշակութային բազմազանության ու միջմշակութային երկխոսության, աշխարհում հայկական մշակույթը ներկայացնելու և խթանելու ուղղությամբ ՀՀ կառավարության հասցեական քաղաքականության իրականացման համար:

48. **«Որոշակի գումարից ավելի ներդրում կատարած օտարերկրացիներին քաղաքացիություն շնորհելու հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Միջազգային փորձը վկայում է, որ աշխարհի բազմաթիվ երկրներ, գիտակցելով օտարերկրյա ներդրումների օգուտը և դերն ազգային տնտեսության զարգացման գործում, ձեռնարկում են տարբեր միջոցներ՝ օտարերկրյա ներդրումները խրախուսելու նպատակով: Այդ միջոցները կարող են ներառել ինչպես հարկային արտոնություններ, այնպես էլ՝ հնարավորություն օտարերկրյա ներդրողին և նրա ընտանիքին ապրել այն երկրում, որտեղ նա ներդրում է իրականացրել, և օգտվել տվյալ երկրի քաղաքացիներին շնորհված առավելություններից (օրինակ, ավելի ցածր անհատական հարկեր, անվճար ուսուցման հնարավորություն, սոցիալական երաշխիքներ և այլն): Վերջինս ապահովելու համար բավական լայն տարածում է ստացել «Քաղաքացիություն ներդրումների դիմաց» մոտեցումը:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներդրումների դիմաց քաղաքացիություն շնորհելու ընթացակարգերը տարբեր են տարբեր երկրներում, մեկ միասնական մոդել չկա: Ներկայումս ներդրումների դիմաց քաղաքացիություն շնորհելու ընթացակարգ Հայաստանում առկա չէ:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Քաղաքացիությունը ներդրումների դիմաց առաջարկում է բազմաթիվ առավելություններ՝ ինչպես ներդրումն ընդունող երկրի, այնպես էլ՝ օտարերկրյա ներդրողի համար: Եթե դա արդյունքում երկրի համար նշանակում է նոր ներդրումներ և նոր աշխատատեղեր, ապա ներդրողի համար օգուտը, օրինակ, հող գնելու իրավունքի ձեռքբերումն է, այլ երկրներ մուտքի արտոնագրեր ստանալու անհրաժեշտության վերացումը, առանց թույլտվությունների աշխատանքի իրավունքը և այլն: Միջազգային փորձը վկայում է, որ ներդրումների խթանման արդյունավետ գործիք կարող է դառնալ ներդրումների դիմաց քաղաքացիություն շնորհելը:

4. Կարգավորման առարկան

Հայեցակարգով կկարգավորվեն ներդրումների դիմաց քաղաքացիություն շնորհելու մոտեցումները, սկզբունքները, ինչպես նաև պայմաններն ու ընթացակարգը:

5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայեցակարգը կստեղծի որոշակի գումարից ավելի ներդրումներ կատարելու դեպքում օտարերկրյա ներդրողներին ՀՀ քաղաքացիություն շնորհելու իրավական հիմքեր: Հայեցակարգի ընդունմամբ կխրախուսվեն խոշոր օտարերկրյա ներդրումների ներգրավումը և լրացուցիչ աշխատատեղերի ստեղծումը, կընդլայնվեն օտարերկրյա ներդրողներին առաջարկվող հնարավորությունները, կստեղծվեն լրացուցիչ երաշխիքներ:

49.

«Ձբոսաշրջության մեծ պոտենցիալ ունեցող նոր ուղղությունների (լեռնագնացություն, հեծանվորդություն, էքստրեմալ տուրիզմ, էկոտուրիզմ, առողջապահական տուրիզմ, կրոնական, գինու և այլն)՝ արդեն իսկ գործող մասնավոր նախաձեռնություններին աջակցության և զարգացման ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Ծրագրի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի դրույթներից:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանում զբոսաշրջությունը զարգանում և տնտեսությունում գեներացված համախառն ներքին արդյունքի աճին իր նպաստն է ավելացնում բավական դինամիկ տեմպերով: Այդուհանդերձ, զբոսաշրջային արդյունքի ձևավորման գործում և դրա միջոցով զբոսաշրջային այցելությունների թվի աճի տեսանկյունից դեռևս չիրացված մեծ ներուժ կա: Դեռևս լիարժեք չեն օգտագործվել այն հնարավորությունները, որոնք հայկական զբոսաշրջային արդյունքն առավել մրցունակ կդարձնեն տարածաշրջանում:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նշված ներուժը լիարժեք բացահայտելու և առկա հնարավորություններն օգտագործելու առումով առաջարկվում է նպատակային ծրագիր իրականացնել առանձնահատուկ զբոսաշրջային նոր, այն է՝ լեռնագնացության, հեծանվորդության, էքստրեմալ տուրիզմի, էկոտուրիզմի, առողջապահական տուրիզմի, կրոնական, գինու և այլ ուղղություններով: Ընդ որում, ծրագիրը հիմնվելու է արդեն իսկ մեկնարկած մասնավոր նախաձեռնությունների վրա, ինչը լուրջ հաջողություններ գրանցելու

ակնկալիքներ է առաջացնում:

4. Կարգավորման առարկան

Ծրագիրն ուղղվելու է լեռնագնացության, հեծանվորդության, էքստրեմալ տուրիզմի, էկոտուրիզմի, առողջապահական տուրիզմի, կրոնական, գինու և այլ ուղղություններով մասնավոր նախաձեռնություններին աջակցության գործողությունների իրականացմանը և նշված ուղղություններով շոշափելի զարգացումների ապահովմանը:

5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ծրագրի արդյունավետ իրականացման արդյունքում ակնկալվում է հայկական զբոսաշրջային արդյունքի դիվերսիֆիկացում, նոր, մրցունակ զբոսաշրջային արդյունքների ձևավորում, զբոսաշրջության ապակենտրոնացում դեպի ՀՀ մարզեր և Արցախ, ներգնա և ներքին զբոսաշրջային այցելությունների թվի աճ:

50.

**«Առնվազն 20 զբոսաշրջային վայր չհանդիսացող պատմամշակութային հուշարձաններն ու բնության հատուկ պահպանվող տարածքներն զբոսաշրջության վայր դարձնելու ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Ծրագրի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի դրույթներից:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի, որպես զբոսաշրջային գրավիչ վայրի, ակնհայտ առանձնահատկություններից և համեմատական առավելություններից մեկը, թերևս, պատմամշակութային և բնության հուշարձանների առատությունն է: Զբոսաշրջային գրավչության առումով դրանք նշանակալի հոսքեր ներգրավելու մեծ ներուժ ունեն:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ակնհայտորեն, դեռևս լիարժեք չիրացված ներուժն այս ուղղությամբ պահանջում է նպատակային ծրագրերի մշակում և իրականացում՝ մեկտեղելով ռեսուրսները և ջանքերը ոչ միայն զբոսաշրջության զարգացման, այլ նաև՝ բնության և մշակութային արժեքների պահպանության նպատակով:

4. Կարգավորման առարկան

Ծրագիրը թիրախավորում է առնվազն 20 պատմամշակութային հուշարձաններ և բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ, որոնք դեռևս ներառված չեն զբոսաշրջային երթուղիներում, քանի որ հազեցված չեն և չեն ներառում զբոսաշրջային

վայր դառնալու հավակնության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներ:

5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ծրագրի արդյունավետ իրականացման արդյունքում ակնկալվում է նոր, մրցունակ զբոսաշրջային արդյունքների ձևավորում, զբոսաշրջության ապակենտրոնացում դեպի ՀՀ մարզեր և Արցախ, պատմամշակութային ժառանգության պահպանություն, զարգացում և դրանք պատշաճ մակարդակով ներկայացնելն ու խթանելը, ներգնա և ներքին զբոսաշրջային այցելությունների թվի աճ, նոր աշխատատեղերի ստեղծում:

51.

«Հայաստանի գործարար միջավայրի բարելավման 2018 թվականի միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Ծրագրի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության ծրագրի 3.1 բաժնի «Գործարար միջավայր» ենթաբաժնի 1-ին կետի պահանջից:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Նպատակադրման անկախ և չափելի գնահատման լավագույն միջոցներից է Համաշխարհային բանկի Գործարարությամբ զբաղվելը զեկույցը: Համաշխարհային բանկի կողմից 2016 թվականի հոկտեմբերին հրապարակված զեկույցի համաձայն Հայաստանը 190 երկրների շարքում նախորդ տարվա համեմատ բարելավել է դիրքը 5 կետով (38-րդ տեղ): Հայաստանն ունի ինչպես առաջատար, այնպես էլ վատ դիրքերում գտնվող ցուցիչներ:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ձեռնարկատիրական զարգացման համար կարևոր է պետական կարգավորումների, ծառայությունների և վարչարարական ընթացակարգերի պարզ, թափանցիկ և քիչ ծախսատար միջավայր ձևավորելու, հավասար մրցակցային պայմաններ և գործարարությանն օժանդակող զարգացած շուկայական ենթակառուցվածքներ ապահովելու քաղաքականությունը: Այս համատեքստում մի շարք ոլորտներում ծրագրով կնախատեսվեն համապատասխան կանոնակարգումներ:

4. Կարգավորման առարկան

Առավել պարզ, թափանցիկ և քիչ ծախսատար ընթացակարգեր կնախատեսվեն քաղաքաշինական թույլտվությունների տրամադրման, ինչպես նաև այն ոլորտներում պետության կողմից մատուցվող ծառայությունների արագացված ընթացակարգերի մասով, որտեղ ներկայումս այդպիսիք սահմանված չեն:

5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստանի 2017 թվականի գործարար միջավայրի բարելավման միջոցառումների ծրագրում ներառված միջոցառումների իրականացման դեպքում ակնկալվում է, որ, այլ

	<p>հավասար պայմաններում, ՀՀ դիրքը 38-րդից կբարձրանա 26-րդ՝ գրանցելով 12 կետով բարելավում: Նախատեսվում է առաջիկա 4-5 տարիների ընթացքում Հայաստանը դիրքավորել լավագույն 20 երկրների շարքում:</p>
52.	<p style="text-align: center;">«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» Հայաստանի հնարապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելը</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Ծրագրի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության ծրագրի 3.1 բաժնի «Գործարար միջավայր» ենթաբաժնի 2-րդ կետի 1) ենթակետի պահանջից:</p> <p>2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Ներկայումս «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքում (Օրենք) սահմանված են գերիշխող դիրքի չարաշահման դրսևորումները, և նախատեսված է պատասխանատվություն: Միաժամանակ առկա է Օրենքում նշված նորմերի հստակեցման, գերիշխող դիրքի չարաշահում որակելու դեպքերի հստակեցման, լրամշակման, չհիմնավորված գնի որոշման մեխանիզմների կատարելագործման, որոշ դրույթների տարընթերցման հնարավորությունների բացառման անհրաժեշտություն:</p> <p>3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Հաշվի առնելով ոլորտում իրականացված ուսումնասիրությամբ արձանագրված գործող իրավիճակը, ինչպես նաև ներկայումս գործող ընթացակարգերի բարելավման և պարզեցման անհրաժեշտությունը՝ ապրանքային շուկաներ ազատ և հավասար մուտքի/ելքի պայմաններ ապահովելու նպատակով առաջարկվում է օրենսդրորեն հստակեցնել գերիշխող դիրքի չարաշահում որակելու դեպքերը:</p> <p>4. Կարգավորման առարկան</p> <p>Նախագծի մշակումը պայմանավորված է գերիշխող դիրք ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից գերիշխող դիրքի չարաշահման վերաբերյալ իրավանորմերի տարընթերցումների վերացման, դրանց գործնական կիրառման մեխանիզմների կատարելագործման անհրաժեշտությամբ:</p> <p>5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Նախագծի ընդունմամբ պայմանավորված ակնկալվող արդյունքը կլինի գերիշխող դիրքի չարաշահման դրսևորումները սահմանող դրույթների հստակեցումը, լրամշակումը և գերիշխող դիրքի չարաշահում որակելու մեխանիզմների կատարելագործումը:</p>
53.	<p style="text-align: center;">«Օտարերկրյա ներդրումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելը</p>

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի N646-Ն որոշման հավելվածի 3.1 բաժնի «Ներդրումներ» ենթաբաժնի 1-ին կետի 1) ենթակետի պահանջից: «Օտարերկրյա ներդրումների մասին» ՀՀ օրենքն ընդունվել է 1994 թվականին, ինչից հետո չի ենթարկվել էական փոփոխությունների: Մինչդեռ, նշված ժամանակից ի վեր ընդունվել է ՀՀ Սահմանադրությունը, փոփոխվել են օտարերկրյա ներդրումների խրախուսման և պաշտպանության մեխանիզմները, Հայաստանն ինտեգրվել է մի շարք միջազգային տնտեսական ինտեգրացիոն միավորումներին, կնքվել են մի քանի տասնյակ երկկողմանի և տարածաշրջանային միջազգային պայմանագրեր:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Միջազգային լավագույն փորձը ցույց է տալիս, որ ներդրումների խթանման տեսանկյունից հատկապես կարևորվում են ներդրումների պաշտպանությունը, ներդրումների մուտքի հետ կապված հարցերը և ներդրողների հետ հետագա աշխատանքը: Ներդրումների պաշտպանությունը ներառում է խտրականության բացառումը, ազգային ռեժիմը, առավել բարենպաստ ռեժիմը, արդար և հավասար վերաբերմունքը, տարադրամի փոխարկելիություն և տեղափոխումը, ազգայնացումից պաշտպանությունը, վեճերի լուծման ընթացակարգերը, մասնավորապես՝ արբիտրաժ դիմելու հնարավորությունը: Գործող օրենքում վերոնշյալ երաշխիքներից միջազգային լավագույն փորձին ամբողջությամբ համապատասխանում է միայն ազգային ռեժիմը, ինչպես նաև որոշակի բացթողումներով՝ տարադրամի փոխարկելիության և արտահանման և ազգայնացումից պաշտպանության երաշխիքները: Ընդ որում՝ վերջին երկու երաշխիքների ձևակերպումները գործող օրենքում միանշանակ և հստակ չեն: Գործող օրենքով նախատեսված չեն նաև հետներդրումային սպասարկման հետ կապված դրույթներ, մինչդեռ ՀՀ կառավարության որոշմամբ ստեղծվել է մի կառույց, որն իրավասու է աջակցել օտարերկրյա ներդրողներին ներդրումների իրականացման հետ կապված հարցերում:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծով հստակեցվում են առկա սահմանումները, կատարվում են լրացումներ, տրամադրվում են լրացուցիչ արտոնություններ, ամրագրվում են ներդրողների պաշտպանության նոր երաշխիքներ, սահմանվում է վեճերի լուծման նոր մեխանիզմ: Ներդրվում է առավել բարենպաստ և ազգային ռեժիմներն ամբողջ ծավալով, ինչպես նաև արդար և հավասար վերաբերմունքի սկզբունքը և ներդրումների պաշտպանության նվազագույն ստանդարտները: Հստակեցվել և գործող օրենսդրությանը համահունչ է դարձվել առգրավման և ազգայնացման հետ կապված ռիսկերը (արգելքը և երաշխիքները), ինչպես նաև ներդրումների խրախուսման հետ կապված առանձին

դրույթներ: Նախատեսվել է նաև պետության հետ առկա վեճերի լուծման ժամանակ այլընտրանքային միջոցների (արբիտրաժի) կիրառման հնարավորություն:

4. Կարգավորման առարկան

Նախագիծն ուղղված է ներդրումային ոլորտը կարգավորող օրենսդրական և ենթաօրենսդրական դաշտի կատարելագործմանը՝ օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման, պաշտպանության և հետններդրումային գործունեության հետ կապված տարաբնույթ խնդիրների լուծման միջոցով:

5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է՝ ՀՀ-ում ներդրումային և գործարար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում, կարգավորող միջավայրի թափանցիկության բարձրացում, Հայաստանում իրականացվող ներդրումների ծավալների մեծացում, ներդրումների առավել պաշտպանվածություն, ներկայիս մարտահրավերներին, կնքված մի շարք երկկողմ պայմանագրերին և միջազգային տնտեսական ինտեգրացիոն միավորումների իրավական դաշտին համապատասխանություն:

54.

«Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Ծրագրի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության ծրագրի 3.1 բաժնի «Ներդրումներ» ենթաբաժնի 1-ին կետի 2) ենթակետի պահանջներից և պայմանավորված ԵԱՏՄ օրենսդրության համապատասխանեցման, արդեն իսկ գործող ԱՏԳ-երի, կազմակերպիչների և շահագործողների կողմից բարձրացված խնդիրների լուծման անհրաժեշտությամբ:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ԵԱՏՄ օրենսդրությանն համապատասխանեցնելու առումով անհրաժեշտ է ներդնել նոր հասկացություններ, սահմանել դրանց կիրառման առանձնահատկությունները, ընդլայնել շահագրգիռ կողմերի լիազորությունների և պարտականությունների համակարգը, ներդնել շահագործողների գործունեության հսկողության/մոնիթորինգի մեխանիզմ, հստակեցնել շահագործման թույլտվության դադարեցման հիմքերը և այլն:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծով օրենքը համապատասխանեցվում է ԵԱՏՄ ազատ/հատուկ տնտեսական գոտիների և մաքսային օրենսդրության գործող դրույթներին, վերանայվում է ԱՏԳ-ում հարկային, մաքսային և արժույթային կարգավորումը, ԱՏԳ արտոնությունները սահմանող հոդվածը՝ կապված «Ազատ մաքսային գոտի» մաքսային ընթացակարգի

կիրառման առանձնահատկությունների հետ, հստակեցվում են շահագործող-նշ շահագործող հարաբերությունները, ինչպես նաև ԱՏԳ գործարկման և ԱՏԳ սահմանագծին ներկայացվող պահանջները, շահագործողների հայտերի գնահատման, թույլտվությունների տրամադրման և դադարեցման ընթացակարգերը, ամրագրվում է շահագործողների պարտավորությունների կատարման մոնիթորինգի համակարգը:

4. Կարգավորման առարկան

Իրավական ակտի կարգավորման առարկան Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ազատ տնտեսական գոտիներում ծագող իրավահարաբերություններն են:

5. Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է ունենալ ԵԱՏՄ օրենսդրությանն համապատասխանեցված ԱՏԳ կարգավորող օրենսդրություն և ԱՏԳ-երի համար առավել բարձր արդյունավետությամբ գործելու հնարավորություններ:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն

55. «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունիսի 13-ի N 882-Ն

որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Պետական կառավարման մարմինների գործունեության ոլորտներում որոշումներ ընդունելու իրավասությունները տվյալ մարմիններին վերապահելու քաղաքականությանը համահունչ՝ առաջարկվում է նախապես սահմանված՝ որոշակի արժեքային մեծություն ունեցող պետական անշարժ գույքի օտարման գործընթացն իրականացնելու իրավասությունը վերապահել ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությանը, որի արդյունքում խիստ կկրճատվի ՀՀ կառավարության անհատական որոշումների թիվը, ինչպես նաև կնվազի ՀՀ կառավարության աշխատակազմի համապատասխան ստորաբաժանումների ծանրաբեռնվածությունը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության 2003 թվականի հունիսի 13-ի N 882-Ն որոշմամբ հաստատված գործող կարգի համաձայն՝ պետական անշարժ գույքի յուրաքանչյուր միավորի օտարման մասին որոշումներն ընդունվում են ՀՀ կառավարության կողմից՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության ներկայացմամբ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է որոշակի արժեքային մեծություն ունեցող և որոշակի տարածագնահատման գոտիներում գտնվող պետական անշարժ գույքի օտարման

գործընթացն իրականացնելու իրավասությունը վերապահել ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությանը, որի արդյունքում կպարզեցվի օտարման գործընթացի վարչարարությունը, կկրճատվեն գործարքների կնքման ժամկետները, ինչպես նաև խիստ կկրճատվի ՀՀ կառավարության անհատական որոշումների թիվը, կնվազի ՀՀ կառավարության աշխատակազմի համապատասխան ստորաբաժանումների ծանրաբեռնվածությունը:

2. Կարգավորման առարկան

Պետական անշարժ գույքի օտարման գործընթացի վարչարարության պարզեցում, որոշումների ընդունման, ուստի և՛ գործարքների կնքման ժամկետների կրճատում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Որոշման ընդունման դեպքում նախատեսվում է տարածագնահատման 1-ին, 2-րդ և 3-րդ գոտիներում գտնվող և 50 մլն դրամ ավելի գնահատված արժեք ունեցող պետական անշարժ գույքի օտարման մասին որոշման ընդունում ՀՀ կառավարության կողմից, իսկ տարածագնահատման 4-րդ և ավելի բարձր գոտիներում գտնվող և մինչև 50 մլն դրամ գնահատված արժեքով պետական անշարժ գույքի օտարման մասին որոշում ընդունվում է ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության կողմից (վարչության պետի հրամանով), որի արդյունքում կպարզեցվի օտարման գործընթացի վարչարարությունը, կկրճատվեն գործարքների կնքման ժամկետները, ինչպես նաև խիստ կկրճատվի ՀՀ կառավարության անհատական որոշումների թիվը, կկարգավորվի ոչ լիկվիդային անշարժ գույքի վաճառքը: Արդյունքում կավելանան ՀՀ պետական բյուջեի մուտքերը:

56. **«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2001 թվականի փետրվարի 22-ի N 125 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի ընդունումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարչական հիմնարկներին, ինչպես նաև պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին ամրացված գույքի (տարածքի)՝ վարձակալության տրամադրման ընթացակարգերի պարզեցման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության 2001 թվականի փետրվարի 22-ի N 125 որոշմամբ պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին ամրացված գույքը (տարածքները)

վարձակալության են տրամադրվում աճուրդի, մրցույթի կազմակերպմամբ: Առաջարկում ենք պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին ամրացված գույքի՝ վարձակալության տրամադրման համար նախատեսել ուղղակի ձև՝ սահմանելով համապատասխան դրույթներ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին ամրացված գույքը մինչև մեկ տարի ժամկետով աճուրդով տրամադրելու դեպքում գույքի վարձակալության մասին պայմանագրի ժամկետն ավարտվելուց հետո, եթե տվյալ գույքի վարձակալը վարձակալական պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունները կատարել է բարեխղճորեն և սահմանված ժամկետում, ապա վարձակալը, համաձայնեցնելով կազմակերպության հետ, դիմում է վարչություն՝ վարձակալական պայմանագրով նախատեսված պայմաններով գույքը մինչև մեկ տարի ժամկետով իրեն ուղղակի ձևով վարձակալության տրամադրելու համար, որը կհանգեցնի վարձակալության տրամադրման մասին որոշումներ ընդունելու վարչարարության պարզեցմանը՝ բացառելով ավելորդ համաձայնությունների ձեռքբերումը և դրանց համար անհրաժեշտ լրացուցիչ ժամանակի կորուստը:

2. Կարգավորման առարկան

Պետական գույքի՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով վարձակալության տրամադրման գործընթացի վարչարարության պարզեցում, որոշումների ընդունման, ուստի, բացառելով ավելորդ համաձայնությունները, և գործարքների կնքման ժամկետների կրճատում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Որոշման ընդունման դեպքում կպարզեցվեն պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին ամրացված գույքը մինչև մեկ տարի ժամկետով վարձակալության տրամադրելու գործընթացի վարչարարությունը, կազմակերպությունների կողմից ավելորդ ծախսերի կատարումը, կկրճատվեն որոշումների ընդունման ժամկետները, կավելանան ՊՈԱԿ-ների եկամուտները:

<p>57.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2013 թվականի հոկտեմբերի 3-ի N 1106-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Իրավական ակտի ընդունումը պայմանավորված է պետական գույքը մեկ տարվանից ավելի ժամկետով վարձակալության տրամադրման գործընթացի պարզեցման, աշխատանքների արագ, օպերատիվ և արդյունավետ իրականացման, ինչպես նաև</p>
------------	---

վարչական խոչընդոտները վերացնելու անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գործող որոշմամբ պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին ամրացված գույքը մեկ տարվանից ավելի ժամկետով վարձակալության է տրամադրվում աճուրդով, մրցույթով և ուղղակի ձևով՝ որոշմամբ հաստատված կարգերին համապատասխան: Գույքը վարձակալության տրամադրելու մասին որոշումներն ընդունվում են ՀՀ կառավարության կողմից՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության ներկայացմամբ, որը հանգեցնում է գործընթացի վարչարարության ձգձգման և լրացուցիչ ժամանակի կորստի:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին ամրացված գույքը մեկ տարվանից ավելի ժամկետով վարձակալության տրամադրման դեպքում, եթե վարձակալը վարձակալական պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունները կատարել է բարեխղճորեն և սահմանված ժամկետում, ինչպես նաև կատարել է գույքի բարելավման համար համապատասխան ներդրումներ, ապա տվյալ գույքը նախկին վարձակալին մինչև երեք տարի ժամկետով վարձակալության տրամադրվի ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության կողմից (վարչության պետի հրամանով), իսկ երեք տարվանից ավելի ժամկետով՝ ՀՀ կառավարության որոշման համաձայն, որը կհանգեցնի վարձակալության տրամադրելու գործընթացի վարչարարության պարզեցման, ժամկետների կրճատման:

2. Կարգավորման առարկան

Պետական գույքը մեկ տարվանից ավելի ժամկետով վարձակալության տրամադրելու գործընթացի վարչարարության պարզեցում, ժամկետների կրճատում:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Որոշման ընդունման դեպքում կպարզեցվի գույքը մեկ տարվանից ավելի ժամկետով վարձակալության տրամադրելու գործընթացը, աշխատանքների արագ, օպերատիվ և արդյունավետ իրականացման արդյունքում կավելանան ՀՀ պետական բյուջեի մուտքերը և ըստ վարձակալական պայմանագրերի կապահովեն ներդրումների իրականացումը:

58.	<p align="center">«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1999 թվականի դեկտեմբերի 14-ի N 752 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու</p>
-----	---

Վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի ընդունումը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության որոշումներով լուծարվող պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների (այսուհետ՝ կազմակերպություն) անշարժ գույքի՝ հրապարակային սակարկություններով վաճառքի գործընթացի պարզեցման, աշխատանքներն արագ, օպերատիվ և արդյունավետ իրականացնելու անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գործող որոշմամբ լուծարման հանձնաժողովն իրականացնում է կազմակերպության գույքի շուկայական գնահատում: Կազմակերպության գույքն աճուրդով վաճառքի ներկայացվելու դեպքում մեկնարկային գին է ընդունվում գնահատված շուկայական արժեքը (100 տոկոս): Գնահատված արժեքի չափով անշարժ գույքը չվաճառվելու դեպքում գույքի վաճառքի գինը կարող է իջեցվել միայն ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշմամբ, այսինքն՝ ամեն անգամ յուրաքանչյուր լուծարվող կազմակերպության անշարժ գույքի վաճառքի գինը 100 տոկոսից իջեցնելու համար պետք է մշակվի ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծ: Քանի որ ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացնելու գործընթացը ժամանակատար է, արդյունքում՝ անհարկի ձգձգվում է տվյալ կազմակերպության լուծարման գործընթացը, և ավելանում են պարտավորությունները:

Լուծարման գործընթացի պարզեցման, աշխատանքներն արագ, օպերատիվ և արդյունավետ իրականացնելու նպատակով առաջարկվում է լուծարվող կազմակերպությունների անշարժ գույքը գնահատված շուկայական արժեքից ցածր (բայց ոչ ավելի, քան անշարժ գույքի գնահատված արժեքի մինչև 50 տոկոսի չափով) մեկնարկային գնով վաճառքի ներկայացնել ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության պետի համաձայնությամբ, ինչը կնպաստի ՀՀ կառավարության որոշումների թվի կրճատմանը և սպասարկման որակի բարձրացմանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Լուծարվող կազմակերպությունների անշարժ գույքը հրապարակային սակարկություններով վաճառքի ներկայացնելու գործընթացի պարզեցման, աշխատանքներն արագ, օպերատիվ և արդյունավետ իրականացնելու նպատակով առաջարկվում է լուծարվող կազմակերպությունների անշարժ գույքը գնահատված շուկայական արժեքից ցածր (բայց ոչ ավելի, քան անշարժ գույքի գնահատված արժեքի մինչև 50 տոկոսի չափով) մեկնարկային գնով վաճառքի ներկայացնել՝ ՀՀ

կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության պետի համաձայնությամբ:

2. Կարգավորման առարկան

Լուծարվող կազմակերպությունների անշարժ գույքը հրապարակային սակարկություններով վաճառքի ներկայացնելու գործընթացի պարզեցում, ժամկետների կրճատում և սպասարկման որակի բարձրացում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Որոշման ընդունման դեպքում կպարզեցվի լուծարվող կազմակերպությունների անշարժ գույքի վաճառքի գործընթացը, կկրճատվեն որոշումների ընդունման ժամկետները, արդյունքում՝ լուծարման գործընթացն անհարկի չի ձգձգվի, իսկ լուծարվող կազմակերպության պարտավորությունները չեն աճի:

59.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի մարտի 24-ի N 305-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 24-ի N 305-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու անհրաժեշտությունը պայմանավորված է որոշմամբ սահմանված կարգով նվիրատվության առաջարկվող բնակելի տարածքների նվիրատվության գործընթացի պարզեցման, աշխատանքների արագ, օպերատիվ և արդյունավետ իրականացման, ինչպես նաև բնակիչների սպասարկման որակը բարձրացնելու անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գործող որոշմամբ պետական կառավարչական հիմնարկներին ամրացված բնակելի տարածքները նվիրատվությամբ են տրամադրվում՝ առանձին-առանձին կազմվող և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացվող ՀՀ կառավարության որոշումների հիման վրա: Մինչդեռ բնակելի տարածքները նվիրատվությամբ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց կողմից ներկայացվելիք անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը սահմանված է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 24-ի N 305-Ն որոշմամբ: Արդյունքում անհարկի ծանրաբեռնվում է ՀՀ կառավարության գործունեությունը, ինչպես նաև ձգձգվում է առանց այն էլ ՀՀ կառավարության որոշմամբ իրավունք ունեցող անձանց՝ իրենց զբաղեցրած բնակելի տարածքները նվիրելու գործընթացը:

Որոշ դեպքերում՝ այդպիսի զարգացումները դժգոհություն են առաջացնում բնակչության շրջանում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Որոշման մեջ կատարվող փոփոխությամբ առաջարկվում է նվիրատվության ենթակա՝ պետական կառավարչական հիմնարկներին ամրացված հանրակացարանային բնակելի տարածքների ցանկը հաստատել ՀՀ կառավարության որոշմամբ, իսկ նվիրատվության գործընթացը կանոնակարգել և իրականացնել ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության կողմից: Դրա շնորհիվ էականորեն կարագացվի նվիրատվության և սեփականաշնորհման գործընթացը, կվերանան անհարկի խոչընդոտներն ու արմատապես կբարելավվի սպասարկման որակը: Կստեղծվեն բոլոր նախադրյալները ՀՀ օրենսդրության պահանջները բավարարող ՀՀ քաղաքացիների համար հնարավորինս կարճ ժամանակահատվածում ավարտելու տարիներով չլուծվող նվիրատվության և սեփականաշնորհման գործընթացը:

2. Կարգավորման առարկան

Նվիրատվության ենթակա՝ պետական կառավարչական հիմնարկներին ամրացված հանրակացարանային բնակելի տարածքների նվիրատվության գործընթացի պարզեցում, ժամկետների կրճատում և բնակչության սպասարկման որակի բարձրացում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Որոշման ընդունման դեպքում կպարզեցվի նվիրատվության ենթակա՝ պետական կառավարչական հիմնարկներին ամրացված հանրակացարանային բնակելի տարածքների նվիրատվության գործընթացի վարչարարությունը, էականորեն կարագացվի նվիրատվության և սեփականաշնորհման գործընթացը, կվերանան անհարկի խոչընդոտներն ու արմատապես կբարելավվի սպասարկման որակը: Կստեղծվեն բոլոր նախադրյալները ՀՀ օրենսդրության պահանջները բավարարող ՀՀ քաղաքացիների համար հնարավորինս կարճ ժամանակահատվածում ավարտելու տարիներով չլուծվող նվիրատվության և սեփականաշնորհման գործընթացը:

60. <<Հայաստանի Հանրապետության պետական գույքի կառավարման 2018-2020 թվականների ծրագիրը հաստատելու մասին>> ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը).

Նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը բխում է <<Պետական գույքի կառավարման մասին>> Հայաստանի Հանրապետության 2014 թվականի նոյեմբերի 20-ի ՀՕ-158-Ն օրենքի 17-րդ հոդվածի և 2017-2022 թվականների համար ՀՀ կառավարության ծրագրում նախատեսված՝ պետական գույքի կառավարման ոլորտում

2018-2020 թվականների համար նախատեսվող միջոցառումների և գործարքների նկարագրությունը սահմանելու անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները.

Ծրագրով նախատեսվում է սահմանել պետական գույքի նկատմամբ 2018-2020թթ.-երին իրականացվող միջոցառումները, գործարքները, ինչպես նաև մասնավորեցված, օտարված, նվիրաբերված, վարձակալությամբ և անհատույց օգտագործման իրավունքով տրված օբյեկտների գնորդների, նվիրառուների, վարձակալների և օգտագործողների կողմից, ծրագրային ժամանակահատվածի ընթացքում, ներդրումային պարտավորությունները, վարձակալությունից ծրագրավորված մուտքերի, պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների գործունեության կանխատեսվող հիմնական ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները.

Պետական գույքի կառավարման 2017-2020 թվականների ծրագրով, որը պետական գույքի կառավարման գրեթե բոլոր կողմերն ընդգրկող համապարփակ փաստաթուղթ է, որտեղ սահմանված են պետական գույքի կառավարման քաղաքականության հիմնական տարրերը, սկզբունքներն ու գերակայությունները, հիմնական միջոցառումները, սպասվելիք ֆինանսական արդյունքներով և պահանջվող ծախսերով, միջոցառումների համար պատասխանատու մարմիններով, ակնկալվող արդյունքներով:

2. Կարգավորման առարկան.

Նախագծի նպատակն է սահմանել և հստակեցնել պետական գույքի կազմը, տարրերը, որոնց վրա տարածվելու է ծրագրի գործողությունը 2018 – 2020 թվականներին:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը.

Ակնկալվող հիմնական արդյունքն է մեկ փաստաթղթում ամփոփել պետական այն գույքի մասին տեղեկատվությունը, որի վրա տարածվելու են ծրագրով նախատեսված միջոցառումները:

61.

«Պետական կառավարման մարմինների կողմից 50 տոկոս և ավելի պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական վիճակի դիտարկումներ անցկացնելու, դրանց

գործունեությունը վերլուծելու և արդյունքներն ամփոփելու, գործունեության արդյունավետությունը որոշելու, գործադիր մարմինների ղեկավարների կատարված աշխատանքը գնահատելու ու առաջարկություններ ներկայացնելու կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1844-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը).

Պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական վիճակի դիտարկումների և վերլուծության իրականացման արդյունքում, դրանց գործադիր մարմինների ղեկավարների գործունեության գնահատումը՝ խրախուսման ու պատասխանատվության միջոցների կիրառումը, առևտրային կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության ծրագրային ցուցանիշների կատարման ընթացքի նկատմամբ հսկողության իրականացումը, կնպաստի պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների արդյունավետության բարձրացմանը, ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ցուցանիշների ծրագրավորված աճի ապահովմանը, ինչպես նաև պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների գործունեության թափանցիկության ապահովումը՝ հանրության, պետական մարմինների և հնարավոր ներդրողների համար:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները.

ՀՀ կառավարության 2004 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1844--Ն որոշմամբ հաստատված գործող կարգի համաձայն՝ իրականացվում է պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական վիճակի վերլուծություն և Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն է ներկայացնում պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների գործունեության վերաբերյալ առաջարկություններ, սակայն չունի ախտորոշիչ հատկություն, բացակայում է արդյունավետության գնահատման համակարգը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները.

Նվաճ որոշման ընդունումը պայմանավորված է ֆինանսատնտեսական դիտարկման արդյունքում կազմակերպությունների գործունեության արդյունավետության գնահատման անհրաժեշտությամբ: Վերջինս ենթադրում է ոչ միայն արդյունավետության համապատասխան ցուցանիշների սահմանում, այլ նաև դրանց օգնությամբ կազմակերպությունների արդյունավետության և ղեկավար մարմինների աշխատանքի

գնահատում: Սույն որոշման ընդունմամբ հնարավոր կլինի իրականացնել առևտրային կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության արդյունավետության շարունակական բարձրացում, եռամսյակային տվյալների դիտարկման շիորհիվ առևտրային կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության ծրագրային ցուցանիշների կատարման ընթացքի նկատմամբ հսկողություն, ինչպես նաև առևտրային կազմակերպությունների գործունեության բնագավառի առանձնահատկություններից ելնելով կազմակերպությունների գործունեության արդյունավետության որոշում, գործադիր մարմինների կողմից կատարված աշխատանքների գնահատում՝ նրանց հետագա գործունեության շարունակման՝ պատասխանատվության կամ խրախուսման նորմերի կիրառման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում:

2. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Սույն որոշման ընդունմամբ կունենանք առևտրային կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության արդյունավետության շարունակական բարձրացում, կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության ծրագրային ցուցանիշների նկատմամբ եռամսյակային հսկողության իրականացում:

62.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունիսի 13-ի N 882-ն որոշման մեջ լրացում կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծ ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը).

Օտարման ենթակա գույքի վաճառքը խթանելու և առցանց հարթակ ստեղծելու համար առաջարկում ենք Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունիսի 13-ի n 882-ն որոշման մեջ կատարվող լրացումով համաձայն որի սահմանված ժամկետում գույքն աճուրդով կամ մրցույթով չօտարվելու դեպքում, մինչև տվյալ գույքը օտարելու մասին նոր իրավական ակտի ընդունումը, գույքի հավանական գնորդները գույքի չօտարվելու հաջորդ աշխատանքային օրից կարող են դիմել լիազորված պետական մարմին՝ տվյալ գույքի օտարման մասին իրավական ակտի համաձայն կազմակերպված վերջին աճուրդի կամ մրցույթի համար սահմանված պայմաններով գույքը ձեռք բերելու համար: Ընդ որում՝ մրցույթի համար ներդրումային պայմաններ սահմանված լինելու դեպքում՝ գնորդը ներդրումների վերաբերյալ պետք է ներկայացնի հստակ հիմնավորված թվային առաջարկություն:

Հավանական գնորդների դիմումն ստանալուց հետո, լիազորված պետական մարմինը, երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում գնորդին ներկայացնում է ուղղակի ձևով գույքը վաճառելու մասին գրավոր առաջարկ: Ընդ որում՝ նույն գույքի գնման համար

տվյալ աշխատանքային օրվա ընթացքում մեկից ավելի դիմումներ ստանալու դեպքում՝ բավարարվում է այն դիմումը, որը ներկայացվել է առաջինը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները.

ՀՀ կառավարության 2003 թվականի հունիսի 13-ի N 882-Ն որոշմամբ հաստատված գործող կարգի համաձայն՝ պետական անշարժ գույքի յուրաքանչյուր միավորի օտարման մասին որոշումներն ընդունվում են ՀՀ կառավարության կողմից ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության ներկայացմամբ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները.

Որոշման մեջ կատարվող լրացմամբ առաջարկում ենք ամրագրել այն մոտեցումը, որ օտարման ենթակա գույքի վաճառքը խթանելու և առցանց հարթակ ստեղծելու համար սահմանված ժամկետում գույքն աճուրդով կամ մրցույթով չօտարվելու դեպքում, մինչև տվյալ գույքը օտարելու մասին նոր իրավական ակտի ընդունումը, գույքի հավանական գնորդները գույքի չօտարվելու հաջորդ աշխատանքային օրից կարող են դիմել լիազորված պետական մարմին՝ տվյալ գույքի օտարման մասին իրավական ակտի համաձայն կազմակերպված վերջին աճուրդի կամ մրցույթի համար սահմանված պայմաններով գույքը ձեռք բերելու համար:

2. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Առաջարկվում է օտարման ենթակա գույքի վաճառքը խթանելու և առցանց հարթակ ստեղծելու համար սահմանված ժամկետում գույքն աճուրդով կամ մրցույթով չօտարվելու դեպքում, մինչև տվյալ գույքը օտարելու մասին նոր իրավական ակտի ընդունումը, գույքի հավանական գնորդները կարող են տվյալ գույքի օտարման մասին իրավական ակտի համաձայն կազմակերպված վերջին աճուրդի կամ մրցույթի համար սահմանված պայմաններով գույքը ձեռք բերելու համար, որի արդյունքում կպարզեցվի օտարման գործընթացի վարչարարությունը, կկրճատվի գործարքների կնքման ժամկետները, ինչպես նաև խիստ կկրճատվի ՀՀ կառավարության անհատական որոշումների թվաքանակը, կնվազի ՀՀ կառավարության աշխատակազմի համապատասխան ստորաբաժանումների ծանրաբեռնվածությունը:

2. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Որոշման ընդունման դեպքում նախատեսվում է օտարման ենթակա գույքի վաճառքը խթանելու և առցանց հարթակ ստեղծելու համար սահմանված ժամկետում գույքն աճուրդով կամ մրցույթով չօտարվելու դեպքում, մինչև տվյալ գույքը օտարելու մասին նոր իրավական ակտի ընդունումը, գույքի հավանական գնորդներին տվյալ գույքն վաճառել օտարման մասին իրավական ակտի համաձայն կազմակերպված վերջին աճուրդի կամ մրցույթի համար սահմանված պայմաններով, որի արդյունքում կպարզեցվի օտարման գործընթացի վարչարարությունը, կկրճատվի գործարքների կնքման ժամկետները, ինչպես նաև խիստ կկրճատվի ՀՀ կառավարության անհատական որոշումների թվաքանակը:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն

63. **«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հոկտեմբերի 2-ի N 1307-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նշված որոշման ընդունումը հնարավորություն կտա քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագրի արդյունավետությունն ապահովելու և համապատասխանեցնելու Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության (ԻԿԱՕ) N 17 «Անվտանգություն» հավելվածով և Եվրամիության «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթով սահմանված չափորոշիչներին:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հոկտեմբերի 2-ի «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության ազգային ծրագրի մասին» N 1307-Ն որոշման վերջին լրացումներն ու փոփոխությունները կատարվել են ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հունիսի 12-ի N 608-Ն որոշմամբ, և այն ամբողջովին համապատասխանում էր 2011 թ. ԻԿԱՕ-ի կողմից N 17 «Անվտանգություն» հավելվածում կատարված լրացումներին ու փոփոխություններին և Եվրամիության «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթի 12-րդ խմբագրության պահանջներին:

2016 թ. ընթացքում (փետրվարին) ԵԿԱԿ-ի կողմից նոր՝ 13-րդ խմբագրությամբ լրացումներ և փոփոխություններ են կատարվել Եվրամիության կողմից «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթում, սահմանվել են նոր չափորոշիչներ՝ կապված ավիացիոն անվտանգության աշխատանքների որակի հսկողության, անկարգապահ ուղևորների հետ

վարվելու կարգի, կիբեռանվտանգության և ավիացիոն անվտանգության ապահովման նպատակով կիրառվող տեխնիկական սարքավորումների ներդրման հետ:

Նշված լրացումների և փոփոխությունների կիրառման ուշացումը կարող է ազդել ՀՀ օդանավակայաններում իրականացվող ավիացիոն անվտանգության ապահովման աշխատանքների որակի վրա, և այսօր ավիացիոն անվտանգության առումով նշված փոփոխությունների ու լրացումների ներդրումն անհրաժեշտ է:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Որոշման նախագծի ընդունումը հնարավորություն կտա համապատասխանեցնելու Միջազգային քաղաքացիական ավիացիայի կազմակերպության (ԻԿԱՕ) և Եվրոպական քաղաքացիական ավիացիայի կոնֆերանսի (ԵԿԱԿ) չափորոշիչներին և ավելի բարձրացնել Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում կիրառվող ավիացիոն անվտանգության ապահովման միջոցառումների մակարդակը:

4. Կարգավորման նպատակը, բնույթը

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նշված որոշման ընդունումը հնարավորություն կտա ուսումնասիրելու և գնահատելու Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում ներդրված ավիացիոն անվտանգության միջոցառումների արդյունավետության որակը, ապահովելու կիրառվող տեխնիկական սարքավորումների, օդային երթևեկության կառավարման և ուղևորների հաշվառման ծրագրային համակարգերի անվտանգությունը՝ կողմնակի մուտքերից, բարձրացնելու ուղևորների գննման ընթացակարգերի մակարդակը, ինչպես նաև համապատասխանեցնելու ՀՀ քաղաքացիական ավիացիայի համակարգում կիրառվող ավիացիոն անվտանգության միջոցառումները Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության (ԻԿԱՕ) N 17 «Անվտանգություն» հավելվածով և Եվրամիության «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթով սահմանված նոր չափորոշիչներին:

4. Ակնկալվող արդյունքը

Որոշման նախագծի ընդունման դեպքում կիրականացվեն ավիացիոն անվտանգության ոլորտում որակի հսկողության միջոցառումներ՝ ավելի բարձր մակարդակի հասցնելով օդանավակայաններում իրականացվող ավիացիոն անվտանգության աշխատանքների, օդային երթևեկության կառավարման և ուղևորների հաշվառման ծրագրային համակարգերի անվտանգության ապահովումը:

64. «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի հունիսի 17-ի N 843-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի հունիսի 17-ի «Քաղաքացիական ավիացիայի օդանավերով ուղևորների կողմից զենքի և փամփուշտների փոխադրման կանոնները հաստատելու մասին» N 843-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններից և դեպի Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններ Եվրասիական տնտեսական միության անդամ երկրների օդանավակայաններից ուղևորների կողմից զենքի փոխադրման աշխատանքների կանոնակարգման անհրաժեշտությամբ:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի հունիսի 17-ի «Քաղաքացիական ավիացիայի օդանավերով ուղևորների կողմից զենքի և փամփուշտների փոխադրման կանոնները հաստատելու մասին» N 843-Ն որոշումն ամբողջովին համապատասխանում էր ԻԿԱՕ-ի N 17 «Անվտանգություն» հավելվածում կատարված լրացումներին ու փոփոխություններին և Եվրամիության «Անվտանգության կանոնակարգեր» Դոկ. 30 փաստաթղթի պահանջներին, սակայն Եվրասիական տնտեսական միության անդամակցելուց հետո ԵՏՄ-ի երկրներ ուղևորների կողմից արտահանվող և ԵՏՄ-ի երկրներից ներկրվող զենքերը մաքսային ձևակերպում չեն ստանում, և օդանավով զենքի փոխադրման աշխատանքների կանոնակարգման կարիք է առաջացել:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության բնագավառում իրականացվող քաղաքականության նպատակն է ապահովել Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում կիրառվող ավիացիոն անվտանգության միջոցառումների համապատասխանությունը ԻԿԱՕ-ի և ԵԿԱԿ-ի չափորոշիչներին, ինչպես նաև՝ այլ միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորություններին: Այդ նպատակով ԻԿԱՕ-ի և ԵԿԱԿ-ի կողմից նոր ընդունված չափորոշիչները և այլ միջազգային պայմանագրերով ստանձնած պարտավորությունները ներառվել են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ավիացիայի ավիացիոն անվտանգության աշխատանքները կանոնակարգող նորմատիվ իրավական փաստաթղթերում և կիրառվել են Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններում՝ ապահովելով ավիացիոն անվտանգության աշխատանքների անհրաժեշտ մակարդակ:

4. Կարգավորման նպատակը, բնույթը

Նշված լրացումների և փոփոխությունների ընդունումը հնարավորություն կտա

կանոնակարգելու Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններից և դեպի Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններ Եվրասիական տնտեսական միության անդամ երկրների օդանավակայաններից ուղևորների կողմից զենքի փոխադրման աշխատանքները:

5. Ակնկալվող արդյունքը

Որոշման նախագծի ընդունման դեպքում կհստակեցվեն Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններից և դեպի Հայաստանի Հանրապետության օդանավակայաններ Եվրասիական տնտեսական միության անդամ երկրների օդանավակայաններից ուղևորների կողմից զենքի փոխադրման աշխատանքները և օդանավով զենքի փոխադրման դեպքում ուղևորների սպասարկման ծառայությունների գործառույթները, ինչպես նաև այն կնպաստի օդանավակայաններում ավիացիոն անվտանգության ապահովման մակարդակի բարձրացմանը:

65. **«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի օգոստոսի 6-ի N 1005-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի օգոստոսի 6-ի «Օտարերկրյա օդանավ շահագործողների կողմից Հայաստանի Հանրապետության տարածք, տարածքի ներսում և տարածքից դուրս կանոնավոր և երկու և ավելի ոչ կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցությունների իրականացման թույլտվություններ տալու կարգը հաստատելու մասին» N 1005-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունումը պայմանավորված է օտարերկրյա օդանավ շահագործողներին կանոնավոր և երկու և ավելի ոչ կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցությունների իրականացման թույլտվություններ տալու ընթացակարգի արդիականացման և պարզեցման անհրաժեշտությամբ:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները

Ներկայումս օտարերկրյա օդանավ շահագործողների կողմից Հայաստանի Հանրապետությունից և դեպի Հայաստանի Հանրապետություն կանոնավոր և երկու և ավելի ոչ կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցությունների իրականացման թույլտվությունների ստացման մասին հայտերը թղթային տարբերակով ներկայացվում են ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն, որից հետո հայտը ներկայացվում է ՀՀ ԿԱ ՔԱԳՎ՝ կարծիքի, և վերջինիս եզրակացության հիման վրա

նախարարության կողմից տրվում է թույլտվություն: ՀՀ-ում գործող թույլտվություններ տալու համակարգի ներդրման արդյունքում ոլորտի մասնակիցների, մասնավորապես, մասնավոր հատվածի կողմից մշտապես արտահայտվում են գործողությունների անորոշության հետ կապված բողոքներ, ինչպես նաև առաջանում են մի շարք բարդություններ՝ երկու տարբեր մարմինների կողմից մեկ ոլորտի կարգավորման ընթացքում, ինչն արտահայտվում է ընթացակարգային ձգձգումներով:

Գործող ընթացակարգերի համաձայն միևնույն փաստաթղթերի փաթեթը ներկայացվում է երկու տարբեր պետական կառավարման լիազորված մարմիններ, ինչի արդյունքում երկու տարբեր պետական կառավարման լիազորված մարմինների կողմից ավիաընկերություններին ներկայացվում են տարբեր պահանջներ, առաջանում են փաստաթղթերի լրացուցիչ շրջանառությամբ պայմանավորված ընթացակարգային լուրջ ձգձգումներ և մասնավոր հատվածի կողմից դժգոհություններ:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Օդային փոխադրումների կարգավորման ոլորտում խնդրի լուծման նպատակով նախատեսվում է փոփոխություններ կատարել թույլտվությունների տրամադրման համապատասխան կարգերում, որոնց արդյունքում կրճատվում և նվազագույնի է հասցվում ավիաընկերությունների կողմից թույլտվությունների ստացման համար ներկայացվելիք փաստաթղթերի ցանկը, ներդրվում է հայտեր ներկայացնելու «մեկ պատուհանի» սկզբունքը, բացի թղթային տարբերակից՝ նախատեսվում է նաև հայտերը ներկայացնելու և թույլտվությունների տրամադրման առցանց (online) համակարգի ներդնում, ինչը նպաստում է հայտերը ներկայացնելու կարգի պարզեցմանը, հստակեցմանը, մասնավոր հատվածի ներկայացուցիչների ժամանակի ու միջոցների խնայմանը և, ի վերջո, վարչարարական բեռի թեթևացմանը:

4. Կարգավորման նպատակը, բնույթը

Նոր առցանց համակարգի ներդնումը կանխում է ընթացակարգային ձգձգումների հավանականությունը, իսկ ներկայացվելիք փաստաթղթերի ցանկը հասցվում է նվազագույնի:

Առաջարկվող փոփոխությունները քննարկվել են նաև մի շարք ավիաընկերությունների ներկայացուցիչների հետ, որոնք դրական են արձագանքել հնարավոր նոր ընթացակարգի ներդրմանը:

5. Ակնկալվող արդյունքը

Որոշումների ընդունման արդյունքում ակնկալվում է թույլտվություններ տալու գործող ընթացակարգի արդիականացում, պարզեցում, հայտերը ներկայացնելու և թույլտվությունների տրամադրման առցանց համակարգի և «մեկ պատուհանի» սկզբունքի ներդնում:

66. «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի օգոստոսի 6-ի N 1006-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի օգոստոսի 6-ի «Հայաստանի Հանրապետության օդանավ շահագործողների կողմից Հայաստանի Հանրապետության տարածք, տարածքի ներսում և տարածքից դուրս երկու և ավելի ոչ կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցությունների իրականացման թույլտվություններ տալու կարգը հաստատելու մասին» N 1006-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունումը պայմանավորված է տեղական օդանավ շահագործողներին երկու և ավելի ոչ կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցությունների իրականացման թույլտվություններ տալու ընթացակարգի արդիականացման և պարզեցման անհրաժեշտությամբ:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները

Ներկայումս տեղական օդանավ շահագործողների կողմից Հայաստանի Հանրապետությունից և դեպի Հայաստանի Հանրապետություն երկու և ավելի ոչ կանոնավոր առևտրային օդային հաղորդակցությունների իրականացման թույլտվությունների ստացման մասին հայտերը թղթային տարբերակով ներկայացվում են ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն, որից հետո հայտը ներկայացվում է ՀՀ ԿԱ ՔԱԳՎ՝ կարծիքի, և վերջինիս եզրակացության հիման վրա նախարարության կողմից տրվում է թույլտվություն: ՀՀ-ում գործող թույլտվություններ տալու համակարգի ներդրման արդյունքում ոլորտի մասնակիցների, մասնավորապես, մասնավոր հատվածի կողմից մշտապես արտահայտվում են գործողությունների անորոշության հետ կապված բողոքներ, ինչպես նաև առաջանում են մի շարք բարդություններ՝ երկու տարբեր մարմինների կողմից մեկ ոլորտի կարգավորման ընթացքում, ինչն արտահայտվում է ընթացակարգային ձգձգումներով:

Գործող ընթացակարգերի համաձայն միևնույն փաստաթղթերի փաթեթը ներկայացվում է երկու տարբեր պետական կառավարման լիազորված մարմիններ, ինչի արդյունքում երկու տարբեր պետական կառավարման լիազորված մարմինների կողմից ավիաընկերություններին ներկայացվում են տարբեր պահանջներ, առաջանում են փաստաթղթերի լրացուցիչ շրջանառությամբ պայմանավորված ընթացակարգային լուրջ ձգձգումներ և մասնավոր հատվածի կողմից դժգոհություններ:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Օդային փոխադրումների կարգավորման ոլորտում խնդրի լուծման նպատակով նախատեսվում է փոփոխություններ կատարել թույլտվությունների տրամադրման համապատասխան կարգերում, որոնց արդյունքում կրճատվում և նվազագույնի է հասցվում ավիաընկերությունների կողմից թույլտվությունների ստացման համար ներկայացվելիք փաստաթղթերի ցանկը, ներդրվում է հայտեր ներկայացնելու «մեկ պատուհանի» սկզբունքը, բացի թղթային տարբերակից, նախատեսվում է նաև հայտերը ներկայացնելու և թույլտվությունների տրամադրման առցանց (online) համակարգի ներդնում, ինչը նպաստում է հայտեր ներկայացնելու կարգի պարզեցմանը, հստակեցմանը, մասնավոր հատվածի ներկայացուցիչների ժամանակի ու միջոցների խնայմանը և, ի վերջո, վարչարարական բեռի թեթևացմանը:

4. Կարգավորման նպատակը, բնույթը

Նոր առցանց համակարգի ներդնումը կանխում է ընթացակարգային ձգձգումների հավանականությունը, իսկ ներկայացվելիք փաստաթղթերի ցանկը հասցվում է նվազագույնի:

Առաջարկվող փոփոխությունները քննարկվել են նաև մի շարք ավիաընկերությունների ներկայացուցիչների հետ, որոնք դրական են արձագանքել հնարավոր նոր ընթացակարգի ներդրմանը:

5. Ակնկալվող արդյունքը

Որոշումների ընդունման արդյունքում ակնկալվում է թույլտվություններ տալու գործող ընթացակարգի արդիականացում, պարզեցում, հայտեր ներկայացնելու և թույլտվությունների տրամադրման առցանց համակարգի և «մեկ պատուհանի» սկզբունքի ներդնում:

67. «Ավիացիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը

Հաշվի առնելով այն, որ Հայաստանի Հանրապետության մի շարք ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերում առկա են դրույթներ, որոնք առաջացնում են իրավաբանական ու ֆիզիկական անձանց իրավունքների և ազատությունների սահմանափակումներ, անհրաժեշտություն է առաջացել կատարելու «Ավիացիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում մի շարք փոփոխություններ:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները

Քաղաքացիական ավիացիայի ոլորտը կարգավորող Հայաստանի Հանրապետության բազմաթիվ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերում առկա են

իրավաբանական ու ֆիզիկական անձանց իրավունքների և ազատությունների սահմանափակումներին, նրանց պարտականություններին վերաբերող դրույթներ, որոնք ՀՀ օրենսդրության մեջ անհրաժեշտ է տեղայնացնել միայն 2005 թվականի փոփոխություններով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը չհակասող կանոններով:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Կիրարկելով ու տեղայնացնելով Միջազգային քաղաքացիական ավիացիայի կազմակերպության (ԻԿԱՕ) չափանիշները՝ անհրաժեշտ է քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պարտավորություններից բխող իրավական կարգավորումների համապատասխանեցում 2005 թվականի փոփոխություններով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության պահանջներին:

4. Կարգավորման նպատակը, բնույթը

«Ավիացիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումների և փոփոխությունների ընդունումը հնարավորություն կտա կենսագործելու Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պարտավորությունները:

5. Ակնկալվող արդյունքը

«Ավիացիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում համապատասխան փոփոխությունների և լրացումների կատարումը կհանգեցնի Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության պահանջների հետ համապատասխանության:

68. Փոքր ավիացիայի զարգացման համալիր ծրագրի մշակում

1. Անհրաժեշտությունը

Հայաստանի աշխարհագրական դիրքը, տարածաշրջանում առկա խնդիրները, ինչպես նաև դեպի ծով ելք չունենալը, երկաթուղային և ավտոմոբիլային տրանսպորտի զարգացած ցանցի բացակայությունը և ռելիեֆի կտրտվածության հետ կապված դրանց զարգացման հնարավորությունների սահմանափակությունը, հիմք են հանդիսանում փոքր ավիացիայի զարգացման համար:

Միջոցառման նպատակը ներքին ավիափոխադրումների կազմակերպման նախադրյալների ստեղծումն է:

Միջոցառման առավելություններն են՝ արդյունավետ և ժամանակի մեծ խնայողությամբ անհրաժեշտ բազմաբնույթ օդային փոխադրումներ (ուղևորային, բեռնային, զբոսաշրջային, գործնական, անձնական, կոլեկտիվ), գյուղատնտեսական, վթարափրկարարական, օդային պարեկի և դիտարկումների, հետազոտական, քարտեզագրման և այլ աշխատանքների կազմակերպումը, ինչպես նաև օդային տաքսի

ծառայություն և անձնական օգտագործման օդանավերի շահագործման կազմակերպումը:

2. Ընթացիկ իրավիճակը

ՀՀ փոքր ավիացիան առավել զարգացում է ունեցել 1970-1980 թվականներին, որի շրջանակներում կառուցվել են տարածաշրջանային 10-ից ավելի օդանավակայան, որոնցից մի մասը վերակառուցման արդյունքում հնարավոր կլինի վերագործարկել:

Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում ներքին ավիափոխադրումներ չեն իրականացվում, առավելևս որևէ ավիաընկերություն չի զբաղվում գործունեության այս տեսակով:

3. Կարգավորման նպատակը, բնույթը

ՀՀ տնտեսության և զբոսաշրջության ոլորտների զարգացման խթանում:

«ՓՈՔՐ ԱՎԻԱՑԻԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄԸ» ներդրումը լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում:

4. Ակնկալվող արդյունքը՝

1) Մարզերի դինամիկ կապվածության և տնտեսական ինտեգրման ապահովվում:

2) Հանգստի և զբոսաշրջության ոլորտների զարգացում:

3) Գյուղատնտեսության և բնապահպանության բնագավառներում փոքր ավիացիան կարող է շահագործվել դաշտերի մշակման և անտառային զանգվածների պաշտպանության, պրոֆիլակտիկ միջոցառումների իրականացման գործընթացում:

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ

69. **«Ակտիվների արժեթղթավորման և ակտիվներով ապահովված արժեթղթերի մասին» ՀՀ օրենքի և դրանով պայմանավորված այլ օրենքների փոփոխությունների նախագծերը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նշված միջոցառման իրականացման անհրաժեշտությունն արժեթղթավորման խոչընդոտների վերացումը և ոլորտի զարգացումն է:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներդրողների և շուկայի մասնակիցների համար արժեթղթավորումը շարունակում է մնալ ոչ գրավիչ, ինչն էլ մեծ խնդիր է ֆինանսական համակարգի համար, քանի որ արժեթղթավորումը ֆինանսական շուկայի զարգացման կարևոր գործիքներից մեկն է: Մասնավորապես, արժեթղթավորումը կազմակերպություններին հնարավորություն է տալիս լրացուցիչ դրամական միջոցներ ներգրավելու, որոշ իրավիճակներում ֆինանսական ընկերություններին օգնում է պահպանել տնտեսական նորմատիվների պահանջները և այլն:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվող լուծումներից մեկն օրենսդրական փոփոխությունների իրականացումն է, ինչը հնարավորություն կտա Հայաստանի Հանրապետությունում զարգացնելու արժեթղթավորումը որպես ֆինանսական գործիք՝ ապահովելով ներդրումների ու գործընթացների գրավչությունը:

2. Կարգավորման առարկան

Արժեթղթավորման խոչընդոտների վերացումը և ոլորտի զարգացումը

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստանի Հանրապետությունում զարգացնել արժեթղթավորումը որպես ֆինանսական գործիք՝ ապահովելով ներդրումների ու գործընթացների գրավչությունը:

70.

Չաշխատող ակտիվների (այդ թվում՝ նաև ֆինանսական հաստատություններում գրավադրված) վերագործարկումը խթանող մեխանիզմների ներդրման վերաբերյալ հայեցակարգի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Չաշխատող ակտիվների վերագործարկումը կարևոր է տնտեսության համար, քանի որ չաշխատող ակտիվների վերագործարկման արդյունքում դրանք շահառուներին բերում են եկամուտներ և տնտեսության մեջ ապահովում ակտիվի շրջանառություն: Այն ֆինանսական հաստատություններին նաև հնարավորություն է տալիս իրենց հաշվեկշիռներից հեռացնելու չաշխատող ակտիվները և կենտրոնանալու տնտեսության վարկավորման վրա:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Չաշխատող ակտիվները տնտեսության մեջ չեն բերում եկամուտներ, հանվում են հաստատությունների հաշվեկշիռներից:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Միջոցառման իրականացման ժամանակ առաջարկվում է ուսումնասիրել միջազգային փորձը և մշակել Հայաստանի համար նախընտրելի մոդելը: Տնտեսության տարբեր ճյուղերում, այդ թվում՝ ֆինանսական կազմակերպություններում առկա ակտիվների վերագործարկման մեխանիզմները պետք է հնարավորություն տան արդյունավետ կերպով իրացնելու ակտիվը կամ առողջացնելու պոտենցիալ կենսունակ կազմակերպությունները:

2. Կարգավորման առարկան

Չաշխատող ակտիվների վերագործարկման մոդելի մշակում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Չաշխատող ակտիվների վերագործարկման վերաբերյալ հայեցակարգ ներկայացնելը կապահովի հետագա այն գործողությունները, որոնց իրականացմամբ չաշխատող ակտիվները կդառնան աշխատող և կապահովեն այդ ակտիվից բխող բոլոր եկամուտների շրջանառությունը տնտեսության մեջ:

71.

«Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ կենտրո-

նական բանկի կողմից լիցենզավորվող և (կամ) վերահսկվող անձանց գործունեությունը կարգա-վորող այլ օրենքների փոփոխությունների նախագծերը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Ֆինանսական հաստատություններ հանցագործների կամ նրանց հետ փոխկապակցված անձանց մուտքը կանխարգելող անհրաժեշտ կարգավորման միջոցների ձեռնարկում

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՖԱԹՖ մեթոդաբանության 26-րդ հանձնարարականի 26.3-րդ չափորոշի համաձայն՝ իրավասու մարմինները կամ ֆինանսական վերահսկողները պետք է ձեռնարկեն անհրաժեշտ իրավական կամ կարգավորման միջոցներ՝ կանխելու հանցագործների կամ նրանց հետ փոխկապակցված անձանց կողմից ֆինանսական հաստատության կապիտալում նշանակալից մասնակցություն կամ վերահսկիչ բաժնեմաս ունենալը (կամ այդպիսի մասնակցության կամ բաժնեմասի իրական շահառու լինելը), կամ ֆինանսական հաստատությունում կառավարման գործառույթ կատարելը:

Որոշ ֆինանսական կազմակերպությունների գործունեությունը կարգավորող օրենքներ (ապահովագրական միջնորդներ, վճարահաշվարկային կազմակերպություններ, արժույթային դիլերներ, գրավատներ և այլն) ներկայումս չեն նախատեսում նշված պահանջն ապահովող մեխանիզմներ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Փոփոխություններ նախատեսել ֆինանսական կազմակերպությունների գործունեությունը կարգավորող օրենքներով՝ կանխելու համար հանցագործների կամ նրանց հետ փոխկապակցված անձանց կողմից ֆինանսական հաստատության կապիտալում նշանակալից մասնակցություն կամ վերահսկիչ բաժնեմաս ունենալը (կամ այդպիսի մասնակցության կամ բաժնեմասի իրական շահառու լինելը), կամ ֆինանսական հաստատությունում կառավարման գործառույթ կատարելը:

2. Կարգավորման առարկան

Օրենքների փոփոխությունների նախատեսում՝ կանխելու համար հանցագործների կամ նրանց հետ փոխկապակցված անձանց կողմից ֆինանսական հաստատության կապիտալում նշանակալից մասնակցություն կամ վերահսկիչ բաժնեմաս ունենալը (կամ այդպիսի մասնակցության կամ բաժնեմասի իրական շահառու լինելը), կամ ֆինանսական հաստատությունում կառավարման գործառույթ կատարելը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Օրենքների փոփոխության արդյունքում ՀՀ կենտրոնական բանկն իրավասություն կունենա կանխարգելելու հանցագործություն կատարած անձանց մուտքը ֆինանսական համակարգ: Բացի դրանից, օրենսդրական փոփոխության արդյունքում Հայաստանի Հանրապետությունը կհամապատասխանի միջազգային պահանջներին:

72.

«Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին» ՀՀ օրենքի և դրանից բխող այլ օրենքների փոփոխությունների նախագծերը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի ինստիտուտի և ֆինանսական համակարգում վեճերի լուծման գործընթացների կատարելագործում

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2008 թվականից ի վեր «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին» ՀՀ օրենքի կիրառման ժամանակ ի հայտ եկած խնդիրներն ստիպում են լուծումներ առաջադրել: Այդ խնդիրներն են, մասնավորապես՝

1) ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գործունեության սկզբունքների համապատասխանեցում միջազգային սկզբունքներին, մասնավորապես, գրասենյակի օգտին կատարվող վճարումների համակարգի վերանայում, խորհրդի անդամների ընդունման կարգի հստակեցում.

2) հաշտարարին դիմելու իրավունք ունեցող անձանց շրջանակի հստակեցում.

3) հաշտարարին ներկայացվող գույքային պահանջի հասկացության հստակեցում. քաղաքացիները հաշտարարին հաճախ դիմում են պահանջներով, որոնք կապված են ֆինանսական կազմակերպության կողմից մատուցվող ծառայությունների հետ, սակայն չեն պարունակում գույքային պահանջ: Այլ կերպ ասած՝ կազմակերպությունը ոտնահարում է քաղաքացու՝ այս կամ այն օրենքով պահպանվող շահը՝ նրան դնելով անբարենպաստ վիճակի մեջ՝ միևնույն ժամանակ, սակայն, չպատճառելով նրան գույքային վնաս.

4) հաշտարարի կողմից բողոքների ընդունման և քննության գործընթացի պարզեցում՝ պահանջների առավել արդյունավետ և արագ քննություն իրականացնելու նպատակով, մասնավորապես՝

ա. բողոք-պահանջ ներկայացնելու փուլի պարզեցում՝ հնարավորություն տալով էլեկտրոնային եղանակով հաշտարարի գրասենյակի կողմից հաճախորդի անունից բողոք-պահանջ ներկայացնելու կազմակերպություններին,

բ. էլեկտրոնային ծանուցումների համակարգի ներդրում,

գ. հաշտարարի որոշումն ուժի մեջ մտնելու համար օրենքով սահմանված 30-օրյա ժամկետի կրճատում. հաշտարարի որոշման կայացումից անմիջապես հետո քաղաքացիները,

	<p>որպես կանոն, արդեն հստակ դիրքորոշում են ունենում դրա հետ համաձայնվել- չհամաձայնվելու վերաբերյալ, սակայն ստիպված են սպասել 30 օր, ինչը հարուցում է հաճախորդների դժգոհությունը և հակասում է պահանջի քննության արագության սկզբունքին:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Օրենքների փոփոխությունների նախատեսում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Օրենսդրական փոփոխություններ</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Օրենսդրական փոփոխությունների արդյունքում ֆինանսական համակարգում սպառողների իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմները կլինեն է՛լ ավելի դյուրին ու պարզ, իսկ հաշտարարին անդամակցող ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից կատարվող վճարների վերանայված մեխանիզմները կհամապատասխանեն միջազգային լավագույն փորձին:</p>
<p>73.</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի և այլ օրենքների փոփոխությունների նախագծերը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Երաշխավորության ինստիտուտի կատարելագործում, երաշխավորների իրավունքների պաշտպանություն</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Խնդրի էությունն այն է, որ ՀՀ-ում երաշխավորների պաշտպանվածությունը չափազանց ցածր մակարդակի վրա է: Որպես օրենսդրական կարգավորումների բացակայության օրինակ կարելի է բերել երաշխավորներին ծանուցումների մեխանիզմների, տեղեկատվության տրամադրման պարտադիր պահանջների բացակայությունը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Օրենքների փոփոխությունների իրականացում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Օրենքների փոփոխություններ, որոնցով կներդրվեն երաշխավորների իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմներ:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Օրենսդրական փոփոխությունները հնարավորություն կտան լուծելու այն խնդիրները, որոնք առաջանում են երաշխավորների հետ կապված ֆինանսական համակարգում, և դրա արդյունքում պաշտպանելու երաշխավորների շահերը:</p>
	<p>Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն</p>
<p>74.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության մարզերի 2017-2025 թվականների զարգացման ռազմավարություններին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության</p>

արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության որդեգրած տարածքային համաչափ զարգացվածության համատեքստում անհրաժեշտ է Հայաստանում տարածքային զարգացման բոլոր ուղղությունները միավորել և հստակ ճանապարհային քարտեզ ստեղծել տարածքային զարգացման քաղաքականության համար: Պետք է կենտրոնացնել տարածքային զարգացման քաղաքականությունը բոլոր մարզերում՝ մրցունակությունը զարգացնելով և տարածքներում աճի ապահովման կենտրոններին աջակցելով, որը հնարավորություն կտա դրական հակակշիռ ստեղծելու Երևանի գերակայությանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

«Հայաստանի Հանրապետության մարզերի 2017-2025 թվականների զարգացման ռազմավարություններին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման ընդունումը կխթանի բոլոր մարզերում մրցունակության բարձրացմանը՝ հիմք ընդունելով վերջիններիս ներքին պոտենցիալը, թույլ տալով առավել ընդարձակ ինտեգրումը ազգային ու միջազգային տնտեսություններին, ինչպես նաև կապահովի տարածքներում համաչափության բարձր մակարդակ՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով ամենաթույլ զարգացած տարածքների ու սահմանամերձ համայնքների, ինչպես նաև ռեսուրսների կայուն օգտագործման վրա:

2. Կարգավորման առարկան

Կարգավորման առարկան մարզերում զբաղվածության ընդլայնումը, մարդկային կապիտալի զարգացումը, սոցիալական ապահովության համակարգի բարելավումը և պետական կառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ արդիականացումն է:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Մարզային 2017-2025 թթ. զարգացման ռազմավարությունների իրականացման արդյունքում ակնկալվում է՝

2025 թվականի դրությամբ առանձին վերցված յուրաքանչյուր մարզում մեկ շնչի հաշվով ՀՆԱ-ն կգերազանցի մեկ շնչի հաշվով ՀՆԱ-ի միջին հանրապետական ցուցանիշի 60 տոկոսը և մեկ շնչի հաշվով ՀՆԱ-ի 70 տոկոսից ցածր կգտնվի մարզերի բնակչության ոչ ավելի, քան 30 տոկոսը.

2025 թվականի դրությամբ բոլոր մարզերում միջին մասնագիտական և բարձրագույն կրթություն ունեցողների, ոչ գյուղատնտեսական ֆորմալ զբաղվածների և ակտիվ

	<p>ձեռնարկությունների թիվը կաճի առնվազն 10 տոկոսով՝ համեմատած 2014 թվականի հետ:</p>
75.	<p align="center">«Հայաստանի Հանրապետության արխիվային հավաքածուի փաստաթղթերի համալրման, հաշվառման, պահպանության և օգտագործման միասնական կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները Հայաստանի Հանրապետության արխիվային հավաքածուի փաստաթղթերի համալրման, հաշվառման, պահպանության և օգտագործման կարգերը 2004-2005 թթ. հաստատվել են ՀՀ կառավարության մի շարք որոշումներով և պետական լիազորված մարմնի հրամաններով: Ժամանակի ընթացքում, հատկապես, պայմանավորված էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության կտրուկ աճով, ՀՀ արխիվային հավաքածուի փաստաթղթերի հետ աշխատանքում լուրջ գործնական տեղաշարժեր են եղել, որոնք արտացոլված չեն գործող կարգերում:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Առաջարկվում է ՀՀ կառավարության որոշմամբ ընդունել Հայաստանի Հանրապետության արխիվային հավաքածուի փաստաթղթերի համալրման, հաշվառման, պահպանության և օգտագործման միասնական կարգ:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան ՀՀ կառավարության որոշման ընդունմամբ կհստակեցվի և նոր ժամանակի պահանջներին կհամապատասխանեցվի Հայաստանի Հանրապետության արխիվային հավաքածուի փաստաթղթերի համալրման, հաշվառման, պահպանության և օգտագործման կարգը:</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրարկման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Իրավական ակտի կիրարկումը կբարձրացնի Հայաստանի Հանրապետության արխիվային հավաքածուի փաստաթղթերի, այդ թվում՝ հատկապես էլեկտրոնային, համալրման, հաշվառման, պահպանության և օգտագործման նկատմամբ պատասխանատվությունը, կապահովի անցումն էլեկտրոնային եղանակով ծառայությունների մատուցմանը:</p>
76.	<p align="center">«Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն քաղաքականության 2017-2021 թվականների ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման</p>

նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն քաղաքականության 2017-2021 թվականների ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2009 թվականի դեկտեմբերի 17-ի N 1515-Ն որոշման N 1 հավելվածի 7-րդ կետի պահանջից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության 2010 թվականի դեկտեմբերի 30-ի N 51 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած՝ Հայաստանի Հանրապետության միգրացիայի պետական կարգավորման հայեցակարգով սահմանված միգրացիոն քաղաքականության հիմնորոշ ուղղությունների իրականացումն ապահովելու նպատակով ՀՀ կառավարության 2011 թվականի նոյեմբերի 10-ի N 1593-Ն որոշմամբ հաստատվեց Հայաստանի Հանրապետության միգրացիայի պետական կարգավորման քաղաքականության հայեցակարգի իրականացման 2012-2016 թվականների գործողությունների ծրագիրը: 2016 թվականը ծրագրի եզրափակիչ տարին է:

Գործողությունների ծրագիրը, որը բաղկացած էր 14 ուղղությունից և 146 կոնկրետ քայլից, հիմք հանդիսացավ Հայաստանի միգրացիոն կառավարման համակարգը Եվրամիության չափորոշիչներին համահունչ դարձնելու համար: Նկատելի առաջընթաց արձանագրվեց ԵՄ-ի և աշխարհի այլ երկրների հետ օրինական միգրացիայի հենքով համագործակցության և ապօրինի (անօրինական) միգրացիայի դեմ պայքարի ու դրա կանխարգելման հարցերում: Առանձնակի ջանքեր գործադրվեցին Հայաստանի քաղաքացիների վերադարձին աջակցող մեխանիզմների ստեղծման և նրանց վերաինտեգրման, Հայաստան ժամանող փախստականների (հատկապես սիրիահայերի) և ապաստան հայցողների իրավունքների պաշտպանության, նրանց ինտեգրման գործում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի միգրացիոն իրավիճակի տեսանկյունից հիմնական մարտահրավերը հանրապետության հիմնական բնակչության թվի նվազումն է: Անհրաժեշտ է առանձնակի ջանքեր գործադրել արտերկրում բնակվող ՀՀ քաղաքացիների վերադարձի և Հայաստանում նրանց վերաինտեգրման գործընթացին աջակցելու համար:

Միգրացիայի կարգավորման համատեքստում կարևոր է իրականացնել այնպիսի քաղաքականություն, որն արդյունավետորեն կօգտագործի էմիգրանտների կարողությունները՝ երկրի սոցիալ-տնտեսական զարգացման գործում:

Միգրացիոն քաղաքականության նպատակային պլանավորման, համակարգման և

կիրարկման անկյունաքարային լուծումներից է աշխատաշուկայի առաջարկի ու պահանջարկի պարբերաբար իրականացվող ուսումնասիրությունների հիման վրա որակյալ մասնագիտական կադրերի պատրաստումը և դրանց կանոնակարգված օգտագործման կազմակերպումը երկրի ներսում և նրա սահմաններից դուրս:

Մարտահրավերների լուծման շարքում կարևորվում է ԵՄ-ի հետ վիզաների ազատականացման գործընթացի շարունակականության ապահովումը: Առանձնակի կարևորվում է ԵԱՏՄ-ի անդամ երկրների տարածքում աշխատուժի ազատ տեղաշարժի իրականացումը:

Քաղաքացիների ազատ տեղաշարժի կարգավորումը հնարավորություն կտա ընդլայնելու օրինական միգրացիան և դրանով իսկ կանխարգելելու անօրինական միգրացիայի առաջացման ռիսկերն ու սպառնալիքները:

2. Կարգավորման առարկան

«Կառավարության որոշմամբ հավանության կարժանանա Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն քաղաքականությունը՝ 2017-2021 թվականների համար: Որոշմամբ կհանձնարարվի մշակել այդ ռազմավարությունից բխող գործողությունների ծրագիր՝ կատարման հստակ ժամկետներով և պատասխանատու մարմիններով:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Լուծումների կիրառման դեպքում ակնկալվում է առավելագույնի հասցնել միգրացիայի դրական ազդեցությունը և նվազագույնի հասցնել դրա բացասական հետևանքներն ու ռիսկերը:

77.

«Հայաստանի Հանրապետության մարզպետների կողմից կատարված աշխատանքների գնահատման կարգը, Հայաստանի Հանրապետության մարզպետների կողմից կատարված աշխատանքների գնահատման չափորոշիչները, ինչպես նաև դրանց հիման վրա ձևավորվող կողմնորոշիչ միավորները հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Անհրաժեշտությունը պայմանավորված է կարգով նախատեսված չափորոշիչների, ինչպես նաև դրանց հիման վրա ձևավորվող կողմնորոշիչ միավորների վերանայմամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ մարզպետների կողմից կատարված աշխատանքների գնահատման կարգը հաստատվել է «Հայաստանի Հանրապետության մարզպետների կողմից կատարված աշխատանքների գնահատման կարգը, Հայաստանի Հանրապետության մարզպետների

կողմից կատարված աշխատանքների գնահատման չափորոշիչները, ինչպես նաև դրանց հիման վրա ձևավորվող կողմնորոշիչ միավորները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշմամբ: Առկա չափորոշիչներով գնահատումը հնարավորություն չի ընձեռում մարզպետների կատարած աշխատանքներն ամբողջ ծավալով գնահատելու համար:

2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ մարզպետների կատարած աշխատանքների գնահատման նոր չափորոշիչների սահմանում

3. Կարգավորման առարկան

ՀՀ մարզպետների կատարած աշխատանքների գնահատման հետ կապված հարաբերություններ

4. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

ՀՀ մարզպետների գործունեության գնահատում՝ նոր չափորոշիչներով

78.

«Վարչատարածքային բաժանման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2015 թվականին մեկնարկեց համայնքների խոշորացման գործնական փուլը՝ մայիսի 17-ին ՀՀ Լոռու մարզի Թումանյան, ՀՀ Սյունիքի մարզի Տաթև, ՀՀ Տավուշի մարզի Դիլիջան համայնքային փնջերում անցկացվեցին տեղական հանրաքվեներ, իսկ 2016 թվականի փետրվարի 14-ին՝ այդ համայնքային փնջերում կայացան տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ:

2016 թվականի հունիսի 17-ի «Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՕ-100-Ն օրենքի համաձայն՝ խոշորացման ծրագրեր իրականացվեցին ՀՀ Արարատի, Շիրակի, Սյունիքի, Վայոց ձորի, Տավուշի մարզերի 118 համայնքում՝ ստեղծելով 15 խոշորացված համայնք: 2016 թվականի սեպտեմբերի 18-ին և հոկտեմբերի 2-ին այդ համայնքային փնջերում կայացան տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ:

Ակնհայտ է, որ գործընթացը կարիք ունի շարունակման, ինչը կնպաստի համայնքների կողմից ֆինանսական միջոցների առավել օպտիմալ և նպատակային օգտագործմանը, ինչպես նաև համայնքների կառավարման արդյունավետության

բարձրացմանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Համայնքների խոշորացման գործընթացի կիրարկումն ապահովելու նպատակով մշակվելու է ՀՀ օրենքների նախագծային փաթեթ:

2. Կարգավորման առարկան

Փաթեթում ներառվող «Վարչատարածքային բաժանման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում սահմանվելու են խոշորացման արդյունքում ձևավորվող համայնքների կազմերը, անվանումները, համայնքային կենտրոնները, իսկ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում՝ նոր ձևավորվող համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների և լիազորությունների դադարման ու ստանձնման ժամկետները, այդ համայնքների կարգավիճակի փոփոխության վերաբերյալ դրույթներ:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախատեսվում է 2017 թվականին իրականացնել 18 խոշորացման ծրագիր, որտեղ կներառվի շուրջ 150 համայնք, ինչը լիազորությունների հետագա ապակենտրոնացման, բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների քանակի ավելացման, որակի և մատչելիության բարձրացման հիմք, կարևորագույն նախապայման կհանդիսանա և կնպաստի համայնքների կողմից ֆինանսական միջոցների առավել օպտիմալ և նպատակային օգտագործմանը, ինչպես նաև համայնքների կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը:

79. **«Էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության միասնական համակարգի մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Արդի դարաշրջանի առանձնահատկություններից մեկն այն է, որ գործավարությունում թղթե կրիչով փաստաթղթերին փոխարինելու են գալիս էլեկտրոնային փաստաթղթերը, բուն զարգացում են ապրում տեղեկատվական նոր տեխնոլոգիաները: ՀՀ կառավարության 2005 թվականի օգոստոսի 4-ի «Հայաստանի Հանրապետության պետական մարմիններում էլեկտրոնային փաստաթղթերի և էլեկտրոնային թվային ստորագրությունների կիրառման կարգը սահմանելու մասին» N 1595-Ն որոշման մեջ

կարգավորված չէ նշված գործընթացների մեծ մասը: Միջազգային փորձի հիման վրա առաջարկվում է նոր խմբագրությամբ ներկայացնել նշված որոշումը, մասնավորապես, կանոնակարգել պետական մարմիններում էլեկտրոնային փաստաթղթերի շրջանառության կազմակերպումը, դրանց հաշվառումը և պահպանումը, էլեկտրոնային փաստաթղթերի արխիվի ստեղծումը, որը ներառում է այդ փաստաթղթերի ստեղծումից մինչև դրանց օգտագործումը՝ հաշվառման, նկարագրման և տեղեկատու-որոնողական համակարգի ստեղծման միջոցով: Ելնելով նշվածից, առաջարկվում է նոր խմբագրությամբ ներկայացնել ՀՀ կառավարության 2010 թվականի մարտի 4-ի N 198-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ կառավարության աշխատակազմի թղթային և էլեկտրոնային փաստաթղթերի արխիվացման և պահպանման գործընթացները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառությանն անցնելու պայմաններում ստեղծել գործավարության կառավարման լիարժեք համակարգ, որի համար անհրաժեշտ է հանրապետական մակարդակով սահմանել փաստաթղթավարության կազմակերպման, միասնականացման ու ստանդարտացման, արխիվային և գործավարության ծառայությունների միասնական սկզբունքներ, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության միասնական համակարգ, որը հնարավորություն կընձեռի քիչ ծախսերով արդիականացնելու և նպատակահարմար դարձնելու ոչ թղթային փաստաթղթաշրջանառությունը և փաստաթղթավորման անցնելը:

2. Կարգավորման առարկան

ՀՀ կառավարության որոշման ընդունմամբ կապահովվի գործավարության զարգացումը համաշխարհային առաջատար միտումների ու տեխնոլոգիաների հունով, կկրճատվեն էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգերի մշակման և ստեղծման ծախսերը, կապահովվի փաստաթղթերի պահպանությունը, կկրճատվեն փաստաթղթերի ձևերը, տեսակներն ու քանակը և նրանց հետ իրականացվող աշխատանքի ծավալը:

3. Իրավական ակտի կիրարկման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

ՀՀ կառավարության որոշման ընդունումը կապահովի կանոնակարգել ՀՀ էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության կազմակերպումը, դրանց հաշվառումը և պահպանումը, էլեկտրոնային փաստաթղթերի արխիվի ստեղծումը, որը ներառում է այդ փաստաթղթերի ստեղծումից մինչև դրանց օգտագործումը՝ հաշվառման, նկարագրման և տեղեկատու-որոնողական համակարգի ստեղծման միջոցով:

**ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության որդեգրած տարածքային համաչափ զարգացվածության համատեքստում անհրաժեշտ է Հայաստանում տարածքային զարգացման բոլոր ուղղությունները միավորել և հստակ ճանապարհային քարտեզ ստեղծել՝ տարածքային զարգացման քաղաքականության համար:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Տարածքային զարգացման ժամանակակից քաղաքականությունն ուղղված է մրցունակության և կառուցողականության բարձրացմանը՝ տարածքային կառավարման մոտեցումների իրականացմամբ և մարդկային կապիտալի, նորարարության, ներառման ու ենթակառուցվածքի ինտեգրմամբ: Նման ինտեգրված և տեղայնացված մոտեցումներն անհրաժեշտ են Հայաստանին:

2. Կարգավորման առարկան

Կարգավորման առարկան մարզերում զբաղվածության ընդլայնումը, մարդկային կապիտալի զարգացումը, սոցիալական ապահովության համակարգի բարելավումը և պետական կառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ արդիականացումն է:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Գործառնական ծրագրի արդյունքում կնկարագրվեն այն կոնկրետ միջոցառումները, որոնք մինչև 2020 թվականը կապահովեն 2025 թվականի համար նախատեսված թիրախների մոտավորապես 40 տոկոսի իրականացումը:

81. «Տարածքային կառավարման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Ներկայումս տարածքային կառավարման մարմինների հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են ՀՀ Նախագահի 1997 թվականի մայիսի 6-ի N 728 հրամանագրով: ՀՀ Սահմանադրության փոփոխություններով պայմանավորված՝ 2018 թվականից անհրաժեշտություն է առաջանալու օրենքով կարգավորելու ՀՀ տարածքային կառավարման մարմինների հետ կապված իրավահարաբերությունները:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Առաջիկայում տարածքային կառավարման հարաբերությունները՝ հիմքերը, իրավական հիմքերը, լիազորությունները պետք է ամրագրվեն օրենքով, որին հասնելու համար անհրաժեշտ է մշակել և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացնել «Տարածքային կառավարման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջիկայում տարածքային կառավարման հարաբերությունները՝ հիմքերը, իրավական հիմքերը, լիազորությունները պետք է ամրագրվեն օրենքով, որին հասնելու համար անհրաժեշտ է մշակել և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացնել «Տարածքային կառավարման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը:

2. Կարգավորման առարկան

2018 թվականից հետո ՀՀ մարզերում պետական կառավարման հետ կապված հարաբերությունները

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Տարածքային կառավարման մարմինների հետ իրավահարաբերությունների կարգավորման ուրվագծերի նախանշում

82. **«Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Միջոցառումը չի ենթադրում իրավական ակտի ընդունում, սակայն ՀՀ կառավարություն կներկայացվի ՀՀ Շիրակի մարզի կոշտ կենցաղային թափոնների մոդելավորման արդյունքների մասին հաշվետվություն:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

1) մինչև այժմ ձեռնարկված քայլերը կամ առաջարկվող լուծումներն ունեցել են հատվածային բնույթ և հիմնականում վերաբերել են աղբը հավաքելուն ու առանց տեսակավորելու և խտացնելու բնակավայրից հեռացնելուն: Համայնքային, մասնավոր նախաձեռնությունները, միջազգային հասարակական կազմակերպությունների օժանդակությամբ, վերաբերում էին կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման (ասուիետ՝ ԿԿԹԿ) գործընթացում որևէ առանձին բաղադրիչի (պլաստիկ շշերի

հավաքում, աղբահանություն, աղբավայրի կառուցում, աղբի վերամշակում և այլն)。

2) առաջարկվող լուծումները հիմնականում վերաբերել են ֆիզիկական ենթակառուցվածքի ստեղծմանը կամ բարելավմանը՝ առանց ինստիտուցիոնալ կողմին պատշաճ ուշադրություն դարձնելու։

3) աղբավայրերի շահագործման, արտոնագրման հարցերում պետական կառավարման տարբեր մարմինների լիազորությունները հստակեցման կարիք ունեն։

4) պատշաճ ուշադրություն չի դարձվել պետական և մասնավոր հատվածների համագործակցությանը և ջանքերի համադրմանը։

5) հատվածային և ոչ լիարժեքորեն համակարգված բնույթ են կրում միջազգային ֆինանսական հաստատությունների և դոնոր երկրների (կազմակերպությունների) կողմից տրամադրված աջակցությունները. առկա են դեպքեր, երբ տարբեր միջազգային ծրագրերի շրջանակներում ընդգրկված տարբեր փորձագետներ միմյանց բացառող լուծումներ են առաջարկել։

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Եվրոպական ստանդարտներով սահմանված, բնապահպանական միջազգային պայմանները բավարարող աղբահանության և աղբավայրերի շահագործման մոդելի որդեգրում, որի արդյունքում, համապատասխան ՀՀ 2017-2036 թվականների կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման համակարգի զարգացման ռազմավարության նախագծի, կիրականացվի մարզի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարումը։

2. Կարգավորման առարկան

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության 2017-2036 թվականների կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման համակարգի զարգացման ռազմավարության նախագծի՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում պետք է ստեղծվեն իրարից անկախ գործող, բայց միևնույն սկզբունքները բավարարող տարածաշրջանային ենթահամակարգեր։

Կոտայք-Գեղարքունիքի տարածաշրջանային ենթահամակարգի աղբահանության և աղբավայրի կառուցման ու շահագործման ծրագիրն իրականացվում է 2016 թվականից։

Շիրակի տարածաշրջանային ենթահամակարգերի ստեղծման և շահագործման նախապայման է այդ ենթահամակարգերի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման մոդելավորումը։

Ուսումնասիրությունների արդյունքում կմշակվի եվրոպական ստանդարտներով սահմանված կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման տարածաշրջանային մոդել՝ հիմնված բոլոր համայնքների ակտիվ շահագրգիռ մոտեցումների, նրանց միջև համագործակցությունն ապահովելու վրա։ Մոդելը կներառի աղբավայրերի շահագործման, այդ թվում՝ փոխաբեռնման կայանների միջոցով, աղբահավաքման արդյունավետ սանիտարական, հետագա սպասարկման գործընթացների կառավարման

սխեմաներ: Վերջինս ենթադրում է կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման միջհամայնքային ընկերության կամ պետություն-համայնք-մասնավոր գործակցության, այդ թվում՝ կոնցեսիոն տարբեր մոդելների կիրառմամբ լուծում: Կհստակեցվեն աղբահանության իրականացման ենթակառուցվածքի և աղբավայրերի տեխնիկական պարամետրերը, ենթահամակարգերի կառուցման համար անհրաժեշտ ներդրումների ծավալները և ենթահամակարգի կառավարման ինստիտուցիոնալ կառուցվածքը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Եվրոպական ստանդարտներով սահմանված աղբահանության և աղբավայրերի շահագործման մոդելի որդեգրման արդյունքում ՀՀ Շիրակի մարզում աղբահանության մեջ բնակչության ընդգրկվածության ցուցանիշը կհասնի 75 տոկոսի, իսկ 4 տարվա ընթացքում՝ 90 տոկոսի: Կստեղծվեն աղբահանության սխեմաներ (լոգիստիկաներ), կլիկվիդացվեն գործող աղբավայրերը, դրույքաչափի՝ օրենքով սահմանված շեմը կմնա անփոփոխ:

83.

«Հայաստանի Հանրապետությունում փախստական ճանաչված և ապաստան ստացած անձանց, ինչպես նաև երկարաժամկետ միգրանտների ինտեգրման քաղաքականության հայեցակարգի կիրարկմանն ուղղված գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետությունում փախստական ճանաչված և ապաստան ստացած անձանց, ինչպես նաև երկարաժամկետ միգրանտների ինտեգրման քաղաքականության հայեցակարգի կիրարկմանն ուղղված գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հուլիսի 21-ի N 28 արձանագրային որոշման 12-րդ կետի պահանջից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հուլիսի 21-ի N 28 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած հայեցակարգով, ՀՀ-ում բնակվող իմիգրանտների բոլոր խմբերից որոշակի չափանիշների կիրառմամբ, ընտրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում իմիգրանտների ինտեգրման առաջիկա տարիների քաղաքականության նպատակային խմբերը, ինչպես նաև նրանց ցուցաբերվելիք աջակցության տեսակները կամ ինտեգրման բաղադրիչները: Մշակվելիք գործողությունների ծրագրով պետք է սահմանվեն այն կոնկրետ միջոցառումները, որոնք անհրաժեշտ կլինի իրականացնել ինտեգրման բաղադրիչներից յուրաքանչյուրն ապահովելու նպատակով:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանում բնակվող իմիգրանտների խմբերից, հաշվի առնելով նրանց խնդիրների լուծման անհետաձգելիությունը, մի կողմից, և դրանց լուծման համար առկա հնարավորությունները, մյուս կողմից, Հայաստանում իմիգրանտների ինտեգրման կարճաժամկետ քաղաքականության առաջնային թիրախային խմբեր են ճանաչվել՝

1) Հայաստանի Հանրապետությունում ապաստան ստացած և փախստական ճանաչված անձինք. այս խմբի ինտեգրումը ներառելու է ժամանակավոր կացարանով ապահովումը, լեզվական և քաղաքացիական կողմնորոշման դասընթացները.

2) Հայաստանի Հանրապետությունում ժամանակավոր կացության կարգավիճակ ունեցող օտարերկրացու ամուսինը, ծնողները կամ զավակները. այս անձանց անհրաժեշտ կլինի ներգրավել հայերեն լեզվի ուսուցման և քաղաքացիական կողմնորոշման դասընթացներում.

3) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու կամ Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական կամ հատուկ կացության կարգավիճակ ունեցող օտարերկրացու ամուսինը կամ մերձավոր ազգականները (ծնող, զավակ, եղբայր, քույր, տատ, պապ, թոռ). այս խումբը ևս կարիք ունի հայերեն լեզվի ուսուցման և քաղաքացիական կողմնորոշման դասընթացների.

4) ազգությամբ հայ լինելու հիմքով Հայաստանի Հանրապետությունում ժամանակավոր կացության կարգավիճակ ունեցող օտարերկրացիները. այս խմբին պատկանող որոշ անձանց համար անհրաժեշտ կլինեն լեզվական և քաղաքացիական կողմնորոշման դասընթացներ.

5) ազգությամբ հայ լինելու հիմքով ՀՀ-ում մշտական կացության կարգավիճակ ստացած անձինք. այս խմբին պատկանող որոշ անձանց համար նույնպես անհրաժեշտ կլինեն լեզվական և քաղաքացիական կողմնորոշման դասընթացներ:

2. Կարգավորման առարկան

Ընդունվելիք գործողությունների ծրագրով կսահմանվեն Հայաստանի Հանրապետությունում փախստական ճանաչված և ապաստան ստացած անձանց, ինչպես նաև երկարաժամկետ միգրանտների ինտեգրման ապահովման կոնկրետ միջոցառումները, դրանց պատասխանատու կատարողները և ժամկետները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստանի Հանրապետությունում փախստական ճանաչված և ապաստան ստացած, ինչպես նաև երկարաժամկետ միգրանտների ինտեգրման քաղաքականության հայեցակարգի կիրարկմանն ուղղված գործողությունների ծրագիրը կապահովի ինտեգրման քաղաքականության հայեցակարգի իրականացումը, որն էլ իր հերթին ուղղված է ՀՀ միգրացիոն քաղաքականության մեջ առկա բացի լրացմանը՝ իմիգրանտների ինտեգրման քաղաքականության մասով:

84.

«Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Միջոցառումը չի ենթադրում իրավական ակտի ընդունում, սակայն ՀՀ կառավարություն կներկայացվի ՀՀ Լոռու մարզի կոշտ կենցաղային թափոնների մոդելավորման արդյունքների մասին հաշվետվություն:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

1) մինչև այժմ ձեռնարկված քայլերը կամ առաջարկվող լուծումներն ունեցել են հատվածային բնույթ և հիմնականում վերաբերել են աղբը հավաքելուն ու առանց տեսակավորելու և խտացնելու բնակավայրից հեռացնելուն: Համայնքային, մասնավոր նախաձեռնությունները, միջազգային հասարակական կազմակերպությունների օժանդակությամբ, վերաբերում էին կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման (ասուիետ՝ ԿԿԹԿ) գործընթացում որևէ առանձին բաղադրիչի (պլաստիկ շշերի հավաքում, աղբահանություն, աղբավայրի կառուցում, աղբի վերամշակում և այլն):

2) առաջարկվող լուծումները հիմնականում վերաբերել են ֆիզիկական ենթակառուցվածքի ստեղծմանը կամ բարելավմանը՝ առանց ինստիտուցիոնալ կողմին պատշաճ ուշադրություն դարձնելու:

3) աղբավայրերի շահագործման, արտոնագրման հարցերում պետական կառավարման տարբեր մարմինների լիազորությունները հստակեցման կարիք ունեն:

4) պատշաճ ուշադրություն չի դարձվել պետական և մասնավոր հատվածների համագործակցությանը և ջանքերի համադրմանը:

5) հատվածային և ոչ լիարժեքորեն համակարգված բնույթ են կրում միջազգային ֆինանսական հաստատությունների և դոնոր երկրների (կազմակերպությունների) կողմից տրամադրված աջակցությունները: առկա են դեպքեր, երբ տարբեր միջազգային ծրագրերի շրջանակներում ընդգրկված տարբեր փորձագետներ միմյանց բացառող լուծումներ են առաջարկել:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Եվրոպական ստանդարտներով սահմանված, բնապահպանական միջազգային պայմանները բավարարող աղբահանության և աղբավայրերի շահագործման մոդելի որդեգրում, որի արդյունքում, համապատասխան ՀՀ 2017-2036 թվականների կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման համակարգի զարգացման ռազմավարության նախագծի, կիրականացվի մարզի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարումը:

2. Կարգավորման առարկան

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության 2017-2036 թվականների կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման համակարգի զարգացման ռազմավարության նախագծի՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում պետք է ստեղծվեն իրարից անկախ գործող, բայց միևնույն սկզբունքները բավարարող տարածաշրջանային ենթահամակարգեր:

Կոտայք-Գեղարքունիքի տարածաշրջանային ենթահամակարգի աղբահանության և աղբավայրի կառուցման ու շահագործման ծրագիրն իրականացվում է 2016 թվականից:

Լոռու տարածաշրջանային ենթահամակարգերի ստեղծման և շահագործման նախապայման է այդ ենթահամակարգերի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման մոդելավորումը:

Ուսումնասիրությունների արդյունքում կմշակվի եվրոպական ստանդարտներով սահմանված կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման տարածաշրջանային մոդել, հիմնված բոլոր համայնքների ակտիվ շահագրգիռ մոտեցումների, նրանց միջև համագործակցություն ապահովելու վրա: Մոդելը կներառի աղբավայրերի շահագործման, այդ թվում՝ փոխաբեռնման կայանների միջոցով, աղբահավաքման արդյունավետ սանիտարական, հետագա սպասարկման գործընթացների կառավարման սխեմաներ: Վերջինս ենթադրում է կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման միջհամայնքային ընկերության կամ պետություն-համայնք-մասնավոր գործակցության, այդ թվում՝ կոնցեսիոն տարբեր մոդելների կիրառմամբ լուծում: Կիստակեցվեն աղբահանության իրականացման ենթակառուցվածքի և աղբավայրերի տեխնիկական պարամետրերը, ենթահամակարգերի կառուցման համար անհրաժեշտ ներդրումների ծավալները և ենթահամակարգի կառավարման ինստիտուցիոնալ կառուցվածքը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Եվրոպական ստանդարտներով սահմանված աղբահանության և աղբավայրերի շահագործման մոդելի որդեգրման արդյունքում ՀՀ Լոռու մարզում աղբահանության մեջ բնակչության ընդգրկվածության ցուցանիշը կհասնի 90 տոկոսի, իսկ 4 տարվա ընթացքում՝ 95 տոկոսի: Կստեղծվեն աղբահանության սխեմաներ (լոգիստիկաներ), կլիկվիդացվեն գործող աղբավայրերը, դրույքաչափի՝ օրենքով սահմանված շեմը կմնա անփոփոխ:

85. «Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Միջոցառումը չի ենթադրում իրավական ակտի ընդունում, սակայն ՀՀ կառավարություն կներկայացվի ՀՀ Սյունիքի մարզի կոշտ կենցաղային թափոնների մոդելավորման արդյունքների մասին հաշվետվություն:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

1) մինչև այժմ ձեռնարկված քայլերը կամ առաջարկվող լուծումներն ունեցել են հատվածային բնույթ և հիմնականում վերաբերել են աղբը հավաքելուն ու առանց տեսակավորելու և խտացնելու բնակավայրից հեռացնելուն: Համայնքային, մասնավոր նախաձեռնությունները, միջազգային հասարակական կազմակերպությունների օժանդակությամբ, վերաբերում էին կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման (ասուիետ՝ ԿԿԹԿ) գործընթացում որևէ առանձին բաղադրիչի (պլաստիկ շշերի հավաքում, աղբահանություն, աղբավայրի կառուցում, աղբի վերամշակում և այլն).

2) առաջարկվող լուծումները հիմնականում վերաբերել են ֆիզիկական ենթակառուցվածքի ստեղծմանը կամ բարելավմանը՝ առանց ինստիտուցիոնալ կողմին պատշաճ ուշադրություն դարձնելու.

3) աղբավայրերի շահագործման, արտոնագրման հարցերում պետական կառավարման տարբեր մարմինների լիազորությունները հստակեցման կարիք ունեն.

4) պատշաճ ուշադրություն չի դարձվել պետական և մասնավոր հատվածների համագործակցությանը և ջանքերի համադրմանը.

5) հատվածային և ոչ լիարժեքորեն համակարգված բնույթ են կրում միջազգային ֆինանսական հաստատությունների և դոնոր երկրների (կազմակերպությունների) կողմից տրամադրված աջակցությունները. առկա են դեպքեր, երբ տարբեր միջազգային ծրագրերի շրջանակներում ընդգրկված տարբեր փորձագետներ միմյանց բացառող լուծումներ են առաջարկել:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Եվրոպական ստանդարտներով սահմանված, բնապահպանական միջազգային պայմանները բավարարող աղբահանության և աղբավայրերի շահագործման մոդելի որդեգրում, որի արդյունքում, համապատասխան ՀՀ 2017-2036 թվականների կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման համակարգի զարգացման ռազմավարության նախագծի, կիրականացվի մարզի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարումը:

2. Կարգավորման առարկան

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության 2017-2036 թվականների կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման համակարգի զարգացման ռազմավարության նախագծի՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում պետք է ստեղծվեն իրարից անկախ գործող, բայց միևնույն սկզբունքները բավարարող տարածաշրջանային ենթահամակարգեր:

Կոտայք-Գեղարքունիքի տարածաշրջանային ենթահամակարգի աղբահանության և աղբավայրի կառուցման ու շահագործման ծրագիրն իրականացվում է 2016 թվականից:

Սյունիքի տարածաշրջանային ենթահամակարգերի ստեղծման և շահագործման նախապայման է այդ ենթահամակարգերի կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման մոդելավորումը:

Ուսումնասիրությունների արդյունքում կմշակվի եվրոպական ստանդարտներով սահմանված կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման տարածաշրջանային մոդել, հիմնված բոլոր համայնքների ակտիվ շահագրգիռ մոտեցումների, նրանց միջև համագործակցություն ապահովելու վրա: Մոդելը կներառի աղբավայրերի շահագործման, այդ թվում՝ փոխաբեռնման կայանների միջոցով, աղբահավաքման արդյունավետ սանիտարական, հետագա սպասարկման գործընթացների կառավարման սխեմաներ: Վերջինս ենթադրում է կոշտ կենցաղային թափոնների կառավարման միջհամայնքային ընկերության կամ պետություն-համայնք-մասնավոր գործակցության, այդ թվում՝ կոնցեսիոն տարբեր մոդելների կիրառմամբ լուծում: Կհստակեցվեն աղբահանության իրականացման ենթակառուցվածքի և աղբավայրերի տեխնիկական պարամետրերը, ենթահամակարգերի կառուցման համար անհրաժեշտ ներդրումների ծավալները և ենթահամակարգի կառավարման ինստիտուցիոնալ կառուցվածքը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Եվրոպական ստանդարտներով սահմանված աղբահանության և աղբավայրերի շահագործման մոդելի որդեգրման արդյունքում ՀՀ Սյունիքի մարզում աղբահանության մեջ բնակչության ընդգրկվածության ցուցանիշը կհասնի 70 տոկոսի, իսկ 4 տարվա ընթացքում՝ 90 տոկոսի: Կստեղծվեն աղբահանության սխեմաներ (լոգիստիկաներ), կլիկվիդացվեն գործող աղբավայրերը, դրույքաչափի՝ օրենքով սահմանված շեմը կմնա անփոփոխ:

<p>86.</p>	<p>«Անդրսահմանային տարածքային համագործակցության հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Երկկողմ տնտեսական համագործակցությունը մինչև այժմ հիմնականում կենտրոնացած է եղել էներգետիկայի և տրանսպորտի ոլորտների վրա: Պետությունների միջև (Հայաստան-Վրաստան, Հայաստան-Իրան) տնտեսական համագործակցությունն առավել զարգացնելու նպատակով ստեղծվել են միջկառավարական տնտեսական հանձնաժողովներ: Հայաստանի և Վրաստանի սահմանամերձ շրջաններն ունեն նման աշխարհագրական պայմաններ, ինչպես նաև անցումային շրջանի ընդհանուր տնտեսական և սոցիալական պատմություն: Նախկինում (մինչև 1990 թ. գոյություն ունեցած) առկա տնտեսական կապերը քանդվել են, նախկինում ունեցած ընդհանուր գիտելիքները՝ հնացել, նախկին սոցիալական կապերը՝ հիմնականում կորսվել: 1990</p>
------------	---

թվականից հետո ստեղծված վարչական և ինստիտուցիոնալ կարգավորումները միմյանցից զգալիորեն տարբերվում են:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ամրապնդել միջսահմանային կապերը տեղական իշխանությունների, համայնքների և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների միջև՝ օգնելով մշակելու համատեղ լուծումներ նշված շրջաններում սոցիալական և տնտեսական զարգացման ընդհանուր մարտահրավերները հաղթահարելու համար:

Տարածքային համագործակցությունը կարող է օգնել հասնելու երեք հիմնական նպատակի, որոնց հասնել հնարավոր չէ միայն ազգային տարածքային զարգացման միջոցառումներով: Առաջին նպատակն է նվազեցնել միմյանց վրա ուղղակի բացասական ազդեցությունների տարածումը: Երկրորդ նպատակն է առավելագույնի հասցնել միմյանց վրա ուղղակի դրական ազդեցությունները: Երրորդ նպատակն է բացահայտել միջսահմանային սոցիալական կապիտալի ներուժը:

2. Կարգավորման առարկան

Սահմանամերձ շրջաններում տեղական համայնքների կենսապայմանների բարելավում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Սահմանամերձ շրջաններում տեղական համայնքների կենսապայմանների բարելավում՝ տնտեսական և սոցիալական զարգացմանն ուղղված համատեղ ծրագրերի իրականացման միջոցով: Սահմանամերձ շրջաններում առկա բնապահպանական, զբաղվածության, հանրային առողջապահության և ցանկացած այլ ընդհանուր մարտահրավերների հաղթահարում: Միջսահմանային կրթական, բազմամշակութային երկխոսության հաստատում, սահմանամերձ մարզերում ՀՆԱ-ի աճ:

87.

«Տարածքային աճի բևեռների զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ տնտեսությունն աչքի է ընկնում խիստ կենտրոնացմամբ մայրաքաղաքում և հարակից շրջաններում: Մարզերում գրանցվող ցածր տնտեսական աճը, գործազրկության բարձր մակարդակը, մարդկային կապիտալի արտահոսքը, ենթակառուցվածքների ոչ բարվոք վիճակը պահանջում են լուրջ ռազմավարական փոփոխություններ՝ ուղղված այդ խնդիրների լուծմանը: Տարածքային աճի բևեռների հիմնումը բխում է Հայաստանի Հանրապետության 2016-2025 թթ. տարածքային զարգացման ռազմավարությունից, հետևաբար դրանց ձևավորման հայեցակարգային

մոտեցումների և ընդհանրական մոդելի մշակումը դառնում է առաջնային խնդիր:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ համաչափ և արդյունավետ տարածքային զարգացման համար պետությունը որդեգրել է մարզերի մրցունակության բարձրացման և տնտեսական ու սոցիալական անհավասարությունների մեղմման քաղաքականությունը: Դրան ուղղված՝ անհրաժեշտ է ձևավորել տնտեսական աճի բևեռներ, որոնց ստեղծումն ինքնանպատակ չէ. դրանք պետք է կայուն տնտեսական կապերով կապված լինեն տարածաշրջանի հետ՝ օգտագործելով դրա ռեսուրսները որպես զարգացման իմպուլսներ և հանդիսանան տարածաշրջանի, երկրի զարգացումն ապահովող և տարբեր սոցիալ-տնտեսական խմբերի շահերը բավարարող միջոց: Բևեռների ձևավորման հարցում որոշիչ դերակատարություն պետք է ունենա պետությունը՝ ձևավորելով դրանց համար հատուկ պայմաններ՝ ըստ էության դրանով լուծելով իր առջև ծառայած չլուծված սոցիալական և տնտեսական, ռեսուրսների և հնարավորությունների սահմանափակության խնդիրները:

Այս պարագայում կենսական անհրաժեշտություն է տարածքային աճի բևեռների ձևավորման հայեցակարգային մոտեցումների և ընդհանրական մոդելի մշակումը՝ հիմնված համակողմանի վերլուծությունների և միջազգային փորձի ուսումնասիրության վրա:

2. Կարգավորման առարկան

ՀՀ համաչափ տարածքային զարգացման ապահովումը

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Տարածքային աճի բևեռների ձևավորման հայեցակարգային մոտեցումների և «աճի բևեռի» ընդհանրական մոդելի մշակումը, դրա հետագա կիրառումը կնպաստի տարածաշրջանի մրցակցային առավելությունների ստեղծմանը, կլուծի տրանսակցիոն և արտադրական ծախքերի նվազեցման խնդիրները՝ ի հաշիվ տարածաշրջանի սուբյեկտների ինտեգրացիայի և ինովացիոն ենթակառուցվածքների զարգացման: «Աճի բևեռներում» կոնկրետ ոլորտի զարգացումը շղթայականորեն կապահովի փոխկապակցված և հարակից ոլորտների աշխուժացում և տարերայնորեն կտարածվի ողջ երկրի տնտեսության վրա: Նշյալ բևեռներում գործարար ակտիվության մակարդակի բարձրացումը կապահովի ներդրումների, այդ թվում օտարերկրյա, անընդհատ ներհոսք, և, որպես հետևանք, կարճանագրվի նաև բնակչության սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավում՝ ի հաշիվ գործազրկության և աղքատության նվազեցման:»

88. **«Համայնքային տնտեսության աճի վրա էական ազդեցություն ունեցող ներդրումային և գործարար ծրագրերի գնահատման կարգին հավանություն տալու**

**մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության
աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագիծը մշակումը պայմանավորված ՀՀ կառավարության 2017-2022 թվականների ծրագրի 1.2 բաժնի 3-րդ կետի 1-ին ենթակետի և ՀՀ վարչապետի մոտ 2017 թվականի հունիսի 5-ին կայացած ՀՀ Արարատի մարզի 13 և Արմավիրի մարզի 10 ներդրումային ծրագրերի մասին խորհրդակցության N 24.10/[409163]-17 արձանագրության 1-ին կետի հանձնարարականի կատարմամբ և ՀՀ մարզերից և համայնքներից ստացվող ներդրումային ծրագրային հայտերի արդյունավետ գնահատման համակարգի ներդրմամբ:

1.1 Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2016 թվականի հոկտեմբեր–նոյեմբեր ամիսների ընթացքում ՀՀ վարչապետի մարզային այցելությունների ժամանակ ՀՀ մարզերում և համայնքներում ձևավորվել է ներդրումային ծրագրերի մշակման և ներկայացման գործընթաց:

ՀՀ մարզերում ներդրումային ծրագրերի մշակման և ներկայացման շրջանակներում 2017 թվականի օգոստոսի ամսվա դրությամբ ՀՀ մարզերից և համայնքներից ներկայացվել են մոտ 170 ներդրումային ծրագրերի հայտեր՝ տարբեր ոլորտներում ներդրումային ծրագրերի իրականացման նպատակով:

Մասնավորապես. թեթև արդյունաբերության զարգացման, գյուղատնտեսական մթերքի վերամշակման, զբոսաշրջության զարգացման, հանքարդյունաբերության, վերականգնվող էներգիայի արտադրության, անասնապահության, մետաղագործության, մեքենատրակտորային կայանների ստեղծման ոլորտներին առնչվող ծրագրային հայտեր:

2017 թվականի օգոստոս ամսվա դրությամբ ՀՀ վարչապետի մոտ քննարկված 108 ծրագրերից հավանության են արժանացել թվով 58 ծրագիր և ֆինանսավորվել է թվով 14 ծրագիր: Հաշվի առնելով նշված փաստերը, առաջարկվում է կիրառել ծրագրերի գնահատման նոր համակարգ, որը թույլ կտա էլ ավելի արդյունավետ կերպով գնահատել ծրագրերը և դրանց արդյունքներով իրագործելի և հեռանկարային ծրագրերին ցուցաբերել պետական աջակցություն:

1.2 Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Կարևորելով Ծրագրերի արդյունավետության գնահատման ճշտությունը և արժանահավատությունը, ինչով և պայմանավորված են համապատասխան ոլորտների զարգացման հեռանկարները, ներդրումային առաջարկների գնահատման համար նախագծով առաջարկվում է սահմանել գնահատման մոտեցումներն ու սկզբունքները.

Համայնքային տնտեսության աճի վրա էական ազդեցություն ունեցող ներդրումային և գործարար ծրագրային հայտերի ամբողջական և հիմնավոր գնահատման նպատակով առաջարկվում է իրականացնել բազմագործոն գնահատում և այդ կապակցությամբ ստեղծել Գնահատող մարմին՝ միջգերատեսչական հանձնաժողով:

Նախագծով առաջարկվում է ծրագրերի գնահատումն իրականացնել երեք փուլով.

ա) Ծրագրերի նախաստուգում և դրանց հետագա ուղղորդում: Նախագծով նախատեսվում է այս փուլի գործառույթն իրականացնել «Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ Հիմնադրամի» մարզային կառույցների կողմից, որի ընթացքում կիրականացվի ծրագրային հայտերի ընդհանուր համապատասխանության ստուգում, դրանց նպատակայնության, արդյունավետության և իրագործելիության նախնական գնահատում, ինչպես նաև անհրաժեշտության դեպքում, այս փուլում կցուցաբերվի ծրագրային առաջարկի մշակման աջակցություն:

բ) Ծրագրերի խորքային գնահատում, ինչպես նաև, դրա հիման վրա՝ ֆինանսավորման տրամադրման դրական կամ բացասական եզրակացության ներկայացում, որը նախատեսվում է իրականացնել ֆինանսական հաստատության կողմից («ՓՄՁ Ներդրումներ ՈՒՎԿ» ՓԲԸ, «Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ» Հիմնադրամ, Բանկեր և այլ ֆինանսական հաստատություններ):

գ) Ֆինանսական հաստատության կողմից դրական եզրակացություն ստացած ծրագրերի գնահատում՝ դրանց վարկային տոկոսադրույքների սուբսիդավորման նպատակահարմարության որոշման նպատակով: Այս փուլն իրականացվում է սույն կորզով սահմանվող Միջգերատեսչական գնահատող մարմնի (այսուհետ՝ ՄԳՄ) կողմից:

2.Կարգավորման առարկան

Նախագիծը կկարգավորի համայնքային տնտեսության աճի վրա էական ազդեցություն ունեցող ներդրումային և գործարար ծրագրային հայտերի ամբողջական և հիմնավոր գնահատման համակարգը:

3.Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում է իրականացնել համայնքային տնտեսության աճի վրա էական ազդեցություն ունեցող ներդրումային և գործարար ծրագրերի առավել ընդգրկուն գնահատում և խթանել դրանց իրագործելիությանը, ինչն իր հերթին կապահովի հանրապետության տնտեսության կայունությունը, համաչափ տարածքային զարգացումն ու հետագա տնտեսական աճը:

Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարություն

89.

**«Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման պլանը հաստատելու մասին»
ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ**

ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

2002 թվականի հունիսի 4-ին ՀՀ ջրային օրենսգրքի ընդունմամբ՝ ջրային ռեսուրսների կառավարման և պահպանության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետությունն առաջնորդվում են ջրային ռեսուրսների համապարփակ կառավարման սկզբունքով, որի բաղկացուցիչ մասն են ջրավազանային կառավարման պլանների մշակման, կազմման և իրագործման աշխատանքները:

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության ջրային օրենսգրքի, «Ջրի ազգային ծրագրի մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 3-ի «Ջրավազանային կառավարման մոդելային պլանի բովանդակությանը հավանություն տալու մասին» N 4 արձանագրային որոշման պահանջների՝ ջրային ռեսուրսը պլանավորվում է համապարփակ կառավարման պլանավորման սկզբունքով, որը նպատակաուղղված է ջրօգտագործողների, այդ թվում՝ համայնքների էներգետիկայի, արդյունաբերության և գյուղատնտեսության փոխկապակցված փոխհարաբերությունները հավասարակշռելուն: Ջրավազանային կառավարման պլանի առկայությունը նախապայման կհանդիսանա ջրային ռեսուրսների կառավարման ապակենտրոնացման համար:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ախուրյանի ջրավազանային տարածքի կառավարման պլանի ընդունումը հնարավորություն կտա Ախուրյանի ավազանային կառավարման տարածքում հավասարակշռելու ջրային ռեսուրսների առաջարկը և պահանջարկը, բացահայտելու ջրավազանում արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերը, դրանց կանխարգելման և նվազեցման միջոցառումները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածքի պլանի մշակումը և իրագործումը հնարավորություն կտա ըստ ոլորտների գնահատելու ջրային ռեսուրսների առաջարկը և պահանջարկը, բացահայտելու Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածքի ցանկալի վիճակին հասնելուն ուղղված միջոցառումները:

2. Կարգավորման առարկան

Պլանի մշակումը և իրագործումը հնարավորություն կտան ըստ ոլորտների գնահատելու ջրի վրա բնական և մարդածին (այդ թվում՝ կլիմայի) փոփոխության ազդեցությունը, բացահայտելու ջրավազանում ցանկալի վիճակին հասնելուն ուղղված միջոցառումները, ջրավազանում արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման հնարավոր հետևանքների նվազեցման և վերացման միջոցառումները, որոշելու ջրային

ռեսուրսի պահպանության և օգտագործման գերակայությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ջրավազանային կառավարման պլանը կնպաստի ավազանային տարածքում ջրի առաջարկի և պահանջարկի հավասարակշռմանը, որն իր հերթին կհանգեցնի ջրային ռեսուրսների ավելի արդյունավետ և համապարփակ կառավարմանը, ինչպես նաև ջրային ռեսուրսի խնայողությանը, ջրի ազգային ու ռազմավարական պաշարների ավելացմանը:

90.

«Հայաստանի Հանրապետության ջրային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության ջրային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակման անհրաժեշտությունն առաջացել է Հայաստանի Հանրապետությունում ջրահեռացման ոլորտի իրավահարաբերությունների կանոնակարգման անհրաժեշտությունից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ջրահեռացման համակարգի սպասարկման ծառայությունների ցածր մակարդակ: Ստորգետնյա խմելու ջրաղբյուրների աղտոտման վտանգ, հեռացվող կեղտաջրերը մաքրման խնդիրներ, արտադրական ձեռնարկությունների կողմից կեղտաջրերը՝ առանց որևէ մաքրման, ուղղակիորեն լցնելը քաղաքային ջրահեռացման համակարգեր, մակերևութային ջրավազաններ կամ էլ մղելն ստորգետնյա հորիզոններ, կոյուղագծերի ապօրինի միացումը հեղեղատար համակարգերին:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Լեռնային և նախալեռնային շրջաններում գտնվող՝ չկոյուղացված որոշ բնակավայրերի կեղտաջրերը կարող են վտանգ ներկայացնել ստորգետնյա խմելու ջրաղբյուրների աղտոտման տեսանկյունից՝ այն դեպքում, որ դրանք՝ գտնվում են ստորգետնյա ջրաղբյուրների սնման գոտում, և դրանց՝ կեղտաջրերի, տարածաշրջանում առկա ջրաղբյուրների հիդրոլոգիական կապի մեջ լինելու հանգամանքը հնարավոր է որոշել միայն համապատասխան ուսումնասիրությունների արդյունքում: Խնդիրները կարող են լուծվել ջրամատակարար-բաժանորդ հարաբերությունները կարգավորող պայմանագրի շրջանակներում:

2. Կարգավորման առարկան

Հայաստանի Հանրապետության ջրային օրենսգրքում լրացումներ կատարելուց հետո կկանոնակարգվեն ջրահեռացման ոլորտում գործող իրավահարաբերությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

ՀՀ ջրահեռացման և կեղտաջրերի մաքրման ոլորտում առկա հիմնախնդիրների լուծում, բաց ջրավազան կեղտաջրերի արտահոսքի նվազեցում

91.

«Էկոլոգիական քաղաքականության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Էկոլոգիական քաղաքականության մասին» ՀՀ օրենքի ընդունման պահանջը բխում է էկոհամակարգային մոտեցմամբ շրջակա միջավայրի պահպանության միասնական իրավական հենքի ստեղծման և ՀՀ օրենսդրությունը Եվրամիության օրենսդրությանը մոտարկման գործընթացում առկա համալիր լուծման մոտեցումների ու սկզբունքների ներդրման անհրաժեշտությունից: «Էկոլոգիական քաղաքականության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ շրջանակային օրենք) ընդունման նպատակն է միասնական իրավական հենքի ստեղծման միջոցով ապահովել շրջակա միջավայրի և բնական ռեսուրսների համալիր պահպանության ու վերականգնման արդյունավետ կառավարումը՝ կայուն զարգացման համատեքստում (դեռևս 1991 թ. ընդունվել է «Բնության պահպանության մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության հիմունքներ» ՀՀ օրենքը (նմանատիպ շրջանակային օրենքին), որը հետագայում չեղյալ է համարվել):

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանն ընդունել է բնապահպանության ոլորտը կանոնակարգող 30-ից ավելի օրենք և օրենսգիրք, որոնք հիմնականում ապահովում են շրջակա միջավայրի առանձին ճյուղերի՝ հողերի, ջրերի, մթնոլորտի, ընդերքի, կենդանական և բուսական աշխարհի, բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և օգտագործման հետ կապված հարաբերությունները: Սակայն, դրանցից յուրաքանչյուրն էլ ներառում է այնպիսի պահանջներ, որոնք ընդհանուր են բոլոր ճյուղերի համար (թույլտվություններ, մոնիթորինգ, հաշվառում ու գույքագրում, տեղեկատվություն ու քաղաքացիական հասարակության իրազեկում և այլն) և հորիզոնական օրենսդրական ակտով կանոնակարգման անհրաժեշտություն ունեն: Բազմաթիվ նորմեր հիմնականում հնարավոր չէ արդյունավետ կիրառել՝ դրանց դեկլարատիվ և հակասական բնույթի կամ միևնույն հասկացությունների տարաբնույթ մեկնաբանությունների պատճառով: Այսպիսով, Հայաստանի բնապահպանության ոլորտի նորմատիվ իրավական դաշտն ընդհանուր առմամբ կարող է բնութագրվել ոչ բավարար ամբողջականությամբ, էկոլոգիական շահերը պաշտպանելու համար ներքին հակասությունների, բացերի և

երկիմաստությունների առկայությամբ, շրջակա միջավայրի պահպանության և բնօգտագործման ոլորտում շուկայական մեխանիզմների ներդրումն ու կիրառումը խթանող նորմերի բացակայությամբ, միջճյուղային հակասությունների առկայությամբ, էկոլոգիական հարաբերությունների կարգավորման համալիր մոտեցումների բացակայությամբ: Իրավակիրարկման արդյունավետությունը տուժում է նաև այն պատճառով, որ բնապահպանական քաղաքականությունն առանձին բաղադրիչների մասով հավասարաչափ զարգացում չի ունեցել:

Հիմնախնդիրներն են՝

1) ոլորտի հիմնական քաղաղաքականությունը սահմանող իրավական ակտի բացակայությունը, գործող որոշ դրույթների դեկլարատիվ և հակասական լինելը.

2) ոլորտի համալիր պլանավորման և սոցիալ-տնտեսական զարգացումներում բնապահպանական խնդիրների ինտեգրմանը նպաստող իրավական հենքի բացակայությունը. (կանաչ էկոնոմիկա, էկոլոգիապես մաքուր տեխնոլոգիաների ներդրման խթանում և այլն).

3) ֆինանսական և տնտեսական գործիքների անկատարությունը և շրջակա միջավայրի պահպանման արդյունավետ մակարդակ ապահովելու համար անհրաժեշտ ֆինանսական և տնտեսական գործիքների (էկոպիտակավորում, շրջակա միջավայրի կառավարման ու էկոաուդիտի համակարգեր և այլն) և շրջակա միջավայրին հասցված վնասների հաշվարկման մեթոդների, մեխանիզմների ու համապատասխան փորձագետների փաստացի բացակայությունը.

4) բնապահպանական տեղեկատվության սահմանափակ հասանելիությունը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Օրենքի մշակման հիմնական սկզբունքներն են՝

1) էկոհամակարգային մոտեցումը, ինչը ենթադրում է բնական ռեսուրսների համալիր, համապարփակ կառավարման և էկոլոգիական անվտանգության ապահովումը.

2) էկոլոգիական խնդիրների ինտեգրումը սոցիալ-տնտեսական զարգացումներին.

3) բնապահպանական օրենսդրությունը Եվրամիության օրենսդրությանը մոտարկման գործընթացի ապահովումը.

4) շրջակա միջավայրի աղտոտման համալիր կանխարգելման ու հսկման նպատակով համալիր թույլտվությունների համակարգի ներդրումը, էկոլոգիական անվտանգության ապահովման նպատակով էկոհամակարգային ծառայությունների, էկոպիտակավորման ու էկոաուդիտի համակարգերի ներդրումը և այլն.

5) էկոլոգիապես մաքուր տեխնոլոգիաների կիրառումը.

6) բնապահպանական խնդիրների լուծման և աղտոտման կանխարգելման համար տնտեսական և ֆինանսական մեխանիզմների ու խթանների կիրառումը, վճարների հասցեական օգտագործումը՝ ուղղված շրջակա միջավայրի պահպանության և բնական

ռեսուրսների բանական օգտագործմանը.

7) շրջակա միջավայրին վերաբերող որոշումների ընդունման գործում տեղական ինքնակառավարման մարմինների և հանրության մասնակցության ապահովումը, հանրության իրազեկման ու տեղեկատվության հասանելիությունը.

8) միասնական տեղեկատվական համակարգի ներդրումը:

2. Կարգավորման առարկան

Օրենքի կարգավորման առարկան են՝

1) ոլորտը կարգավորող օրենքներում առկա նույնաբնույթ սահմանումների իդենտիֆիկացումը.

2) բնապահպանական համալիր պլանավորումը, որը նախատեսում է հատուկ պլանավորում ու տարբեր պլանավորման տեսակներում բնապահպանական պլանավորման ինտեգրում.

3) բնական ռեսուրսների համալիր պահպանությունն ու կայուն օգտագործումը.

4) էկոհամակարգի կառավարումն ու էկոհամակարգային ծառայությունները.

5) էկոպիտակավորումն ու էկոաուդիտը.

6) բնապահպանական միասնական մոնիթորինգն ու տեղեկատվությունը.

7) բնապահպանական թույլտվությունները՝ համալիր թույլտվությունները, պարզ ընթացակարգով տրվող թույլտվությունները և թույլտվություն չպահանջող կայանքները՝ ծանուցման սկզբունքով.

8) ֆինանսական գործիքները.

9) վնասը և պատասխանատվությունը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Էկոլոգիական քաղաքականության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի ընդունման դեպքում կապահովվեն կայուն զարգացման համատեքստում բնապահպանական խնդիրների համահունչ ինտեգրումը սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրերում և ոլորտի համակարգված կառավարումը՝ շրջակա միջավայրի աղտոտման համալիր կանխարգելումն ու բնական ռեսուրսների կայուն օգտագործումը, ինչը կերաշխավորի դրանց վերականգնման հնարավորությունը:

Օրենքի ընդունումը, մասնավորապես, կապահովի այս բնագավառի իրավահարաբերությունների կարգավորման առանցքային սկզբունքը՝ էկոհամակարգային մոտեցումը, կերաշխավորի շրջակա միջավայրի առանձին բաղադրիչների փոխկապակցվածությունն ու համալիր կառավարումը և միջազգային պայմանագրերով ամրագրված պարտավորությունների կատարումը համակարգային ու միասնական լուծումների հիման վրա, որի շնորհիվ բնապահպանության ոլորտի քաղաքականությունն առավել նպատակաուղղված կլինի շրջակա միջավայրի իրական բարելավմանը:

92.	<p align="center">«Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման, բնականոն զարգացման և օգտագործման միջոցառումների 2018 թվականի տարեկան ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման, բնականոն զարգացման և օգտագործման միջոցառումների 2018 թվականի տարեկան ծրագիրը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունման անհրաժեշտությունը կապված է լճի և դրա ջրահավաք ավազանի ներկայիս վիճակի բարելավման խնդրի հետ, որի համար անհրաժեշտ է ապահովել Սևանա լճի և դրա ջրահավաք ավազանի էկոհամակարգերի պահպանությանը, լճի էկոլոգիական հավասարակշռության վերականգնմանն ու Սևանա լճի ջրահավաք ավազանի բնական պաշարների կայուն օգտագործմանն ուղղված 2018 թվականին նախատեսված ծրագրերի ու միջոցառումների պարտադիր կատարումը:</p> <p>Սկսած 2001 թվականից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից յուրաքանչյուր տարի հաստատվում է Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման, բնականոն զարգացման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ծրագիրը: Տարեկան ծրագրի ընդունման անհրաժեշտությունը բխում է «Սևանա լճի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 12-րդ, 13-րդ, 14-րդ հոդվածների պահանջներից և «Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նպատակներից ու խնդիրներից:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Առաջնային են Սևանա լճի մակարդակի բարձրացման և նրա ջրահավաք ավազանի բնական պաշարների պահպանության ու կառավարման հարցերը, որոնք 2001 թվականից դրվել են օրենսդրական հիմքի վրա և կարգավորվում են «Սևանա լճի մասին» ու «Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի հունիսի 24-ի N 876-Ն որոշմամբ:</p> <p>Օրենքներում ամրագրված են Սևանա լճի էկոհամակարգի կայունության, ջրի դրական հաշվեկշռի ապահովման և բնական ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման մասին դրույթները, որոնց կատարման անհրաժեշտ պայմաններից է՝ լճի մակարդակի բարձրացումն առնվազն 6 մետրով: Լճից բաց թողնված ջրի քանակը յուրաքանչյուր տարի հաստատվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության</p>
-----	--

համապատասխան որոշմամբ:

Ջրի տակ մնացող օրգանական նյութերի մեծ զանգվածները վտանգում են լճի վիճակը՝ ջրի աղտոտման տեսանկյունից: Լուրջ խնդիրներ են առաջացնում նաև ջրի տակ մնացած բազմաթիվ շինությունները և ենթակառուցվածքները: Միաժամանակ ջրի բարձր որակն ապահովելու համար կարևոր է կտրուկ բարելավել վիճակը՝ կապված մեծ քանակությամբ չմաքրված կեղտաջրերի՝ լիճ թափվելու հետ:

Սևանա լճի ձկնաշխարհին աչքի է ընկել ինքնատիպությամբ, սակայն լճի մակարդակի իջեցումը, կենսապաշարների գերօգտագործումը և դրանց կանոնավոր մոնիթորինգի բացակայությունը նպաստեցին լճի կենսաբազմազանության փոփոխմանը, ձկնապաշարների կտրուկ անկմանը՝ էնդեմիկ ձկնատեսակների, հատկապես Սևանի իշխանի ենթատեսակների անհետացմանը և սիգ ձկնատեսակի արդյունագործական ծավալների նվազեցմանը: Հայաստանի կարմիր գրքի (2010 թ.) մեջ են գրանցվել Սևանի իշխանը, Սևանի կողակը և Սևանի բեղլուն: Ձկնատեսակների թվի կրճատման հետևանքով լճի էկոհամակարգում տեղի է ունենում օրգանական նյութերի ինտենսիվ կուտակում և ճահճացման հանգեցնող գործընթացների արագացում, ինչը ևս բացասաբար է անդրադառնում Սևանա լճի էկոհամակարգի վրա: Հիմնական խնդիր է նաև լճում բնական և արհեստական եղանակներով էնդեմիկ ձկնատեսակների պոպուլյացիայի մեծացումը՝ մինչև կայուն ու կենսունակ աստիճանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Սևանա լճի հիմնախնդրի լուծումը Հայաստանի բնապահպանական քաղաքականության կարևորագույն մասն է: Հիմնական ջանքերը կենտրոնանում են հետևյալ խնդիրների լուծման վրա՝ լճի մակարդակի շարունակական բարձրացում, Սևանա լճի ջրահավաք ավազանի ջրային ռեսուրսների անարդյունավետ օգտագործման կանխարգելում, փաստացի ջրօգտագործման պայմանների նկատմամբ վերահսկողության համակարգի կատարելագործում, լճի ջրահավաք ավազանի ջրի որակի բարելավում, կենսաբանական ռեսուրսների պահպանում և վերականգնում, Սևանա լճի ափամերձ տարածքների ջրածածկման հետ կապված խնդիրների լուծում, թափոնների կառավարման կատարելագործում:

2. Կարգավորման առարկան

«Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման, բնականոն զարգացման և օգտագործման միջոցառումների 2018 թվականի տարեկան ծրագիրը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի կարգավորման նպատակն է Սևանա լճի՝ որպես ազգային և տարածաշրջանային նշանակության քաղցրահամ ջրավազանի պահպանումը, էկոլոգիական հավասարակշռության վերականգնումը և Սևանա լճի ջրահավաք ավազանի էկոհամակարգերի բնականոն, ներդաշնակ զարգացմանն ու կայուն օգտագործմանն ուղղված 2018 թվականի նախատեսված ծրագրերի ու միջոցառումների

պարտադիր կատարման ապահովումը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում են՝

- 1) Սևանա լճի մակարդակի բարձրացում.
- 2) Սևանա լճի և դրա ջրահավաք ավազանի էկոհամակարգերի կենսաբազմազանության պահպանություն և կենսապաշարների կայուն օգտագործման բարելավում.
- 3) ափամերձ ջրածածկ տարածքներից անտառաշերտերի, բազմաթիվ շինությունների և ենթակառուցվածքների մաքրում.
- 4) ռեկրեացիայի արդյունավետ զարգացում.
- 5) կենցաղային թափոնների կառավարման բարելավում.
- 6) կառավարման համակարգի բարելավում:

93.

«Նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ անտառների ապօրինի հատումների կանխման համակարգի ներդրման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Ներկայումս անտառների պահպանության և ապօրինի հատումների դեմ պայքարի վերահսկողական համակարգը, մարդկային ռեսուրսները և տեխնիկական հագեցվածությունը բավարար չեն անտառային էկոհամակարգերի պահպանության, ապօրինի անտառահատումների կրճատման, անտառների ամբողջականության ապահովման համար: Վերահսկողական համակարգում առկա բացերը և ապօրինի անտառահատման դեմ պայքարի գործընթացն առավել արդյունավետ իրականացնելու նպատակով անհրաժեշտություն է առաջանում ընդունելու նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ անտառների ապօրինի հատումների կանխման համակարգի ներդրման հայեցակարգ: Անտառները կարևորագույն նշանակություն ունեն շրջակա միջավայրի պահպանության համար: Դրանք էական օգուտներ են տալիս՝ վառելանյութ, շինափայտ, անտառային ոչ բնափայտային արտադրանք (սունկ, հատապտուղներ, դեղաբույսեր և այլն) և ծառայում են որպես արոտավայրեր: Անտառներն օգնում են բնակավայրերը պաշտպանել սողանքներից, ջրհեղեղներից և կանխում են հողերի էրոզիան: Դրանք կարևորագույն պահոցներ են կենսաբազմազանության համար, օգնում են ապահովել ջրի մատակարարումը, ջրի որակը և նպաստում են կլիմայի փոփոխության մեղմմանը՝ ածխաթթու գազի մեկուսացման և պահպանման միջոցով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Վերջին ժամանակներս մարդու տնտեսական գործունեության հետևանքով ՀՀ անտառների տարածքն զգալիորեն կրճատվել է (հատկապես պատերազմական և էներգետիկ ճգնաժամի տարիներին), ընկել են անտառների արտադրողականությունը և պաշտպանական ունակությունը: Անտառներին մեծ վնաս են հասցնում ապօրինի անտառահատումները, և այս գործընթացը շարունակվում է մինչև այսօր: Ապօրինի անտառահատումների հետևանքով տարեցտարի նվազում է բարձրարժեք ծառատեսակների թիվը՝ փոխարինվելով ավելի ցածրարժեք ծառատեսակներով և թփուտներով:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ բնապահպանության նախարարության և ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կողմից վերահսկվում է ապօրինի անտառահատման գործընթացը, սակայն առկա մարդկային ռեսուրսներն ու տեխնիկական միջոցները դեռևս բավարար չեն ամբողջովին վերահսկելու ապօրինի անտառահատման գործընթացը: Դրանից ելնելով, առաջարկվում է նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ անտառների ապօրինի հատումների կանխման համակարգի ստեղծման սկզբունքների սահմանում, անտառների պահպանմանն ուղղված ֆինանսական ռեսուրսների նպատակային օգտագործման ապահովման մեխանիզմների ու սկզբունքների ամրագրում, տեխնիկական և հիմնական միջոցների կիրառման հետ կապված խնդիրների լուծում:

2.Կարգավորման առարկան

Ապօրինի անտառահատումների վերահսկողության և կանխարգելման գործընթացը կատարելագործելու նպատակով հայեցակարգի ընդունում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

- 1) վերահսկողության համակարգի կատարելագործում.
- 2) ապօրինի անտառահատումների կրճատում.
- 3) անտառների ամբողջականության ապահովում.
- 4) անտառաձածկ տարածքների ավելացում:

94.

«Ռեկուլտիվացիոն ֆոնդի արդյունավետ կառավարման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքի 61-րդ հոդվածով սահմանված է ընդերքօգտագործողների կողմից խախտված հողերի (այդ թվում՝ նաև ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտ հանդիսացող լցակույտերի մակերեսների)

վերականգնման նպատակով շրջակա միջավայրի պահպանության դրամագլխին հատկացումների կատարումը:

«Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով (18.10.2016 թ. ՀՀ Ազգային ժողովում ընդունվել է երկրորդ ընթերցմամբ և ամբողջությամբ) նախատեսվել է ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման համակարգի ներդնումը, որի համաձայն ընդերքօգտագործողները պարտավորվում են իրականացնել ընդերքօգտագործման թափոնների հավաքման, փոխադրման, վնասագերծման, կուտակման, պահման, հեռացման, տեղադրման, թաղման այն գործողությունները, որոնք կնպաստեն շրջակա միջավայրի կամ մարդու առողջության վրա ընդերքօգտագործման թափոնների բացասական ազդեցության՝ հնարավորության դեպքում կանխմանը կամ հնարավորինս նվազեցմանը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Այս պարագայում՝ ընդերքօգտագործման արդյունքում խախտված հողերի ռեկուլտիվացիան պետք է համապատասխանեցվի ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման գործողությունների հետ և իրականացվի ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման պլաններով ստանձնած պարտավորությունների հաշվառմամբ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նշված պատճառով առաջացել է շրջակա միջավայրի պահպանության դրամագլխին գումարների հատկացման, ռեկուլտիվացիոն ֆոնդի համալրման և ռեկուլտիվացիոն աշխատանքների իրականացման գործընթացի վերանայման անհրաժեշտություն:

2. Կարգավորման առարկան

«Ռեկուլտիվացիոն ֆոնդի արդյունավետ կառավարման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման ընդունմամբ նախատեսվում է ստեղծել օրենսդրական նախադրյալներ՝ շրջակա միջավայրի պահպանության դրամագլխի ձևավորման մեխանիզմների վերանայման, դրամագլխի գումարների նպատակային օգտագործման նոր ուղղությունների մշակման համար: Նախատեսվում է կանոնակարգել ընդերքօգտագործման աշխատանքների ավարտից հետո իրականացվող ռեկուլտիվացիոն աշխատանքների համար հատկացվելիք գումարների օգտագործման հնարավորությունները՝ այն դեպքում, երբ ընդերքօգտագործողները նպատակադրված են օգտահանել նաև արտադրական լցակույտերում կուտակված ընդերքօգտագործման թափոնները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

	<p>«Ռեկուլտիվացիոն ֆոնդի արդյունավետ կառավարման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման ընդունման արդյունքում ակնկալվում են՝</p> <p>1) շրջակա միջավայրի պահպանության դրամագլխի ձևավորման մոտեցումների վերանայում, դրամագլխում գումարների համալրում.</p> <p>2) բնապահպանական օրենսդրության պահանջների արդյունավետ իրականացում:</p>
<p>95.</p>	<p>«Շրջակա միջավայրի պահպանության և բնական ռեսուրսների օգտագործման կառավարման ռազմավարությունը և միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացնելը» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/ նպատակը</p> <p>Նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետությունում շրջակա միջավայրի պահպանության ու բնական ռեսուրսների կայուն օգտագործման համալիր կառավարման ռազմավարության ընդունման անհրաժեշտությունից: շրջակա միջավայրի տարրերը առանձին և բոլորը միասին որպես բնական արժեք ունեցող (արդեն իսկ սպառողական արժեքով օժտված) բարիքներ չեն գնահատվում:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Շրջակա միջավայրի և բնական ռեսուրսների համալիր պահպանությունը, բարելավումը, վերականգնումը և ողջամիտ օգտագործումը, ոչ միայն կարևոր նախապայման է մարդու և բնության ներդաշնակ գոյակցության, այլև երաշխիք երկրի կայուն զարգացման համար, ինչն ամրագրված է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության փոփոխությունների 12-րդ հոդվածով:</p> <p>Շրջակա միջավայրի բոլոր բաղադրիչները (օդ, ջուր, հող, ընդերք, բուսական և կենդանական աշխարհ, լանդշաֆտ, մթնոլորտ, ինչպես նաև դրանց առնչությամբ ձևավորվող միջավայրերը) որպես ամբողջականություն, պետք է լինեն պետության ներսում կայացվող որոշումների (տնտեսական, քաղաքաշինական, սոցիալական, մշակութային և այլն) առանցքում:</p> <p>Թեպետ Հայաստանի Հանրապետությունն ընդունել է շրջակա միջավայրի և բնական ռեսուրսների յուրաքանչյուր բաղադրիչի արդյունավետ պահպանությունն ու օգտագործումն ապահովող բազմաթիվ օրենքներ ու իրավական այլ ակտեր, այնուամենայնիվ գործող օրենսդրական հենքի կատարելագործման խնդիրն արդիական է, քանի որ այն չի ապահովում այնպիսի գործընթացների կարգավորումը, ինչպիսին են բնական ռեսուրսների պահպանության և օգտագործման համալիր</p>

պլանավորման, բնական ռեսուրսների միասնական մոնիթորինգի իրականացման, ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառմամբ հաշվառման ու կադաստրների վարման, միասնական տեղեկատվական համակարգերի կառավարման ու բոլոր բնական ռեսուրսների միմյանց հետ շախկապված վիճակի գնահատման գործընթացները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Իրավական ակտի ընդունմամբ կսահմանվի շրջակա միջավայրի և բնական ռեսուրսների համալիր պահպանությունը, կայուն օգտագործումն ու հսկումը, որպես մեկ միասնական ամբողջություն՝ թույլ չտալով մի բաղադրիչից մյուսը բացասական գործոնների ու գործողությունների տեղափոխումը:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է կանոնակարգել բնական միջավայրի որևէ բաղադրիչի (ընդերքի, հողի, մակերևութային և ստորերկրյա ջրերի, կենսաբանական բազմազանության, ներառյալ՝ կենդանական ու բուսական աշխարհը, այդ թվում՝ անտառը, մթնոլորտային օդի, կլիմայի, բնաշխարհի, նյութական բարիքների և մշակութային ժառանգության) վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս՝ միաժամանակ դիտարկել և գնահատել բնական միջավայրի մյուս բաղադրիչների վրա կայացվող որոշման ազդեցությունը: Որոշման ընդունմամբ կկանոնակարգվի տնտեսապես արդյունավետ, բնապահպանական տեսանկյունից ընդունելի և սոցիալական առումով նախընտրելի որոշումների ընդունումն ու կատարումը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում կկանոնակարգվի տնտեսապես արդյունավետ, բնապահպանական տեսանկյունից ընդունելի և սոցիալական առումով նախընտրելի որոշումների ընդունումն ու կատարումը, ինչպես նաև բնական ռեսուրսների և շրջակա միջավայրի օբյեկտների տնտեսական ամբողջական արժևորման մոտեցմամբ կապահովի բնական ռեսուրսների վերականգնման ունակությունը, կբացառի դրանց էքստենսիվ գերշահագործումն ու երկարաժամկետ հեռանկարների տեսանկյունից դրանց սպառումը՝ ապահովելով բնական պաշարների ողջամիտ օգտագործումը:

96.

«ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/ նպատակը

Նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքի 36-րդ և 50-րդ հոդվածներով նախատեսված ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության

կանխարգելման նպատակով պլանավորված մշտադիտարկումների իրականացման արդյունքների վերաբերյալ տեղեկությունների ներկայացման ընթացակարգերի բացակայությամբ և բխում է ՀՀ վարչապետի 20.04.2017թ.-ի N01/29.6/[402791]-17 հանձնարարականից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Համաձայն ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքի 36-րդ և 50-րդ հոդվածների՝ ընդերքօգտագործողները երկրաբանական ուսումնասիրությունների իրականացման և օգտակար հանածոյի արդյունահանման իրավունք հայցելու ժամանակ ներկայացնում են ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորվող միջոցառումներ և դրանց իրականացման մշտադիտարկման ցուցիչների նկարագիրը: Սակայն օրենսգրքով սահմանված չէ ընդերքօգտագործողի կողմից նախատեսված շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի իրականացման վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը: Այդ տվյալների բացակայությունը բացասաբար է անդրադառնում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդիր և գործադիր մարմինների կողմից համապատասխան որոշումների կայացման, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի վրա ընդերքօգտագործման ոլորտի գումարային և հավաքական ազդեցության ճշգրիտ գնահատման վրա: Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում համապատասխան լրացումներ կատարելով նախատեսվում է կանոնակարգել ընդերքօգտագործողների կողմից շրջակա միջավայրի աղտոտվածության մշտադիտարկումների արդյունքում ստացված տեղեկատվության տրամադրումը ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնին, ինչպես նաև շահագրգիռ հասարակությանը:

Միաժամանակ, 2017 թվականի մարտի 9-ին Կոլումբիայի մայրաքաղաք Բոգոտայում կայացած Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության (այսուհետ՝ ԱՃԹՆ) խորհուրդը հաստատեց Հայաստանի Հանրապետության ԱՃԹՆ-ի թեկնածուական հայտը և Հայաստանի Հանրապետությանը շնորհվեց ԱՃԹՆ-ի թեկնածու երկրի կարգավիճակ: Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնությունը համարվում է բնական պաշարների բաց և հաշվետու կառավարումը խթանող համաշխարհային ստանդարտ և դրա ներդրումը ապահովում է բնական պաշարների արդյունավետ կառավարումն ու հանրության առջև հաշվետվողականության բարձրացումը: Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումների կատարումը և դրանցից բխող «Ընդերքօգտագործողների կողմից բնապահպանական միջոցառումների ծրագրով և բնապահպանական կառավարման պլաններով սահմանված մշտադիտարկումների իրականացման և դրանց արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացման կարգը հաստատելու մասին» Հայաստանի

Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի մշակումը համահունչ է ԱՃԹ նախաձեռնության հիմնարար սկզբունքներին:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Վերոնշյալ իրավական ակտերի ընդունմամբ կսահմանվեն շրջակա միջավայրի բնական բաղադրիչների վրա ընդերքօգտագործման արդյունքում դրսևորվող բացասական ազդեցությունների մշտադիտարկումների իրականացման մեթոդները, եղանակները, առաջակվող պարբերականությունը: Կնախատեսվեն մշտադիտարկման արդյունքների տրամադրման մեխանիզմները՝ ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմին ներկայացման կամ, ընդերքօգտագործողի էլեկտրոնային կայքի առկայության դեպքում, կայքում տեղադրման միջոցով:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է կանոնակարգել ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորված մշտադիտարկումների իրականացման ընթացակարգերը, ինչպես նաև մշտադիտարկումների արդյունքների տրամադրումը ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմին, ինչպես նաև շահագրգիռ հասարակությանը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է ստեղծել իրավական հիմք ընդերքօգտագործման արդյունքում շրջակա միջավայրի աղտոտվածության առավել ամբողջական և տեղեկատվական տեսակետից արդյունավետ գործող համակարգի ձևավորման համար:

97.

«Ընդերքօգտագործողների կողմից ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորված մշտադիտարկումների իրականացման արդյունքների վերաբերյալ ամփոփ տարեկան հաշվետվությունների ներկայացման կամ ընդերքօգտագործողի էլեկտրոնային կայքում տեղադրման կարգը, մշտադիտարկումների պլանի կառուցվածքն ու բովանդակությունը և մշտադիտարկումների արդյունքների վերաբերյալ ամփոփ տարեկան հաշվետվությունների ներկայացման օրինակելի ձևը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/ նպատակը

Նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ընդերքօգտագործողների կողմից ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորվող միջոցառումների իրականացման արդյունքում շջակա միջավայրի բնական բաղադրիչների մշտադիտարկման ընթացակարգերի բացակայությամբ և բխում է ՀՀ վարչապետի 20.04.2017թ.-ի N01/29.6/[402791]-17 հանձնարարականից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Համաձայն ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքի 36-րդ և 50-րդ հոդվածների՝ ընդերքօգտագործողները երկրաբանական ուսումնասիրությունների իրականացման և օգտակար հանածոյի արդյունահանման իրավունք հայցելու ժամանակ ներկայացնում են ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորվող միջոցառումներ և դրանց իրականացման մշտադիտարկման ցուցիչներ: Սակայն ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված չեն մշտադիտարկումների իրականացման միասնական մոտեցումներ՝ ամրագրված չեն մշտադիտարկման վայրի, ցուցիչների, եղանակի կամ տեսակի, ինչպես նաև դրանց իրականացման հաճախականության վերաբերյալ պահանջները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Վերոնշյալ որոշման նախագծի ընդունմամբ նախատեսվում է սահմանել շրջակա միջավայրի բնական բաղադրիչների վրա ընդերքօգտագործման արդյունքում դրսևորվող բացասական ազդեցությունների մշտադիտարկումների իրականացման մեթոդները, եղանակները, պարբերականությունը: Կնախատեսվեն մշտադիտարկման արդյունքների տրամադրման մեխանիզմները՝ ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմին ներկայացման կամ, ընդերքօգտագործողի էլեկտրոնային կայքի առկայության դեպքում, կայքում տեղադրման միջոցով:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է կանոնակարգել ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորված մշտադիտարկումների իրականացման ընթացակարգերը, ինչպես նաև մշտադիտարկումների արդյունքների տրամադրումը ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում

բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնին, ինչպես նաև շահագրգիռ հասարակությանը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է ստեղծել իրավական հիմք ընդերքօգտագործման արդյունքում շրջակա միջավայրի աղտոտվածության առավել ամբողջական և տեղեկատվական տեսակետից արդյունավետ գործող համակարգի ձևավորման համար:

98.

«ՀՀ կառավարության 2012 թվականի մարտի 22-ի N437-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/ նպատակը

Նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքի 36-րդ և 50-րդ հոդվածներով նախատեսված ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորված մշտադիտարկումների իրականացման արդյունքների վերաբերյալ տեղեկությունների ներկայացման ընթացակարգերի բացակայությամբ և բխում է ՀՀ վարչապետի 20.04.2017թ.-ի N01/29.6/[402791]-17 հանձնարարականից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Համաձայն ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքի 36-րդ և 50-րդ հոդվածների՝ ընդերքօգտագործողները երկրաբանական ուսումնասիրությունների իրականացման և օգտակար հանածոյի արդյունահանման իրավունք հայցելու ժամանակ ներկայացնում են ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորվող միջոցառումներ և դրանց իրականացման մշտադիտարկման ցուցիչների նկարագիրը: Սակայն ընդերքօգտագործման պայմանագրերի օրինակելի ձևում՝ ընդերքօգտագործողների պարտավորությունները ամրագրող համապատասխան բաժիններում շրջակա միջավայրի մշտադիտարկումների արդյունքների ներկայացմանը վերաբերվող դրույթ նախատեսված չէ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Վերոնշյալ որոշման նախագծի ընդունման արդյունքում ՀՀ կառավարության 2012 թվականի մարտի 22-ի «Ընդերքօգտագործման պայմանագրերի օրինակելի ձևերը հաստատելու մասին» N437-Ն որոշման 1-ին և 2-րդ հավելվածներում կամրագրվի ընդերքօգտագործողի կողմից պլանավորվող բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման մշտադիտարկումների իրականացման արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացման կամ

ընդերքօգտագործողի էլեկտրոնային կայքում տեղադրման պահանջը:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է կանոնակարգել ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորված մշտադիտարկումների իրականացման ընթացակարգերը, ինչպես նաև մշտադիտարկումների արդյունքների տրամադրումը ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմին, ինչպես նաև շահագրգիռ հասարակությանը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է ստեղծել իրավական հիմք ընդերքօգտագործման արդյունքում շրջակա միջավայրի աղտոտվածության առավել ամբողջական և տեղեկատվական տեսակետից արդյունավետ գործող համակարգի ձևավորման համար:

99.

<<Արտադրատեսակների համար արտադրողի (ներմուծողի) պատասխանատվության ընդլայնման համակարգերի ներդրման ռազմավարությանը և միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին>> ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/ նպատակը

Նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի ապրիլի 13-ի <<8. Արտադրատեսակների համար արտադրողի (ներմուծողի) պատասխանատվության ընդլայնման համակարգերի ներդրման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին>> N15 արձանագրային որոշման 2-րդ կետի կատարման ապահովմամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի համար շարունակում են արդիական մնալ վտանգավոր թափոնների էկոլոգիապես անվտանգ գործածության հիմնախնդիրները, քանի որ դեռևս լուծված չեն այդ թափոնների էկոլոգիապես անվտանգ եղանակով հեռացման, վնասազերծման և ոչնչացման հարցերը:

Ներկայումս Հայաստանում գործում են գործածությունից դուրս եկած շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող արտադրանքի (ապրանքների) գծով թափոնների վերամշակում, հավաքում, պահում իրականացնող լիցենզավորված 10 կազմակերպություն, որոնցից՝ 2-ը զբաղվում են բանեցված անվադողերի վերամշակմամբ,

մյուս 2-ը՝ օգտագործված կապարային կուտակիչների (կապարաթթվային մարտկոցների) ընդունում և պահեստավորում՝ հետագայում վերամշակող կամ արտահանող կազմակերպություններին վաճառելու գործառույթներով:

Ներկայումս հասունացել է գործածությունից դուրս եկած շրջակա միջավայրի վնաս պատճառող արտադրանքի (ապրանքների) օգտահանման նպատակով «Արտադրողի պատասխանատվության ընդլայնման» սկզբունքի ներդրումը: Ինչպես ցույց է տալիս արտասահմանյան փորձը, «Արտադրողի պատասխանատվության ընդլայնման» սկզբունքի չկիրառման դեպքում ֆինանսական բեռը մեծ մասամբ ընկած է կոնկրետ արտադրանքի գնորդի և հիմնականում պետության վրա, որը այնքան էլ ճիշտ չէ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նշված հիմնախնդիրների լուծումը պահանջում է նոր (միջազգային լավագույն փորձի վրա հիմնված) մոտեցումների կիրառում, որոնցից է շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող արտադրատեսակների (ապրանքների) համար արտադրողի (ներկրողի) պատասխանատվության ընդլայնման համակարգը:

Նախատեսվում է ստեղծել նախադրյալներ արտադրողի (ներկրողի) պատասխանատվության ընդլայնման համակարգի ներդրման համար, որի հիմքում ընկած է այնպիսի կառավարման ռազմավարություն, համաձայն որի գործածությունից դուրս եկած շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող արտադրանք արտարողը (կամ ապրանք ներկրողը) հենց արտադրության (կամ ներմուծման) նախնական փուլում նախատեսում է այդ արտադրանքի (ապրանքի) օգտագործման վերջնական փուլում առաջացող բնապահպանական հետևանքները կանխարգելող միջոցառումներ, վարչական և ֆինանսական պատասխանատվություն է կրում բացասական այդ հետևանքների վերացման համար:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է կանոնակարգել գործածությունից դուրս եկած շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող արտադրանքի (ապրանքների) գիտակից կառավարման գործընթացը Հայաստանում, որով կապահովվի այդ ոլորտի գծով առաջացող թափոնների արդյունավետ կառավարումը և օրեցօր աճող բնապահպանական հիմնախնդիրների լուծումը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է ստեղծել վտանգավոր թափոնների էկոլոգիապես անվտանգ գործածությանն ուղղված արտադրողի (ներմուծողի) ընդլայնված պատասխանատվության համակարգի ներդրման իրավական հիմք

100.

«Փոքր ՀԷԿ-երի կառուցման և շահագործման համար շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման չափորոշիչներ հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է փոքր ՀԷԿ-երի կառուցման և շահագործման համար շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման չափորոշիչների բացակայությամբ, և բխում է ՀՀ վարչապետի 20.04.2017թ.-ի N01/29.6/[402791]-17 հանձնարարականից:

1.2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Չնայած հիդրոէներգետիկան համարվում է էկոլոգիապես մաքուր և միտված է CO₂ ջերմոցային գազերի դեպի մթնոլորտ արտանետումների կրճատմանը, այնուամենայնիվ, վերջին տարիներին ակտիվ ջրօգտագործման, ինչպես նաև կլիմայի փոփոխության հետևանքով գետային հոսքի նվազման պատճառով ՓՀԷԿ-երի շահագործումը բացասական ազդեցություն է ունենում էկոհամակարգերի վրա (մասնավորապես ջրային էկոհամակարգերի):

Ստեղծված բնապահպանական խնդիրները լուծելու, ջրօգտագործման ժամանակ ջրաէկոհամակարգի պահպանությունը և հավասարակշռությունը ապահովելու համար անհրաժեշտություն է առաջացել սահմանել փոքր ՀԷԿ-երի կառուցման և շահագործման համար չափորոշիչներ, որոնք կկանխարգելեն կամ կնվազեցնեն շրջակա միջավայրի վրա փոքր ՀԷԿ-երի վնասակար ազդեցությունները:

1.3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Փոքր ՀԷԿ-երի կառուցման և շահագործման համար շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հստակ չափորոշիչների սահմանում:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով սահմանվող չափորոշիչները կիրառվելու են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման ժամանակ, որի արդյունքում կնվազեցվեն շրջակա միջավայրի վրա փոքր ՀԷԿ-երի վնասակար ազդեցությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Փոքր ՀԷԿ-երի կառուցման և շահագործման համար շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման չափորոշիչներ հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը կնպաստի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության համալիր գնահատմանը, ջրաէկոհամակարգի պահպանությանը և հավասարակշռության ապահովմանը:

101.	<p align="center">«Ընդերքօգտագործման թափոնների փակված օբյեկտների գույքագրման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/նպատակը</p> <p>Նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է Հայաստանի Հանրապետության Ընդերքի մասին օրենսգրքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 15)-րդ կետի և ՀՀ վարչապետի 19.12.2016թ.-ի N 1234-Ա որոշման հավելվածի ցանկի 11-րդ կետի պահանջներից:</p> <p>Նախագծի նպատակն է մշակել ընդերքօգտագործման թափոնների փակված օբյեկտների գույքագրման կարգը՝ սահմանելով օբյեկտների կարգավիճակը, անվտանգությունը և մարդկանց առողջության և շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները բնութագրող հիմնական ցուցանիշները:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>2016թ.-ի հոկտեմբերի 18-ին ընդունվել է «ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՕ-161 օրենքը, ինչով կանոնակարգվում են ՀՀ տարածքում ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ու վերամշակման բնագավառի իրավահարաբերությունները: Մինչ նշված օրենքի ընդունումը «ընդերքօգտագործման թափոններ» հասկացությունը սահմանված չէր, տարանջատված չէին ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ոլորտում ՀՀ պետական կառավարման մարմինների և ընդերքօգտագործողների պարտավորություններն ու իրավասությունները:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>ՀՀ տարածքում առկա են ընդերքօգտագործման թափոնների մի շարք փակված օբյեկտներ: Սակայն ՀՀ պետական կառավարման լիազոր մարմինները չեն տիրապետում այդ օբյեկտների կարգավիճակի, դրանցում կուտակված ընդերքօգտագործման թափոնների քանակի և ազդեցատային վիճակի, դրանց շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունների վերաբերյալ:</p> <p>Նշված խնդրի կանոնակարգման նպատակով նախատեսվում է մշակել ընդերքօգտագործման թափոնների փակված օբյեկտների գույքագրման կարգը՝ սահմանելով օբյեկտների կարգավիճակը, անվտանգությունը և մարդկանց առողջության և շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները բնութագրող հիմնական ցուցանիշները: Կարգով նախատեսվում է նաև սահմանել գույքագրման աշխատանքների փուլայնությունը՝ ապահովելով փակված օբյեկտների վերաբերյալ համապարփակ տեղեկատվական հենքի ստացումը արխիվային և հրապարակված նյութերի, ինչպես նաև</p>
------	--

մանրագնի նդաշտային ուսումնասիրությունների արդյունքներով:

2. Կարգավորման առարկան

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից տվյալ բնագավառում իրականացվող քաղաքականությունն ուղղված է շրջակա միջավայրի վրա վնասակար ազդեցության բացահատմանը և դրա չեզոքացման/նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների մշակմանը՝ կանոնակարգել ընդերքօգտագործման թափոնների փակված օբյեկտների գույքագրման գործընթացը՝ սահմանելով օբյեկտների կարգավիճակը, անվտանգությունը և մարդկանց առողջության և շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները բնութագրող հիմնական ցուցանիշները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է ապահովել ՀՀ տարածքում առկա ընդերքօգտագործման թափոնների փակված օբյեկտների գույքագրման մեթոդական հիմքերը և ստեղծել դրանց վերաբերյալ համապարփակ տեղեկատվական բազա, ինչը հիմք կհանդիսանա հետագա բնապահպանական միջոցառումների ծրագրերի մշակման համար:

102.

«Ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտի վերջնական փակումից հետո ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի կողմից ընդերքօգտագործողի փոխարեն ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտի պահպանման, դիտանցման և հսկողության միջոցառումներն իրականացնելու դեպքերը և կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/նպատակը

Սույն որոշման ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքի 60.8-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջների կատարման հետ:

Նախագծի նպատակն է ընդերքօգտագործողի կողմից ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլաններում ներառված ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտի փակումից հետո նախատեսված միջոցառումների չիրականացման դեպքում շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի կողմից ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտի փակումից հետո շրջակա միջավայրի պահպանման, դիտանցման և հսկողության կարգավորումն է:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2015 թվականին ընդունվել է «Թափոնների մասին ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՕ-105-Ն օրենքը, ինչին համահունչ 2016թ. Ընթացքում մշակվել են և հոկտեմբերի 18-ին ՀՀ ազգային ժողովի կողմից ընդունվել է «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին», «Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Խնդիրը կայանում է նրանում, որ անհրաժեշտություն է առաջացել մշակել և հաստատել ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտի վերջնական փակումից հետո ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի կողմից ընդերքօգտագործողի փոխարեն ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտի պահպանման, դիտանցման և հսկողության միջոցառումներն իրականացնելու դեպքերը և կարգը:

2. Կարգավորման առարկան

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից տվյալ բնագավառում իրականացվող քաղաքականությունն ուղղված է ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտի փակումից հետո շրջակա միջավայրի պահպանությանը՝ ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտի պահպանման, դիտանցման և հսկողության միջոցառումների իրականացմամբ:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման դեպքում ակնկալվում է ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտի փակումից հետո շրջակա միջավայրի պահպանության ապահովում:

103.

«Ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման փոփոխված պլանների՝ ընդերքի օգտագործման հետ կապված շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցման կարգը սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/նպատակը

Սույն որոշման ընդունման նպատակը 18.10.2016 թվականին ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և

փոփոխություններ կատարելու մասին» N ՀՕ-161-Ն օրենքով Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքի 15-րդ հոդվածում և օրենսգիրքը նոր 60.3. հոդվածով կատարված լրացմամբ ամրագրված պահանջի ապահովումն է:

Որոշման ընդունումը պայմանավորված է ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլաններում կատարվելիք փոփոխությունները բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցման հարաբերությունները կանոնակարգելու անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2016թ.-ի հոկտեմբերի 18-ին ընդունվել է ««Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N ՀՕ-161-Ն օրենքը, ինչով կանոնակարգվում են ՀՀ տարածքում ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ու վերամշակման բնագավառի իրավահարաբերությունները: Մինչ նշված օրենքի ընդունումը «ընդերքօգտագործման թափոններ» հասկացությունը սահմանված չէր, տարանջատված չէին ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ոլորտում ՀՀ պետական կառավարման մարմինների և ընդերքօգտագործողների պարտավորություններն ու իրավասությունները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլաններում կատարվելիք փոփոխությունները բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցման գործընթացի սահմանում:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է կանոնակարգել ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլաններում կատարվելիք փոփոխությունները բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցման հարաբերությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կարգավորվի ընդերքօգտագործողների կողմից ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլաններում կատարված փոփոխությունները բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցման ժամկետները, ձևերն ու միջոցները, համաձայնության մերժման դեպքերը:

104.

«Լավագույն հնարավոր տեխնոլոգիաներին ներկայացվող չափորոշիչները սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման

Նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/նպատակը

Սույն որոշման ընդունման նպատակը 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ին ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N ՀՕ-161 օրենքով Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքի 15-րդ հոդվածում և օրենսգիրքը նոր 60.1. հոդվածով կատարված լրացմամբ ամրագրված պահանջի ապահովումն է: «Լավագույն հնարավոր տեխնոլոգիաներին ներկայացվող չափորոշիչները սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ վարչապետի 19.12.2016թ. N 1234-Ա որոշման հավելվածի «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության **օրենքի կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ցանկի»** 7-րդ կետի պահանջից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2016թ.-ի հոկտեմբերի 18-ին ընդունվել է «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N ՀՕ-161-Ն օրենքը, ինչով կանոնակարգվում են ՀՀ տարածքում ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ու վերամշակման բնագավառի իրավահարաբերությունները: Մինչ նշված օրենքի ընդունումը «ընդերքօգտագործման թափոններ» հասկացությունը սահմանված չէր, տարանջատված չէին ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ոլորտում ՀՀ պետական կառավարման մարմինների և ընդերքօգտագործողների պարտավորություններն ու իրավասությունները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքով նախատեսված գործունեության իրականացման համար լավագույն տեխնոլոգիաների ներդրմանը ներկայացվող չափորոշիչների ամրագրում:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է սահմանել լավագույն հնարավոր տեխնոլոգիաներին ներկայացվող չափորոշիչները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կնպաստի էկոլոգիապես մաքուր տեխնոլոգիաների ներդրման միջոցով թափոնների գոյացման ծավալների և շրջակա միջավայրի վրա դրանց հնարավոր վնասակար

	ազդեցության նվազեցմանը:
105.	<p style="text-align: center;">«Ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարմանը և ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարմանը և վերամշակմանը ներկայացվող տեխնիկական պահանջները և չափանիշները սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/նպատակը</p> <p>Սույն որոշման ընդունման նպատակը 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ին ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N ՀՕ-161 օրենքով Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքի 15-րդ հոդվածում և օրենսգրքը նոր 60.1. և 60.7. հոդվածներով կատարված լրացմամբ ամրագրված պահանջների ապահովումն է: «Ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարմանը և ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարմանը և վերամշակմանը ներկայացվող տեխնիկական պահանջները և չափանիշները սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ վարչապետի 19.12.2016թ. N 1234-Ա որոշման հավելվածի «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ցանկի» 8-րդ կետի պահանջից:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>2016թ.-ի հոկտեմբերի 18-ին ընդունվել է «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N ՀՕ-161-Ն օրենքը, ինչով կանոնակարգվում են ՀՀ տարածքում ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ու վերամշակման բնագավառի իրավահարաբերությունները: Մինչ նշված օրենքի ընդունումը «ընդերքօգտագործման թափոններ» հասկացությունը սահմանված չէր, տարանջատված չէին ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ոլորտում ՀՀ պետական կառավարման մարմինների և ընդերքօգտագործողների պարտավորություններն ու իրավասությունները:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարմանը և ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարմանը և վերամշակմանը ներկայացվող տեխնիկական պահանջների և չափանիշների ամրագրում:</p>

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է սահմանել ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարմանը և ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարմանը և վերամշակմանը ներկայացվող տեխնիկական պահանջներն ու չափանիշները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Թափոնների գոյացման ծավալների և դրանց հնարավոր վտանգի նվազեցում՝ լավագույն տեխնոլոգիաների ներդրման և վերամշակման միջոցով, ընդերքօգտագործման թափոններով աղտոտումից շրջակա միջավայրի պահպանություն, արտադրության տնտեսական արդյունավետության բարձրացում:

106.

<<Ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման կարգը սահմանելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/նպատակը

Սույն որոշման ընդունման նպատակը 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ին ընդունված <<Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> N ՀՕ-161 օրենքով Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքը նոր 60.2. հոդվածով կատարված լրացմամբ ամրագրված պահանջի ապահովումն է:

<<Ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման կարգը սահմանելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ վարչապետի 19.12.2016թ. N 1234-Ա որոշման հավելվածի <<Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ցանկի>> 10-րդ կետի պահանջից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2016թ.-ի հոկտեմբերի 18-ին ընդունվել է <<Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> N ՀՕ-161-Ն օրենքը, ինչով կանոնակարգվում են ՀՀ տարածքում ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ու վերամշակման բնագավառի իրավահարաբերությունները: Մինչ նշված օրենքի ընդունումը <<ընդերքօգտագործման թափոններ>> հասկացությունը սահմանված չէր, տարանջատված չէին ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման

թափոնների օբյեկտների կառավարման ոլորտում ՀՀ պետական կառավարման մարմինների և ընդերքօգտագործողների պարտավորություններն ու իրավասությունները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման կարգի սահմանում:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է սահմանել ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման կարգը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կարգավորվի ընդերքօգտագործողների կողմից նախատեսվող ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման գործունեությունը:

107.

«Ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների՝

ըստ վտանգավորության դասակարգման կարգը սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/նպատակը

Սույն որոշման ընդունման նպատակը 18.10.2016 թվականին ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N ՀՕ-161-Ն օրենքով Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքի 15-րդ հոդվածում կատարված լրացմամբ ամրագրված պահանջի ապահովումն է:

«Ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների՝ ըստ վտանգավորության դասակարգման կարգը սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ վարչապետի 19.12.2016թ. N 1234-Ա որոշման հավելվածի «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ցանկի» 12-րդ կետի պահանջից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2016թ.-ի հոկտեմբերի 18-ին ընդունվել է «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի

մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N ՀՕ-161-Ն օրենքը, ինչով կանոնակարգվում են ՀՀ տարածքում ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ու վերամշակման բնագավառի իրավահարաբերությունները: Մինչ նշված օրենքի ընդունումը ««ընդերքօգտագործման թափոններ»» հասկացությունը սահմանված չէր, տարանջատված չէին ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ոլորտում ՀՀ պետական կառավարման մարմինների և ընդերքօգտագործողների պարտավորություններն ու իրավասությունները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ընդերքօգտագործման թափոնների վտանգավորության դասի որոշման մեթոդի, ինչպես նաև ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների դասակարգման ընթացակարգի սահմանում:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է սահմանել ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների՝ ըստ վտանգավորության դասակարգման կարգը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կարգավորվեն ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների դասակարգման հետ կապված հարցերը:

108. **««Ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների բովանդակությունը, ինչպես նաև ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման միջոցառումները սահմանելու մասին»» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/նպատակը

Սույն որոշման ընդունման նպատակը 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ին ընդունված ««Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին»» N ՀՕ-161 օրենքով Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքը նոր 60.3. հոդվածով կատարված լրացմամբ ամրագրված պահանջի ապահովումն է: ««Ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների բովանդակությունը, ինչպես նաև ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման միջոցառումները սահմանելու մասին»» Հայաստանի

Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ վարչապետի 19.12.2016թ. N 1234-Ա որոշման հավելվածի «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ցանկի» 14-րդ կետի պահանջից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2016թ.-ի հոկտեմբերի 18-ին ընդունվել է «Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N <Օ-161-Ն օրենքը, ինչով կանոնակարգվում են ՀՀ տարածքում ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ու վերամշակման բնագավառի իրավահարաբերությունները: Մինչ նշված օրենքի ընդունումը «ընդերքօգտագործման թափոններ» հասկացությունը սահմանված չէր, տարանջատված չէին ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ոլորտում ՀՀ պետական կառավարման մարմինների և ընդերքօգտագործողների պարտավորություններն ու իրավասությունները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների բովանդակությանը, ինչպես նաև ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման միջոցառումներին ներկայացվող պահանջների ամրագրում:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է սահմանել ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների բովանդակությունը, ինչպես նաև ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման միջոցառումները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Թափոնների ծավալների և դրանց հնարավոր վտանգի նվազեցում՝ թափոնների վերամշակման միջոցով, ընդերքօգտագործման թափոններով աղտոտումից շրջակա միջավայրի պահպանություն, արտադրության տնտեսական արդյունավետության բարձրացում:

109.

«Ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման պլանների և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների օրինակելի ձևերը

հաստատելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը/նպատակը

Սույն որոշման ընդունման նպատակը 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ին ընդունված <<Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> N ՀՕ-161 օրենքով Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքը նոր 60.3. հոդվածով կատարված լրացմամբ ամրագրված պահանջի ապահովումն է: <<Ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման պլանների և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների օրինակելի ձևերը հաստատելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ վարչապետի 19.12.2016թ. N 1234-Ա որոշման հավելվածի <<Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ցանկի>> 15-րդ կետի պահանջից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2016թ.-ի հոկտեմբերի 18-ին ընդունվել է <<Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> N ՀՕ-161-Ն օրենքը, ինչով կանոնակարգվում են ՀՀ տարածքում ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ու վերամշակման բնագավառի իրավահարաբերությունները: Մինչ նշված օրենքի ընդունումը <<ընդերքօգտագործման թափոններ>> հասկացությունը սահմանված չէր, տարանջատված չէին ընդերքօգտագործման թափոնների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների կառավարման ոլորտում ՀՀ պետական կառավարման մարմինների և ընդերքօգտագործողների պարտավորություններն ու իրավասությունները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների օրինակելի ձևերի հաստատում:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծի նպատակն է հաստատել ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների օրինակելի ձևերը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման պլանների և ընդերքօգտագործման

թափոնների վերամշակման պլանների առկայություն՝ ինչը կարևոր նշանակություն ունի ընդերքօգտագործման թափոնների պատշաճ (լավագույն փորձին համապատասխան) և էկոլոգիապես անվտանգ կառավարման համար, ինչպես նաև անհրաժեշտ տեղեկատվության ապահովում՝ կարգավորող մարմիններին ներկայացնելու համար:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր քաղաքաշինության պետական կոմիտե

110.

**«Հայաստանի Հանրապետության 2017 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված հատկացումների հաշվին աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային ապահովման պետական աջակցության միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության ծրագրով (ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշում, հավելվածի 1.4-րդ գլուխ, «Քաղաքաշինություն» բաժին, 1-ին ենթակետ) նախատեսված՝ երկրաշարժի հետևանքով աղետի գոտում անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային ապահովման պետական աջակցության ծրագրի շարունակական իրականացում, 2017 թվականին Գյումրի քաղաքում ծրագրի ավարտ

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ Շիրակի, Լոռու և Արագածոտնի մարզերի բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած, սահմանված կարգով համապատասխան համայնքների ղեկավարների կողմից հաշվառված և աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային խնդիրների լուծման նպատակով պետական աջակցությամբ իրականացվող բնակարանային ապահովման ծրագրի (այսուհետ՝ ծրագիր) շահառու ճանաչված 5381 ընտանիքից 2008-2016 թվականների ընթացքում կարգավորվել է 4728 ընտանիքի բնակարանային խնդիրը, որոնցից՝

1) 2008-2015 թվականներին՝ շուրջ 62 մլրդ դրամ միջոցների հաշվին լուծվել է 4441 ընտանիքի բնակարանային խնդիրը.

2) Հայաստանի Հանրապետության 2016 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված 1 մլրդ 849.5 մլն դրամ միջոցների հաշվին մինչև տարեվերջ լուծում կստանա 287 ընտանիքի բնակարանային խնդիր:

Արդյունքում՝ դեռևս լուծում է պահանջում ծրագրի շահառու ճանաչված, սակայն բնակարանային պայմանները չբարելավված 653 ընտանիքի բնակարանային խնդիր:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է 2017 թվականի ընթացքում ֆինանսական աջակցության տրամադրմամբ լուծել ծրագրի շահառու ճանաչված շուրջ 100 ընտանիքի բնակարանային խնդիր, որոնցից՝

1) Գյումրի քաղաքում շուրջ 90 ընտանիքի (այդ թվում՝ ամբողջական փաստաթղթային փաթեթներ ներկայացրած, սակայն շահառուների ճանաչման գործընթացի ժամանակ հանրապետությունից բացակայած ընտանիքների) բնակարանի գնման վկայագրերի (ԲԳՎ) տրամադրման միջոցով, որով կավարտվի ծրագրի շրջանակներում Գյումրի քաղաքում ծրագրի շահառու ճանաչված ընտանիքների նկատմամբ ձևավորված պարտավորությունների կատարումը.

2) Սպիտակ քաղաքում՝ մեկ ընտանիքի բնակարանի գնման վկայագրի տրամադրման միջոցով: Ընտանիքը բնակարանային ապահովման իրավունքը 2016 թվականին վերականգնել է դատական կարգով, ճանաչվել է 4-սենյականոց բնակարանի շահառու և չբաշխված 2 հատ 2-սենյականոց բնակարան չլինելու պարագայում խնդիրը կարող է կարգավորվել բնակարանի գնման վկայագրի տրամադրմամբ: Ընդ որում, Սպիտակ քաղաքում ծրագրի շահառու ճանաչված ընտանիքների նկատմամբ ձևավորված պարտավորությունները կատարվել են՝ 2 և 3-սենյականոց բնակարանների շահառու ճանաչված ընտանիքներին՝ մինչև 2015 թվականը, քաղաքի Վարպետաց թաղամասում կառուցված 2 և 3-սենյականոց բնակելի տների հատկացմամբ, իսկ մեկ սենյակի շահառու ճանաչված ընտանիքներին՝ 2016 թվականին, ուղղակի ֆինանսական աջակցության տրամադրմամբ.

3) ՀՀ Շիրակի և Լոռու մարզերի գյուղական բնակավայրերում բնակարանային ապահովման իրավունքը 2016 թվականին դատական կարգով վերականգնած՝ մեկ սենյակի շահառու ճանաչված 3 ընտանիքի (Շիրակ-1, Լոռի-2) ուղղակի ֆինանսական աջակցության տրամադրում, յուրաքանչյուրին՝ 3.0 մլն դրամի չափով:

Արդյունքում՝ դեռևս լուծման կարիք կունենա ՀՀ Շիրակի, Լոռու և Արագածոտնի մարզերի բնակավայրերի 553 ընտանիքի բնակարանային խնդիր, որի լուծման համար կպահանջվի մոտավորապես 4.0 մլրդ դրամ:

2. Կարգավորման առարկան

ՀՀ 2017 թվականի պետական բյուջեով (նախագիծ) նախատեսված 560.0 մլն դրամ հատկացումների հաշվին ՀՀ Շիրակի և Լոռու մարզերի բնակավայրերում (հիմնականում՝ Գյումրի քաղաքում) ծրագրի շրջանակներում բնակարանային պայմանները բարելավելու իրավունք ունեցող ընտանիքներին տրամադրվող պետական աջակցության մոտեցումների և աջակցության տրամադրման գործընթացի հետ կապված հարցերի ամրագրում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

	<p>Ծրագրի շարունակական իրականացում և ծրագրի շահառու ճանաչված շուրջ 100 ընտանիքի (քաղ. Գյումրի-90, քաղ. Սպիտակ-1, ՀՀ Շիրակի և Լոռու մարզերի գյուղական բնակավայրեր-3) բնակարանային խնդիրների լուծման նկատմամբ ձևավորված պարտավորությունների կատարում</p>
111.	<p>«Հայաստանի Հանրապետությունում կիսակառույցների շինարարության ավարտման և հետագա օգտագործման ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>ՀՀ պետական բյուջեի, ինչպես նաև դրամաշնորհային կամ այլ աղբյուրներից ֆինանսավորվող սոցիալական բնակարանաշինության ծրագրերում կիսակառույցների շինարարության ավարտման, քանդման և տարածքի բարեկարգման աշխատանքներն ընդգրկելու համար իրավական հիմքի ստեղծում</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հանրապետության մարզերում առկա են կիսակառույց օբյեկտներ, որոնց շինարարական աշխատանքներն սկսվել և դադարեցվել են 1988-1993 թվականներին: Շինարարական աշխատանքների դադարեցումից հետո 1990-ական թվականներին կիսակառույց օբյեկտները սահմանված կարգով չեն ենթարկվել կոնսերվացման և արտաքին միջավայրի, մշտական մթնոլորտային ազդեցության հետևանքով դրանց կոնստրուկտիվ տարրերը մեծ մասամբ ենթարկվել են քայքայման և ակնհայտորեն կորցրել են նախագծային ամրությունն ու հուսալիությունը:</p> <p>Կիսակառույցների շինարարական աշխատանքների ավարտման, վթարայնության աստիճանը հաշվի առնելով՝ քանդման և տարածքի բարեկարգման կամ այլ նպատակով օգտագործման հարցերը որևէ ֆինանսական ծրագրում չեն ներկայացվել, և երկար տարիներ այդ խնդիրները մատնված են անուշադրության:</p> <p>Քաղաքային և գյուղական համայնքներում կիսակառույցներն զգալի տարածքներ զբաղեցնելով՝ փաստացի առաջ են բերում կառուցապատման համար պիտանի տարածքների ոչ նպատակային օգտագործման խնդիրներ:</p> <p>Պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող կիսակառույցների վերաբերյալ ՀՀ մարզպետարաններից ստացված տեղեկատվության հիման վրա 2016 թվականին սկսվել են նախագծի մշակման աշխատանքները:</p> <p>Նախագծի մշակման ժամանակահատվածում պարզվել է, որ որոշ կիսակառույցներ մասնավորեցվել են, և անհրաժեշտություն է առաջացել մեկ անգամ ևս ճշտելու կիսակառույցների ցանկերն ու անհրաժեշտ հաշվարկները:</p> <p>Արդյունքում՝ նախատեսվում է նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնել 2017 թվականի փետրվարի 2-րդ տասնօրյակում:</p>

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Կիսակառույցների տեխնիկական վիճակի հետազննության եզրակացությունների վերլուծության արդյունքում լուծումներ կառաջարկվեն յուրաքանչյուր օբյեկտի շինարարական աշխատանքների ավարտման կամ քանդման վերաբերյալ:

2. Կարգավորման առարկան

Հայաստանի Հանրապետությունում 1990-ական թվականներից անավարտ մնացած կիսակառույցներին առնչվող խնդիրների կարգավորում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Բնակավայրի քաղաքաշինական միջավայրի բարելավման, քաղաքաշինության ոլորտում պետություն-մասնավոր հատված համագործակցության ծրագրերի մշակման, հասարակական և արտադրական նշանակության անհրաժեշտ օբյեկտների կառուցման համար նախադրյալների ստեղծում

112.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 1-ի N 317 որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 1-ի «Աղետի գոտու վերականգնման համալիր ծրագրում ընդգրկված բնակավայրերի վերականգնման ենթակա տարածքները ոչ հիմնական շինություններից ազատելու և դրանք հեռացնելու միջոցառումների մասին» N 317 որոշման վերանայման (փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու) նպատակը ՀՀ Շիրակի և Լոռու մարզերի քաղաքային բնակավայրերի կառուցապատման նպատակով հաստատված քաղաքաշինական փաստաթղթերով չնախատեսված ոչ հիմնական շինությունների փաստագրումը և դրանց հաջորդաբար հեռացման քայլերի հստակեցումն է:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 1-ի N 317 որոշմամբ նախատեսված է, որ աղետի գոտու բնակավայրերի տարածքները ոչ հիմնական շինություններից ազատելու աշխատանքները կանոնակարգելու նպատակով մարզպետները տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ համատեղ յուրաքանչյուր տարածքի համար կազմում են սխեմաներ, որոնք բաղկացած են գրաֆիկական և աղյուսակային մասերից:

Գրաֆիկական մասում (որի կազմման համար, որպես հանութային հիմք, կարող էին օգտագործվել առկա հատակագծերը) պետք է արտացոլվեին տարածքի սահմանները և

տարածքում առկա շինությունների տեղաբաշխումն՝ ըստ գործառնական նշանակության, իսկ աղյուսակային մասում պետք է նշվեին ոչ հիմնական շինությունների թվի, տվյալ շինություններում բնակվող ընտանիքների կարգավիճակի, ինչպես նաև, ելնելով շինությունների ֆիզիկական վիճակից՝ տարածքից դրանց հեռացման տարբերակի (ենթակա է ոչնչացման, տեղափոխման) մասին տվյալները:

Ըստ այդմ, պետք է կազմակերպվեր այդ ոչ հիմնական շինությունները տարածքներից հեռացնելու (կամ դրանք հատկացված տարածք տեղափոխելու) գործընթացը, ինչը հնարավորություն կտար ազատելու և բարեկարգելու այդ տարածքները՝ անհրաժեշտ նախադրյալներ ստեղծելով դրանց հետագա՝ քաղաքաշինական փաստաթղթերին համապատասխան կառուցապատման (այդ թվում՝ ներդրումային ծրագրերի շրջանակներում) համար:

Այդ աշխատանքները, սակայն, չեն կատարվել, ինչը խոչընդոտում է այդ տարածքների՝ ըստ նպատակային նշանակության օգտագործումը, ինչպես նաև որպես ոչ հիմնական շինություն համարակալված, սակայն քաղաքաշինական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխանող շինությունների օրինականացումը: Հատկապես, որ այդ շինությունները չօրինականացնելը դրանք տիրապետող անձանց հնարավորություն է տալիս չհիմնավորված կերպով օգտվելու որոշակի սոցիալական երաշխիքներից:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 1-ի N 317 որոշման վերանայում՝ դրա մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու միջոցով

2. Կարգավորման առարկան

«Շիրակի և Լոռու մարզերի քաղաքային բնակավայրերի կառուցապատման նպատակով հաստատված քաղաքաշինական փաստաթղթերով չնախատեսված ոչ հիմնական շինությունների փաստագրման (դրանց թվի, վիճակի և տեղաբաշխման վերաբերյալ ընդհանուր պատկերի ձևավորում) և հետագա իրականացվելիք քայլերի հստակեցում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Որոշման նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում է ստեղծել նախադրյալներ՝ ոչ հիմնական շինությունների փաստագրման և դրանց հաջորդաբար հեռացման քայլերի հստակեցման, ինչպես նաև որպես ոչ հիմնական շինություն համարակալված, սակայն քաղաքաշինական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխանող շինությունների օրինականացման համար:

Վերանայված որոշմամբ նախատեսված քայլերի իրականացմամբ ակնկալվում է ունենալ ոչ հիմնական շինությունների թվի, վիճակի և տեղաբաշխման վերաբերյալ

ընդհանուր պատկերը, ինչն էլ իր հերթին հնարավորություն կտա պլանավորելու հետագա իրականացվելիք աշխատանքները:

113.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1920-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի (ակտերի) անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության 2017 թվականի գործունեության միջոցառումների ցանկում նշված միջոցառման ներառումը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1920-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի գործնական կիրառման ընթացքում բացահայտված խնդիրների լուծմանը նպատակաուղղված մի շարք օրենսդրական կարգավորումների անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Համայնքների տարածական պլանավորման փաստաթղթերի մշակման աշխատանքների համակարգման ընթացքում բացահայտվել են մի շարք խնդիրներ գլխավոր հատակագծերի իրագործման միջոցառումների կատարման, առանձին հողամասերի նպատակային և գործառնական նշանակությունների փոփոխման, գոտևորման նախագծով նախատեսված չափորոշիչների և թույլատրված օգտագործման ձևերի կիրառման գործընթացներում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ կատարել ՀՀ կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1920-Ն որոշման մեջ:

2. Կարգավորման առարկան

Քաղաքաշինական գործունեությունը կանոնակարգող օրենսդրության կատարելագործում:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման, փորձաքննության, համաձայնեցման, հաստատման ու փոփոխման գործընթացների պարզեցում

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե

114.

«Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի՝ ըստ նպատակային նշանակության (կատեգորիաների) հողերի 2017 թվականի կադաստրային գները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Որոշման նախագծի ընդունումը բխում է Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքի 66-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերության և «Հողի հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2-րդ հոդվածի պահանջներից, ըստ որի հողերի կադաստրային գները, ըստ նպատակային նշանակության, յուրաքանչյուր տարի հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ գործող օրենսդրության համաձայն նախորդ տարիներին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատված հողերի կադաստրային գները չեն կարող կիրառելի լինել 2017 թվականի համար, ուստի, որոշման նախագծի ընդունումն անհրաժեշտ է:

2. Կարգավորման առարկան

Սույն որոշման նախագծի ընդունմամբ կկարգավորվեն 2017 թվականի Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի՝ ըստ նպատակային նշանակության (կատեգորիաների) հողերի 2017 թվականի կադաստրային գները (արժեքները):

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի կիրառման արդյունքում կսահմանվեն 2017 թվականի հողերի կադաստրային գները, ինչը կնպաստի հողի շուկայի զարգացմանը, հողի հարկի բազայի և համայնքային բյուջեների ձևավորմանը, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կկիրառվի օտարման, վարձակալության, կառուցապատման իրավունքով տրամադրման կամ այլ դեպքերում:

115.

«Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ 2017 թվականի հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Որոշման նախագծի ընդունումը բխում է Հայաստանի Հանրապետության հողային

օրենսգրքի 34-րդ հոդվածի պահանջներից, ըստ որի հողամասերը, անկախ սեփականության ձևից, ենթակա են պետական հաշվառման: Պետական հաշվառումն իրականացվում է հողամասերի որակի ու քանակի, նպատակային նշանակության, հողատեսքերի և գործառնական նշանակության, սեփականության ու օգտագործման սուբյեկտների մասին ամբողջական տվյալներ ստանալու նպատակով: Պետական հաշվառումն իրականացվում է անընդհատ՝ սկզբնական հաշվառման ելակետային տվյալների հիման վրա՝ տարվա ընթացքում կատարված իրավական, որակական և քանակական փոփոխություններն արտացոլելով հաշվառման տեքստային ու գրաֆիկական փաստաթղթերում: Հողամասերի պետական հաշվառման արդյունքում կազմվում է Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի մասին տարեկան հաշվետվությունը (հողային հաշվեկշիռը)՝ յուրաքանչյուր տարվա հուլիսի 1-ի դրությամբ, որը հաստատում և հրապարակում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կատարվում են փոփոխություններ, այդ թվում՝ նպատակային նշանակությունների ու սեփականության սուբյեկտների, հողատեսքերի ու գործառնական նշանակությունների, ինչպես նաև ոռոգվող հողերի կազմում: Այս բոլոր ընթացիկ փոփոխությունները տարեկան կտրվածքով ենթակա են պետական հաշվառման և պետք է արտացոլվեն Հայաստանի Հանրապետության ընթացիկ հողային հաշվեկշիռում:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000 թվականի հոկտեմբերի 23-ի «Հայաստանի Հանրապետության հողային հաշվեկշիռը կազմելու կարգը հաստատելու մասին» N 656 որոշման պահանջների համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը 2016 թվականի հոկտեմբերի 13-ի N 1059-Ն որոշմամբ հաստատել է Հայաստանի Հանրապետության 2016 թվականի հողային հաշվեկշիռը: 2016 թվականի հուլիսի 1-ից մինչև 2017 թվականի հուլիսի 1-ը Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կատարված փոփոխություններն անհրաժեշտ է արտացոլել Հայաստանի Հանրապետության 2017 թվականի հողային հաշվեկշիռում:

Նպատակը Հայաստանի Հանրապետության յուրաքանչյուր տարվա ընթացիկ հողային հաշվեկշիռի՝ ըստ նպատակային նշանակության ու սեփականության սուբյեկտների, իսկ գյուղատնտեսական և անտառային նշանակության հողերը՝ ըստ հողատեսքերի, տվյալները նախորդ տարիների հետ համեմատելն է, ինչպես նաև վերլուծության հիման վրա առաջարկություններ ներկայացնելն է՝ հողային պաշարների արդյունավետ օգտագործման և կառավարման, համայնքների սեփականաշնորհված հողերի միավորման ու խոշորացման ծրագրերին օժանդակելու համար:

2. Կարգավորման առարկան

Որոշման ընդունմամբ կկատարվի Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքի 34-րդ հոդվածի պահանջը՝ տարվա ընթացքում կատարված իրավական, որակական և քանակական փոփոխությունները կարտացոլվեն 2017 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ կազմված Հայաստանի Հանրապետության հողային հաշվեկշռում:

Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ 2017 թվականի հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) նորացված և ճշտված տվյալներից կկարողանան օգտվել բոլոր շահագրգիռ պետական մարմինները, ոչ պետական կազմակերպություններն ու անձինք:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ 2017 թվականի հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունման արդյունքում կկազմվի Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի մասին տարեկան հաշվետվությունը (հողային հաշվեկշիռը):

Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտե

116.

«Ոռոգման նպատակով 2017 թվականին Սևանա լճից ջրառի մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը

«Ոռոգման նպատակով 2017 թվականին Սևանա լճից ջրառի մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը պայմանավորված է «Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» ՀՀ օրենքով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հունիսի 2-ի «Ոռոգման նպատակով 2016 թվականին Սևանա լճից ջրառի մասին» N 558-Ա որոշմամբ ոռոգման նպատակով Սևանա լճից ջրառի չափաքանակ է սահմանվել մինչև 170 մլն խոր. մետր ջրի քանակը:

2016 թվականի սեպտեմբերի 9-ի դրությամբ Սևանա լճից բաց է թողնվել 167.135 մլն խոր. մետր ջուր: Սևան-Հրազդան էներգետիկ-ոռոգման համակարգից սնվող ոռոգման համակարգերի իշխման տակ գտնվող հողերը ոռոգելու համար անհրաժեշտ է Սևանա լճից բաց թողնել համապատասխան քանակությամբ ջուր:

	<p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Ջրային օբյեկտներից հնարավոր ջրառի տարբերության չափով պահանջարկի բավարարում</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Սևան-Հրազդան ոռոգման-էներգետիկ համակարգից սնվող ոռոգման համակարգերի իշխման տակ գտնվող հողատարածքներում մշակվող գյուղատնտեսական մշակաբույսերի՝ ոռոգման ջրով ապահովման գործընթացի իրականացում</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը Ջրօգտագործողներին անհրաժեշտ քանակությամբ ոռոգման ջրով ապահովում</p>
117.	<p>«Ոռոգման ոլորտի ֆինանսական կայունության բարելավման ռազմավարությանը և միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին ՀՀ կառավարության N33-18 արձանագրային որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը «Ոռոգման ոլորտի ֆինանսական կայունության բարելավման ռազմավարությանը և միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին ՀՀ կառավարության N33-18 արձանագրային որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունումը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագրի մասին» N 646-Ա արձանագրային որոշմամբ:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19 N 646-Ա արձանագրային որոշմամբ, ինչպես նաև ՋՕԸ-երի վերակազմակերպման և ոռոգում-ջրառ իրականացնող ընկերությունների վերամիավորման արդյունքով պայմանավորված անհրաժեշտություն է առաջացել անդրադարձ կատարել ոռոգման ոլորտի ընկերությունների ֆինանսական կայունության ռազմավարական փաստաթղթերի կատարման հիմնական արդյունքների վերանայմանը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները Ոռոգման ոլորտի ֆինանսական կայունության բարելավումը:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան «Ոռոգման ոլորտի ֆինանսական կայունության բարելավման ռազմավարության»</p>

համապատասխանեցումը ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19 N646-Ա արձանագրային որոշման դրույթներին:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտերի համապատասխանեցումը և ոռոգման ոլորտի կազմակերպությունների ֆինանսական կայունության ապահովումը:

118.

<<Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը

<<Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին>> ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Սևան-Հրազդան դերիվացիոն համակարգից սնվող ոռոգման համակարգերի իշխման տակ ընկած հողերի ոռոգման ջրապահովության դեֆիցիտը մասնակի մեղմելու/ջրապահովվածությունը բարձրացնելու անհրաժեշտությամբ:

1.1 Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը եվ առկա խնդիրները

<<Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին>> ՀՀ օրենքով (այսուհետև՝ Օրենք)՝ ամրագրված է լճից ջրի առավելագույն չափաքանակ 170 մլն մ3: Զրբացթողումներն իրականացվում են ՀՀ կառավարության ամենամյա որոշումներով ամրագրված ամենամյա չափաքանակների շրջանակներում՝ սահմանված կարգին համապատասխան:

Ըստ ՀՀ ԱԻՆ հիդրոմետ ծառայության տված տեղեկատվության 2016 թվականի համեմատ 2017 թվականին գրանցվել է գետերի շուրջ 20 % սակավ ջրատվություն, 2017 թվականի հունիսի 20-ի դրությամբ՝ անցած տարվա նույն օրվա համեմատ ջրամբարներում առկա ջրի դեֆիցիտը կազմել է 189 մլն մ3, չնայած այն հանգամանքին, որ անցած տարվա նկատմամբ այս տարի ջրամբարներից այդ օրվա դրությամբ 35 մլն

մ3-ով պակաս ջրօգտագործում է իրականացվել: Նշվածով պայմանավորված, 2017 թվականի հունիսի 20-ի. դրությամբ Սևանա լճից ոռոգման նպատակով ջրբացթողումն արդեն կազմում է 58.5 մլն մ3 անցած տարվա 14.3 մլն մ3-ի փոխարեն:

1.2 Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ջրային օբյեկտներից հնարավոր ջրառի տարբերության չափով պահանջարկի բավարարում:

2. Կարգավորման առարկան

Սևան-Հրազդան ոռոգման-էներգետիկ համակարգից սնվող ոռոգման համակարգերի իշխման տակ գտնվող հողատարածքների վրա մշակվող գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ոռոգման ջրի ապահովման գործընթացի իրականացում:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ջրօգտագործողներին անհրաժեշտ քանակի ոռոգման ջրով ապահովում:

Հայաստանի Հանրապետության սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն

119.

«Հայաստանի Հանրապետությունում հրաձգություն մարզաձևի զարգացման նախագծարարությունը և դրա իրականացման 2018-2024 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության որոշման ընդունման նպատակը հրաձգություն մարզաձևին բնակչության տիրապետման հնարավորության ապահովումն է: Իրավական ակտն ընդունվելու է «Հրաձգություն մարզաձևի զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշմանը համապատասխան:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս ՀՀ-ում լիարժեք գործում է 3 հրաձգարան, ևս 9 հրաձգարան թերի է գործում՝ վերանորոգված չլինելու կամ զենք, զինամթերք չունենալու պատճառով: Մինչդեռ հրաձգարանների պահանջարկը ՀՀ-ում շատ ավելի մեծ է: Հրաձգարաններն անհրաժեշտ են պետության սահմանների պաշտպանվածությունը մեծացնելու և բնակչությանը զենքով ինքնապաշտպանություն սովորեցնելու համար:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Անհրաժեշտ է ՀՀ մարզերում, հատկապես սահմանամերձ գոտիներում կառուցել հրաձգարաններ, եղած հրաձգարանները վերանորոգել, դրանք ապահովել զենքով և զինամթերքով:

2. Կարգավորման առարկան

ՀՀ տարածքում, հատկապես սահմանամերձ գոտիներում գործող հրաձգարանների առկայության ապահովում, ուսումնական հաստատություններում ռազմագիտության դասի դասավանդման որակի բարձրացում, հրաձգություն մարզաձևի զարգացում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հրաձգություն մարզաձևի զարգացում, ՀՀ բնակչության կողմից կրակելու և նշանառության հմտություններին տիրապետում, հրազենով ինքնապաշտպանության ունակ սերունդների դաստիարակում, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացում

120.

«Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասսայական տարածման ազգային ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության որոշման ընդունման նպատակը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ներդրումն ու ամրապնդումն է բնակչության շրջանում, ինչպես նաև առողջ ապրելակերպի ձևավորման գործում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի դերի բարձրացումը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս ՀՀ-ում բնակչության ներգրավվածությունը ֆիզկուլտուրայի և սպորտի բնագավառում դեռևս բավարար չէ. մինչև օրս հանրապետությունում չեն մշակվել՝ ինչպես բնակչության ֆիզիկական զարգացման, այնպես էլ՝ ֆիզիկական պատրաստականության չափորոշիչները, որոնց կիրառումը կապահովեր ֆիզիկական դաստիարակության վերահսկումը և պատշաճ մակարդակի ձեռքբերումը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

«Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասսայական տարածման ազգային ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի մշակում և այն ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը

2. Կարգավորման առարկան

«Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասսայական տարածման ազգային ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման ընդունմամբ կատեղծվի իրավական մեկ փաստաթուղթ, որը կներառի բնակչության բոլոր շերտերի ներգրավվածությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասսայականացման, բնակչության ֆիզիկական դաստիարակության, ընդհանուր ֆիզիկական պատրաստության մակարդակի բարձրացման, ֆիզիկական կուլտուրայի շարժման վերաբերյալ քարոզչության, բնակչության շրջանում առողջ ապրելակերպի արմատավորման գործում:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ազգային ծրագրի մշակման, հաստատման և հետագա ներդրման շնորհիվ ֆիզիկապես կոփված և առողջ հասարակության ձևավորում, բնակչության բոլոր շերտերում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ներդրում, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի դերի բարձրացում, բնակչության կենցաղում ակտիվ հանգիստ և առողջ ապրելակերպ վարող անձանց թվի աճ: Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի վերաբերյալ քարոզչության նպատակով Երևան քաղաքի, ինչպես նաև մարզերի քաղաքների պուրակներում ու այգիներում ֆիզկուլտուրային-առողջարարական և մասսայական մարզական միջոցառումների անցկացում: Մասսայական սպորտի ենթակառուցվածքների զարգացում՝ ինչպես կրթական համալիրներում, այնպես էլ՝ բնակելի և հասարակական վայրերում

121.

«Հայկական ազգային կոխ ըմբշամարտ մարզաձևի 2017-2020 թվականների զարգացման ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության որոշման ընդունման նպատակն է թույլ չտալ, որ մոռացության մատնվի հայկական ազգային կոխ ըմբշամարտ ազգային մարզաձևը, որը մեզ է հասել դարերի խորքից: Իրավական ակտի նպատակն է ապահովել հայկական ազգային կոխ ըմբշամարտի պահպանումը, տարածումը և զարգացումը ՀՀ-ում, Արցախում, Ջավախքում և հայկական սփյուռքում:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս հունա-հռոմեական և ազատ ոճի ըմբշամարտերի, սամբոյի, ձյուդոյի մարզիչներն իրենց սաներին ուսուցանում են նաև հայկական ազգային կոխ ըմբշամարտի հնարքներն ու մարտավարական կանոնները: Հունա-հռոմեական և ազատ ոճի ըմբշամարտերի, սամբոյի, ձյուդոյի մարզիչների հետագա վերապատրաստումը կազմակերպելու և հայկական ազգային կոխ ըմբշամարտի ՀՀ առաջնություններ և այլ մրցաշարեր անցկացնելու համար անհրաժեշտ է ծրագրանպատակային մոտեցում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայկական ազգային կոխ ըմբշամարտի ուսուցանում մարզադպրոցներում, Ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտի համապատասխան մասնագիտությունների ուսանողների վերապատրաստում, հայկական ազգային կոխ ըմբշամարտի վերաբերյալ քարոզչություն և ՀՀ առաջնությունների, միջազգային մրցաշարերի կազմակերպում

2. Կարգավորման առարկան

Հայկական մշակութային ժառանգության, ֆիզիկական դաստիարակության դարերից եկած ազգային համակարգի պահպանում, երիտասարդ սերնդի շրջանում ազգային գաղափարախոսության և բարձր արժեքների արմատավորում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայկական ազգային կոխ ըմբշամարտի պահպանումը, տարածումը և զարգացումը ՀՀ-ում, Արցախում, Ջավախքում ու հայկական սփյուռքում և փոխանցումը հաջորդ սերունդներին, ինչը լուրջ քայլ է ազգապահպանման գործում:

122. **«Երիտասարդական պետական քաղաքականության 2018-2022 թվականների ռազմավարու-թյանը և միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

2018-2022 թվականների ընթացքում ՀՀ-ում համակարգված և արդյունավետ երիտասարդական պետական քաղաքականության իրականացում

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2017 թվականին կավարտվի 2013-2017 թվականների երիտասարդական պետական քաղաքականության ռազմավարության միջոցառումների ծրագրի գործունեության ժամկետը, և անհրաժեշտություն է առաջանում մշակելու երիտասարդական պետական քաղաքականության ռազմավարություն և դրանից բխող միջոցառումների ծրագիր՝ 2018-2022 թվականների համար:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Երիտասարդական քաղաքականության արդիական խնդիրների լուծում

2. Կարգավորման առարկան

Երիտասարդական պետական քաղաքականության համակարգվածության ապահովում

	<p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Երիտասարդների ներգրավվածության մակարդակի բարձրացում, երիտասարդական քաղաքականության ոլորտում առկա հիմնախնդիրների վերհանում, երիտասարդության մասնակցային գործընթացի խթանում, արդյունավետ երիտասարդական քաղաքականության իրականացում</p>
123.	<p>«Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամային սպորտի զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը</p> <p>ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամային սպորտի զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի (այսուհետ՝ հայեցակարգ) ընդունման նպատակը Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում հաշմանդամություն ունեցող անձանց ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու համար մարզական-առողջարարական և մարզական մասսայական աշխատանքների արդյունավետ համակարգի ու համակարգված համապատասխան պայմանների ստեղծումն է, հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար հասարակական կյանքի մարզական ոլորտում հավասար իրավունքների և հնարավորությունների ապահովումը, մարզադպրոցների, մարզասրահների և մասսայական սպորտի այլ ենթակառուցվածքների մատչելիության ապահովումը, հաշմանդամային տարբեր մարզաձևերի զարգացումը և տարբեր առաջնություններում հայ մարզիկների նոր հաջողությունների գրանցումը:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հաշմանդամություն ունեցող անձանց խնդիրները համընդհանուր բնույթ կրող խնդիրներ են, որոնք, անկախ տնտեսական վիճակից, գոյություն ունեն աշխարհի բոլոր երկրներում: Չնայած պետական մարմինների համապատասխան ուշադրությանը՝ ուղղված հաշմանդամություն ունեցող անձանց ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու համար համապատասխան պայմանների ստեղծմանը, այնուամենայնիվ, դեռևս շոշափելի արդյունքներ չեն գրանցվել, քանի որ չի ապահովվում հաշմանդամություն ունեցող անձանց՝ ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու, ֆիզիկական դաստիարակության շարունակականությունը:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամային սպորտի զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի մշակում և այն ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը: Առաջիկա հինգ</p>

տարվա համար հաշմանդամային սպորտի զարգացման ռազմավարական ծրագրի մշակում և ընդունում

2. Կարգավորման առարկան

Հայեցակարգի ընդունումը կնպաստի ՀՀ-ում հաշմանդամային սպորտի բնագավառում նախանշված նպատակների իրագործման՝ հիմնական ուղղությունների և միջոցառումների մշակմանը և իրագործմանը՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնահարցերով զբաղվող պետական և հասարակական կազմակերպությունների ու հաշմանդամություն ունեցող անձանց մասնակցությամբ: Այն կարող է հիմք դառնալ ՀՀ մարզպետարանների, Երևանի քաղաքապետարանի և տեղական ինքնակառավարման մարմինների համար՝ հաշմանդամային սպորտի զարգացման տեղական ծրագրեր մշակելիս:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Մինչև 2024 թվականը ՀՀ յուրաքանչյուր մարզի առնվազն 2 մանկապատանեկան մարզադպրոցում ադապտիվ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ուսումնամարզական, մարզական կատարելագործման խմբերի առկայություն, միջհամայնքային մարզադպրոցների ստեղծում՝ հարմարեցված հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար, գրաված մրցանակային տեղերի և նվաճած մեդալների որակական բարելավում և մասնակիցների թվի ավելացում՝ նախորդ տարիների համեմատ:

Հայաստանի Հանրապետության սփյուռքի նախարարություն

124. **«Սփյուռքի երիտասարդների հայրենաճանաչության «Արի տուն» ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշմամբ հաստատված ՀՀ կառավարության ծրագրի 1.3-րդ բաժնի «Սփյուռք» գլխի 4-րդ կետից և ՀՀ կառավարության 2009 թվականի օգոստոսի 20-ի նիստի N 34 արձանագրության 29-րդ կետով հավանության արժանացած «Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման հավելվածից:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Սփյուռքում վտանգված են հայապահպանությունը, հայոց լեզուն, հայկական մշակույթը: Սփյուռքի կենսունակության գրավականը հայրենիքի հետ երիտասարդության մշտական և բազմաբնույթ կապերն ու հարաբերություններն են, պատանիների ու աղջիկների՝ Հայաստան ճանաչողական այցելությունները, իրենց հասակակիցների հետ

ծանոթություններն ու շփումները, հայկական հարուստ ժառանգության հետ նրանց մշտական առնչություններն են:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

«Արի տուն» ծրագրի մշակման ու իրականացման միջոցով հնարավոր է սփյուռքի երիտասարդության համար ճանաչելի դարձնել սեփական հայրենիքը, լեզվամշակութային արժեքները, նպաստել Հայաստան-սփյուռք կապերի ամրապնդմանն ու հայապահպանությանը սփյուռքում:

4. Կարգավորման առարկան

«Արի տուն» ծրագրի իրականացումը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր տարի հայաստանյան ընտանիքներում հյուրընկալել հարյուրավոր սփյուռքահայ երիտասարդների, նրանց համար կազմակերպել ճանաչողական շրջայցեր ու դասընթացներ:

5. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստան-սփյուռք կապերի ամրապնդում, սփյուռքի երիտասարդության կողմից հայրենաճանաչություն և ամուր կապ հայրենիքի հետ, երիտասարդական գործակցության խորացում և սփյուռքում հայապահպանություն, երիտասարդների ներգրավում համահայկական ծրագրերում: 2017 թվականի ծրագրով Հայաստան կայցելեն, հայաստանյան ընտանիքներում կհյուրընկալվեն, շրջագայությունների կմասնակցեն և ճամբարային հանգիստ կանցկացնեն տարբեր երկրների՝ մինչև 1000 հայ երիտասարդ:

125.

«Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն, նախնական (արհեստագործական) և

միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում սովորող սիրիահայ ուսանողների ուսումնական տարվա ուսման վարձերի փոխհատուցման մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.3-րդ բաժնի «Սփյուռք» գլխի 2-րդ կետից և 2017 թվականի հունիսի 19-ի N 646-Ա որոշման հավելվածի 2.2-րդ բաժնի «Սփյուռք» գլխի 3-րդ կետից և ՀՀ կառավարության 2009 թվականի օգոստոսի 20-ի նիստի N 34 արձանագրության 29-րդ կետով հավանության արժանացած «Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման հավելվածից:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Սիրիահայ երիտասարդության՝ հայաստանյան հանրություն ինտեգրելուն ուղղված ծրագրերն ու միջոցառումները, նրանց ուսման վարձի փոխհատուցման հարցերը դարձել են ՀՀ սիյուռքի նախարարության համար առաջնահերթային, մշտապես քննարկվել են գործող միջգերատեսչական հանձնաժողովում, աշխատանքներ են կատարվել համապատասխան գերատեսչությունների, համահայկական կառույցների, հիմնադրամների, ուսումնական հաստատությունների հետ կրթական խնդիրների օպերատիվ, արդյունավետ լուծման համար: Սակայն բարձրագույն ուսումնական և միջին մասնագիտական հաստատություններում սովորող սիրիահայ ուսանողների ուսման վարձերի հարցը շարունակում է մնալ որպես ամենամյա լուծում պահանջող խնդիր, քանի դեռ չի ավարտվել ուսման ամբողջ շրջանը:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

2012 թվականից սկսած յուրաքանչյուր տարի սիրիահայ ուսանողների ուսման վարձի փոխհատուցման համար ֆինանսական միջոցների հիմնական ծավալը տրամադրվել է «Գալուստ Կիլպէնկեան» հիմնարկության, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության և «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի կողմից: Ցուցաբերված նյութական աջակցությունը բավարար չլինելու պատճառով սիրիահայ ուսանողների ուսման վարձը փոխհատուցելու նպատակով ֆինանսական միջոցներ են տրամադրվել նաև ՀՀ պետական բյուջեից:

4. Կարգավորման առարկան

Նախագծի ընդունմամբ կկարգավորվի սիրիահայ ընտանիքների, երիտասարդների սոցիալական, թերևս, ամենահրատապ և շարունակական լուծում պահանջող հիմնահարցերից մեկը:

5. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն, նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում սովորող սիրիահայ ուսանողների ուսումնական տարվա ուսման վարձերի փոխհատուցում

Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարություն

126.

«Ծխելու դեմ պայքարի ռազմավարությանը և այդ ռազմավարության միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

2004 թվականի հոկտեմբերի 12-ին Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովը վավերացրեց Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության Ծխախոտի դեմ պայքարի մասին շրջանակային կոնվենցիան, որի նպատակն է միջազգային, ազգային և տարածաշրջանային մակարդակներում իրականացվող ծխախոտի դեմ պայքարի միջոցառումների օգնությամբ ներկա և ապագա սերունդներին պաշտպանել մարդկանց առողջության համար ծխախոտի օգտագործման և ծխախոտի ծխի ազդեցության քայքայիչ հետևանքներից:

«Ծխելու դեմ պայքարի ռազմավարությանը և այդ ռազմավարության միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման ընդունումը պայմանավորված է հանրային առողջության պահպանմանն ու ամրապնդմանը, ոչ վարակիչ հիվանդություններով հիվանդացության և մահացության ցուցանիշների նվազեցման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման ենթակա հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ծխախոտի օգտագործումը Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային առողջապահության հիմնական խնդիրներից մեկն է: Ծխախոտի օգտագործումը և դրա հետևանքով առաջացած ոչ վարակիչ հիվանդությունների հիվանդացության ու մահացության բարձր ցուցանիշներն առողջապահական և տնտեսական լուրջ խնդիրներ են ստեղծում:

Համաձայն ՀՀ առողջապահության նախարարության Առողջապահության տեղեկատվական վերլուծական կենտրոնի և ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության 2014 թվականի պաշտոնական տվյալների՝ Հայաստանի Հանրապետության բնակչության շրջանում առավել տարածված ոչ վարակիչ հիվանդություններից մահացության բեռը կազմում է մոտավորապես 80 տոկոս, ընդ որում, մահացության բուրգում արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններն զբաղեցնում են առաջին տեղը՝ 48 տոկոս, որոնց հաջորդում են չարորակ նորագոյացությունները՝ 20.6 տոկոս, շաքարային դիաբետը՝ 4.8 տոկոս, վնասվածքները, թունավորումները և արտաքին պատճառները՝ 4.7 տոկոս, թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդությունները (բրոնխիտ, ասթմա, քրոնիկական այլ թոքային և բրոնխոէկտատիկ հիվանդություններ)՝ 3.6 տոկոս:

Համաձայն ապացուցողական բժշկության տվյալների՝ ոչ վարակիչ հիվանդությունների զարգացումն ասոցացվում է կենսակերպային առանձնահատկությունների և դրանց հետ կապված՝ ռիսկի գործոնների, ժառանգական առանձնահատկությունների հետ, որոնք ունակ են արագացնելու հիվանդության զարգացումը: Բնակչության առողջության վիճակի վրա ռիսկի գործոնների առկայությունը և վնասակար ազդեցությունն արտահայտվում են ոչ թե անմիջապես, այլ համեմատաբար, երկար ժամանակահատվածում:

Ոչ վարակիչ հիվանդությունների զարգացման ռիսկի գործոններից է նաև ծխախոտի օգտագործումը:

Համաձայն 2012 թվականին առողջապահության համակարգի գործունեության գնահատման ծրագրի շրջանակում իրականացված հետազոտության՝ Հայաստանում 20 տարեկան և բարձր տարիքի՝ ամեն օր ծխող տղամարդկանց թիվը կազմում է 55.5 տոկոս: Ծխախոտի օգտագործումն ըստ սոցիալ-ժողովրդագրական խմբերի՝ ակնհայտորեն ցույց են տալիս, որ ծխախոտի օգտագործումը տղամարդկանց շրջանում թռիչքաձև աճում է 15-19 տարիքային խմբից 20-29 տարիքային խումբ անցնելիս: Ըստ տարիքի ծխախոտի օգտագործումը տղամարդկանց մոտ հասնում է իր առավելագույնին՝ 30-39 տարեկանների շրջանում, և աստիճանաբար սկսում է նվազել: 70 տարեկան և բարձր տարիք ունեցող բնակչության շրջանում ամեն օր ծխողների թիվը ընդամենը 26 տոկոս է:

Հիմք ընդունելով շարադրվածը՝ ծխախոտի օգտագործման կրճատումը կնպաստի առողջության ցուցանիշների բարելավմանը, ոչ վարակիչ հիվանդությունների տարածվածության և մահացության նվազեցմանը:

Նախագծի ընդունումը կնպաստի հանրային առողջության պահպանմանն ու ամրապնդմանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Որպես հիմնախնդրի լուծում՝ առաջարկվում է ընդունել «Ծխելու դեմ պայքարի ռազմավարությանը և այդ ռազմավարության միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշումը, որով կնախանշվեն ՀՀ կառավարության՝ ծխելու դեմ պայքարի գերակայությունները, որոնք գերակշիռ մասով ուղղված են լինելու ծխախոտի իրացման, սպառման օգտագործման բազմոլորտային սահմանափակումների սահմանմանը (հարկային օրենսդրության վերանայում, օգտագործման համար արգելված վայրերի ընդլայնում, իրազեկման արդյունավետ գործիքների մշակում և այլն):

2. Կարգավորման նպատակը և բնույթը

Նախագծի ընդունման նպատակն է պահպանել բնակչության առողջությունը և նվազեցնել ոչ վարակիչ հիվանդությունների հիվանդացության ցուցանիշները՝ կրճատելով ծխախոտի օգտագործման տարածվածությունը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Ծխելու դեմ պայքարի ռազմավարությանը և այդ ռազմավարության միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում է նվազեցնել ծխախոտի օգտագործումը բնակչության շրջանում՝ նվազեցնելով ոչ վարակիչ հիվանդությունների առաջացման ռիսկը:

127.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտերի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագծերի ընդունումը բխում է ՀՀ կառավարության ծրագրի «Առողջապահություն» գլխի 2-րդ կետի 1)-ին և 3)-րդ ենթակետերով 2017 թվականի համար նախատեսված՝ պետության կողմից երաշխավորված անվճար և արտոնյալ պայմաններով բժշկական օգնության և սպասարկման, սոցիալական արդարության և իրատեսական բուժօգնության ծավալների տրամադրման սկզբունքների հիման վրա ամբողջական վերանայված փաթեթի ներդրման և պետական պատվերի տեղադրման թափանցիկության բարձրացման անհրաժեշտությունից:

1.1 Կարգավորման ենթակա հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա հիմնախնդիրները

Ներկայումս պետության կողմից երաշխավորված անվճար և արտոնյալ պայմաններով բժշկական օգնության և սպասարկման իրավունք ունեցող բնակչության սոցիալապես անապահով և առանձին (հատուկ) խմբերի ցանկը, ամբողջ բնակչության համար անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման ծրագրերն ու դրանց ծավալները, զինծառայողների, փրկարար ծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների համար պետության կողմից երաշխավորված անվճար պայմաններով բժշկական օգնության և սպասարկման ֆինանսավորման կարգն ու ծառայությունների փաթեթները սահմանված են ՀՀ կառավարության 2004 թվականի մարտի 4-ի N 318-Ն և 2013 թվականի հուլիսի 25-ի N 806-Ն որոշումներով:

ՀՀ կառավարության 2004 թվականի մարտի 4-ի N 318-Ն որոշմամբ սահմանված է պետության կողմից երաշխավորված բժշկական օգնության և սպասարկման իրավունք ունեցող սոցիալապես անապահով կամ հատուկ (առանձին) խմբերի ցանկը: Տարիների ընթացքում այդ ցանկում ընդգրկված խմբերը պարբերաբար համալրվել են և ներկայում կազմում են թվով 25: Պետք է նկատել, որ նախորդ տարիների, ինչպես նաև առկա ընթացիկ տարվա ցուցանիշները ցույց են տալիս, որ պետության կողմից երաշխավորված հիվանդանոցային բժշկական օգնություն և սպասարկում պահանջող դեպքերի գերակշիռ մասը բաժին է ընկնում սոցիալական անապահովության միավոր չունեցող 2-րդ և 3-րդ խմբի հաշմանդամներին, մինչդեռ առավել խոցելի խումբ հանդիսացող սոցիալապես անապահով քաղաքացիների, 1-ին խմբի հաշմանդամների հիվանդանոցային բժշկական օգնության և սպասարկման վրա կատարված ծախսերը էականորեն քիչ են: Փաստորեն, ստացվում է մի իրավիճակ, որ սոցիալապես պակաս խոցելի խավերի բուժօգնության համար առավել մեծ ծավալի միջոցներ են հատկացվում,

քան առավել խոցելի համարվող անապահով խավերին: Նկատի ունենալով, որ սոցիալական պետության հիմնական առաքելությունն առավել խոցելի, անվճարունակ խավերի սոցիալական պաշտպանությունն է և նրանց առողջության պահպանման առաջնահերթ կարիքների բավարարումը, պետության կողմից երաշխավորված բժշկական օգնություն և սպասարկում ստացող շահառուների առկա խմբերի սահմանումը, ինչպես նաև նրանց յուրաքանչյուրին պետական պատվերի շրջանակներում հատկացվող բժշկական ծառայությունների շրջանակը հրատապ վերանայման կարիք ունի՝ սոցիալական արդարության, հավասար հնարավորությունների ընձեռնման, առավել կարիքավոր խմբերին առաջնահերթություն տալու նկատառումներով և հաշվի առնելով պետական բյուջեից հատկացվող միջոցների ծավալը:

Մյուս կողմից, քանի որ գործող մեխանիզմներով շահառուներին պետական բյուջեից հատկացվող միջոցները բուժհաստատությունների միջև բաշխվում են նախապես՝ մինչև կոնկրետ բժշկական ծառայություն մատուցելը, տարվա ընթացքում առաջանում է բաշխված գումարի և պահանջարկի անհամապատասխանություն և փաստորեն, մեծ պահանջարկ վայելող բուժհաստատություններին տրամադրված գումարները ավարտվում են օրացուցային տարվա ավարտից շատ ավելի շուտ և շահառուն փաստացի չի կարողանում օգտվել բժշկական ծառայություններից և ստիպված է հերթագրվել, իսկ այդ դեպքում նրա հերթը կարող է հասնել 3-6 ամսից: Այս պայմաններում շահառուների մի մասը տվյալ բժշկական ծառայության ստացման համար ստիպված օգտվում են վճարովի ծառայություններից: Արդյունքում առկա են բազմաթիվ դժգոհություններ ինչպես շահառուների, այնպես էլ բժշկական հաստատությունների մեծ մասի կողմից: Բավարար չեն նաև ներկայումս գործող վերահսկողական մեխանիզմները, որպեսզի պետական բյուջեից հատկացվող ֆինանսական միջոցներն օգտագործվեն արդյունավետ և առավել նպատակային:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի մարտի 4-ի N 318-Ն որոշման մեջ և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2013 թվականի հուլիսի 25-ի N 806-Ն որոշման մեջ համապատասխան փոփոխությունների և լրացումների իրականացումը:

2. Կարգավորման առարկան

Առաջարկվում է՝

1) սոցիալական արդարություն ապահովելու պետության հանձնառության համատեքստում վերանայել պետության կողմից երաշխավորված բժշկական օգնության և սպասարկման շահառուների ցանկը, տրամադրվող ծառայությունների շրջանակը՝ հիմքում դնելով անապահով խավերին առաջնահերթություն տալու սկզբունքը,

2) շահառուների բժշկական օգնությունն ու սպասարկումը կազմակերպել բժշկական հաստատությունների հետ կնքվող պայմանագրերի հիման վրա՝ սահմանելով այդ բժշկական հաստատությունների ընտրության կարգ և չափանիշներ, ինչպես նաև ՀՀ պետական բյուջեի առանձին ծրագրերով ներդնել ազատ պայմանագրերի (առանց պայմանագրային գումարների սահմանափակման) կնքման մեխանիզմներ:

3. Իրավական ակտերի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

- Պետական բյուջեից հատկացվող միջոցների առավել նպատակային և հասցեական ծախսում:
- սոցիալական արդարության սկզբունքի հիման վրա խարսխված պետության կողմից երաշխավորված բժշկական օգնության և սպասարկման կազմակերպում և տրամադրում,
- շահառուների համար իրենց նախընտրած բժշկական հաստատությունում, համապատասխան բժշկական փաթեթի շրջանակներում, բժշկական ծառայությունների ստացման անխոչընդոտ հնարավորությունների ստեղծում:

128.

«Բժշկական հաշտարարի համակարգի գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Պացիենտների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության առավել գործուն մեխանիզմներ ստեղծելու, այդ իրավունքների խախտումներին օպերատիվ արձագանքելու, խախտված իրավունքների վերականգնմամբ նմանատիպ խախտումների հետագա դեպքերը կանխարգելելու, ինչպես նաև պացիենտների և բուժհաստատությունների՝ առողջապահության ոլորտում իրավագիտակցության բարձրացման նպատակով նախատեսվում է ներդնել բժշկական հաշտարարի համակարգ: Այս նպատակով անհրաժեշտ է համապատասխան օրենսդրական դաշտի ապահովում, ինչի նպատակով կմշակվի հայեցակարգի նախագիծը, որն էլ հենք կհանդիսանա «Բժշկական հաշտարարի համակարգի գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի մշակման համար:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Պացիենտների իրավունքներն ամրագրված են առողջապահության ոլորտը կարգավորող բազմաթիվ իրավական ակտերում, դրանց պաշտպանության մեխանիզմները գործող իրավակարգավորումների և իրողությունների շրջանակում բազմազան են, այդուհանդերձ դրանց կիրառման արդյունավետությունը ցածր է և ոչ բոլորին հասանելի: Պացիենտների խախտված իրավունքների վերականգնման գործող

մեխանիզմներն ընդհանուր առմամբ մեծ ներուժ չեն պարունակում, մինչդեռ պացիենտների և բուժաշխատողների ցածր իրավագիտակցությունը, նրանց անտեղյակությունը, խախտումներով զբաղվող միասնական մարմնի բացակայությունը թույլ են տալիս ենթադրել, որ դրանց իրավունքների խախտումները քիչ չեն, ինչը, ընդհանուր առմամբ, բացասաբար է ազդում ինչպես մարդու առողջության պահպանման սահմանադրական իրավունքի ապահովման, այնպես էլ՝ առողջապահական համակարգի բնականոն գործունեության վրա:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է խնդրի համապարփակ կարգավորման նպատակով ՀՀ-ում ներդնել պացիենտ-բուժհաստատություն վեճերի լուծման երկաստիճան համակարգ: Առաջին աստիճանում վեճերը կքննվեն բուժհաստատություններում ստեղծվելիք համապատասխան մարմինների կողմից, իսկ չլուծվելու դեպքում կտեղափոխվեն ավելի բարձր հարթակ՝ բժշկական հաշտարարի գրասենյակ, որի որոշումների իրականացումը, սահմանված ընթացակարգերին համապատասխան, պետք է օժտված լինի պարտադիրության ուժով և հարկադիր կատարման հնարավորությամբ: Համակարգի ներդրումը հնարավոր է ապահովել միայն համապատասխան օրենսդրական ակտի՝ «Բժշկական հաշտարարի համակարգի գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի ընդունմամբ՝ նկատի ունենալով այն, որ համակարգի գործունեությունն ուղղակիորեն վերաբերում է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց իրավունքներին, ազատություններին ու պարտականություններին, ինչը, Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 39-րդ հոդվածի համաձայն, ենթադրում է համապատասխան օրենքի ընդունում:

Նշված օրենքով կսահմանվեն իրավունքի խախտումների դեպքերը, որոնք ենթակա կլինեն օրենքով սահմանված կարգով քննման, առաջին և երկրորդ աստիճաններում վեճերը քննող մարմինների ստեղծման կարգը, գործունեության շրջանակները և լիազորությունները, գործերի քննության ընթացակարգերը, ժամկետները, որոշումների կատարման եղանակները՝ ներառյալ հարկադիր կատարման ընթացակարգերը, ինչպես նաև համակարգի ներդրման և գործարկման համար անհրաժեշտ և օրենքով կարգավորման ենթակա այլ հարաբերությունների շրջանակը:

Պետք է նշել, որ բժշկական կամ առողջապահական հաշտարարի ինստիտուտը տարբեր ձևաչափերով և լիազորությունների տարբեր շրջանակով գործում է բազմաթիվ երկրներում (Մեծ Բրիտանիա, Ավստրալիա, Շվեյցարիա, Իսրայել և այլն) և մեծ դեր ունի ինչպես խախտված իրավունքների վերականգնման, այնպես էլ՝ դրանց կանխարգելման և առողջապահական իրավունքի կատարելագործման գործում: Ուստի, իրավական դաշտը կայուն զարգացման սկզբունքներին համապատասխանեցնելու համար անհրաժեշտ է համապատասխան հայեցակարգի ընդունում:

2. Կարգավորման առարկան

Բժշկական հաշտարարի ինստիտուտի գործարկումն ապահովող հայեցակարգային դրույթների ամրագրում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Բժշկական հաշտարարի համակարգի գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի հայեցակարգի հաստատմամբ ակնկալվում է մշակել և ընդունել «Բժշկական հաշտարարի համակարգի գործունեության մասին» ՀՀ օրենքը, որի կիրարկման դեպքում ակնկալվում է նվազեցնել և կանխարգելել պացիենտների իրավունքների խախտումները, ապահովել խախտված իրավունքների վերականգնման օպերատիվ և անաչառ համակարգ: Բացի դրանից՝ բժշկական հաշտարարի ինստիտուտի գործարկումը թույլ կտա վեր հանել առողջապահական համակարգի այլ խնդիրներ՝ հնարավորություն տալով դրանց լուծման միջոցով բարելավել ոլորտի ընդհանուր վիճակը:

129.

«Ծխախոտի իրացման, սպառման և օգտագործման սահմանափակումների մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի և հարակից օրենքների նախագծեր

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

2004 թվականի հոկտեմբերի 12-ին Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովը վավերացրեց Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության Ծխախոտի դեմ պայքարի մասին շրջանակային կոնվենցիան, որի նպատակն է միջազգային, ազգային և տարածաշրջանային մակարդակներում իրականացվող ծխախոտի դեմ պայքարի միջոցառումների օգնությամբ ներկա և ապագա սերունդներին պաշտպանել մարդկանց առողջության համար ծխախոտի օգտագործման և ծխախոտի ծխի ազդեցության քայքայիչ հետևանքներից:

Օրենքի նախագծի ընդունումը հնարավորություն կտա ընդլայնել հանրային վայրերում ծխախոտի օգտագործման սահմանափակումները, ներառյալ հանրային կազմակերպություններում ծխախոտից ազատ պարտադիր տարածքների առկայության վերաբերյալ դրույթների սահմանում: Մասնավորապես, օրենքի նախագծում հստակ կամրագրվեն ՀՀ սահմանադրությունից բխող, իր առողջության համար բարենպաստ և ծխից ազատ շրջակա միջավայրում գտնվելու՝ մարդու իրավունքի կիրառման մեխանիզմներ, կսահմանվեն վերահսկողության իրականացման մեխանիզմներ, կսահմանվեն համապատասխան լուծումներ և կարգավորումներ փակ աշխատանքային վայրերում ծխելու վերաբերյալ, օրենքում կամրագրվեն էլեկտրոնային սիգարետների եզրույթը և վերջինի շրջանռության հետ կապված առանձնահատկությունները, «ծխախոտի երկրորդային ծխի» եզրույթը և վերջինիս կանոնակարգման հարցերը:

Զուգահեռաբար փոփոխություններ և/ կամ լրացումներ կատարելու

անհրաժեշտության դեպքում այլ հարակից օրենքներում փոփոխություններ կատարելու նախագծեր կմշակվեն («Գովազդի մասին» ՀՀ օրենքում, «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենքներում) և կներկայացվեն մեկ փաթեթով:

1.1 Կարգավորման ենթակա հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ծխախոտի օգտագործումը Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային առողջապահության հիմնական խնդիրներից մեկն է: Ծխախոտի օգտագործումը և դրա հետևանքով առաջացած ոչ վարակիչ հիվանդությունների հիվանդացության և մահացության բարձր ցուցանիշները առողջապահական և տնտեսական լուրջ խնդիրներ են ստեղծում:

Համաձայն ՀՀ առողջապահության նախարարության Առողջապահության տեղեկատվական վերլուծական կենտրոնի և ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության 2014 թվականի պաշտոնական տվյալների, Հայաստանի Հանրապետության բնակչության շրջանում առավել տարածված ոչ վարակիչ հիվանդություններից մահացության բեռը կազմում է մոտ 80%, ընդ որում մահացության բուրգում արյան շրջանառության համակարգի հիվանդությունները զբաղեցնում են առաջին տեղը՝ 48%, որոնց հաջորդում են չարորակ նորագոյացությունները՝ 20.6%, շաքարային դիաբետը՝ 4.8%, վնասվածքները, թունավորումները և արտաքին պատճառները՝ 4.7%, թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդությունները (բրոնխիտ, ասթմա, քրոնիկական այլ թոքային և բրոնխոէկտատիկ հիվանդություններ)՝ 3.6%:

Համաձայն ապացուցողական բժշկության տվյալների, ոչ վարակիչ հիվանդությունների զարգացումն ասոցացվում է կենսակերպային առանձնահատկությունների և դրանց հետ կապված՝ ռիսկի գործոնների, ժառանգական առանձնահատկությունների հետ, որոնք ունակ են արագացնել հիվանդության զարգացումը: Բնակչության առողջության վիճակի վրա ռիսկի գործոնների առկայությունը և վնասակար ազդեցությունն արտահայտվում է ոչ թե անմիջապես, այլ համեմատաբար, երկար ժամանակահատվածում:

Ոչ վարակիչ հիվանդությունների զարգացման ռիսկի գործոններից է նաև ծխախոտի օգտագործումը:

Համաձայն 2012 թվականին առողջապահության համակարգի գործունեության գնահատման ծրագրի շրջանակում իրականացված հետազոտության, Հայաստանում 20 տարեկան և բարձր տարիքի ամեն օր ծխող տղամարդկանց քանակը կազմում է 55,5 %: Ծխախոտի օգտագործումն ըստ սոցիալ-ժողովրդագրական խմբերի ակնհայտորեն ցույց են տալիս, որ ծխախոտի օգտագործումը տղամարդկանց շրջանում թռիչքաձև աճում է 15-19 տարիքային խմբից 20-29 տարիքային խումբ անցնելիս: Ըստ տարիքի ծխախոտի օգտագործումը տղամարդկանց մոտ հասնում է իր առավելագույնին 30-39 տարեկանների շրջանում, և աստիճանաբար սկսում է նվազել: 70 տարեկան և բարձր

բնակչության շրջանում ամեն օր ծխողների քանակը ընդամենը 26% է:

Հիմք ընդունելով վերոհիշյալը ծխախոտի օգտագործման կրճատումը կնպաստի առողջության ցուցանիշների բարելավմանը, ոչ վարակիչ հիվանդությունների տարածվածության և մահացության նվազեցմանը:

Նախագծի ընդունումը կնպաստի հանրային առողջության պահպանմանն ու ամրապնդմանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Որպես հիմնախնդրի լուծում, առաջարկվում է ընդունել «Ծխախոտի իրացման, սպառման և օգտագործման սահմանափակումների մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի և հարակից օրենքների նախագծերի մշակում, որտեղ կամրագրվեն ծխելու դեմ պայքարի գերակայությունները, որոնք գերակշիռ մասով ուղղված են լինելու ծխախոտի իրացման, սպառման օգտագործման բազմոլորտային սահմանափակումների սահմանմանը (հարկային օրենսդրության վերանայում, օգտագործման համար արգելված վայրերի ընդլայնում, իրազեկման արդյունավետ գործիքների մշակում և այլն):

2. Կարգավորման նպատակը և բնույթը

Նախագծի ընդունման նպատակն է պահպանել բնակչության առողջությունը և նվազեցնել ոչ վարակիչ հիվանդությունների հիվանդացության ցուցանիշները՝ կրճատելով ծխախոտի օգտագործման տարածվածությունը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Օրենքի նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում է նվազեցնել ծխախոտի օգտագործումը բնակչության շրջանում՝ նվազեցնելով ոչ վարակիչ հիվանդությունների առաջացման ռիսկը:

130.

**«Առողջապահության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Առողջապահության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունումը պայմանավորված է առողջապահության ոլորտը կարգավորող օրենսդրական առկա բացերը և խնդիրները վեր հանելու, դրանց վերլուծության արդյունքներով միասնական մոտեցումների որդեգրման միջոցով ոլորտային նոր մայր օրենքի ընդունման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Առողջապահության ոլորտը կարգավորող հիմնական օրենքները, այն է՝ «Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման մասին» ՀՀ օրենքն ընդունվել է դեռևս 1996 թվականին, «Հայաստանի Հանրապետության բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքը՝ 1992 թվականին, «Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսից առաջացած հիվանդության կանխարգելման մասին» ՀՀ օրենքը՝ 1997 թվականին, «Մարդուն օրգաններ և (կամ) հյուսվածքներ փոխապատվաստելու մասին» ՀՀ օրենքը և «Մարդու վերարտադրողական առողջության և վերարտադրողական իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքը՝ 2002 թվականին:

Փաստորեն այդ օրենքների մի մասն ընդունվել է անկախությունից անմիջապես հետո կամ դրան հաջորդող տասնամյակում՝ առողջապահական համակարգի համընդհանուր վերափոխումների շրջանում և հընթացս փոփոխվել է՝ ըստ իրավիճակային զարգացումների: Այսինքն, օրենքների կարգավորման հարաբերությունների շրջանակը մեծ առումով միասնական փիլիսոփայության, մոտեցումների և համակարգային կառուցակարգերի վրա խարսխված չէ, բացի դրանից, անկախությունից ի վեր առողջապահական համակարգի զարգացման հետ միաժամանակ ձևավորվել են կարևոր և կայուն հասարակական հարաբերություններ, որոնք, սակայն, օրենսդրորեն կարգավորված չեն:

Գործող հնացած, ոչ լիարժեք և ոչ հարմոնիզացված օրենսդրությունը ոչ միայն չի խրախուսում առողջապահական համակարգի զարգացումը, այլև շատ հաճախ խոչընդոտ է հանդիսանում ինչպես համակարգի բնականոն զարգացման, այնպես էլ՝ նոր մոտեցումների և ինստիտուտների ներդրման համար:

Հայաստանի Հանրապետությունում առողջապահության ոլորտը կարգավորող միասնական մայր օրենքն անհրաժեշտ է այս ոլորտում մարդու սահմանադրական իրավունքների պատշաճ իրականացման երաշխիքներ սահմանելու, առողջապահության ոլորտում պետական քաղաքականության միասնական մոտեցումներն ամրագրելու, համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների շրջանակը հստակեցնելու, պացիենտների, բուժաշխատողների իրավունքները և պարտականությունները համապարփակ սահմանելու, առողջապահական համակարգի առավել կարևոր ենթահամակարգերի ընդհանուր նկարագրերը տալու և մի շարք այլ կարևոր խնդիրներ կանոնակարգելու նպատակներով:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Համաձայն «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 27-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝

«Ծավալով կամ կարևորությամբ նշանակալից օրենքի կամ այլ նորմատիվ իրավական ակտի նախագծի մշակման աշխատանքների սկզբում նախագիծը մշակող մարմինը կարող է պատրաստել դրա հայեցակարգը: Հայեցակարգում տրվում են կարգավորման ենթակա հարաբերությունների բնութագիրը և ապագա իրավական ակտի նպատակները, շարադրվում են հիմնական դրույթները, վերլուծվում են նախագծվող նորմերի կիրարկման ենթադրվող հետևանքները, կարող է ներկայացվել իրավական ակտի նախնական կառուցվածքը: Հիմք ընդունելով օրենքի հիշատակված հոդվածը, ինչպես նաև այն, որ «Առողջապահության մասին» ՀՀ օրենքը պետք է պարունակի համակարգի բոլոր առավել կարևոր հարաբերությունները՝ նպատակահարմար է մինչև նախագիծը ներկայացնելը մշակել «Առողջապահության մասին» ՀՀ օրենքի հայեցակարգը:

2. Կարգավորման առարկան

Առաջարկվում է օրենքի հայեցակարգով համապարփակ կարգով վերլուծել առողջապահության ոլորտի գործող օրենսդրությունը, վեր հանել առկա բացթողումները, հակասությունները, շահերի բախման ոլորտները, ոլորտի՝ օտարերկրյա պետությունների օրենսդրության վերլուծությունը, ներկայացնել օրենքի մակարդակում կարգավորման ենթակա հարաբերությունների շրջանակը և նպատակները՝ գլուխ առ գլուխ համառոտ ներկայացնելով դրանց հիմնական շեշտադրումները, ինչպես նաև ներկայացնել օրենքի ընդունման դեպքում ակնկալվող արդյունքները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Առողջապահության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում է նախապատրաստել առողջապահության ոլորտը համապարփակ կարգավորող, ոլորտի բնականոն զարգացումն ապահովող և նախանշող իրավական փաստաթղթի՝ «Առողջապահության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակման համար անհրաժեշտ հիմքերը:

Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարություն

131.

«Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Սպիտակի N 1 և Վանաձորի N 1 հատուկ հանրակրթական հաստատությունները տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնների վերակազմակերպելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Սպիտակի N 1 և Վանաձորի N 1 հատուկ հանրակրթական հաստատությունները տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնների վերակազմակերպելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը բխում է «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2014 թվականի դեկտեմբերի 20-ի ՀՕ-200-Ն օրենքի 21-րդ հոդվածի պահանջներից, ՀՀ կառավարության 2016 թվականի փետրվարի 18-ի N 6 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած համընդհանուր ներառական կրթության համակարգի ներդրման գործողությունների պլանի և ժամանակացույցի 3-րդ և 5-րդ կետերի կատարումն ապահովելու անհրաժեշտությունից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից 2014 թվականի դեկտեմբերի 1-ին ընդունվել է «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքը (ՀՕ-200-Ն), որի համաձայն նախատեսվում է հանրակրթության համակարգում անցում կատարել համընդհանուր ներառական կրթության՝ կիրառելով երեխայի կրթական կարիքներին արձագանքելու եռաստիճան համակարգ: Օրենքի կիրարկման արդյունքում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաները մանկավարժահոգեբանական աջակցություն կստանան 3 մակարդակում՝ հանրակրթական դպրոցում, ինչպես նաև տարածքային և հանրապետական մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնների կողմից:

Օրենքով ամրագրվել է, որ հատուկ դպրոցները պետք է վերակազմակերպվեն տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնների, որոնք աջակցություն կտրամադրեն հանրակրթական դպրոցներին՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթությունը կազմակերպելու համար: Տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնները, որպես երկրորդ մակարդակ, պետք է մատուցեն անձի կրթության աջակցության մանկավարժահոգեբանական ծառայություններ (կազմակերպում, համակարգում) և իրականացնեն անձի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի գնահատում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ կառավարության 2016 թվականի փետրվարի 18-ի N 6 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած համընդհանուր ներառական կրթության համակարգի ներդրման գործողությունների պլանի և ժամանակացույցի համաձայն նախատեսվում է 2017 թվականի ընթացքում ՀՀ Լոռու մարզում 3 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնների հիմնադրում:

Միաժամանակ նախատեսվում է ՀՀ Լոռու մարզի հանրակրթական դպրոցների և նոր ձևավորված 3 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնների մանկավարժական աշխատողների վերապատրաստում:

2. Կարգավորման առարկան

Մանկավարժահոգեբանական աջակցության տարածքային կենտրոնների ձևավորմամբ կապահովվեն կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների կրթական կարիքների գնահատման և անհրաժեշտ աջակցող ծառայությունների հասցեականությունը և հասանելիությանը, յուրաքանչյուր երեխայի համար կրթությանն աջակցող ծառայությունների շարունակական մատուցումը՝ իր ուսումնական հաստատության կրթական միջավայրում:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունման արդյունքում տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնների հիմնադրմամբ նախատեսվում է համընդհանուր ներառական կրթության, յուրաքանչյուր երեխայի կրթության առանձնահատուկ պայմանի կարիքի բացահայտման, գնահատման ու դրան համապատասխան կրթության կազմակերպման արդյունավետ մեխանիզմների ներդնում, ինչը կնպաստի կրթության ոլորտում սահմանված նպատակների իրականացմանը, մասնավորապես, կապահովվի հավասարապես հասանելի, ներառական և որակյալ կրթություն՝ բոլոր երեխաների համար:

132. **«Ձեռնարկատիրական կրթության զարգացման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2014 թվականի նոյեմբերի 13-ի նիստի N 47 արձանագրային որոշման հավելվածի Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական կրթման ազգային ռազմավարության իրականացմամբ, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2015 թվականի հոկտեմբերի 1-ի N 44 որոշման հավելվածի Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման 2016-2018 թվականների ռազմավարության 44-րդ և 45-րդ կետերով: Նպատակը կրթության բոլոր մակարդակներում ձեռնարկատիրական կրթության զարգացմանը նպաստելն է՝ ձեռներեց սերունդներ դաստիարակելու և ձեռնարկատիրական կարողություններ խթանելու համար:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետությունում ձեռնարկատիրական կրթության զարգացումը

պետք է ուղղված լինի տնտեսական միջավայրի ձևավորմանն ու ձեռնարկատիրական գործունեության հնարավորությունների ընդլայնմանը խթանելուն: Այն կարևոր հարթակներից է՝ ապահովելու համար արդյունավետ համագործակցություն ուսումնական հաստատությունների և սոցիալական գործընկերների (այդ թվում՝ մասնավոր գործարարներ) միջև: Հայաստանում ձեռնարկատիրական կրթության համակարգի ձևավորումը կարևորագույն խնդիրներից է: Ձեռնարկատիրական կրթության ինտեգրումը կրթական համակարգի բոլոր մակարդակներում դեռևս առկա չէ, և բիզնեսների ուսուցումն ու դրանց զարգացման միտումները հստակեցված չեն:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ապահովել ձեռնարկատիրական կրթության ուսումնառությունը դպրոցներում, նախնական և միջին մասնագիտական, ինչպես նաև բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում՝ տարբեր առարկաներում և կրթական ծրագրերում ձեռնարկատիրական կրթության ինտեգրման սկզբունքով: Ձեռնարկատիրական կրթության զարգացումը աշակերտներին և ուսանողներին հնարավորություն կտա ձեռք բերելու գիտելիք ու հմտություններ՝ գործարար նախաձեռնություններ սկսելու, ինչպես նաև միմյանց հետ արդյունավետ համագործակցելու համար:

2. Կարգավորման առարկան

Ձեռնարկատիրական կրթությամբ նպաստել սովորողների կարողությունների զարգացմանը: Ուսումնական հաստատություններում ձեռնարկատիրական կրթության զարգացումը կդիտարկվի որպես կարիերայի այլընտրանք դիտարկելուն ուղղված ուսումնառության կազմակերպման հնարավորություն:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կրթության բոլոր մակարդակներում լիարժեքորեն կապահովվի ձեռնարկատիրական կրթության կազմակերպումն ու զարգացումը: Աշակերտների և ուսանողների մոտ կձևավորվի ձեռնարկատիրական մտածողություն, կստեղծվեն հնարավորություններ՝ ուսումնական հաստատությունների և գործարարների միջև արդյունավետ համագործակցության համար, կստեղծվեն գործարար կապեր:

133.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի օգոստոսի 25-ի N 1240-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը բխում է ներկայումս գործող ՀՀ կառավարության 2011 թվականի օգոստոսի 25-ի N 1240-Ն որոշմամբ հաստատված՝

բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում սովորողների ակադեմիական շարժունության (տեղափոխման) վերանայման ու ներկայիս իրավիճակի համապատասխան դաշտի կարգավորման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ուսանողների շարժունության (տեղափոխության) հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են ՀՀ կառավարության 2011 թվականի օգոստոսի 25-ի N 1240-Ն որոշմամբ, որի գործողության ընթացքում առաջացել է իրավակիրառական որոշ դրույթների փոփոխման անհրաժեշտություն:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծով առաջարկվում է սահմանել համապատասխան դրույթներ, որոնցով կընդլայնվեն ուսանողների շարժունության (տեղափոխման), ակադեմիական կրեդիտների ավելի լայն օգտագործման գործընթացները և այլն:

1.3. Կարգավորման առարկան

Ուսանողների շարժունությունը (տեղափոխությունը)

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի կիրառման դեպքում կընդլայնվեն ուսանողների շարժունության (տեղափոխման) պայմանները:

134.

«Հայաստանի Հանրապետության նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման 2017-2021 թվականների բարեփոխումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը բխում է «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության» մասին ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետի պահանջից:

Ծրագիրը նպատակ ունի ապահովելու մասնագիտական կրթության և ուսուցման (ՄԿՈԻ) ոլորտում արձանագրված ձեռքբերումների զարգացումն ու ընդլայնումը, որոնց հիման վրա կնախանշվեն ոլորտի զարգացման նոր միտումները:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2016 թվականին ավարտվում է ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հուլիսի 4-ի նիստի N 27 արձանագրային որոշմամբ հաստատված Մասնագիտական կրթության և ուսուցման

2012-2016 թվականների բարեփոխումների ծրագիրը:

Նշված ծրագրի շրջանակում ՄԿՈՒ համակարգի բարեփոխումները հիմնականում իրականացվել են նախնական և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների չափորոշիչների ու մոդուլային ուսումնական պլանների մշակման և ներդրման, անձնակազմի վերապատրաստումների, ուսումնամեթոդական նյութերի արդիականացման, նյութատեխնիկական բազայի հարստացման ու վերազինման, ինչպես նաև ուսումնական հաստատությունների շենքային պայմանների բարելավման ուղղությամբ: Բարեփոխումների թիրախում էին հիմնականում 12 տարածաշրջանային քոլեջների և 5 արհեստագործական ուսումնարանների զարգացումը, որոնք այժմ գտնվում են անհամեմատ լավ պայմաններում:

Սակայն համակարգում գործում են 100-ից ավելի ուսումնական հաստատություններ, որոնք դեռևս գտնվում են ոչ բարվոք վիճակում, մասնավորապես, խնդիրն առկա է Հայաստանի Հանրապետության նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների գերատեսչական ենթակայության փոփոխության ռազմավարության հիման վրա ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության ենթակայությանն անցած գյուղատնտեսության և առողջապահության ոլորտների միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման 2017-2021 թվականների բարեփոխումների ծրագիրը և դրա իրականացման միջոցառումների ժամանակացույցը հնարավորություն են ստեղծում քայլ առ քայլ լուծելու ոլորտում ծառայած խնդիրները և ապահովելու ՄԿՈՒ համակարգի բնականոն և շարունակական զարգացումը:

2. Կարգավորման առարկան

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման 2017-2021 թվականների բարեփոխումների ծրագիրը նպատակ ունի նախանշելու և կանոնակարգելու ՄԿՈՒ համակարգի զարգացումը նշված ժամանակահատվածում:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Միջնաժամկետ հատվածում նախնական և միջին մասնագիտական կրթության ոլորտի զարգացման ուղղությունների սահմանում և դրանց համապատասխան գործընթացների կազմակերպում

135.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2013 թվականի օգոստոսի 22-ի նիստի

N 33 արձանագրության 8-րդ կետով հավանության արժանացած ռազմավարության մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարության 2013 թվականի օգոստոսի 22-ի նիստի N 33 արձանագրային որոշմամբ հավանության է արժանացել «Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրի ռազմավարությունը և դրա իրականացման միջոցառումների ծրագիրը, որի փորձնական փուլի գործողությունների ժամկետները սահմանված են եղել 2014-2016 թվականների համար: Նշված արձանագրային որոշման N 1 հավելվածի 19-րդ կետով նախանշվել են «Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրի զարգացման և իրականացման ժամկետները՝ 2016-2021 թթ.: Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը կայուն դպրոցական սննդի կազմակերպման և իրականացման արդյունավետ մեխանիզմների ձևավորմամբ ՀՀ մարզերում «Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրի զարգացումն ու ընդլայնումը ապահովելն է՝ ներգրավելով պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տարրական դասարանների բոլոր աշակերտներին:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրի շրջանակներում 2014-2016 թվականներին ՀՀ պետական բյուջեից համապատասխան հատկացումներ են տրվել ՀՀ Վայոց ձորի, Սյունիքի և Արարատի մարզերին՝ պետական հանրակրթական դպրոցների տարրական դասարանների աշակերտներին դպրոցական սննդով ապահովելու համար: Ներկայումս «Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրում ընդգրկված է շուրջ 23400 աշակերտ:

ՀՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում սննդի կազմակերպման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են հիմնականում սննդի կազմակերպման և սննդամթերքի անվտանգության ընդհանուր կանոններով: ՀՀ դպրոցական սննդի արդյունավետ կառավարման և ֆինանսավորման մեխանիզմները դեռևս հստակ կանոնակարգված չեն:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Կայուն դպրոցական սննդի զարգացման և ընդլայնման իրականացմամբ կստեղծվեն դպրոցական կայուն սննդի կազմակերպման գործուն համակարգ և արդյունավետ մեխանիզմ, որոնք հնարավորություն կտան ապահովելու ՀՀ բոլոր մարզերի հանրակրթական դպրոցների տարրական դասարանների աշակերտների առողջ սնունդը, բարելավելու նրանց առողջությունն ու հաղթահարելու աղքատությունը՝ նպաստելով դպրոցականների հաճախելիության բարձրացմանն ու համընդհանուր տարրական կրթության ձեռքբերմանը:

2. Կարգավորման առարկան

Կայուն դպրոցական սննդի կազմակերպման արդյունավետ համակարգի ստեղծմամբ նպաստել «Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրի զարգացմանն ու ընդլայնմանը ՀՀ բոլոր մարզերում՝ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տարրական դասարանների աշակերտներին դպրոցական սննդով ապահովելու նպատակով:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Լիարժեքորեն ապահովել կայուն դպրոցական սննդի կազմակերպման գործընթացը ՀՀ բոլոր մարզերում, որի արդյունքում հանրապետության ամբողջ տարածքում տարրական դասարանների բոլոր սովորողներին կտրամադրվի հավասարակշռված, անվտանգ և որակյալ սնունդ:

136. «Բարձրագույն կրթության մասին» ՀՀ նոր օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Բարձրագույն կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության նոր օրենքի նախագծի ընդունումը պայմանավորված է բարձրագույն կրթության զարգացմամբ և միջազգայնացմանն ուղղված միտումներով, ինչպես նաև՝ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքի ինտեգրմամբ: Այն ներառում և պայմանավորված է բարձրագույն կրթության բնագավառում կրթության կազմակերպման, իրավակազմակերպական, ֆինանսական հարաբերությունների հստակեցման, անկախ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների կազմակերպարական ձևից ու կարգավիճակից նրանց ակադեմիական, կառավարման, ֆինանսական հարաբերությունների ընդհանուր սկզբունքների, պայմանների և պահանջների հստակ սահմանման և ապահովման, ինչպես նաև՝ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ոլորտը կանոնակարգող «Կրթության մասին» և «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքներում առկա հակասությունների կարգավորման անհրաժեշտությամբ: Մասնավորապես օրենսդրությամբ հստակեցնելու ու ամրագրելու անհրաժեշտություն ունեն բուհի առաքելությունից, խնդիրներից և գործառույթներից ու պետության կարիքներից բխող հիմնական պարտավորությունները (այդ թվում՝ բարձրագույն կրթության մակարդակում իրականացվող ուսուցման շրջանակին, որակին և արդյունավետությանը վերաբերող պարտականություններ) ու դրանց ֆինանսավորման պայմանները, բուհերի ինստիտուցիոնալ ինքնավարության և հաշվետվողականության պատշաճ հավասարակշռության (նաև հնարավոր ֆինանսական պայմանագրի կնքմամբ) ապահովման համար, որը ֆինանսական միջոցների արդյունավետ օգտագործման նպատակով կարևոր պայմաններից է: Նշենք

նան, որ 2014 թվականից Եվրոպական Միությունը ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության հետ համատեղ իրականացնում է «Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն կրթության զարգացում՝ Եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածքին ինտեգրվելու նպատակով» Թվինինգ ծրագիրը, որն իրականացվում է հինգ հիմնական ուղղություններով, որոնցից մեկն էլ ուղղված էր Բոլոնիայի գործողություններին ու նախաձեռնություններին համապատասխան ՀՀ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ոլորտը կարգավորող օրենսդրության վերանայմանը:

1.1. կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Բոլոնիայի գործողություններին և նպատակներին համապատասխանելիությանն միտված բարձրագույն կրթության ոլորտի ՀՀ օրենսդրության վերանայման նպատակով նախևառաջ առաջնահերթ է գործող օրենսդրության հնարավոր բացերի վերլուծությունը և խնդիրների վերհանումը: Մասնավորապես վերջինիս հետ կապված ուսումնասիրվել է մի շարք երկրների (Ուկրաինա, Էստոնիա, Լիտվա, Նորվեգիա, Ֆինլանդիա, Կոսովո և այլն) բարձրագույն կրթության ոլորտը կարգավորող օրենսդրությունները, հիմնականում նկատի ունենալով բարձրագույն կրթության բնագավառում ակադեմիական, կառավարման, ուսանողների ընդունելության, ինչպես նաև՝ համեմատական կարգով հիշյալ երկրներում ֆինանսական հարաբերությունների կարգավորման ընդհանուր սկզբունքները և պայմանները: Իրականացվել է նաև համեմատություն Լիտվայի և Էստոնիայի բարձրագույն կրթության որակի ապահովման և որակավորումների շնորհման համակարգերի միջև: Ուսումնասիրվել են բուհերում սոցիալական տարբեր խմբերի ներգրավվածության բարձրացման նպատակով ԵՄ երկրներում վերջին տարիներին ներդրված մի շարք ճկուն մեխանիզմները (պետության կողմից տրամադրվող ուսանողական վարկեր, ուսման վարձավճարի վճարման հետաձգման):

Նշենք, որ գործող «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքով, ինչպես նաև՝ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ոլորտը կանոնակարգող «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքով, սահմանված համապատասխան դրույթները չեն ապահովում կամ մասնակի են ապահովում բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների կազմակերպարավական ձևից ու կարգավիճակից կախված բուհերի կառավարման և ինքնուրույնության հետագա զարգացման ապահովման նպատակով նրանց ինքնավարության, ակադեմիական ազատությունների, ֆինանսավորման և հաշվետվողականության անհրաժեշտ լիարժեք մեխանիզմները: Բուհերի կառավարման մոդելի բարեփոխման մասով օրենսդրությամբ անհրաժեշտ ամրագրման և կարգավորման դրույթներից են մասնավորապես՝ բուհերի կազմակերպարավական ձևերի (այդ թվում՝ ստեղծման, վերակազմակերպման և լուծարման), կառավարություն-նախարարություն-բուհ իրավասության սահմանների,

կառավարման մարմինների ու դրանց գործունեության տարանջատման հստակեցումը:

Մասնավորապես բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների կառավարման արդիականացումը կրթական բարեփոխումների կայացման կարևոր նախապայմաններից մեկն է: Միջազգային փորձի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ եվրոպական երկրներում ինստիտուտների ու համալսարանների իրավակազմակերպական հիմնական արդիական ձևը հիմնադրամն է: Բուհի ինստիտուցիոնալ ինքնավարությունից բխում է ակադեմիական, կառավարման և ֆինանսատնտեսական գործունեության ազատականացում, որը որակյալ բարձրագույն կրթական միջավայր ապահովելու կարևոր նախապայման է: Բուհին այսօր անհրաժեշտ է ակադեմիական ազատականացում իր բնականոն գործունեությունը կազմակերպելու համար, իսկ բուհի այսօրվա կազմակերպաիրավական (որպես պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն) կարգավիճակը հնարավորություն չի ընձեռնում ծավալել և ընդլայնել ձեռնարկատիրական առավել արդյունավետ մասշտաբներ: Ներկայիս դրությամբ ՀՀ բուհերում ուսանողների թվի նվազման պարագայում բուհի ֆինանսական սահմանափակ միջոցները հնարավորություն չեն տալիս զգալի նախնական ներդրում պահանջող, ինչպես նաև՝ որոշակի սահմանված կարգով ազատ ընտրել շահառուների և գործընկերների շրջանակը: Նշված և այլ սահմանափակումները վերացնելու նպատակով օրենքի նախագծով նախատեսվում է բուհերի կազմակերպաիրավական կարգավիճակների ընտրության հնարավորություն (մասնավորապես՝ նաև հիմնադրամի վերակազմավորման), նկատի ունենալով նաև հետևյալ հանգամանքները՝ բուհին լայն հնարավորություն ավելի ճկուն, ազատ, ռացիոնալ, արդյունավետ շահագրգիռ օգտագործելու իր գույքը, բուհի կողմից ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակների սահմանումը, ինչպես նաև՝ հիմնադրամի կարգավիճակի ընտրությունը բուհերի համար ավելի շատ բարձր ինքնուրույնություն և ինքնակառավարում է ենթադրում, ինչը համահունչ է բուհերի ակադեմիական ինքնավարության միջազգային և ներպետական պահանջներին ու սկզբունքներին:

Ֆինլանդիայի օրինակով դիտարկվել է 2013 թվականի օրենսդրական փոփոխություններից հետո այդ երկրում գործող բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների կատարողականի վրա հիմնված ֆինանսավորման համակարգը՝ որպես հիմնական կատարողականի գործիքներ առանձնացնելով կրթության որակը, միջազգայնացումը և հետազոտական ուղղվածությունը:

Լիտվայի պարագայում բարձրագույն կրթական համակարգի ֆինանսավորման մոդելի առանձնահատկությունը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ բուհական համակարգի ֆինանսավորման, ինչպես նաև ուսանողների աջակցման մեխանիզմների՝ այդ թվում նաև խորհրդատվական, գործում է պետության կողմից ստեղծված հիմնադրամ, որի գործունեությունը զգալի կերպով նպաստել է երկրում բուհերի ֆինանսավորման թափանցիկության, ինչպես նաև պետության կողմից ուսանողական

նպաստների, ուսանողական վարկերի տրամադրմանը:

1.2. առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

«Օրենսդրությամբ սահմանելու կամ դրանք լիովին վերանայելու կարիք ունեն մի շարք խնդիրներ, որոնք են՝

- բուհի առաքելությունից, խնդիրներից և գործառույթներից ու պետության կարիքներից բխող հիմնական պարտավորությունները (այդ թվում՝ բարձրագույն կրթության մակարդակում իրականացվող ուսուցման շրջանակին, որակին և արդյունավետությանը վերաբերող պարտականություններ),
- բուհերի ֆինանսավորման սկզբունքները և պայմանները, նրանց ինստիտուցիոնալ ինքնավարության և հաշվետվողականության պատշաճ հավասարակշռության ապահովման ընդունված պահանջների ու մեխանիզմների ներդրումը ու կիրարկումը, որը ֆինանսական միջոցների արդյունավետ օգտագործման նպատակով կարևոր պայմաններից է,
- միջազգային օրենսդրությանը համապատասխան բարձրագույն կրթության բնագավառին վերաբերող հիմնական և կիրառվող հասկացությունների (համալսարան (այդ թվում՝ հանրային և մասնավոր), կրթական ծրագիր, աստիճան, կրկնակի աստիճանակարգ, որակավորում և այլն) սահմանումը,
- բուհերի լիցենզավորման ու հավատարմագրման պայմանների ու պահանջների, ներքին և արտաքին որակի ապահովման (ինչպես նաև՝ վերահսկողության մեխանիզմների) ու ընդլայնման հստակ ամրագրումը,
- ընդունելության նոր մեխանիզմների ու պայմանների ներդրումը,
- բուհերի կառավարման մոդելի բարեփոխման նպատակով նրանց կազմակերպարավական ձևերի (այդ թվում՝ ստեղծման, վերակազմակերպման և լուծարման), կառավարման մարմինների ու դրանց գործունեության տարանջատման հստակեցումը և այլն:

2. Կարգավորման առարկան

Բարձրագույն կրթության գործունեությունը կարգավորող օրենքի համապատասխանեցումը բարձրագույն կրթության ոլորտի բարեփոխումների ռազմավարությանը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի նախագծի ընդունման դեպքում ամբողջական և հստակ կսահմանվեն՝

- բարձրագույն կրթության բնագավառում անհրաժեշտ քաղաքականության իրականացման հիմքերը և պայմանները,
- կրթական, հետազոտական, տեխնոլոգիական եւ նորարարական գործունեություն

իրականացնող բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին պետական աջակցության տրամադրման սկզբունքները և մեխանիզմները, այդ թվում՝ ուսման վարձերի և ուսանողական նպաստների հարկերի, տուրքերի եւ այլ պարտադիր վճարների արտոնության տրամադրման,

- բարձրագույն ուսումնական հաստատության գործունեության թափանցիկության և հրապարակայնության համար անհրաժեշտ մեխանիզմները և պահանջները, որը կարտացոլի հաստատության պատասխանատվությունը և կատարողականությունը պետության ու հասարակության առջև,

- բարձրագույն կրթության բնագավառում միջազգային պահանջներին համապատասխան և անհրաժեշտ պետական վերահսկողության իրականացման հիմքերը, սկզբունքները և մեխանիզմները:

Իրավական ակտի նախագծի ընդունման դեպքում «Բարձրագույն կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը համահունչ կլինի բարձրագույն կրթության մասին միջազգային օրենսդրությանը և կնպաստի բարձրագույն կրթության համակարգի ու հաստատությունների միջազգայնորեն մրցունակությանը: Օրենքի կիրարկման արդյունքում կստեղծվեն իրավական հիմքեր՝ բարձրագույն կրթության ոլորտի բարեփոխումների իրականացման համար:

137.

«Միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանում (10-12-րդ դասարաններ) կրեդիտային համակարգի ներդրման փորձնական ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության

աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ուսումնառության արդյունքների կրեդիտների միջոցով չափման, հաշվառման և փոխանցման համակարգի ներդրում:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և կարգավորման նպատակը

Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ուսումնառության արդյունքների գնահատման մեխանիզմներն առկա փուլում հստակ չեն արտացոլում կրթության որակի և արդյունավետության վրա ներազդող գործոնները:

Միջազգային փորձի ուսումնասիրմամբ պարզվել է, որ կրեդիտային համակարգն առաջին անգամ ներդրվել է ԱՄՆ-ում 1870-ական թվականներին, որը հայտնի է նաև Կառնեգիի միավոր (**Carnegie Unit**) անվամբ:

19-րդ դարի վերջերին ԱՄՆ-ի կրթական համակարգը անկում էր ապրում, քանի որ շարունակում էին գործել հին, անտիկ ուսումնական ծրագրերը և ուսումնական հաստատությունները կառավարվում էին սոցիալական խմբերի կողմից և հետևաբար

տարանջատված էին և համակարգված զանազան լոկալ սովորույթներով , որը այլևս ոչ մի կապ չուներ արդյունաբերական ԱՄՆ-ի հետ:

Տարբեր էին նաև անցկացվում քննությունները, որ անվստահություն էր ստեղծում, գիտելիքների և կարողությունների անհավասարություն, հենց այդ իսկ պատճառով էլ ստեղծվեց կրեդիտային համակարգը, որպեսզի վերջնականապես ստանդարտացնի կրթական համակարգը և հեշտացնի **ավագ դպրոց- համալսարան** անցումը, ինչպես նաև մեկ ուսումնական հաստատությունից մյուսը տեղափոխվելու համար՝ ԱՄՆ-ի տարբեր նահանգներում:

Եվրոպայում կրեդիտային համակարգը նույնպես գործում է: Եվրոպական շատ երկրներում, որպես կրեդիտային համակարգ օգտագործվում է Եվրոպական կրեդիտների փոխանցման և կուտակման համակարգը **European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS)**, որը չափանիշ է համեմատելու բարձրագույն հաստատությունների ուսանողների ունակությունները, ցուցաբերումները և հնարավորություն է տալիս տեղաշարժվել ամբողջ Եվրոպայի տարածքում և տվյալ համակարգի մասնակից երկրներում: Հաջողությամբ առարկան անցնելու դեպքում՝ ձեռք է բերվում ECTS կրեդիտը:

Որոշ Եվրոպական երկրներում օգտագործվում է որպես ուսումնական համակարգ, իսկ որոշներում միայն տեղափոխության համակարգ:

Եվրոպական կրեդիտների փոխանցման և կուտակման համակարգը (ECTS 2011 թվականին օրենքով ներդրվել է Լիտվայի կրթական համակարգում: Կրթական ծրագիրը չափվում են ECTS կրեդիտով , որը հիմնված է սովորողի ծանրաբեռնվածության(credit) վրա, որպեսզի հասնի անհրաժեշտ ակնկալվող ուսումնառության արդյունքներին(grade, վարկանիշ):

2004 թվականի դեկտեմբերի 14 –ին Հոլանդիայում 32 երկրների միջև կնքվել է համաձայնագիր, որ European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) –ը ամբողջական մասն է կազմելու ECVET համակարգի, որն իրենից ներկայացնում է մասնագիտական ուսուցման կրեդիտների տեղափոխման համակարգ:

Կանադայում կրեդիտային համակարգը համապատասխանում է ԱՄՆ-ի կրեդիտային համակարգին :

Կանադայի յուրաքանչյուր միջնակարգ կրթություն ավարտողներին տրամադրվում է վկայական՝ **Ontario Secondary School Diploma**, որը ստանալու համար անհրաժեշտ է հավաքել համապատասխան կրեդիտներ:

Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում կրեդիտային համակարգի ներդրման նպատակով հետագա գործընթացների համար իրավական անհրաժեշտ հիմքի ստեղծում:

Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ուսումնառության արդյունքների կրեդիտների միջոցով չափման, հաշվառման և փոխանցման համակարգի ներդրման նպատակով հայեցակարգում

հստակեցնել գործընթացի իրականացման նպատակները, խնդիրները, ուղղություններն ու մեխանիզմները:

3. Ակնկալվող արդյունքը

Հանրակրթության համակարգում կրեդիտային (չափանիշային) համակարգի ներդրման հայեցակարգի առկայություն, կրթության բարեփոխումների համատեքստում կրեդիտային համակարգի ներդրման գործողությունների հստակեցում:

138.

«Նախադպրոցական կրթության այլընտրանքային, ծախսարդյունավետ մոդելների ներդրման ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նպաստել նախադպրոցական կրթության համակարգի հիմնախնդիրների լուծմանը և նախադպրոցական կրթության հասանելիության ընդլայնմանը:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և կարգավորման նպատակը

Հանրակրթության որակի ապահովման տեսանկյունից կարևորվում է երեխաների վաղ ընդգրկումը կրթական ծրագրերում, մինչդեռ հանրապետության շատ համայնքներում դեռևս չկան նախադպրոցական կրթական ծառայություններ: Նախադպրոցական ծառայությունների մատչելիությունը խիստ անհավասար է Հայաստանի տարբեր տարածաշրջաններում:

Նախադպրոցական կրթության համակարգի ուսումնասիրությունն ու արդի վիճակի նկարագիրը թույլ են տալիս առանձնացնել համակարգում առկա հետևյալ հիմնախնդիրները՝

- 1) կրթադաստիարակչական աշխատանքների իրականացման և երեխաների խնամքի ու ապահովության պայմաններն անբավարար են, ինչը լուրջ խոչընդոտ է հաստատություններում երեխաների ընդգրկվածության մեծացման տեսանկյունից,
- 2) ցածր է նախադպրոցական հաստատությունների աշխատողների վարձատրությունը,
- 3) մանկավարժների և դաստիարակների աշխատանքը երկարաժամյա է ու անկանոն,
- 4) աշխատողների կանոնավոր մասնագիտական վերապատրաստում և ատեստավորում չեն իրականացվում,
- 5) համակարգի օրենսդրական և նորմատիվային դաշտի կատարելագործումը ևս հրատապ խնդիր է:

Նախադպրոցական կրթության ոլորտի ռազմավարությունը հիմնականում ուղղված կլինի համակարգի արդիականացմանը և զարգացմանը, ինչն ամրագրված է նաև ՀՀ կառավարության ծրագրում: Մասնավորապես, գործունեության առաջնային

ուղղություններն են օրենսդրական դաշտի և կառավարման համակարգի կատարելագործումը, կադրերի մասնագիտական կարողությունների զարգացումը, նյութատեխնիկական և ուսումնանյութական հիմքի բարելավումը, ծառայությունների մատչելիության և ընդգրկվածության մեծացումը:

3. Ակնկալվող արդյունքը

Նախադպրոցական կրթության մատչելիության և երեխաների ընդգրկվածության ապահովում, նախադպրոցական կրթության մեջ սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաների ընդգրկվածության ավելացում:

139.

«Նոր սերնդի դասագրքերի և ուսումնաօժանդակ գրականության ստեղծման չափանիշերին և գործիքակազմին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Հայաստանի Հանրապետության ուսումնական հաստատություններում օգտագործվող դասագրքերը և ուսուցչի ձեռնարկները անցել են գնահատման, երաշխավորման և հաստատման բոլոր փուլերով, սակայն ուսուցիչների և հասարակայնության շրջանում կա օբյեկտիվ դժգոհություն՝ կապված որոշ դասագրքերի ծանրաբեռնվածության, լեզվի մատչելիության և ժամանակակից պահանջներին չբավարարելու վերաբերյալ: Այդ մասին են վկայում հրապարակված բազմաթիվ հոդվածները, հեռուստատեսությամբ և այլ մեդիաներում կրթության փորձագետների կողմից արտահայտված կարծիքները:

Նոր սերնդի դասագրքերի ու ուսուցչի ձեռնարկների ստեղծումը և կիրառումը կրթական ծրագրերի, դրանց չափորոշիչների իրագործման կարևոր երաշխիքներից է: Նոր դասագիրքը պետք է լինի մատչելի լեզվով, սովորողին մոտիվացնող, մրցունակ և ժամանակակից պահանջներին բավարարող: Նոր ուսուցչի ձեռնարկը պետք է հաշվարկված լինի միջին վիճակագրական ուսուցչի համար, ապահովի ուսուցչին անհրաժեշտ տեղեկատվություն՝ առարկայական չափորոշիչների ապահովման, մանկավարժական տեխնոլոգիաների, մեթոդների և գնահատման գործիքների վերաբերյալ:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և կարգավորման նպատակը

Անհրաժեշտ է սահմանել դասագրքերին և ուսուցչի ձեռնարկներին ներկայացվող պահանջներ, կազմել դասագրքեր ստեղծող հեղինակային խմբերի և հրատարակիչների համար դասագրքերի ստեղծման ուղեցույցեր: Անցկացնել մասնագիտական ուսուցումներ դասագրքաստեղծ խմբերի հետ: Պարբերաբար գնահատել դասագրքերի որակը, կատարել բովանդակային վերլուծություններ և պլանավորել դասագրքերի

	<p>հետագա զարգացումը:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը Ժամանակակից մրցունակ, մատչելի լեզվով և սովորողին մոտիվացնող դասագրքեր և ուսումնաօժանդակ գրականություն ստեղծելու հնարավորությունների ընդլայնում:</p>
140.	<p>«Ուսուցիչների վերապատրաստման, ատեստավորման և մասնագիտական առաջխաղացման մեխանիզմները ներդնելու ծրագրին և դրա իրականացման միջոցառումների ժամանակացույցին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային ոռշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Ուսուցչի դերն ու նշանակությունը հասարակության մեջ ունի խիստ վերարժեքվորման կարիք: Ներկայումս իրականացվող ուսուցչի վերապատրաստման ու ատեստավորման գործընթացները լիարժեք չեն ապահովում ուսուցիչների մասնագիտական հմտությունների և ունակությունների զարգացումն ու կատարելագործումը: Առկա վիճակին նպաստում է նաև ցածր աշխատավարձերը, խրախուսման միջոցների սակավությունը, նաև առաջխաղացման հնարավորությունների բացակայությունը:</p> <p>2. Ընթացիկ իրավիճակը և կարգավորման նպատակը Մշակել և ներդնել նոր մեխանիզմներ և ընթացակարգեր, որոնք հնարավորություն կտան ըստ արժանվոյն գնահատել ուսուցչի աշխատանքը, ինչպես նաև՝ ավելի մրցունակ և սովորողների հետ համընթաց քայլող ուսուցիչներ ունենալ:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը Ուսուցիչների վերապատրաստման, ատեստավորման և մասնագիտական առաջխաղացման արդյունավետ համակարգի ստեղծում</p>
141.	<p>«Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման մինչև 2030 թվականի պետական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Համաձայն «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 4-րդ և 5-րդ կետերի՝ կրթության բանագավառում պետական քաղաքականության կազմակերպական հիմքը կրթության զարգացման պետական ծրագիրն է, և պետությունը բյուջետային նպատակային ֆինանսավորման միջոցով ապահովում է կրթության բնագավառի պահպանումն ու զարգացումը, որի ծավալները որոշվում են կրթության զարգացման</p>

պետական ծրագրին համապատասխան: ՀՀ կրթության զարգացման մինչև 2030 թվականի պետական ծրագրի նախագիծը կմշակվի հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության 2014-2025թթ. հեռանկարային զարգացման ռազմավարական ծրագիրը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գործունեության ծրագիրը, կրթության համակարգի վերջին տարիների ձեռքբերումներն ու մարտահրավերները, ինչպես նաև ՄԱԿ-ի «Փոխակերպենք մեր երկիրը. Մինչև 2030 թվականը կայուն զարգացման օրակարգը» և «Կրթություն 2030. Դեպի ներառական և արդարացի որակյալ կրթություն ու կրթություն ողջ կյանքի ընթացքում բոլորի համար» ինչհոնի հռչակագիրը:

Բացի այդ ՀՀ կառավարության 2016 թվականի գործունեության միջոցառումների ծրագրի 83-րդ կետի համաձայն, արդեն իսկ մշակվել և ՀՀ կառավարության քննարկմանն է ներկայացվել ՀՀ կրթության զարգացման 2016-2025 թվականների պետական ծրագրի նախագիծը, ակայն այն վերադարձվել է՝ լրամշակելու առաջարկով: Ուստի ՀՀ կրթության զարգացման 2030 թվականի պետական ծրագրի նախագծի մշակումը հանդիսանում է արդեն իսկ մեկնարկած գործընթացի տրամաբանական շարունակությունը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Կրթության բնագավառում ներկայիս բարեփոխումներն իրականացվում են «Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման 2011-2015 թվականների պետական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ օրենքում (ՀՕ-246-Ն) ամրագրված բարեփոխումների շարունակականության համաձայն: Կրթության համակարգի ներկա փուլի զարգացման նպատակն է՝ ընդունելով ժամանակակից մարտահրավերները և ռազմավարության սկզբունքները, արձանագրել հիմնախնդիրների լուծման և առաջընթացի այնպիսի արդյունքներ, որոնք կվերականգնեն կրթության ու գիտելիքի վարկանիշը և կամրապնդեն Հայաստանի՝ որպես գիտակրթական տարածքի հեղինակությունը:

1.2 Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հիմք ընդունելով կրթության համակարգի արդեն իսկ արձանագրված ձեռքբերումները՝ ՀՀ կրթության զարգացման մինչև 2030 թվականի պետական ծրագրի նախագծում կսահմանվեն ՀՀ կրթության ոլորտի զարգացման գերակայությունները, ռազմավարության սկզբունքներն ու ծրագրային ուղղությունները:

2. Կարգավորման առարկան

ՀՀ կրթության զարգացման մինչև 2030 թվականի պետական ծրագրի նախագծում այնպիսի ռազմավարական մոտեցումների որդեգրում, որոնք կապահովեն կրթության կայուն զարգացման առավել նպատակասլացություն և արդյունավետություն:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կրթության առաջընթացն առավել նպատակային և արդյունավետ դարձնելու համար հետագա զարգացումները կիրականացվեն՝ ըստ սահմանված գերակա ուղղությունների և զարգացման նպատակային ցուցանիշների, որոնք կնպաստեն Հայաստանի ընդհանուր մրցունակության բարձրացմանը:

142.

«Պարտադիր ուսուցումից դուրս մնացած երեխաների բացահայտման և ուղղորդման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի նպատակը տարբեր սոցիալական պատճառներով դպրոց չհաճախող երեխաների բացահայտման հայաստանյան մոտեցումը և նրանց (վեր) ինտեգրումն է դպրոցներում՝ միջոլորտային համագործակցության և դեպքերի վարման համակարգի իրականացման միջոցով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Դպրոց չհաճախող երեխաների բացահայտման մեխանիզմներն իրականացվել են տարբեր շահագրգիռ կողմերի և լիազոր մարմինների կողմից տրամադրված երեխաների ցուցակների եռակողմ համադրման (տրիանգուլյացիայի) միջոցով: Մասնավորապես, այդ ցանկերը ներառել են՝

- 1) տվյալ տարածքում բնակվող 5.6-ից 16 տարեկան երեխաների ցանկը և նրանց կրթական ներկայիս կարգավիճակը.
- 2) երեխաների ցանկը՝ տրամադրված դպրոցների կողմից.
- 3) հաշմանդամություն ունեցող երեխաների ցանկը՝ հիմքը ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության ազգային տվյալների բազան.
- 4) դժվար պայմաններում ապրող երեխաների ցանկը՝ հիմքը ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության ազգային տվյալների բազան:

2014 թվականի փորձնական ծրագրի շրջանակներում բացահայտվել է դպրոց չհաճախող 228 երեխա: Ամենամեծ խումբը կազմում էին 6-8 տարեկան երեխաները, որոնք դեռևս չէին ընդունվել առաջին դասարան՝ 212 երեխա: Եվս 16 երեխա 9-16 տարիքային խմբում նույնպես չի ընդունվել և չի հաճախում դպրոց: Դեպքի վարման արդյունքում՝ 6-8 տարեկան 72 երեխա ընդունվել է առաջին դասարան և 9-16 տարեկան 11 երեխա նույնպես ընդունվել է դպրոց:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հիմնվելով ՄԱԿ-ի մանկական հինադրամի և ՀՀ կառավարության միջև 2016-2017 թվականների գործողությունների երկամյա ծրագրի վրա, և հետևելով ՀՀ արտակարգ

իրավիճակների նախարարության և ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության 2016 թվականի մայիսին ստորագրված համատեղ հրամանին (N 494-Ա և N 498-Ա), ինչպես նաև, հիմնվելով 2014-2015 թվականներին ՀՀ Լոռու մարզում իրականացված նշված միջոցառման հաջողված փորձի ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամի փորձագետի կողմից կատարված ուսումնասիրության առաջարկությունների վրա, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը նախատեսում է մշակել և ներդնել պարտադիր ուսուցումից դուրս մնացած երեխաների բացահայտման և ուղղորդման մեխանիզմներ:

2. Կարգավորման առարկան

Որոշման նախագիծն ուղղված է ՀՀ ամբողջ տարածքում պարտադիր ուսուցումից դուրս մնացած երեխաներին բացահայտելուն և դպրոց վերադարձնելուն:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Յուրաքանչյուր երեխայի համար ապահովել կրթության իրավունքի իրացումը:

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության գիտության պետական կոմիտե

143.

«Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության նոր օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը բխում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի մայիսի 27-ի նիստի N 20 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած Հայաստանի Հանրապետության գիտության ոլորտի 2011-2020 թվականների զարգացման ռազմավարությունից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենքն ընդունվել է 2000 թվականի դեկտեմբերի 5-ին և, կապված գիտության ոլորտում տեղի ունեցած փոփոխությունների, ինչպես նաև մի շարք նոր օրենքների ընդունման հետ, կարիք ունի էական փոփոխությունների:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

«Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հոդվածների ու դրույթների ճնշող մեծամասնությունը հստակեցման և արդիականացման կարիք ունի: Գիտության արդի պահանջներին պետք է

համապատասխանեցնել օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները, օրենքի հիմնական խնդիրները, գիտական կազմակերպության իրավասությունները և այլ դրույթներ: Օրենքում պետք է ներառվեն նաև մի շարք նոր հոդվածներ ու հասկացություններ: Մասնավորապես, հստակեցման կարիք ունեն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և գիտության ոլորտում պետական կառավարման լիազոր մարմնի իրավասությունները, կանոնակարգման կարիք ունեն գիտության ոլորտում օտարերկրյա ներդրումների հետ կապված հարաբերությունները, պետք է արդիականացվեն ֆինանսավորման ձևերը: Բացի դրանից՝ անհրաժեշտ է սահմանել նոր հասկացություններ, ինչպիսիք են, օրինակ, գիտության ոլորտում պետական կառավարման լիազոր մարմին, հետազոտական համալսարան, գիտական դրամաշնորհ և այլն:

1.3. Կարգավորման առարկան

Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բնագավառի իրավահարաբերությունների բարելավման և արդիականացման նպատակով օրենքում տեղ գտած բացթողումների լրացում, ժամանակակից հասկացությունների ներմուծում

1.4. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության նոր օրենքի ընդունումը հնարավոր կդարձնի ոլորտը կանոնակարգող իրավական ակտերի համապատասխանեցումը գիտության զարգացման արդի վիճակին և միջազգային չափանիշներին, կնպաստի Հայաստանի Հանրապետության գիտության ոլորտի առաջընթացին և դինամիկ զարգացմանը:

144.

«Հայաստանի տեխնոլոգիական հետազոտական համալսարան ստեղծելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը բխում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի մայիսի 27-ի նիստի N 20 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած Հայաստանի Հանրապետության գիտության ոլորտի 2011-2020 թվականների զարգացման ռազմավարությունից: Հայաստանի տեխնոլոգիական հետազոտական համալսարան ստեղծելու նպատակը գիտական բարձր մակարդակի հետազոտությունների և կրթական գործընթացների (մագիստրատուրա, ասպիրանտուրա, հետդոկտորանտուրա, վերապատրաստում և ստաժավորում) ինտեգրումն է, որի արդյունքում կձևավորվի միջազգային պահանջներին համապատասխան գիտական, գիտատեխնիկական և ինովացիոն ներուժի պատրաստման ժամանակակից բարձրագույն ուսումնական հաստատություն, կբարձրանա գիտական արդյունքների առևտրայնացման աստիճանը, կավելանա գիտական հետազոտությունների և մշակումների վրա կատարվող ծախսերի

արտաբյուջետային բաղադրիչը և կստեղծվեն լրացուցիչ նախադրյալներ՝ տնտեսության ինովացիոն զարգացման համար անհրաժեշտ բարձր որակավորում ունեցող կադրերի պատրաստման գործում: Այն կնպաստի նաև գիտության և տեխնիկայի բնագավառի կադրերի, մասնավորապես, գիտաշխատողների տարիքային կազմի կառուցվածքի բարենպաստ փոփոխությանը և կապահովի գիտական ներուժի արդյունավետ նպատակային վերարտադրությունը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գիտության ոլորտի առջև ծառայած կարևորագույն հիմնախնդիրներից է գիտական կադրերի արդյունավետ վերարտադրության ապահովումը: Սկսած 2009 թվականից իրականացվում են մի շարք միջոցառումներ՝ նպատակաուղղված գիտության ոլորտի երիտասարդացմանը, երիտասարդ գիտնականների և նրանց կողմից կատարվող հետազոտությունների աջակցմանը: Մասնավորապես, ՀՀ պետական բյուջեի ֆինանսավորմամբ իրականացվող պայմանագրային (թեմատիկ) գիտական թեմաների հայտերի մրցույթների ժամանակ սահմանվել է երիտասարդ կատարողների (ասպիրանտներ և մագիստրանտներ) մասնակցության նվազագույն սահմանը, իրականացվում են ասպիրանտների անհատական և երիտասարդ գիտնականների հետազոտական խմբերի աջակցության ծրագրեր, ինչպես նաև խրախուսվում են երիտասարդ գիտնականների շարժունության ապահովման ծրագրեր: Իրականացվող միջոցառումների արդյունքում ավելացել է երիտասարդ գիտնականների մասնաբաժինը գիտական ծրագրերի և թեմաների կատարողների մեջ: Սակայն այդպիսի ծրագրերը պետք է զուգակցվեն գիտական կադրերի պատրաստման ժամանակակից մեթոդների ներդրման հետ, մասնավորապես, այդ պատրաստումն անհրաժեշտ է կազմակերպել գիտության և տեխնիկայի արդի մակարդակին համապատասխան հետազոտություններ իրականացնող գիտակրթական/գիտահետազոտական կազմակերպություններում: Վերջինս կարևորվում է նաև նրանով, որ հնարավորություն է տալիս խորացնել գիտության և կրթության համագործակցությունը:

Միջազգային փորձը ցույց է տալիս, որ նպատակին կարելի է հասնել՝ ստեղծելով հետազոտական համալսարան, որը կրթական, գիտական և ինովացիոն գործունեության միասնականության հիման վրա գործող և բարձրագույն ուսումնական հաստատության ու գիտական կազմակերպության գործառույթները զուգակցող կազմակերպություն է: Ներկայումս հետազոտական համալսարանները գիտության և տեխնոլոգիաների միասնական համակարգի անբաժանելի մասն են՝ դրանցում կատարվող գիտահետազոտական աշխատանքների և բարձր որակավորում ունեցող կադրերի պատրաստման աշխատանքների կարևորության ու ազդեցության շնորհիվ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել գիտական և գիտատեխնիկական կադրերի

պատրաստման արդի պահանջներին համապատասխան համակարգային ծրագիր՝ նպատակ ունենալով ստեղծել գիտելիքահենք տնտեսության ու հասարակության հիմքը հանդիսացող բարձր կրթական և մասնագիտական որակավորում ունեցող կադրերի ինքնավերարտադրվող համակարգ: Համաշխարհային փորձը ցույց է տալիս, որ նպատակին հասնելու ամենաարդյունավետ միջոցը հետազոտական համալսարանի ստեղծումն է, որտեղ հնարավոր է անհամեմատ ավելի բարձր արդյունավետությամբ զուգակցել մագիստրոսական և ասպիրանտական ուսուցման գիտակրթական բաղադրիչները. միայն ակտիվ գիտական միջավայրում է հնարավոր պատրաստել բարձր որակավորում ունեցող և գիտության ու տեխնիկայի ժամանակակից պահանջներին համապատասխանող մասնագետներ:

1.3.Կարգավորման առարկան

Հայաստանի տեխնոլոգիական հետազոտական համալսարանի ստեղծումը հնարավորություն կտա ընտրելու գիտամանկավարժական բարձր որակավորմամբ, միջազգային մակարդակին համապատասխան հիմնարար ու կիրառական հետազոտությունների իրականացման համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածք ու նյութատեխնիկական բազա ունեցող գիտական կամ գիտակրթական կազմակերպություններ, որոնց հիման վրա էլ կձևավորվի հետազոտական համալսարանը: Միևնույն ժամանակ հետազոտական համալսարանի ստեղծումը կնպաստի երիտասարդ գիտնականների և նրանց կողմից կատարվող հետազոտությունների աջակցմանը, գիտական և գիտամանկավարժական կադրերի արդյունավետ վերարտադրությանը և բնագավառի կադրային կազմի տարիքային կառուցվածքի անհրաժեշտ փոփոխությանը:

1.4.Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստանի տեխնոլոգիական հետազոտական համալսարանի ստեղծումը կնպաստի գիտական և գիտակրթական կադրերի պատրաստման ժամանակակից եղանակների ներդրմանը, ինչպես նաև գիտական հետազոտությունների և կրթական գործընթացի բոլոր մակարդակների (մագիստրատուրա, ասպիրանտուրա, հետդոկտորանտուրա, վերապատրաստում և ստաժավորում) ինտեգրման արդյունքում կձևավորվի միջազգային չափանիշներին համապատասխանող գիտական, գիտատեխնիկական և ինովացիոն ներուժի վերարտադրողական համակարգ: Այն կնպաստի գիտության ոլորտը երիտասարդ կադրերով համալրելու խնդրի լուծմանը, գիտության և տեխնիկայի բնագավառի բարձր որակավորում ունեցող կադրերի թվի անհրաժեշտ փոփոխությանը և գիտական ներուժի արդյունավետ նպատակային վերարտադրությանը: Հետազոտական համալսարանի ստեղծման արդյունքում կավելանա գիտական հետազոտությունների ու մշակումների վրա կատարվող ծախսերի արտաբյուջետային բաղադրիչը, լրացուցիչ նախադրյալներ կստեղծվեն տնտեսության զարգացման համար, կաճի գիտական կիրառական արդյունքների առևտրայինացման աստիճանը:

Հայաստանի Հանրապետության մշակույթի նախարարություն

145.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի սեպտեմբերի 3-ի N 1173-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի սեպտեմբերի 3-ի N 1173-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը բխում է «Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետի, 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի և ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի 2003 թվականի «Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պաշտպանության մասին» կոնվենցիայի պահանջներից:

Նշված որոշման նախագծի նպատակը ոչ նյութական մշակութային արժեքների նույնականացման, փաստաթղթավորման, պահպանության և տեղեկատվության փոխանակման ձևաչափի արդիականացումն է:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ոլորտում իրավահարաբերությունները կարգավորվում են «Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և դրա կիրարկումն ապահովող մի շարք իրավական ակտերով՝ ՀՀ կառավարության 2010 թվականի սեպտեմբերի 3-ի N 1173-Ն, 2010 թվականի մարտի 11-ի N 310-Ա, 2011 թվականի հունվարի 20-ի N 36-Ն, 2012 թվականի մարտի 1-ի N 241-Ն և 2016 թվականի մարտի 24-ի N 293-Ա որոշումներով:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունմամբ ապահովվելու է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի 2003 թվականի «Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պաշտպանության մասին» կոնվենցիայի, «Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության մասին» ՀՀ օրենքի արդյունավետ կիրարկումը:

Ներկայումս առկա խնդիրներն են՝

- 1) տեղեկատու էլեկտրոնային շտեմարանների և կայքէջերի միջոցով ոչ նյութական մշակութային ժառանգության վերաբերյալ նյութերի տարածման ապահովումը.
- 2) տեղեկատվության փոխանակման ձևաչափի արդիականացումը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Փոփոխություն կատարելով՝ առաջարկվում է՝

- 1) ապահովել ոչ նյութական մշակութային ժառանգության վերաբերյալ նյութերի

տարածումը՝ տեղեկատու էլեկտրոնային շտեմարանների և կայքէջերի միջոցով.

2) խթանել ոչ նյութական մշակութային ժառանգության վերաբերյալ գիտական, կրթական, մշակութային պետական հաստատությունների կողմից գրականության հրատարակումը.

3) արդիականացնել ոչ նյութական մշակութային արժեքների վերաբերյալ տեղեկատվության փոխանակման մեխանիզմները:

1.3. Կարգավորման առարկան

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի սեպտեմբերի 3-ի N 1173-Ն որոշմամբ հաստատված կարգին համապատասխան՝ տեղեկատվության փոխանակման ձևաչափի արդիականացումը:

2. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունմամբ կապահովվեն Հայաստանի Հանրապետության ոչ նյութական մշակութային ժառանգության արժեքների գույքագրման, ուսումնասիրման, դասակարգման, պահպանության, հանրահոջակման, փաստաթղթավորման, տեղեկատվության փոխանակման ձևաչափի արդիականացումը և ոչ նյութական մշակութային ժառանգության, անհապաղ պաշտպանության կարիք ունեցող ոչ նյութական մշակութային արժեքների, մշակութային տարածքների ցանկերի համալրման գործընթացի իրականացումը

146.

«Կինեմատոգրաֆիայի մասին» և «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Օրենքների նախագծերի ընդունումը պայմանավորված է կինեմատոգրաֆիայի ոլորտի համապարփակ կարգավորման անհրաժեշտությամբ: Մասնավորապես, անհրաժեշտ է կանոնակարգել կինոնկարների արտադրության, կինովարձույթի, ցուցադրման և կինոփառատոներում, կինոշուկաներում մասնակցության պետական ֆինանսավորման, օտարերկրյա ներդրումների շրջանակներում կինոարտադրողին ավելացված արժեքի հարկի գծով փոխհատուցման, կինովարձույթի հավաստագրի տրամադրման, կինոնկարների դասակարգման (ըստ դիտողների տարիքային սահմանափակումների), ՀՀ կառավարության, ոլորտի լիազոր պետական մարմնի, կինեմատոգրաֆիայի խորհրդի և կինեմատոգրաֆիայի ազգային մարմնի լիազորությունների հետ կապված հարաբերությունները:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Մինչև օրս Հայաստանի Հանրապետությունում բացակայում է կինեմատոգրաֆիայի ոլորտը կարգավորող իրավական ակտ, ինչի արդյունքում մի շարք կարևոր հարաբերություններ օրենսդրական կարգավորում չեն ստացել, իսկ առկա կարգավորումները չեն ապահովում եզրույթների օգտագործման միասնականությունը: Կարգավորված չեն կինոնկարների արտադրության, կինովարձույթի, ցուցադրման, միջազգային կինոփառատոներին մասնակցության պետական ֆինանսավորման և պետական աջակցության այլ ձևերը: Որևէ կերպ չի խրախուսվում օտարերկրյա կինոնկարների նկարահանումը Հայաստանի Հանրապետությունում: Կինոդահլիճներում և հեռուստատեսությամբ կինոնկարների հրապարակայնորեն ցուցադրումն իրականացվում է առանց տարիքային սահմանափակումների մասին նշում անելու, ինչը կարող է բացասաբար անդրադառնալ երեխաների իրավունքների պաշտպանության, հասարակական կարգի պահպանության և բարոյականության վրա: Կարգավորված չէ կինովարձույթի հավաստագրման գործընթացը, որով հնարավորություն կտրվի կինոարտադրությամբ և կինոցուցադրությամբ զբաղվող կազմակերպություններին ցուցադրելու որակյալ կինոնկարներ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Օրենքների նախագծերը նպատակ ունեն՝

1) հստակեցնելու կինեմատոգրաֆիայի ոլորտում պետական քաղաքականության սկզբունքները, պետական կառավարման մարմինների լիազորությունները.

2) սահմանելու կինոնկարների արտադրության, կինովարձույթի, ցուցադրման, կինոփառատոներին մասնակցության պետական ֆինանսավորման և պետական աջակցության այլ ձևերի իրականացման հիմնական կանոնները.

3) Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցներից փոխհատուցելու ավելացված արժեքի հարկի գումարը՝ օտարերկրյա ներդրումների շրջանակներում արտադրվող ֆիլմերի համար.

4) հստակեցնելու կինեմատոգրաֆիայի ազգային մարմնի գործառույթները.

5) սահմանելու Հայաստանի Հանրապետությունում հրապարակայնորեն ցուցադրվող կինոնկարների պարտադիր դասակարգման պահանջ՝ ըստ դիտողների տարիքային սահմանափակումների.

6) կինեմատոգրաֆիայի ոլորտում առաջարկություններ ներկայացնելու համար ներգրավելու քաղաքացիական հասարակությանը՝ կինեմատոգրաֆիայի խորհուրդ ստեղծելու միջոցով:

2. Կարգավորման առարկան

Օրենքների նախագծերի ընդունումը պայմանավորված է կինեմատոգրաֆիայի

ուլորտում իրավահարաբերությունների կարգավորման և ուլորտի զարգացման անհրաժեշտությամբ, որը կապահովի նորմատիվ դաշտում օգտագործվող եզրույթների միասնականությունը և հիմք կհանդիսանա այլ իրավական ակտերի մշակման և կիրարկման համար:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Օրենքների նախագծերի ընդունումը նոր խթան կհանդիսանա Հայաստանի Հանրապետությունում կինեմատոգրաֆիայի զարգացման համար, մասնավորապես, պետական ֆինանսավորման և աջակցության այլ ձևերի արդյունավետության բարձրացման, տեղական և օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման, կինոնկարների նկարահանման համար Հայաստանի Հանրապետությունում գրավիչ պայմանների ստեղծման, նոր կինոնկարների ստեղծման, այդ թվում՝ երեխաների և պատանիների համար, ուլորտի աշխատողների մասնագիտական հմտությունների բարձրացման, օտարերկրյա պետությունում հայկական կինոնկարների արտադրության, վարձույթի, միջազգային կինոփառատոններին մասնակցության միջոցով, Հայաստանի Հանրապետությունում արտադրված, ինչպես նաև համատեղ արտադրության ֆիլմերի հավաքագրման, վերականգնման և թվայնացման, կինոարխիվի ստեղծման համար:

147.

«Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի նպատակն է՝ ամբողջությամբ կանոնակարգել բնագավառի իրավական դաշտը, սահմանել պատմամշակութային անշարժ ժառանգությանը վերաբերող հասկացությունները, հուշարձանների հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, օգտագործման, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման բնագավառի սուբյեկտների լիազորությունները և պարտականությունները, հնագիտական հետազոտությունների իրականացման գործընթացը, հուշարձանին վնաս պատճառելու դեպքում հնարավոր փոխհատուցման սկզբունքները և այլն:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գործող օրենքն ընդունվել է 1998 թվականին, որից հետո ընդունվել են մի շարք նոր օրենքներ՝ «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենք, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենք և այլն, ինչպես նաև ՀՀ նոր Սահմանադրությունը, որոնք ուղղակի կամ անուղղակի առնչվում են պատմամշակութային անշարժ ժառանգության պահպանությանը և օգտագործմանը: Միևնույն ժամանակ վավերացվել են «Եվրոպայի ճարտարապետական ժառանգության պահպանության մասին» և «Հնագիտական ժառանգության պահպանության մասին» եվրոպական կոնվենցիաները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

- Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծով կարգավորվել են հետևյալ հարցերը՝
- սահմանել պատմամշակութային անշարժ ժառանգության պահպանությանը և օգտագործմանը վերաբերող հասկացությունները,
 - հստակեցնել լիազոր մարմնի, տարածքային կառավարման մարմինների և հուշարձանների պահպանությանը վերաբերող համայնքների կողմից պարտադիր և պատվիրակված լիազորությունները,
 - ներդնել հուշարձանների պահպանության և օգտագործման բնագավառում մասնագետների հավաստագրման կարգը,
 - սահմանել հուշարձանների հաշվառման, նորահայտ օբյեկտը պետական ցուցակում ընդգրկելու կարգը,
 - հուշարձանին վնաս պատճառելու դեպքում հնարավոր փոխհատուցման սկզբունքները,
 - հստակեցնել հնագիտական հետախուզական աշխատանքների և հնագիտական պեղումների ղեկավարի իրավունքներն ու պարտականությունները,
 - հստակեցնել պետական սեփականություն համարվող հուշարձանների օգտագործման ձևերը և օգտագործողների պարտականությունները:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով նախատեսվում է ներդնել բնագավառում առկա խնդիրների համապարփակ լուծման մեխանիզմներ: Միաժամանակ, պատմամշակութային անշարժ ժառանգության օրենսդրության կատարելագործումը միտված է գործող օրենքը համապատասխանեցնելու բնագավառի միջազգային կոնվենցիաների պահանջներին և չափանիշներին:

Օրենքի նախագծի մշակման ընթացքում առաջացած խնդիրների լուծումները գտնելու նպատակով ուսումնասիրվել է հուշարձանների վերաբերյալ միջազգային առաջավոր փորձը՝ Ֆրանսիայի, Իտալիայի, Ռուսաստանի Դաշնության, Ղազախստանի, Գերմանիայի, Լեհաստանի, Լատվիայի, Ուկրաինայի պատմության և մշակույթի պահպանության և օգտագործման բնագավառը կարգավորող օրենսդրությունը, մասնավորապես՝ կիրառվող հասկացությունները, հանրապետական գործադիր իշխանության՝ կառավարության և տարածքային կառավարման մարմինների լիազորությունները և այլն:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Օրենքի ընդունը և կիրարկումը կապահովի հուշարձանների պահպանության, ուսումնասիրման, վերականգնման, ամրակայման, նորոգման, օգտագործման, իրավական դաշտը, միաժամանակ կխթանի պատմության և մշակույթի հուշարձանների

բնագավառում իրականացվող մշակութային գործունեության նկատմամբ պատասխանատվության բարձրացմանը՝ էապես նպաստելով համակարգում առկա հիմնախնդիրների լուծման արդյունավետությանը, ինչպես նաև պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության ոլորտում միասնական պետական քաղաքականության մշակմանը:

Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն

148.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի հունվարի 30-ի N 145-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Իրավական ակտի մշակումը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.4-րդ կետի «Սոցիալական քաղաքականություն» բաժնի 4-րդ ենթակետի դրույթներից, որի համաձայն նախատեսվել է եռամսյա ժամկետում անապահովության գնահատման մոտեցումների ու մեթոդաբանության արմատական վերանայում՝ հիմք ընդունելով ընտանիքի յուրաքանչյուր աշխատունակ անդամի զբաղվածության ապահովման և պետական սոցիալական աջակցության ծրագրերը հատկապես բնակչության անաշխատունակ շերտերին (երեխաներին, միայնակ տարեցներին, բազմազավակ ընտանիքներին և այլ խմբերի) ուղղելու սկզբունքային մոտեցումը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Պետական նպաստների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ընտանիքի կենսամակարդակի բարձրացմանն ուղղված նպաստների տրամադրման հետ կապված հարաբերությունները՝ ընտանիքների անապահովության գնահատման կարգ, ընտանեկան, սոցիալական նպաստների և հրատապ օգնության նշանակում և վճարում, կարգավորվում են ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հունվարի 30-ի N 145-Ն որոշմամբ:

Ի կատարումն «Պետական նպաստների մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ յուրաքանչյուր տարի իրականացվող տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված ընտրանքային հետազոտության արդյունքներով ներկայացվող առաջարկությունների հիման վրա մշակվում են ընտանիքի անապահովության բնութագրիչների թիրախային ցուցանիշները:

Արդեն իսկ հրապարակվել են 2015 թվականի տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտության արդյունքները, այդ թվում՝ առաջին անգամ հրապարակվել է նաև բազմաչափ աղքատության գնահատումը, որը հնարավորություն է տալիս ընտանիքների անապահովության գնահատման

մոտեցումներում և մեթոդաբանության մեջ իրականացնել արմատական փոփոխություններ: Բազմաչափ աղքատության գնահատման համար ընտրված չափումներից և ցուցանիշներից են ծայրահեղ աղքատությունը, բնակարանային պայմանները, կրթությունը, աշխատանքի շուկային մասնակցությունը, առողջապահությունը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Սահմանել ընտանիքների անապահովության գնահատման նոր մոտեցումներ և մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն կտա բարձրացնել ընտանեկան, սոցիալական նպաստների և հրատապ օգնության տրամադրման հասցեականությունը:

2. Կարգավորման առարկան

Ընտանիքների անապահովության գնահատման նոր մոտեցումների և մեթոդաբանության կիրառմամբ՝ ընտանեկան, սոցիալական նպաստների և հրատապ օգնության նշանակման և վճարման գործընթացի ապահովում, հասցեականության բարձրացում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նշված որոշման նախագծի ընդունմամբ կհստակեցվեն ընտանեկան, սոցիալական նպաստների և հրատապ օգնության նշանակման և վճարման հետ կապված հարաբերությունները:

149.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակումը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.4.2-րդ կետի 6-րդ ենթակետի «բ» պարբերության պահանջներից, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2016 թվականի դեկտեմբերի 29-ի նիստի ժամանակ ՀՀ վարչապետի կողմից տրված հանձնարարականից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Բժշկասոցիալական փորձաքննության ներկայիս համակարգը հնարավորություն չի տալիս արդյունավետ կազմակերպել գործընթացը, լիարժեք չէ նաև հաշմանդամության գնահատման չափորոշիչների օբյեկտիվության մակարդակը, պարունակում է կոռուպցիոն ռիսկեր: Այս խնդիրների կարգավորման համար անհրաժեշտ է կատարել

համակարգի արմատական փոփոխություններ՝ վերանայելով բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող մարմինների գործառույթները և փոխհարաբերությունները, հնարավորինս սահմանափակելով քաղաքացիների և փորձաքննական որոշում կայացնողների ուղղակի շփման հնարավորությունը: Այս նպատակն իրականացնելու համար անհրաժեշտ է ձևավորել որոշումների ընդունման կենտրոնացված համակարգ, ներդնել անկախ վերահսկողական մեխանիզմ և իրականացնել այլ գործընթացներ:

Ներկայումս հաշմանդամության գնահատման չափորոշիչները սահմանված են ՀՀ կառավարության 2003 թվականի հունիսի 13-ի N 780-Ն որոշմամբ, բժշկասոցիալական փորձաքննությանն առնչվող հարաբերությունները, իրականացման կարգը սահմանված են մի շարք այլ իրավական ակտերով: Հաշմանդամության սահմանման նոր մոդելի ներդրման ուղղությամբ 2015-2016 թվականների ընթացքում մշակվել են հաշմանդամության սահմանման նոր չափորոշիչներ (գործիքներ), որոնց հիմքում ընկած են Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության ֆունկցիաների միջազգային դասակարգման սկզբունքները (ԱՀԿ ՖՄԴ): Մշակված գործիքները փորձարկվել են բժշկասոցիալական փորձաքննական տարբեր հանձնաժողովներում, վեր են հանվել որոշակի խնդիրներ, քննարկվել են դրանց կարգավորման ուղիները: Հնարավոր ռիսկերից խուսափելու և սոցիալական լարվածություն չառաջացնելու համար նպատակահարմար է մոդելը փորձնական կիրառել բժշկասոցիալական փորձաքննության համար առաջին անգամ դիմած անձանց նկատմամբ: Այս գործընթացում նախատեսվում է առանձնակի ուշադրություն դարձնել հաշմանդամություն ունեցող անձանց վերականգնողական անհատական ծրագրերին, որոնք պետք է հիմք հանդիսանան նրանց բժշկական վերականգնման համար:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Այս գործընթացի իրավական հիմքն ապահովելու համար անհրաժեշտ է փոփոխություններ կատարել մի շարք իրավական ակտերում՝ ՀՀ կառավարության 2003 թվականի հունիսի 13-ի N 780-Ն որոշում, 2006 թվականի մարտի 2-ի N 276-Ն որոշում, 2002 թվականի նոյեմբերի 14-ի N 1822-Ն որոշում, 2004 թվականի մարտի 4-ի N 318-Ն որոշում, 2015 թվականի դեկտեմբերի 24-ի N 1535-Ն որոշում, 2006 թվականի նոյեմբերի 23-ի N 1717-Ն որոշում և այլն:

2. Կարգավորման առարկան

Կատարել բժշկասոցիալական փորձաքննության գործընթացի արմատական փոփոխություն, հաշմանդամության սահմանման նոր մոդելը փորձնական կիրառել բժշկասոցիալական փորձաքննության համար առաջին անգամ դիմած անձանց նկատմամբ:

	<p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>1) բժշկասոցիալական փորձաքննության գործընթացի արմատական փոփոխություն՝ նոր համակարգի ձևավորմամբ: Հաշմանդամության սահմանման հստակ՝ հիվանդությունները հաշմանդամությունից տարանջատող չափորոշիչների առկայություն.</p> <p>2) հաշմանդամության գնահատման նոր մոդելի փորձնական կիրառման համար իրավական դաշտի ապահովում</p>
150.	<p>«Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին», «Եկամտային հարկի և սոցիալական վճարի անձնավորված հաշվառման մասին»</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը</p> <p>Ներկայացվող նախագծերի ընդունման նպատակը «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի N 32 հավելվածի (այսուհետ՝ կանոնակարգ) համաձայն՝ ՀՀ օրենսդրությամբ Եվրասիական տնտեսական միության հանձնաժողովի կոլեգիայի անդամների, միության դատարանի դատավորների, պաշտոնատար անձանց և աշխատողների (այսուհետ՝ միջազգային ծառայողներ) կենսաթոշակի իրավունքի իրացումն ապահովող իրավական հիմքերը սահմանելն է:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Կանոնակարգով, ի թիվս սոցիալական այլ երաշխիքների, սահմանվել է, որ միջազգային ծառայողների կենսաթոշակային իրավունքն իրացվում է այն անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան, որի քաղաքացիներն են նրանք: Այս նպատակով, առանց միջազգային ծառայողների աշխատավարձից պահումներ կատարելու, միության բյուջետային միջոցների հաշվից կատարվում են աշխատողների կենսաթոշակային ապահովության գծով պարտադիր մասհանումներ՝ անդամ պետությունների կենսաթոշակային ֆոնդերին:</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում ՀՀ քաղաքացիների կենսաթոշակի իրավունքն իրացվում է «Պետական կենսաթոշակների մասին» և «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքների համաձայն՝ օրենքներով սահմանված պայմանները բավարարելու, այդ թվում՝ համապատասխանաբար ՀՀ պետական բյուջե եկամտային հարկ կամ սոցիալական վճար վճարած լինելու դեպքերում: Մինչդեռ հանձնաժողովի կոլեգիայի անդամները և միության դատարանի դատավորներն օգտվում են «Դիվանագիտական կապերի մասին» 1961 թվականի ապրիլի 18-ի Վիեննայի</p>

կոնվենցիայով դիվանագիտական գործակալի համար նախատեսված արտոնություններից և անձեռնմխելիություններից (18-րդ կետ), իսկ պաշտոնատար անձինք ազատվում են միության մարմինների կողմից վճարվող աշխատավարձի և այլ վարձատրությունների հարկումից (19-րդ կետ):

Այսինքն, հանձնաժողովի կոլեգիայի անդամների, միության դատարանի դատավորների, պաշտոնատար անձանց աշխատավարձը և այլ վարձատրություններն ազատված են եկամտային հարկից և նույնիսկ միության բյուջետային միջոցների հաշվին նրանց համար ՀՀ պետական բյուջե եկամտային հարկ վճարվել չի կարող:

Մյուս կողմից՝ «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներն ամբողջությամբ կիրառելի են այն վարձու աշխատողների համար, ովքեր աշխատանքային հարաբերությունների մեջ են գտնվում բացառապես ՀՀ պետական ռեզիստրում գրանցված իրավաբանական անձանց հետ, որոնց էլեկտրոնային եղանակով ներկայացրած գրանցման հայտերի և անձնավորված հաշվարկների հիման վրա էլ կառուցված է կուտակային կենսաթոշակային համակարգը:

Այսինքն, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգավորումները բավարար չեն միության բյուջետային միջոցների հաշվին միջազգային ծառայողների կենսաթոշակային ապահովության գծով պարտադիր մասհանումների կատարումն ապահովելու համար:

Հարկ է նշել, որ կանոնակարգի դրույթները նախատեսված են ՀՀ պետական բյուջեից տարբեր կենսաթոշակային ֆոնդեր ունեցող երկրների համար: Հաշվի առնելով ՀՀ օրենսդրության նշված առանձնահատկությունները՝ նպատակահարմար է կատարել համապատասխան փոփոխություններ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ելնելով շարադրվածից՝ առաջարկվում է ընդունել «Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին», «Եկամտային հարկի և սոցիալական վճարի անձնավորված հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքները:

2. Կարգավորման առարկան

1) օրենքով կսահմանվի կենսաթոշակային վճար, որպես միջազգային ծառայողների՝ ՀՀ օրենսդրության համաձայն պետական կենսաթոշակային ապահովության մակարդակում կենսաթոշակի իրավունքի իրացման պայման.

2) միջազգային կառույցի կարգավիճակով պայմանավորված՝ կկարգավորվեն անձնավորված հաշվառմանը և վճարների կատարմանն առնչվող հարաբերությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ներկայացվող նախագծերի ընդունման դեպքում կապահովվի միջազգային ծառայողի կենսաթոշակի իրավունքի իրացումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կենսաթոշակի իրավունքի իրացման համար միջազգային կառույցի բյուջեի միջոցների հաշվին կատարված մասհանումների հիման վրա:

151.

«Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հայեցակարգին հավանություն տալու մասին » ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հայեցակարգի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի կազմակերպման ոլորտում առկա խնդիրների լուծման անհրաժեշտությամբ, որը նախատեսվում է իրականացնել «Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակմամբ: Նման կարգավորման պահանջն ամրագրված է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշմամբ հաստատված ՀՀ կառավարության ծրագրի 1.4.2-րդ կետի 8-րդ ենթակետում:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի հետ կապված հարաբերությունները որոշակիորեն կարգավորված են ՀՀ օրենսդրությամբ:

Սակայն, անհրաժեշտ է նշել, որ դեռևս առկա են օրենքով կարգավորման ենթակա խնդիրներ, որոնք կարող են խոչընդոտել ոլորտի կայացմանն ու հետագա զարգացմանը: Մասնավորապես, դրանցից կարելի է առանձնացնել հետևյալ հիմնական խնդիրները՝

1) կամավորական աշխատանքն անօրինական կամ վարձու աշխատողի աշխատանքից տարանջատելու ոչ լիարժեք իրավական կարգավորումները.

2) կամավորի և կամավորների ներգրավելու իրավասություն ունեցող կազմակերպությունների միջև փոխհարաբերությունների պայմանագրային կարգավորման բացակայությունը.

3) կամավորի գործունեության հետ կապված ծախսերին (ճանապարհաճախս, օրապահիկ, գիշերակաց, գործուղման վճար, արտահագուստ և այլն) փոխհատուցման մեխանիզմների ամբողջական կարգավորման բացակայությունը.

4) կամավոր և օգնություն ցուցաբերելու նպատակով կատարված աշխատանքները միմյանցից տարանջատելու մեխանիզմների բացակայությունը.

5) կամավոր աշխատանքներում քաղաքացիական հասարակության առավել լայն շրջանակների ներգրավման խթանիչ մեխանիզմների բացակայությունը.

6) կամավորական գործունեությունից բխող հնարավոր ռիսկերի ապահովագրման

մեխանիզմների բացակայությունը, այդ թվում՝ կամավոր աշխատանքում դժբախտ դեպքերից ապահովագրություն, կամավորի պատասխանատվության ապահովագրություն կամավորի օգնության կարիք ունեցողի նկատմամբ:

7) կամավորներ ներգրավելու իրավասություն ունեցող կազմակերպության և կամավորի հիմնական իրավունքների և պարտականությունների ամրագրման բացակայությունը՝ ինչպես միմյանց, այնպես էլ՝ կամավորի օգնության կարիք ունեցողի նկատմամբ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի կազմակերպման ոլորտում առկա խնդիրների լուծման նպատակով հայեցակարգի նախագծով նախատեսվում է «Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակում, որով կսահմանվեն կամավորական աշխատանքն անօրինական կամ վարձու աշխատողի աշխատանքից տարանջատելու մեխանիզմները, կապահովվեն կամավորի ինստիտուտի կայացման և զարգացման, կամավոր աշխատանքների խթանման, քաղաքացիական հասարակության կյանքում վերջինիս դերի բարձրացման նախապայմանները:

2. Կարգավորման առարկան

Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանք կատարելու հետ կապված հարաբերությունների կարգավորում՝ սահմանելով կամավորական գործունեության սկզբունքները, նպատակները, ոլորտներն ու ձևերը, ինչպես նաև կամավոր աշխատանքի կազմակերպման իրավական հիմքերը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայեցակարգի նախագծի ընդունումը կհանգեցնի կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի ամբողջական օրենսդրական կարգավորման համապատասխան հիմքերի և ուղղությունների ամրագրման՝ ըստ որի կապահովվեն կամավորի ինստիտուտի կայացման և զարգացման, կամավոր աշխատանքների խթանման, քաղաքացիական հասարակության կյանքում վերջինիս դերի բարձրացման նախապայմանները:

152.

**«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2335-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի

N 2335-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակումը պայմանավորված է ծառայողական գործուղման մեկնող աշխատողների համար՝ ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 209-րդ հոդվածի 1-ին մասից բխող երաշխիքների ամբողջական ապահովման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2335-Ն որոշման 1-ին կետի «ա» ենթակետով հաստատված ծառայողական գործուղման մեկնած աշխատողների գործուղման ծախսերի հատուցման վճարման կարգի համաձայն հիմնական աշխատանքի վայրից մինչև 30 կմ հեռավորությամբ այլ վայր մեկնելու կամ, անկախ հեռավորությունից, հիմնական աշխատանքի վայրից մեկնելու և նույն օրը վերադառնալու դեպքերում գործուղվող աշխատողին հատուցվում է միայն գործուղման ճանապարհաձախսը:

Նշված դրույթի կիրարկման արդյունքում առաջանում են որոշ խնդիրներ, մասնավորապես, գործատուն աշխատողին գործուղում է Ռուսաստանի Դաշնություն, որտեղ աշխատողը մեկ օրվա ընթացքում պետք է կատարի իր հանձնարարությունները և վերադառնա Հայաստանի Հանրապետություն: Ստացվում է, որ այս դեպքում աշխատողին կհատուցվի միայն ճանապարհաձախսը, այն դեպքում, երբ աշխատողն ամբողջ օրը՝ մեկ աշխատանքային օրվանից էլ շատ ժամանակ, լինելու է դրսում, և իր կեցության (սնունդ, տվյալ քաղաքում տրանսպորտային միջոցներից օգտվելու վճար և այլն) համար անհրաժեշտ ծախսերի դիմաց նրան հատուցում չի տրվելու: Նման դեպքերում գործատուն կարող է արհեստականորեն երկարաձգել գործուղման ժամկետը, որը ՀՀ պետական բյուջեից հատուցման դեպքում լրացուցիչ ֆինանսական ծախս կառաջացնի:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2335-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշմամբ կառաջարկվի մեկօրյա գործուղումների դեպքում աշխատողին հատուցել նաև օրապահիկը, ինչպես նաև առավել կհստակեցվեն կարգի մյուս դրույթները:

2. Կարգավորման առարկան

Ծառայողական գործուղման մեկնած աշխատողների գործուղման ծախսերի հատուցման հետ կապված հարաբերությունները

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ծառայողական գործուղման մեկնած աշխատողների գործուղման ծախսերի հատուցման վճարման կարգի հստակեցում

153.

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության «Վանաձորի մանկատուն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը վերանվանելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի նոյեմբերի 28-ի N 1906-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի մշակումը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.4-րդ կետի «Սոցիալական քաղաքականություն» բաժնի 5-րդ ենթակետի դրույթներից, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2016 թվականի սեպտեմբերի 15-ի նիստի «Հայաստանի Հանրապետությունում կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված երեխաների խնամքի այլընտրանքային ծառայությունների համակարգի զարգացման հայեցակարգի կատարումն ապահովող միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» N 36 արձանագրային որոշմամբ նախատեսված միջոցառումներից և ուղղված է Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների պաշտպանության ոլորտում իրականացվող բարեփոխումներով՝ երեխաների խնամքի հաստատություններ երեխաների մուտքի կանխարգելմանը և այդ հաստատություններում երեխաների թվի նվազեցմանը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության համակարգում գործում է երեխաների շուրջօրյա խնամք իրականացնող բնակչության սոցիալական պաշտպանության ընդհանուր տիպի և հատուկ (մասնագիտացված) վեց հաստատություն (մանկատուն), որտեղ խնամվում է 660 երեխա:

2015 թվականի մայիս-սեպտեմբեր ամիսներին իրականացվել է երեխաների խնամք և պաշտպանություն իրականացնող հաստատությունների, այդ թվում՝ «Վանաձորի մանկատուն» ՊՈԱԿ-ում (որը նախատեսված է 70 երեխայի շուրջօրյա խնամքի համար) խնամվող երեխաների խորը գնահատում: Գնահատվել են խնամվող երեխաների խնդիրները, այդ թվում՝ յուրաքանչյուր երեխայի՝ հաստատությունում հայտնվելու պատճառները, առկա առողջապահական, հոգեբանական և այլ կարիքները, ընտանիք (հարազատներ) ունենալու փաստը, վերջիններիս գտնվելու վայրը, ընտանիքի (հարազատների) հետ շփումների աստիճանը, երեխաների կենսաբանական ընտանիքների սոցիալական կարիքները, յուրաքանչյուր ընտանիքի կողմից երեխային հաստատություն հանձնելու պատճառները, կենսաբանական ընտանիքի հետ երեխայի վերամիավորման հնարավորությունները, անհրաժեշտ պայմաններն ու խանգարող պատճառները, ինչպես նաև երեխաների ծագման համայնքների, համայնքամերձ տարածքների, մարզերի սոցիալական խնդիրները, սոցիալական պաշտպանության

ենթակառուցվածքների վիճակն ու հնարավորությունները՝ բացահայտելով յուրաքանչյուր համայնքում ընտանիքների սոցիալ-տնտեսական խնդիրները, այդ թվում՝ աղքատության աստիճանը, բնակարանային պայմանները, զբաղվածության աստիճանը, կառուցվածքային և բարոյահոգեբանական խնդիրները (բազմազավակ, ոչ լրիվ կազմով, կոնֆլիկտներ ունեցող ընտանիքների թիվը), երեխաների սոցիալական կազմը (սեռատարիքային կառուցվածքը. հաշմանդամություն ունեցող, աղքատ ընտանիքներում ապրող, առանց ծնողական խնամքի մնացած, այդ թվում՝ միակողմանի և երկկողմանի ծնողազուրկ, հոգեբանական խնդիրներ ունեցող, բռնության ենթարկված, դաժան վերաբերմունքի ենթարկված, բժշկասոցիալական վերականգնման, խնամքի, դաստիարակության և ուսուցման հատուկ կարիքներ ունեցող երեխաների թիվը: Գնահատվել են նաև հաստատությունում երեխայի ընտանիք (համայնք) վերադարձնելու համար անհրաժեշտ պայմանները, համայնքամերձ տարածքում անհրաժեշտ սոցիալական ծառայություններ մատուցող կառույցների առկայությունը և մատչելիությունը:

2016 թվականին լրացուցիչ ուսումնասիրվել են Վանաձորի մանկատանը խնամվող երեխաների փաստաթղթերը՝ նրանց կարգավիճակները հստակեցնելու, Գավառի մանկատուն վերաուղեգրելու, կենսաբանական ընտանիք վերադարձնելու կամ խնամատար ընտանիքում տեղավորելու նպատակով:

Մանկատանը խնամվող չորս երեխայի 18 տարին լրացել է, սակայն վերջիններս շարունակում են մնալ մանկատանը՝ բնակության այլ վայր չունենալու պատճառով:

Համագործակցության շրջանակներում քննարկումներ են իրականացվել ՀՀ Լոռու մարզպետարանի աշխատակազմի ընտանիքի, կանանց և երեխաների իրավունքների պաշտպանության բաժնի և «Առավոտ» հասարակական կազմակերպության հետ. քննարկվել է մանկատանը խնամվող 13 երեխայի խնամքը խնամատար ընտանիքում կազմակերպելու նպատակահարմարության հարցը:

10 երեխա վերաուղեգրվել է Գավառի մանկատուն: Հնարավոր է 5 երեխայի վերադարձը կենսաբանական ընտանիք, 5 երեխայի՝ հարազատների ընտանիք, 8 երեխայի հնարավոր է տեղափոխել երեխաների խնամքի գիշերօթիկ հաստատություն, 14 երեխայի՝ հանձնել որդեգրման:

Վանաձորի մանկատան վերակազմակերպումից հետո մանկատունը երկարաժամկետ խնամք կտրամադրի առանց ծնողական խնամքի մնացած առավելագույնը 30 երեխայի՝ մինչև նրանց տասնութ տարին լրանալը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության «Վանաձորի մանկատուն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը վերանվանել «Վանաձորի երեխաների աջակցության կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության,

որտեղ կիրականացվեն կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված 6-18 տարեկան երեխաների ցերեկային խնամքը, ինչպես նաև 3-18 տարեկան երեխաների՝ առավելագույնը վեց ամիս ժամկետով շուրջօրյա լրիվ խնամքի ապահովումը, այդ երեխաների՝ ընտանիքում ապրելու իրավունքի ապահովման աջակցությունը:

2. Կարգավորման առարկան

Երեխայի՝ ընտանիքում ապրելու իրավունքի ապահովումը, այլընտրանքային ծառայությունների ցանցի զարգացումը, բնակչության սոցիալական պաշտպանության հաստատություններում խնամքի պայմանների բարելավումը և երեխաների պաշտպանության ոլորտում իրականացվող քաղաքականության համապատասխանեցումը միջազգային չափանիշներին:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Առաջնությունների և սոցիալական հարցերի նախարարության համակարգի երեխաների խնամք և պաշտպանություն իրականացնող հաստատությունների բարելավումը, հաստատություններում խնամվող երեխաների խնամքի, կյանքի որակի բարելավումը, նրանց ինտեգրումը հասարակությանը:

154.

«Ծերացման հետևանքների հաղթահարման ու տարեցների սոցիալական պաշտպանության ռազմավարությանը և ռազմավարության իրականացման 2017-2021 թվականների միջոցառում-ների ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի մշակումը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.4.2-րդ կետի 1-ին ենթակետից, ինչպես նաև «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածի դրույթներից:

Բնակչության ծերացումը գլոբալ, անխուսափելի գործընթաց է, որը նաև լրջագույն ազդեցություն է թողնում սոցիալական ապահովության, սոցիալական ծառայությունների և հանրային առողջապահական ծառայությունների մատուցման գործընթացի վրա:

Հայաստանի առջև ծառայած երկրի ծերացման հետ կապված ու դրանից բխող հիմնախնդիրները լուծելու նպատակով և հիմք ընդունելով 2002 թ. ՄԱԿ-ի Եվրոպայի տնտեսական խորհրդի կողմից ընդունված Ծերության խնդիրների վերաբերյալ Մադրիդի միջազգային գործողությունների պլանի ռեզոլուցիայի իրականացման ռազմավարության դրույթները, ՀՀ կառավարությունը դեռևս 2012 թվականի օգոստոսի 12-ի N 31 արձանագրային որոշմամբ հավանություն տվեց Բնակչության ծերացման հետևանքներից բխող հիմնախնդիրների լուծման և տարեցների սոցիալական պաշտպանության ռազմավարությանը և Ռազմավարության իրականացման 2012-2016 թվականների գործողությունների ծրագրին:

Ռազմավարության մշակումը պայմանավորված է նշված ծրագրի շարունակականությունն ապահովելու, նոր մոտեցումներ որդեգրելու, երկրի առջև ծառայած նոր մարտահրավերներին պատասխանելու, նոր առաջնահերթություններ ուղենշելու և իրականացնելու անհրաժեշտությամբ:

Նախագծով նախատեսվող միջոցառումները համահունչ են Ծերության խնդիրների վերաբերյալ Մադրիդի միջազգային գործողությունների պլանի ռեգիոնալ իրականացման ռազմավարության տասը հանձնառություններին և մեր հանրապետության որդեգրած սոցիալական պաշտպանության քաղաքականության դրույթներին:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ըստ ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների՝ ծնելիության նվազումն ու միգրացիայի բարձր տեմպերը հանգեցրել են նրան, որ 2016 թվականի տարեսկզբի դրությամբ աշխատունակ բնակչությունը (16-62 տարեկան) կազմել է ՀՀ մշտական բնակչության ընդհանուր թվի (2 995,1 մլն) 66.3 տոկոսը, իսկ 20.8 տոկոսը՝ աշխատունակ տարիքից ցածրը (0-15 տարեկան), 63 տարեկան և բարձր տարիքի մարդկանց թիվը կազմում է բնակչության ընդհանուր թվի 12.9 տոկոսը (387 659 մարդ): Հանրապետության 1000 աշխատունակ տարիքի բնակչությանը բաժին է ընկնում 195 տարեց և 0-15 տարեկան 314 երեխա: Տարիքային կենսաթոշակառուների թիվը կազմում է 307 449:

Գործող համակարգում շեշտը դրված է առավելապես խնամքի կարիք ունեցող տարեցներին խնամքի և սոցիալական սպասարկման ծառայություններ տրամադրելու վրա՝ հիմնականում խնամքի շուրջօրյա հաստատություններում, սակայն վերջին տարիների ուսումնասիրությունները փաստում են, որ տարեցներն իրենք իսկ կարևորում են առողջ ծերացումն ու հասարակական ակտիվությունը, սոցիալական ներառումն ու այլընտրանքային ծառայությունները, որոնք տարբերվում են դասական տուն-ինտերնատներից: Այս ուղղությամբ աշխատանքներն արդեն իսկ սկսվել են, և դրանք զարգացնելու և ընդլայնելու անհրաժեշտությունը կա:

Բացի դրանից՝ ներկայումս տարեցներին տրամադրվող բոլոր սոցիալական ծառայություններն ուղղված են միայնակ կենսաթոշակառուներին, այսինքն՝ ծառայությունների տրամադրման հիմքում դրվել է մարդու՝ որոշակի սոցիալական խմբին պատկանելու հանգամանքը (միայնակությունը, զավակ չունենալը), և գոյություն ունեցող առկա ծառայությունների ու հաստատությունների հնարավորությունները, ընտանիքներում ապրող տարեցների խնդիրները կարծես անտեսվել են:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծի ընդունմամբ կամրագրվեն նպատակներ և կուրվագծվեն առաջիկա տարիներին տարբեր ոլորտներում իրականացվելիք միջոցառումները, արդյունքում կմշակվեն համապատասխան ընթացակարգեր, որոնց իրականացման արդյունքում կբարելավվի տարեցների սոցիալական պաշտպանությունը, կապահովվի նրանց ներառումը հասարակություն, կստեղծվեն համապատասխան պայմաններ՝ առողջ ծերացման համար և այլն:

Այս խնդիրները լուծելու համար պետք է համախմբվեն բոլոր շահագրգիռ մարմինների ջանքերը. յուրաքանչյուր գերատեսչություն իր իրավասությունների շրջանակում իրականացվող քաղաքականության ու ծրագրերի մեջ պետք է հաշվի առնի ծերացման խնդիրները և տարեցների օրինական շահերը: Միայն այդպես հնարավոր կլինի կառուցել հասարակություն՝ բոլոր տարիքի մարդկանց համար:

2. Կարգավորման առարկան

Սույն որոշման կարգավորման առարկան հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում ծերացման հետևանքների հաղթահարման և տարեց մարդկանց սոցիալական պաշտպանության հետ կապված հարաբերություններն են:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ռազմավարությամբ նախատեսվում է ուղենշել ոլորտի առաջնահերթությունները և առաջիկա 5 տարվա ընթացքում բարեփոխել Հայաստանի Հանրապետությունում տարեցների սոցիալական պաշտպանության համակարգը՝ ընդլայնելով տարեցներին ու հաշմանդամներին տրամադրվող սոցիալական ծառայությունների շրջանակը, ներդնելով ծառայությունների տրամադրման նոր մոդելներ և մոտեցումներ՝ հիմնված տարեցների գնահատված կարիքների վրա: Հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտներում ներառելով ծերացման հետևանքների հաղթահարմանն ու տարեցների կյանքի որակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ՝ տարեց մարդկանց համար ապահովել գոյության արժանապատիվ կենսապայմաններ:

155.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի փետրվարի 1-ի N 201-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի փետրվարի 1-ի N 201-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակումը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2007 թվականի փետրվարի 1-ի N 201-Ն որոշման հավելվածներով նոր աշխատանքներ ու աշխատանքի և հանգստի ռեժիմներ նախատեսելու, ինչպես նաև առկա աշխատանքների և սոցիալական պաշտպանության հաստատությունների անվանումները հստակեցնելու և 2014 թվականի դեկտեմբերի 17-ին ընդունված «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքին, ՀՀ կառավարության 2015 թվականի հոկտեմբերի 29-ի «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության ենթակայությանը հանձնված խնամք և սպասարկում իրականացնող պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների հաստիքային միավորների չափորոշիչները հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի մայիսի 31-ի N 730-Ն և N 815-Ն որոշումներում

փոփոխություններ կատարելու մասին» N 1292-Ն որոշմանը համապատասխանեցնելու անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Որոշման առանձին հավելվածներով սահմանված են առողջապահական, հոգաբարձության (խնամակալության), մանկական դաստիարակչական, էներգամատակարարման, գազամատակարարման, ջերմամատակարարման, կապի և աշխատանքի այլ առանձնահատուկ բնույթ ունեցող բնագավառների աշխատողների աշխատանքի և հանգստի ռեժիմի առանձնահատկությունները:

Այդ հավելվածներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու օբյեկտիվ անհրաժեշտությունը պայմանավորված է մի շարք հանգամանքներով, մասնավորապես՝

1) 2014 թվականի դեկտեմբերի 17-ին ընդունված «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքով կատարվել են փոփոխություններ բնակչության սոցիալական պաշտպանության հաստատությունների անվանումներում.

2) ՀՀ կառավարության 2015 թվականի հոկտեմբերի 29-ի «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության ենթակայությանը հանձնված խնամք և սպասարկում իրականացնող պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների հաստիքային միավորների չափորոշիչները հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի մայիսի 31-ի N 730-Ն և N 815-Ն որոշումներում փոփոխություններ կատարելու մասին» N 1292-Ն որոշմամբ հաստատվել են ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության ենթակայությանը հանձնված՝ խնամք և սպասարկում իրականացնող պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների հաստիքային միավորների չափորոշիչները, ավելացել են՝ ինչպես նոր հաստիքներ, այնպես էլ՝ առկա մի շարք հաստիքների անվանումներում տեղի են ունեցել փոփոխություններ.

3) իրավակիրառական պրակտիկայում հանդիպում են դեպքեր, երբ առանձնահատուկ բնույթ ունեցող բնագավառների որոշակի աշխատողներ դուրս են մնացել որոշման կարգավորման դաշտից.

4) իրավակիրառական պրակտիկայից բխող այլ փոփոխություններ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի փետրվարի 1-ի N 201-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծով որոշման հավելվածներում կկատարվեն համապատասխան փոփոխություններ՝ նպատակ ունենալով այդ հավելվածները համապատասխանեցնելու 2014 թվականի դեկտեմբերի 17-ին ընդունված «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքի, ՀՀ կառավարության 2015 թվականի հոկտեմբերի 29-ի «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության ենթակայությանը հանձնված խնամք և սպասարկում իրականացնող

պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների հաստիքային միավորների չափորոշիչները հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի մայիսի 31-ի N 730-Ն և N 815-Ն որոշումներում փոփոխություններ կատարելու մասին» N 1292-Ն որոշման կարգավորումներին:

2. Կարգավորման առարկան

ՀՀ աշխատանքային օրենսդրության բարելավում և կատարելագործում՝ աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման մեխանիզմների հստակեցման միջոցով

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունմամբ կհստակեցվի, թե որ աշխատողի վրա են տարածվում որոշման հավելվածներում նշված աշխատանքի և հանգստի ռեժիմի առանձնահատկությունները:

156. **«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակումը պայմանավորված է իրավակիրառական պրակտիկայում ի հայտ եկած խնդիրների վերլուծության արդյունքում ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի առանձին դրույթների հստակեցման և պարզեցման, ինչպես նաև միջազգային պայմանագրերով ամրագրված պահանջներին համապատասխանեցման անհրաժեշտությամբ:

Նախագծի մշակումը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.4.2-րդ կետի 8-րդ ենթակետի պահանջներից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2015 թվականի հունիսի 22-ին ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՕ-96-Ն օրենքում կատարվեցին բավականին մեծ թվով փոփոխություններ, որոնց զգալի մասը ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի դրույթները միջազգային իրավունքի նորմերին, այդ թվում՝ նաև Վերանայված եվրոպական սոցիալական խարտիայի և ԱՄԿ-ի կոնվենցիաների դրույթներին համապատասխանեցնելու գործընթացի համատեքստում էր: Օրենքի ընդունումը պայմանավորված էր նաև ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի որոշակի դրույթների կիրարկման ընթացքում ի հայտ եկած խնդիրներով:

Այնուամենայնիվ, իրավակիրառական պրակտիկան ցույց է տալիս, որ տրված

լուծումները դեռևս ամբողջական չեն, պահանջում են ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի դրույթների շարունակական բարելավում և կատարելագործում, այդ թվում՝ միջազգային պայմանագրերի պահանջներին համապատասխանեցման միջոցով: Մյուս կողմից՝ ՀՀ սոցիալ-տնտեսական զարգացման ներկա փուլում օբյեկտիվորեն կարևորվում է փոքր և գերփոքր ձեռնարկությունների համար աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման որոշակի խթանների և առանձնահատկությունների սահմանումը՝ նկատի ունենալով նաև այս ուղղությամբ միջազգային հաջողված փորձը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով կհստակեցվեն ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի այն դրույթները, որոնք իրավակիրառական պրակտիկայում տարընկալման տեղիք են տալիս, ինչպես նաև որոշ դրույթներ կհամապատասխանեցվեն միջազգային պայմանագրերով ամրագրված պահանջներին: Նախատեսվում է նաև միջազգային լավագույն փորձի հաշվառմամբ՝ աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման ճկուն հիմքերի ստեղծում՝ հատկապես փոքր և գերփոքր ձեռնարկությունների համար:

2. Կարգավորման առարկան

ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի կատարելագործում՝ աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման մեխանիզմների հստակեցման, սոցիալ-տնտեսական զարգացման ներկա փուլի առանձնահատկություններից բխող՝ օրինական աշխատանքային հարաբերությունների խթանիչ կարգավորումների նախատեսման միջոցով

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Աշխատանքային հարաբերությունների ձևավորման, փոփոխման և դադարման նոր ճկուն հիմքերի ապահովում՝ հատկապես փոքր և գերփոքր ձեռնարկությունների համար, ինչպես նաև աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերի առանձին դրույթներին ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի պահանջների համապատասխանեցում

157.	<p>«Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց սոցիալական երաշխիքների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը</p> <p>Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը պայմանավորված է «Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց սոցիալական երաշխիքների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված</p>
------	---

կենսաթոշակի իրավունք տվող, ինչպես նաև կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցնելու պայմանների (աշխատելու հանգամանքի հետ փոխկապակցված) հստակեցմամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Համաձայն «Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց սոցիալական երաշխիքների մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ պետական պաշտոն զբաղեցրած անձը կենսաթոշակի իրավունք ունի, եթե չի աշխատում (չի զբաղեցնում պետական և համայնքային պաշտոն կամ չի կատարում վճարովի այլ աշխատանք, բացի գիտական, մանկավարժական և ստեղծագործական աշխատանքից, որպես անհատ ձեռնարկատեր չի զբաղվում ձեռնարկատիրական գործունեությամբ, չի զբաղեցնում նոտարի պաշտոն): Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանվում է, որ պետական պաշտոն զբաղեցրած անձի աշխատանքի ընդունվելու (պետական և համայնքային պաշտոն զբաղեցնելու կամ վճարովի այլ աշխատանք կատարելու, բացի գիտական, մանկավարժական և ստեղծագործական աշխատանքից, որպես անհատ ձեռնարկատեր՝ ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու, նոտարի պաշտոն զբաղեցնելու) դեպքում կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարում է:

Ընդ որում, իրավակիրառական պրակտիկայում ծագում են խնդիրներ՝ գիտական և ստեղծագործական աշխատանքի՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված չափորոշիչները կիրառելիս:

Նպատակահարմար է վերանայել օրենքով սահմանված կենսաթոշակի նշանակման և կենսաթոշակ ստանալու իրավունքի դադարեցման սահմանափակումները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով նշվածը՝ նախատեսվում է համապատասխան փոփոխություններ կատարել «Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց սոցիալական երաշխիքների մասին» ՀՀ օրենքում:

2. Կարգավորման առարկան

Կվերանայվեն «Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց սոցիալական երաշխիքների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ կենսաթոշակի նշանակման և կենսաթոշակ ստանալու իրավունքի դադարեցման սահմանափակումները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց սոցիալական երաշխիքների մասին» ՀՀ օրենքով կսահմանվեն կենսաթոշակի նշանակման և կենսաթոշակ ստանալու իրավունքի դադարեցման այլ սահմանափակումներ:

158.

«Հայաստանի Հանրապետությունում կանանց և տղամարդկանց հավասար իրավունքների և հավասար հնարավորությունների ապահովման քաղաքականության իրականացման 2017-2021 թվականների ռազմավարությանը և միջոցառումների ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 86-րդ հոդվածի 4-րդ կետի, «Կանանց և տղամարդկանց հավասար իրավունքների և հավասար հնարավորությունների ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի, ինչպես նաև «Կանանց նկատմամբ խտրականության բոլոր ձևերի վերացման մասին» ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի, Պեկինի 4-րդ համաշխարհային համաժողովի (1995 թ.) հանձնարարականների, Եվրախորհրդի կանանց և տղամարդկանց իրավահավասարության հանձնաժողովի փաստաթղթերի, ՄԱԿ-ի հազարամյակի հռչակագրի պահանջների և ՀՀ միջազգային այլ փաստաթղթերով ստանձնած պարտավորությունների կատարման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Կանանց և տղամարդկանց հավասար իրավունքների և հավասար հնարավորությունների ապահովման պետական քաղաքականությունն իրականացվում է պետական կառավարման մարմինների կողմից մշակվող և իրականացվող միջնաժամկետ և երկարաժամկետ պետական նպատակային ծրագրերի միջոցով:

Այդ համատեքստում ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մայիսի 20-ի որոշմամբ հաստատվեց Գենդերային քաղաքականության 2011-2015 թվականների ռազմավարական ծրագիրը, որով սահմանվեցին կանանց և տղամարդկանց նկատմամբ պետական քաղաքականության առաջնահերթ ուղղությունները, իսկ ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 17-ի նիստի N 23 արձանագրային որոշմամբ՝ Ընդդեմ գենդերային բռնության 2011-2015 թվականների ազգային ծրագիրը, որի հիմնական նպատակը Հայաստանի Հանրապետությունում սեռի հատկանիշով բռնության կրճատմանը նպաստելն է:

Յուրաքանչյուր տարի ռազմավարական ծրագրերով նախանշված նպատակներն իրականացնելու համար ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվում էին համապատասխան տարեկան ծրագրեր: Դրանցում ներառված միջոցառումներն ուղղված էին կառավարման ոլորտում և որոշումների ընդունման մակարդակում, սոցիալ-տնտեսական, կրթության, առողջապահության, մշակույթի և հանրային տեղեկատվության ոլորտներում կանանց և տղամարդկանց հավասարության հաստատմանը և ընտանեկան բռնության երևույթի կանխարգելմանը:

Նշված ռազմավարական ծրագրերի մոնիթորինգի արդյունքները, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում կանանց և տղամարդկանց հավասարության իրավիճակի

գնահատման փորձագիտական խմբի եզրակացությունները վկայում են, որ պլանավորված և անցկացված միջոցառումները հիմնականում համապատասխանում են պետության ստանձնած պարտավորությունների կատարմանը: Ռազմավարական ծրագրերը նպաստել են հանրապետությունում կանանց և տղամարդկանց հավասար իրավունքների և հավասար հնարավորությունների ապահովմանն ուղղված ինստիտուցիոնալ մեխանիզմների զարգացմանը և իրավիճակի գնահատման մեխանիզմների ստեղծմանը: Ըստ էության, իրականացված աշխատանքների շրջանակում ստեղծվել են այն անհրաժեշտ հիմքերը, որոնք հաջորդ ծրագրային փուլում կարող են ապահովել ներգործուն միջավայր՝ ուղղորդված ոլորտային և միջոլորտային քաղաքականության իրականացմանը:

Սակայն սեռով պայմանավորված հավասարության ապահովման և խտրականությունը կանխելու նպատակով անհրաժեշտություն է առաջանում ներդնել այնպիսի մեխանիզմներ և գործիքներ, որոնք կնպաստեն կանանց և տղամարդկանց միջև փաստացի հավասարության խթանմանը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի Հանրապետությունում կանանց և տղամարդկանց հավասար իրավունքների և հավասար հնարավորությունների ապահովման պետական քաղաքականության շարունակականությունն ապահովելու համար անհրաժեշտ է նոր ռազմավարական ծրագրի ընդունում՝ 2017-2021 թվականների համար, որն ուղղված կլինի՝

- 1) կանանց և տղամարդկանց անհատական ներուժի ինքնադրսևորման համար հավասար պայմանների և հավասար հնարավորությունների ստեղծմանը.
- 2) իրավունքների, պարտականությունների և պատասխանատվության իրական հավասարության ապահովմանը.
- 3) հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտներում երկու սեռերի հավասար մասնակցության ապահովմանը.
- 4) սեռի հատկանիշով պայմանավորված կարծրատիպերի հաղթահարմանը:

2. Կարգավորման առարկան

Հանրապետությունում կանանց և տղամարդկանց միջև փաստացի հավասարության խթանումը, կայուն զարգացման, ժողովրդավարական գործընթացների խորացման, մարդկային ներուժի արդյունավետ օգտագործման և կյանքի որակի բարձրացման նախադրյալների ստեղծումը

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտներում կանանց և տղամարդկանց հավասար իրավունքների ու հավասար հնարավորությունների ապահովումը, կանանց և

տղամարդկանց իրավական պաշտպանությունը խտրականությունից, քաղաքացիական հասարակության ձևավորմանն աջակցելը և հասարակության մեջ ժողովրդավարական հարաբերությունների հաստատումը

159.

«Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման ազգային ծրագրին և ծրագրի իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման ազգային ծրագրին և ծրագրի իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի «Սոցիալական քաղաքականություն» բաժնի 1-ին կետով և ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 2-ի «Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրական քաղաքականության ռազմավարությունը և ռազմավարության իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու մասին» N 27 արձանագրային որոշմամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության ներկա ժողովրդագրական կացությունը, բնակչության թվի փոփոխությունները կախված են բնակչության աճի բաղադրիչների՝ ծնելիության, մահացության, ամուսնության ու ամուսնալուծության և միգրացիայի ցուցանիշների փոփոխություններից: Հաշվի առնելով այդ հանգամանքը, ազգային ծրագրի հիմնական խնդիրներն են ծնելիության՝ պարզ վերարտադրություն չապահովող մակարդակը, ամուսնությունների թվի նվազումը և ամուսնալուծությունների թվի աճը, մանկամահացության և մայրամահացության ցուցանիշների բարելավումը, ինչպես նաև միգրացիայի, մասնավորապես, արտաքին ուղևորափոխադրումների բացասական մնացորդի աճը, ներգաղթի խրախուսման պայմանների ստեղծումը, որոնք, ՀՀ սոցիալ-տնտեսական զարգացման և ազգային անվտանգության նկատառումներից ելնելով, հանդիսանում են լուրջ մարտահրավերներ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առկա խնդիրների լուծման համար առաջիկա մի քանի տարիների կտրվածքով առաջարկվում է՝

1) բնակարանի կարիք ունեցող և առկա հիփոթեքային վարկավորմամբ բնակարան ձեռք բերելու հնարավորություն չունեցող ընտանիքների բնակարանային ապահովության պետական նպատակային ծրագրի ներդրում.

2) տարիքային տարբեր խմբերի երիտասարդ մայրերին աջակցություն՝ երեխաներ ունենալու, խնամքի, ինչպես նաև աշխատաշուկայում նրանց մրցունակության աջակցելու միջոցով:

3) ժողովրդագրական զարգացմանը միտված ծրագրերի այլընտրանքային ֆինանսական ապահովում՝ ժողովրդագրական զարգացման ազգային հիմնադրամի ստեղծման միջոցով:

2. Կարգավորման առարկան

«Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման ազգային ծրագրին և ծրագրի իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի կարգավորման առարկան իրականացվող միջոցառումների շնորհիվ ժողովրդագրական բացասական միտումների կանխումը, իրավիճակի կայունացումն ու բարելավումն են:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման ազգային ծրագրին և ծրագրի իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունման և իրականացման դեպքում ակնկալվում են՝ ժողովրդագրական բացասական միտումների կանխում, հետևանքների մեղմում և ՀՀ ժողովրդագրական իրավիճակի կայունացում, այդ թվում՝ ծնելիության մակարդակի բարձրացում և ծնունդների թվի ավելացում, հանրային վստահության ավելացում, արտագաղթի ծավալների նվազում:

160.

«Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման մասին» ՀՀ օրենքի նախագծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը

«Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծով (այսուհետ՝ օրենքի նախագիծ) հաշմանդամություն ունեցող անձանց՝ հասարակություն ներառելուն ուղղված քաղաքականությունը և օրենսդրությունը համապատասխանեցվում է ՄԱԿ-ի Գլխավոր Ասամբլեայի կողմից 2006թ. դեկտեմբերի 13-ին ընդունված «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» կոնվենցիայի պահանջներին (այսուհետ՝ Կոնվենցիա), որը վավերացվել է Հայաստանի Հանրապետության ԱԺ կողմից և ուժի մեջ մտել 2010 թվականի հոկտեմբերի 22-ից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության

հետ կապված հարցերը կարգավորվում են «Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին» 1993 թվականին ընդունած Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, որով հիմնականում սահմանվում են հաշմանդամություն ունեցող անձանց սոցիալական պաշտպանության սկզբունքները և մոտեցումները: Գործող օրենքում ամրագրված մոտեցումները չեն համապատասխանում հաշմանդամություն ունեցող անձանց սոցիալական ներառման միջազգայնորեն ընդունված սկզբունքներին և մոտեցումներին:

Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար ապահովված չեն մատչելի պայմաններ, ինչը նույնպես լուրջ խոչնդոտ է հանդիսանում նրանց սոցիալական ներառման համար:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար հավասար հնարավորություններ և պայմաններ, նրանց ներառումը հասարակություն ապահովելու նպատակով նախագծում սահմանված են հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտներին առնչվող նորմեր:

Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման պետական քաղաքականության հիմնական սկզբունքներն ու ուղղությունները սահմանվել են, համաձայն Կոնվենցիայի դրույթների:

Նախագծով սահմանվել են հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և լիազորած պետական կառավարման մարմնի լիազորությունները:

Տրվել են հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման համալիր ծրագրի, ինչպես նաև՝ տարեկան ծրագրի բովանդակության, ծավալների, մշակման ժամկետների և այլ պահանջների վերաբերյալ դրույթներ և նորմեր:

Օրենքի նախագծով սահմանվում է նաև դրույթ Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հարցերով զբաղվող ազգային հանձնաժողովի վերաբերյալ: Հանձնաժողովի նպատակը հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման ոլորտում պետական քաղաքականության իրականացմանն աջակցելն է:

Նախագծում սահմանված են հաշմանդամություն ունեցող անձանց վերականգնման /բժշկական, սոցիալական և մասնագիտական/ վերաբերյալ դրույթներ:

Օրենքի նախագծով սահմանվել են հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման նպատակով մատչելի պայմանների և հավասար հնարավորությունների ապահովման թիրախային ուղղությունները.

- 1) մատչելիությունը,
- 2) բժշկական օգնությունը և սպասարկումը,
- 3) կրթությունը,

- 3) զբաղվածությունը,
- 4) սոցիալական ապահովությունը և սոցիալական այլ շահերը,
- 5) մշակույթը,
- 6) հանգստի կազմակերպումը և մարզական կյանքը:

Յուրաքանչյուր ուղղության համար սահմանվել են դրույթներ՝ սոցիալական ներառման հասնելու համար: Ընդ որում, սոցիալական ներառման հասնելու նորմերն ընդգրկում են ինչպես իրավական դաշտը, այնպես էլ գործնական բնույթի միջոցառումներ, այդ թվում ֆիզիկական միջավայրի մատչելիությունն ապահովող պահանջների, ստանդարտների և կանոնների, համընդհանուր դիզայնի պահանջների և չափանիշների մշակումը, տեղեկատվության և հաղորդակցության մատչելիությունն ապահովող պահանջների, ստանդարտների և կանոնների մշակումը՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնահարցերով զբաղվող կազմակերպությունների ներգրավմամբ:

Նախագծով նախադրյալներ են սահմանվում հաշմանդամություն ունեցող անձանց սոցիալական ներառման համար մատչելի պայմանների և հավասար հնարավորությունների ապահովման մոնիթորինգային մեխանիզմներ, ինչպես նաև մոնիթորինգն իրականացնող մարմին ստեղծելու համար: Նախագծի 36-րդ հոդվածի համաձայն հաշմանդամություն ունեցող անձանց սոցիալական ներառման համար մատչելի պայմանների և հավասար հնարավորությունների ապահովման մշտադիտարկումը վերապահված է ՀՀ Մարդու իրավունքների պաշտպանին:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով սահմանվում են հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման ոլորտում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները, հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման պետական քաղաքականության հիմնական նպատակը, սկզբունքները և ուղղությունները, հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման համար անհրաժեշտ կազմակերպական և իրավական հիմքերը: Կարգավորվում են հաշմանդամություն ունեցող անձանց վերականգնման, իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման համար մատչելի պայմանների և հավասար հնարավորությունների ապահովման հետ կապված այլ հարաբերություններ:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Օրենքի ընդունումը անհրաժեշտ իրավական հիմքեր կստեղծի Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանությանն ու սոցիալական ներառմանն ուղղված քաղաքականություն իրականացնելու, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած միջազգային պարտավորությունները կատարելու համար:

161.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի հուլիսի 19-ի N 923-Ն

և 2007 թվականի հուլիսի 26-ի N 890-Ն որոշումներում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի մշակումը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 5-րդ ենթակետի պահանջներից և պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների պաշտպանության ոլորտում իրականացվող բարեփոխումներով՝ երեխաների խնամքի հաստատություններ երեխաների մուտքի կանխարգելմամբ և այդ հաստատություններում երեխաների թվի նվազեցմամբ, ինչպես նաև խնամքի տրամադրման այլընտրանքային սոցիալական ծառայությունների ցանցի զարգացման անհրաժեշտությամբ:

Գործընթացի նպատակը կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված երեխաների կյանքի որակի բարելավումը, երեխայի՝ ընտանիքում ապրելու իրավունքի, երեխայի և նրա ընտանիքի սոցիալական պաշտպանության երաշխիքների, այդ թվում՝ ընտանեկան բռնության կանխարգելման ապահովումը, ինչպես նաև հաշմանդամություն ունեցող, մասնավորապես, 0-6 տարեկան երեխաների խնդիրների հայտնաբերումը, կանխարգելումը և վաղ միջամտությունն է:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության համակարգում գործում է երեխաների շուրջօրյա խնամքի բնակչության սոցիալական պաշտպանության 12 հաստատություն, որից 6-ը՝ երեխաների շուրջօրյա խնամքի բնակչության սոցիալական պաշտպանության ընդհանուր և հատուկ (մասնագիտացված) հաստատություններ (մանկատներ) են, իսկ 6-ը՝ երեխաների խնամքի գիշերօթիկ հաստատություններ: Վերջիններիս գործունեության նպատակը ընտանիքների անապահովության գնահատման համակարգում հաշվառված, սոցիալապես անապահով ընտանիքի երեխաների խնամքի և դաստիարակության կազմակերպումն էր:

Ներկայումս նախարարության համակարգի երեխաների խնամքի գիշերօթիկ 6 հաստատությունում իրականացվում է սոցիալապես անապահով ընտանիքների շուրջ 540 երեխայի խնամք:

Վերջին տարիներին մոնիթորինգային դիտարկումներով պարզվում է, որ այդ հաստատություններում խնամվող երեխաների մի մասը, պայմանավորված հաստատության գտնվելու վայրով, հնարավորություն ունեն գիշերելու տանը (ընտանիքում)՝ շարունակելով տվյալ հաստատությունում ստանալ աջակցության ծառայություններ:

Հաշվի առնելով նշվածը, ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ հանրապետությունում դեռևս բավարար չեն երեխաներին և նրանց ընտանիքներին սոցիալական աջակցության ծառայություններ տրամադրող կառույցները, նպատակահարմար է գործող հաստատությունները վերակազմակերպել այլընտրանքային ծառայություններ տրամադրող կառույցների:

Նոր ստեղծվող կառույցները կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված երեխաներին և ընտանիքներին, ըստ գնահատված կարիքների, կտրամադրեն մասնագիտական ծառայություններ, այդ թվում՝ աջակցություն հաշմանդամություն ունեցող երեխաներին և նրանց ընտանիքներին, ինչպես նաև ընտանեկան բռնության ենթարկված անձանց և նրանց ընտանիքի անդամներին:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախատեսվում է ուսումնասիրել և նախանշել հաստատությունների բեռնաթափման հիմնական սկզբունքը և ուղղությունները, մշակել դրանց վերակազմակերպման վերաբերյալ առաջարկներ և իրականացմանն ուղղված համապատասխան միջոցառումներ:

2. Կարգավորման առարկան

Կարգավորման առարկան երեխայի՝ ընտանիքում ապրելու իրավունքի ապահովումն է, շուրջօրյա խնամքի հաստատություններում խնամվող երեխաների թվի նվազեցումը, այլընտրանքային ծառայությունների ցանցի զարգացումը, երեխաների պաշտպանության ոլորտում իրականացվող քաղաքականության համապատասխանեցումը միջազգային չափանիշներին:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կվերակազմակերպվեն և կբեռնաթափվեն նախարարության համակարգի բնակչության սոցիալական պաշտպանության հաստատությունները (Կապանի երեխաների խնամքի և պաշտպանության գիշերօթիկ հաստատություն, Բյուրեղավանի երեխաների խնամքի և պաշտպանության գիշերօթիկ հաստատություն, Վանաձորի երեխաների խնամքի և պաշտպանության թիվ 1 գիշերօթիկ հաստատություն, Գյումրու երեխաների խնամքի և պաշտպանության թիվ 1 գիշերօթիկ հաստատություն, Գյումրու երեխաների խնամքի և պաշտպանության թիվ 2 գիշերօթիկ հաստատություն, Դիլիջանի երեխաների խնամքի և պաշտպանության թիվ 1 գիշերօթիկ հաստատություն). դրանցում խնամվող երեխաները կվերադառնան կենսաբանական ընտանիքներ, կստեղծվեն կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված երեխաներին և ընտանիքներին սոցիալ-վերականգնողական ծառայություններ տրամադրող այլընտրանքային կառույցներ:

162.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի մայիսի 5-ի N 665-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը

Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հունվարի 30-ի նիստի N 4 արձանագրության 24-րդ կետով հավանության արժանացած ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման N 1 հավելվածի 16-րդ կետի պահանջներից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մայիսի 5-ի N 665-Ն որոշմամբ սահմանված են կենսաթոշակի գործերը վարելու կանոնները:

Ընդ որում, սահմանված կանոնների հիմքում ընկած է այն մոտեցումը, որ կենսաթոշակի գործում ներառվող տեղեկատվությունը ձևավորվում է (պահվում է) թղթային կրիչով:

Մասնավորապես, սահմանված է, որ յուրաքանչյուր անգամ կենսաթոշակ նշանակելիս, կենսաթոշակի չափը վերահաշվարկելիս և այլ դեպքերում տպվում է համապատասխան հաշվարկ-կարգադրություն, որը կցվում է կենսաթոշակի գործին:

Առկա ընթացակարգերը ռեսուրսատար են (թուղթ և համապատասխան նյութեր՝ տպելու համար, հետագա ծախսեր՝ դրանց պահպանման համար):

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկվում է համապատասխան փոփոխություններ կատարել ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մայիսի 5-ի N 665-Ն որոշման մեջ:

2. Կարգավորման առարկան

Ներկայացվող նախագծով, հաշվի առնելով «Էլեկտրոնային կենսաթոշակ» տեղեկատվական համակարգի ընձեռած հնարավորությունը, կսահմանվի, որ հաշվարկ-կարգադրությունը ձևավորվում և պահպանվում է թվային եղանակով:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունման դեպքում կկրճատվի կենսաթոշակի գործում փաստաթղթային կրիչով պահպանվող տեղեկատվությունը:

163.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1566-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ

ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը

Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.4-րդ կետի «Սոցիալական քաղաքականություն» բաժնի 3-րդ ենթակետի պահանջներից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1566-Ն որոշմամբ սահմանված են մինչև 2 տարեկան երեխայի խնամքի նպաստի համար դիմելու կարգը, ներկայացվող փաստաթղթերը:

Համաձայն սահմանված կարգի՝ նպաստը նշանակելու համար ծնողն անձամբ կամ այլ անձի միջոցով տարածքային կենտրոն է ներկայացնում դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

Այսինքն, նպաստ նշանակելու համար սահմանված է ֆիզիկապես տարածքային կենտրոն այցելելու պահանջ:

Սոցիալական պաշտպանության ոլորտում ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը, ինչպես նաև այլ պետական կառավարման մարմինների տեղեկատվական ենթակառուցվածքների զարգացումը հնարավորություն է տվել շահառուներին մատուցվող ծառայությունները տեղափոխել որակական նոր հարթություն՝ կրճատելով սոցիալական ծառայություններ ստանալու նպատակով դիմելու համար ծախսվող ժամանակը և վերացնելով փաստաթղթեր ներկայացնելու պահանջը:

Ըստ այդմ, նախատեսվում է ներդնել երեխայի խնամքի համար առցանց դիմելու ընթացակարգեր:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկվում է համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ կատարել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1566-Ն որոշման մեջ:

2. Կարգավորման առարկան

Ներկայացվող նախագծով կսահմանվեն երեխայի խնամքի նպաստի համար առցանց դիմում ներկայացնելու կարգը, ներկայացվող տվյալների ցանկը, առցանց ներկայացված դիմումի (տվյալների) հիման վրա նպաստը նշանակելու, վճարելու որոշում կայացնելու պայմաններն ու կարգը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունման դեպքում, սկսած 2018 թվականի հունվարի 1-ից, կգործարկվի խնամքի նպաստի համար առցանց դիմում ներկայացնելու համակարգը, ինչի շնորհիվ կբարելավվի շահառուներին մատուցվող ծառայությունների որակը:

164.

«Սոցիալական աջակցության մասին» և «Պետական նպաստների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի փաթեթը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգի ներդրման գործընթացը, որի հիմքում դրված է սոցիալական կարիքների գնահատման հիման վրա համապատասխան ծառայությունների՝ փաթեթով տրամադրում: Իսկ «Պետական նպաստների մասին» ՀՀ օրենքով (ՀՕ-154-Ն) սահմանված են անապահովության գնահատման մոտեցումները (9-12-րդ հոդվածներ): Ներկայացվող նախագծով առաջարկվում է «Պետական նպաստների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ընտանիքների անապահովության գնահատման համակարգին վերաբերող 2-րդ գլուխը՝ բոլոր հոդվածներով (9-12-րդ) տեղափոխել «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենք, որպես՝ ընտանիքի սոցիալական գնահատման համակարգ՝ նախատեսելով աղքատ ընտանիքներին տրամադրվող՝ կենսամակարդակի բարձրացմանն օժանդակող կամ դրա վատթարացումը կանխող նպաստները, որպես սոցիալական ծառայություններից միայն մեկը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Համաձայն «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքի (գլուխ 7)՝ ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգի հիմքում դրված է սոցիալական դեպքի վարումը: Այն ներառում է սոցիալական աջակցություն ստացողների կարիքներին համարժեք սոցիալական ծառայությունների տրամադրման գործընթացի ծրագրավորումը, դրանք ստանալու հարցում աջակցությունը՝ նպատակ ունենալով բավարարել սոցիալական աջակցություն ստացողի սոցիալական կարիքները: Ընդ որում՝ սոցիալական դեպքի վարման ժամանակ կատարվում է ամբողջացված կարիքների գնահատում, սակայն գործող օրենսդրությունը քիչ լուծումներ է առաջարկում ընտանիքի բարեկեցության և բարօրության մակարդակի գնահատման համար:

Միաժամանակ, «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքի 17-րդ հոդվածով սահմանված՝ տարածքային մարմինների լիազորություններից է նաև խնամակալության և հոգաբարձության մարմինն՝ առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխայի որդեգրման, խնամակալության կամ հոգաբարձության, ինչպես նաև խնամակալ ճանաչելու կամ խնամատար ծնող կամ որդեգրել ցանկացող անձ հաշվառելու մասին եզրակացություն տալը: Եվ այդ դեպքում կարևորվում է նաև անձի բարեկեցության աստիճանի գնահատումը, որը նաև կբացառի կամ հնարավորինս կնվազեցնի որոշման ընդունման սուբյեկտիվ մոտեցումները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ներկայացված նախագծով առաջարկվում է լրացուցիչ գործիքների ներդրման և կիրառման նպատակով ստեղծել բարենպաստ իրավական դաշտ, վերացնել գործնականում առկա բացերն ու խոչընդոտները:

2. Կարգավորման առարկան

Ներկայացված նախագծի ընդունման արդյունքում կբարելավվի օրենսդրական դաշտը և կվերանան ոլորտի զարգացման խոչընդոտները, հնարավորություն կտրվի ճանաչել ոչ միայն սոցիալական ծառայություն հայցող կամ ստացող անձին, այլ նաև տրամադրողին:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Ներկայացված նախագծի ընդունմամբ անհրաժեշտ իրավական հիմքեր կստեղծվեն ընտանիքի սոցիալական վիճակի գնահատման համակարգի միջոցով գնահատելու ընտանիքի թե՛ անապահովության, թե՛ բարեկեցության ու բարօրության վիճակը՝ առաջին դեպքում նախատեսելով սոցիալական ծառայությունների համապատասխան փաթեթի տրամադրում, այդ թվում՝ նաև նպաստ (որի վճարման հետ կապված հարաբերությունները կկարգավորվեն «Պետական նպաստների մասին» ՀՀ օրենքով), իսկ երկրորդ դեպքում՝ խնամատար ընտանիքի, խնամակալի ընտրության, ինչպես նաև երեխա որդեգրել ցանկացող ընտանիք հաշվառելու հնարավորություն:

165.

«Պետական պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում և փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Պետական պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում և փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակումը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1-ին կետի 1.1-ին ենթակետի 8-րդ և 9-րդ պարբերությամբ սահմանված՝ պետական ծառայողի կերպարի արմատական վերափոխման հրամայականից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Պետական պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով 2014 թվականի հուլիսի 1-ից պետական իշխանության բոլոր մարմիններում ներդրվեց վարձատրության միասնական համակարգ, որում հիմնական և լրացուցիչ աշխատավարձերի հենասյուներն ունեն հստակ կարգավորումներ, իսկ պարզևատրման համակարգը հայեցողական մոտեցումներին է թողնված և հիմնականում կիրառվում են էգալիտար մոտեցումներ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծով նախատեսվում է սահմանել բարձր կատարողականություն ունեցող

պետական աշխատողների խրախուսման, այդ թվում՝ պարգևատրման նոր մեխանիզմներ՝ հաշվի առնելով ՀՀ կառավարության ծրագրով նախատեսված կատարողականության նոր չափանիշները:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով կարգավորվում են պետական ծառայողների վարձատրության, մասնավորապես, խրախուսման հետ կապված հարաբերությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ անհրաժեշտ հիմքեր կապահովվեն պետական ծառայողների խրախուսման առավել արդյունավետ համակարգի ներդրման և արհեստավարժ ծառայողների խրախուսման համար:

166.

«Սոցիալական աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Սոցիալական աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակումը բխում է «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքի 38-րդ, 39-րդ հոդվածներից և պայմանավորված է ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգի ներդրմամբ՝ սոցիալական աշխատանքի կայացման ուղղությամբ իրականացվող բարեփոխումներով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Սոցիալական ծառայություններ տրամադրող տարբեր մարմինների և կազմակերպությունների աշխատողների որակավորման բարձրացումն իրականացվում է վերապատրաստումների կամ «Սոցիալական աշխատանք» հատուկ դասընթացների միջոցով: Նախագծի ընդունմամբ հնարավորություն կընձեռվի ձևավորել սոցիալական աշխատողների պրոֆեսիոնալ անձնակազմ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Կատարելագործել սոցիալական աշխատողների մասնագիտական գիտելիքների որակավորման գործընթացը, մասնավորապես, ներդնել հավաստագրման, ինչպես նաև մասնագիտական զարգացման կրեդիտային համակարգ, որը հնարավորություն կտա նաև բարձրացնել տրամադրվող սոցիալական ծառայությունների որակը:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով կարգավորվում են սոցիալական աշխատողի կարգավիճակի, սոցիալական աշխատանքի մասնագիտացման, վերապատրաստման, հավաստագրման, մասնագիտական զարգացման կրեդիտավորման հետ կապված հարաբերությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ անհրաժեշտ հիմքեր կստեղծվեն սոցիալական աշխատանքի կայացման և պրոֆեսիոնալ աշխատակազմի ձևավորման համար:

167.

«Հաշմանդամի սայլակների ձեռքբերման համար պետական հավաստագրերի տրամադրման, դրանց գնային արժեքի որոշման և պետական հավաստագրի ձևը հաստատելու մասին»

ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակումը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.4.2-րդ կետի 6-րդ ենթակետի «բ» պարբերության պահանջներից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս հաշմանդամի սայլակները տրամադրվում են համաձայն ՀՀ կառավարության 2015 թվականի սեպտեմբերի 10-ի «Վերականգնողական օգնության տրամադրման կարգը և պայմանները սահմանելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի սեպտեմբերի 22-ի N 1369-Ն և 2007 թվականի ապրիլի 12-ի N 453-Ն որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 1035-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի և ժամկետների: Սայլակների ձեռքբերումն ու բաշխումն իրականացվում է գնումների մասին օրենսդրությանը համապատասխան: ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունը ՄԺԾ-ի և ՀՀ պետական բյուջեի հայտերով ներկայացնում է որոշակի պարագաների տեսականու ցանկ՝ հաշվի առնելով նշված որոշմամբ սահմանված՝ տվյալ պարագան ստանալու իրավունք ունեցող սոցիալական խմբերը և այդ պարագաների տրամադրման ժամկետները: Չնայած նրան, որ նախարարությունը պարբերաբար իրականացվող ուսումնասիրությունների արդյունքում ընդլայնում է այդ պարագաների, մասնավորապես, հաշմանդամի սայլակների տեսականին, կատարելագործվում են դրանց տեխնիկական բնութագրերը, այնուամենայնիվ հաշմանդամություն ունեցող անձանց առողջական, կառուցվածքային, տարիքային և ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները բազմազան են, ինչի պատճառով հնարավոր չէ յուրաքանչյուրին ապահովել իր կարիքին համապատասխան սայլակով: Սա տեղիք է տալիս հաշմանդամություն ունեցող անձանց դժգոհության:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է հաշմանդամություն ունեցող անձանց սայլակները տրամադրել պետական հավաստագրի հիման վրա: Սա հնարավորություն կտա, որոշակի հավելավճար կատարելով, ձեռք բերել կարիքին համարժեք հաշմանդամի սայլակ:

2. Կարգավորման առարկան

	<p>Հաշմանդամի սայլակների տրամադրում՝ պետական հավաստագրերի հիման վրա</p> <p>3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը</p> <p>Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրենց կարիքին համարժեք պետական աջակցությամբ սայլակներ ձեռք բերելու հնարավորություն</p>
<p>168.</p>	<p>«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին»</p> <p>ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը</p> <p>Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը պայմանավորված է շահառուներին մատուցվող ծառայությունների որակի բարելավմամբ, ինչը բխում է ՀՀ կառավարության 2014 թվականի մարտի 27-ի N 442-Ն որոշման հավելվածի 41-րդ կետի պահանջներից:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Համաձայն գործող օրենսդրության՝ կենսաթոշակները և նպաստները (բացառությամբ ընտանեկան նպաստների) վճարվում են կանխիկ և անկանխիկ եղանակով:</p> <p>Անկանխիկ եղանակով վճարումն իրականացվում է բանկային համակարգի միջոցով՝ հետևյալ տարբերակներով՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) անձը ներկայացնում է իր անվամբ բացված բանկային հաշվի համարը, որին փոխանցվում է կենսաթոշակի կամ նպաստի գումարը. 2) համաձայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 910-րդ հոդվածի՝ երբ սոցիալական ապահովության պետական ծառայությունը (այսուհետ՝ ծառայություն) անձի տվյալները տրամադրում է բանկին՝ համաձայն անձի կատարած ընտրության, իսկ բանկը քաղաքացու անվամբ բացում է հաշիվ և այդ հաշվին է մուտքագրում գումարները: <p>Երկրորդ տարբերակը կիրառվում է այն դեպքերում, երբ գումարի վճարումը կրում է միանվագ բնույթ (թաղման նպաստ, երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստ, մայրության նպաստ):</p> <p>Ընդ որում, փոխանցված գումարների կապակցությամբ բանկի և պետության միջև ծագող հարաբերությունները կարգավորվում են բանկի և պետության միջև կնքված պայմանագրով, իսկ բանկային հաշվի կապակցությամբ բանկի և քաղաքացու միջև ծագող հարաբերությունները՝ բանկային հաշվի պայմանագրով:</p> <p>Հաշվի առնելով առկա իրավակարգավորումները՝ քաղաքացիների համար երբեմն առաջացնում են անհարմարություններ, քանի որ գործող ՀՀ բանկային օրենսդրությամբ հաշվի չեն առնված խնդրո առարկա գործընթացի առանձնահատկությունները:</p> <p>1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները</p> <p>Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկվում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում կատարել համապատասխան փոփոխություններ՝ սահմանելով կենսաթոշակները և նպաստներն անկանխիկ եղանակով վճարելու համար նախատեսված հատուկ բանկային (սոցիալական)</p>

հաշիվ:

2. Կարգավորման առարկան

Ներկայացվող նախագծով մեկ միասնական սկզբունքների ներքո կսահմանվեն կենսաթոշակները և նպաստներն անկանխիկ եղանակով վճարելու համար նախատեսված հատուկ բանկային (սոցիալական) հաշիվ բացելուն և վարելուն, այդ հաշվից օգտվելուն, հաշվին առկա միջոցները տնօրինելուն առնչվող առանձնահատկությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունման շնորհիվ էապես կմեծանա պետական կենսաթոշակների և նպաստների վճարման գործընթացի արդյունավետությունը, կպարզեցվի վարչարարությունը:

169.

«Բազմազավակ ընտանիքների մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Բազմազավակ ընտանիքների մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի մարտի 10-ի N 245-Ա որոշման հավելվածի 21-րդ կետով (մինչև 2017 թվականի հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ «Բազմազավակ ընտանիքների մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը):

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Համաձայն 2001 և 2011 թվականների մարդահամարների՝ հանրապետությունում բնակվել են 4 և ավելի երեխաներ ունեցող համապատասխանաբար շուրջ 31.000 և 13.000 տնային տնտեսություններ, իսկ ահա մեկ ամուսնական զույգի կամ միակ ծնողի խնամքի տակ 4 և ավելի երեխաներ ունեցող ընտանիքների թիվը կազմել է համապատասխանաբար շուրջ 14.000 և 7400: Ընտանիքների այդ տեսակի թվի կրճատումը հիմնականում պայմանավորված է նրանց սոցիալական վիճակով, թվով շատ երեխաներ պահելու և մեծացնելու դժվարություններով: Բազմազավակ ընտանիքների թվի կրճատումը մեծապես պայմանավորված է եղել ծնելիության կրճատմամբ: Միաժամանակ, հանրապետությունում օրենքով ամրագրված չէ «բազմազավակ ընտանիք» հասկացությունը, ինչպես նաև բազմազավակ ընտանիքներին պետության կողմից տրվելիք երաշխիքները:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով բազմազավակ՝ 4 և ավելի երեխաներ ունեցող ընտանիքների կարիքները՝ անհրաժեշտ է օրենքով սահմանել «բազմազավակ ընտանիք»

հասկացությունը, ինչպես նաև ամրագրել ընտանիքի այդ տեսակին տրվելիք սոցիալական երաշխիքները:

2. Կարգավորման առարկան

«Բազմազավակ ընտանիքների մասին» ՀՀ օրենքով կարգավորվելու են «բազմազավակ ընտանիք» հասկացությունը, ինչպես նաև բազմազավակ ընտանիքներին պետության կողմից տրվելիք նվազագույն երաշխիքները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Բազմազավակ ընտանիքների մասին» ՀՀ օրենքի ներդրմամբ ակնկալվում են՝

- 1) օրենքով «բազմազավակ ընտանիք» հասկացության սահմանումը.
- 2) բազմազավակ ընտանիքներին պետության կողմից տրվելիք նվազագույն երաշխիքների սահմանումը.
- 3) բազմազավակ ընտանիքների ինքնաապահովման խրախուսման և մարդկային կապիտալի զարգացման համար նպաստավոր պայմաններ ստեղծումը:

170.

«Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակմամբ նախատեսվում է համապարփակ լուծումներ տալ կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի կազմակերպման ոլորտում առկա խնդիրներին: Նման կարգավորման պահանջն ամրագրված է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշմամբ հաստատված ՀՀ կառավարության ծրագրի 1.4.2-րդ կետի 8-րդ ենթակետով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի հետ կապված հարաբերությունները որոշակիորեն կարգավորված են ՀՀ օրենսդրությամբ:

Սակայն, անհրաժեշտ է նշել, որ դեռևս առկա են օրենքով կարգավորման ենթակա խնդիրներ, որոնք կարող են խոչընդոտել ոլորտի կայացմանն ու հետագա զարգացմանը: Մասնավորապես, դրանցից կարելի է առանձնացնել հետևյալ հիմնականները՝

- 1) կամավորական աշխատանքն անօրինական կամ վարձու աշխատողի աշխատանքից տարանջատելու ոչ լիարժեք իրավական կարգավորումները.
- 2) կամավորի և կամավորներ ներգրավելու իրավասություն ունեցող կազմակերպությունների միջև փոխհարաբերությունների պայմանագրային կարգավորման բացակայությունը.
- 3) կամավորի գործունեության հետ կապված ծախսերի (ճանապարհաճախս, օրապահիկ, գիշերակաց, գործուղման վճար, արտահագուստ և այլ) փոխհատուցման

մեխանիզմների ամբողջական կարգավորման բացակայությունը.

4) կամավոր և օգնություն ցուցաբերելու նպատակով կատարված աշխատանքները միմյանցից տարանջատելու մեխանիզմների բացակայությունը.

5) կամավոր աշխատանքներում քաղաքացիական հասարակության առավել լայն շրջանակների ներգրավման խթանիչ մեխանիզմների բացակայությունը.

6) կամավորական գործունեությունից բխող հնարավոր ռիսկերի ապահովագրման մեխանիզմների բացակայությունը, այդ թվում՝ կամավոր աշխատանքում դժբախտ դեպքերից ապահովագրություն, կամավորի պատասխանատվության ապահովագրություն կամավորի օգնության կարիք ունեցողի նկատմամբ.

7) կամավորներ ներգրավելու իրավասություն ունեցող կազմակերպության և կամավորի հիմնական իրավունքների և պարտականությունների ամրագրման բացակայությունը՝ ինչպես միմյանց, այնպես էլ՝ կամավորի օգնության կարիք ունեցողի նկատմամբ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի կազմակերպման ոլորտում առկա խնդիրների լուծման նպատակով «Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակմամբ կսահմանվեն կամավորական աշխատանքն անօրինական կամ վարձու աշխատողի աշխատանքից տարանջատելու մեխանիզմները, կապահովվեն կամավորի ինստիտուտի կայացման և զարգացման, կամավոր աշխատանքների խթանման, քաղաքացիական հասարակության կյանքում վերջինիս դերի բարձրացման նախապայմանները:

2. Կարգավորման առարկան

Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանք կատարելու հետ կապված հարաբերությունների կարգավորում՝ սահմանելով կամավորական գործունեության սկզբունքները, նպատակները, ոլորտներն ու ձևերը, ինչպես նաև կամավոր աշխատանքի կազմակերպման իրավական հիմքերը

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման արդյունքում կտրվեն կամավորի ինստիտուտի կարգավորման լիովին նոր մոտեցումներ՝ հիմնված կամավորի ինստիտուտի զարգացման հիմնարար սկզբունքի վրա:

171.	<p>«Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց նույնացման և աջակցության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող մի շարք իրավական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p>
------	--

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց նույնացման և աջակցության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկումն ապահովող մի շարք իրավական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է օրենքի կիրարկման արդյունավետությունը բարձրացնելու, թրաֆիքինգի և շահագործման զոհերի և (կամ) հատուկ կատեգորիայի զոհերի հայտնաբերման և ուղղորդման գործընթացները բարելավելու անհրաժեշտությամբ:

Համապատասխան կարգերում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու նպատակն է մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման զոհերի և (կամ) հատուկ կատեգորիայի զոհերի նույնացման ընթացակարգի կատարելագործումը, համապատասխան մարմինների միջև համագործակցության ամրապնդումը, զոհերի և հատուկ կատեգորիայի զոհերի, սկսած հայտնաբերման պահից, պատշաճ ուղղորդումը, նրանց ընտանիքների անդամներին և (կամ) օրինական ներկայացուցիչներին որակյալ ծառայությունների տրամադրումը, հատուկ կատեգորիայի զոհերի համար նախատեսված աջակցության ժամկետների վերանայումն ու հստակեցումը, ինչպես նաև այդ խմբին պատկանող երեխաների ներդաշնակ զարգացման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծումը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Գործող կարգերում անկատար են մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման հավանական զոհերի վերաբերյալ տեղեկատվության փոխանակման նպատակով տարբեր մարմինների միջև գործակցության, անձի՝ մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված լինելը հավաստող կամ հերքող տեղեկությունների, փաստերի, ապացույցների հավաքագրման մեխանիզմները, անձին զոհ և (կամ) հատուկ կատեգորիայի զոհ ճանաչելու բուն ընթացակարգը: Կանոնակարգված չէ տեղեկատվության փոխանակումը՝ զոհ ճանաչված անձանց հետագա ճակատագրի վերաբերյալ, այն է՝ նրանց քրեադատավարական նորմերին համապատասխան տուժող ճանաչելու, աջակցության ընթացքի մասին տեղեկությունների տրամադրումը, ինչը խանգարում է հաշվետվողականությանը և վիճակագրական հստակ տվյալների առկայությանը: Մինևնույն ժամանակ աջակցության տրամադրման նորմերն ընդհանուր են և հաշվի չեն առնում հատուկ կատեգորիայի զոհերի ուղղորդման, աջակցության և պաշտպանության հետ կապված առանձնահատկություններն ու հատուկ կարիքները՝ մասնավորապես, երեխաների իրավունքների պաշտպանության համատեքստում: Վերջինս կարևոր է, քանի որ դիտարկումները ցույց են տալիս, որ հատուկ կատեգորիայի խմբին պատկանող հոգեկան խանգարման հետևանքով իր արարքի բնույթն ու նշանակությունն ամբողջությամբ կամ մասամբ գիտակցելու կամ այն ղեկավարելու հնարավորությունից զրկված զոհերը և (կամ) հավանական զոհերը, նույնպես հիմնականում անչափահաս են: Որոշակի դեպքերում (օրինակ՝ երեխան շահագործվել է ծնողի կողմից, երեխան ենթարկվել է սեռական բռնության և շահագործման, դուրս է

մնացել կրթությունից և ներգրավված է հարկադիր աշխատանքներում, այդ թվում՝ վատթարագույն աշխատանքի ձևերում) զոհը և նրա ծնողը չունեն օթևան, նրանց ուղղորդմանը, ինտեգրմանն ուղղված ընթացակարգերը և ծառայությունները հստակ չեն, սահմանված չեն նաև տրամադրվող ծառայությունների որակի չափորոշիչները: ՀՀ կառավարության 2016 թվականի մայիսի 5-ի «Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման հավանական զոհերին, զոհերին և հատուկ կատեգորիայի զոհերին «Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց նույնացման և աջակցության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված աջակցության տրամադրման կարգը և չափերը սահմանելու մասին» N 492-Ն որոշման մեջ արտացոլված չեն նաև երեխաների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում ընթացող բարեփոխումները:

Նախատեսվող լրացումները և փոփոխությունները հնարավորություն կտան ամրապնդել մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման զոհերի նույնացման և ուղղորդման իրավական, կազմակերպչական և ինստիտուցիոնալ մեխանիզմները, կնպաստեն թրաֆիքինգի ենթարկված յուրաքանչյուր անձի կարիքների ճիշտ գնահատմանը և աջակցության կազմակերպմանը, կկանխարգելեն կրկնազոհացումը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առկա խնդիրների լուծման նպատակով նախատեսվում է վերլուծել և գնահատել մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման զոհերի նույնացման, ուղղորդման և աջակցության ընթացակարգերը՝ համապատասխան ակտերը գործողության մեջ մտնելուց հետո արձանագրված խնդիրների և նախադեպերի տեսանկյունից, հստակեցնել բացերը, համադրելով այն նաև վերջին հետազոտությունների արդյունքների հետ, և մշակել գործող ընթացակարգի կատարելագործման առաջարկներ՝ ուղղորդման բարելավման, տեղեկատվության փոխանակման հարցում պատասխանատու դերակատարների հստակեցման, հանձնաժողովի կողմից զոհ ճանաչված անձանց հետագա ճակատագրի մասին համապատասխան մարմիններից տեղեկատվություն ստանալու մեխանիզմի ու տեղեկատվական շտեմարանի վարման և պահպանման վերաբերյալ:

2. Կարգավորման առարկան

Կարգավորման առարկան մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման զոհերի նույնացման գործընթացի կատարելագործումն է, համագործակցության և ուղղորդման մեխանիզմների, աջակցության գործընթացի բարելավումը, հատուկ կատեգորիայի հավանական զոհերի և զոհերի սոցիալ-հոգեբանական վերականգնման ապահովումը, կրկնազոհացման ռիսկի նվազեցումը, զոհերի իրավունքների պաշտպանությունը՝ ստանձնած միջազգային պարտավորություններին համապատասխան:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Փոփոխություններն էլ ավելի կհաստակեցնեն ներգրավված կողմերի պարտականությունները, կբարելավվի մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման զոհերի բացահայտման գործընթացը, կնպաստեն մեկ աղբյուրում տեղեկատվության կուտակման և հաշվետվության տրամադրման մեխանիզմի կատարելագործմանը՝ էլ ավելի վերահսկելի դարձնելով ֆինանսական ծախսերը: Բացի դրանից՝ կմշակվի և կներդրվի հատուկ կատեգորիայի հավանական զոհերի և զոհերի ուղղորդման ընթացակարգը, կընդլայնվի դերակատարների շրջանակը, կհստակեցվեն համագործակցության մեթոդները, կսահմանվեն որակյալ ծառայությունների մատուցման չափորոշիչները, որպես ընդհանուր հեռանկարային արդյունք կհզորացվեն համապատասխան ինստիտուտները և կներդրվեն նոր ծրագրեր:

172.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հոկտեմբերի 20-ի N 1510-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հոկտեմբերի 20-ի N 1510-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման (այսուհետ՝ որոշում) նախագծի մշակումը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշմամբ հաստատված ՀՀ կառավարության ծրագրի 1.1.1-ին ենթակետի 9-րդ պարբերության պահանջից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Որոշմամբ սահմանված է կատարողականի հիման վրա պետական ծառայողի պարգևատրման կարգը, որը համապատասխանում է ներկա գնահատման համակարգին:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1-ին կետի 1.1-ին ենթակետի 9-րդ պարբերությամբ նախատեսվում է ներդնել հանրային ծառայողի մասնագիտական ունակությունների, ինչպես նաև աշխատանքային պարտականությունների կատարման աստիճանի գնահատման կատարողականության չափանիշներ, որի արդյունքում ուղղակիորեն պետք է վերանայվի պարգևատրման գործող համակարգը:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով նախատեսվում է վերանայել պետական ծառայողների պարգևատրման ընթացակարգը՝ պետական ծառայողի կերպարի արմատական վերափոխման հրամայականի իրագործման նպատակով ներդրվող կատարողականության նոր

չափանիշներին համապատասխան:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Պետական ծառայողների պարզևատրման առավել արդյունավետ (խթանիչ և ապախթանիչ) ընթացակարգերի առկայություն

173.

«Երեխայի իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Երեխայի իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ նախագիծ) մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 37-րդ հոդվածի և 86-րդ հոդվածի 6-րդ կետի պահանջներով, Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում իրականացվող բարեփոխումներով և ոլորտում իրականացվող քաղաքականության՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցմամբ:

Նախագծի նպատակը Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների իրավունքների պաշտպանության արդյունավետությունը բարձրացնելն է:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Օրենքն ընդունվել է 1996 թվականի մայիսի 29-ին՝ ՄԱԿ-ի համանուն կոնվենցիային համապատասխան: Ելնելով օրենքի իրավակիրառ պրակտիկայում առկա մի շարք խնդիրներից՝ անհրաժեշտ է վերանայել այն՝ սահմանելով առավել գործուն մեխանիզմներ:

Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են երեխաների իրավունքների պաշտպանության հետևյալ մարմինները՝ համայնքային մակարդակում՝ խնամակալության և հոգաբարձության մարմինները, մարզային մակարդակում՝ մարզպետարանների ընտանիքի, կանանց և երեխաների իրավունքների պաշտպանության բաժինները և ազգային մակարդակում՝ Երեխաների իրավունքների պաշտպանության ազգային հանձնաժողովը:

Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան օրենսգրքի համաձայն առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների բացահայտման, հաշվառման, նրանց տեղավորման հիմնական գործառույթները վերապահված են միայն խնամակալության և հոգաբարձության մարմիններին: Մարզպետարանների ընտանիքի, կանանց և երեխաների իրավունքների պաշտպանության բաժինների գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի ու Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի 2015 թվականի նոյեմբերի 12-ի N 158-Ն համատեղ հրամանով հաստատված օրինակելի կանոնադրությամբ, իսկ երեխաների իրավունքների պաշտպանության ազգային հանձնաժողովի

գործունեությունը՝ ՀՀ վարչապետի 2012 թվականի դեկտեմբերի 28-ի N 1295-Ն որոշմամբ հաստատված կանոնադրությամբ: Օրենքով սահմանված չէ սույն ոլորտը համակարգող պետական մարմինը, որը որոշում է երեխաների իրավունքների պաշտպանության քաղաքականությունը, ռազմավարական ուղղությունները, պատասխանատու է դրանց իրականացման համար և այլն: Առկա խնդիրներն են՝

1) «Երեխայի իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքով մինչև այսօր սահմանված չեն երեխաների իրավունքների և շահերի պաշտպանության համակարգը և այն իրականացնող մարմինները:

2) երեխաների իրավունքների պաշտպանության մարմինների երեխայի տեղավորման ձևի վերաբերյալ որոշումների վերանայման հնարավորության իրավական սահմանումը և կարգավորումը:

3) երեխաների իրավունքների պաշտպանության մարմինների գործունեության նկատմամբ վերահսկողության մեխանիզմների ստեղծման անհրաժեշտությունը:

4) երեխաների կարգավիճակը սահմանող տարատեսակ հասկացությունների հստակեցումը և տարբեր իրավիճակներում գտնվող երեխաների իրավունքների և շահերի պաշտպանության արդյունավետ երաշխիքների ստեղծումը:

5) երեխայի իրավունքների և շահերի պաշտպանության հարցերը լուծելիս՝ նրա կարծիքն ավելի վաղ տարիքից հաշվի առնելու հնարավորության ապահովումը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծով առաջարկվում է՝

1) Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների իրավունքների պաշտպանության համակարգի ամբողջացման, դրա սուբյեկտների գործունեության արդյունավետության բարձրացման, փոխհամագործակցության, աշխատանքների ավելի կոորդինացված իրականացման, լիազորությունների ավելորդ կրկնությունների վերացման, յուրաքանչյուր օղակի մասնագիտական ռեսուրսների ուժեղացման նպատակով անհրաժեշտ է «Երեխայի իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքում ամրագրել երեխաների իրավունքների պաշտպանության համակարգը, որի մարմիններն են՝ խնամակալության և հոգաբարձության մարմինը, մարզպետարանների ընտանիքի, կանանց և երեխաների իրավունքների պաշտպանության բաժինները և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից լիազորված մարմինը, դրանց լիազորությունները:

2) օրենքում կտրվեն երեխայի տեղավորման ձևի վերաբերյալ որոշումների իրավական սահմանումը և նոր կարգավորումները:

3) օրենքում կնախատեսվի «օգտագործվող հիմնական հասկացություններ» հոդվածը, որով կսահմանվեն երեխաների կարգավիճակի վերաբերյալ տարատեսակ հասկացությունները:

4) օրենքում կամրագրվի երեխայի իրավունքների և շահերի հետ առնչվող հարց լուծելիս՝ երեխայի կարծիքը վաղ տարիքից հաշվի առնելը:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով առաջարկվող փոփոխություններով և լրացումներով առավել արդյունավետ կկարգավորվի հանրապետությունում երեխաների իրավունքների և շահերի պաշտպանության ոլորտը, կստեղծվեն երեխաների իրավունքների իրացման լրացուցիչ երաշխիքներ, կհստակեցվի երեխաների իրավունքների պաշտպանության համակարգը, կապահովվի համակարգի սուբյեկտների լիազորությունների վերաբաշխումը՝ ի նպաստ համակարգի կայացմանը, կստեղծվեն երեխաների իրավունքների և շահերի պաշտպանության մարմինների գործունեության վերահսկման հնարավորությունը և հստակ մեխանիզմները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության և միջազգային չափանիշներին համապատասխան՝ երեխայի իրավունքների պաշտպանության առավել արդյունավետ մեխանիզմների մշակում

174.

«Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ նախագիծ) մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 86-րդ հոդվածի 6-րդ կետի պահանջով, Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում իրականացվող բարեփոխումներով և ոլորտում իրականացվող քաղաքականության՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցմամբ:

Նախագծի նպատակը Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների իրավունքների պաշտպանության արդյունավետությունը բարձրացնելն է:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը (այսուհետ՝ օրենք) ընդունվել է 2002 թվականի սեպտեմբերի 24-ին: Սույն օրենքով սահմանվում են առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխա և առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների թվին պատկանող անձ հասկացությունները, որը շատ դեպքերում, իրավակիրառ պրակտիկայում առաջացնում է մի շարք խնդիրներ:

Ի կատարումն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 86-րդ հոդվածի 6-րդ կետի պահանջի՝ անհրաժեշտ է վերանայել օրենքով ամրագրված՝ առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների սոցիալական պաշտպանության պետական

քաղաքականության նպատակները և սկզբունքները:

Խնդիրներ են երեխաների իրավունքների պաշտպանության մարմինների երեխայի տեղավորման ձևի վերաբերյալ որոշումների վերանայման հնարավորության իրավական սահմանումը և կարգավորումը, երեխաների իրավունքների պաշտպանության մարմինների գործունեության նկատմամբ վերահսկողության մեխանիզմների ստեղծման անհրաժեշտությունը, երեխաների կարգավիճակը սահմանող տարատեսակ հասկացությունների հստակեցումը և տարբեր իրավիճակներում գտնվող երեխաների իրավունքների և շահերի պաշտպանության արդյունավետ երաշխիքների ստեղծումը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծով առաջարկվում է՝

- 1) օրենքով տրված հիմնական հասկացությունների վերանայումը.
- 2) երեխայի տեղավորման ձևի վերաբերյալ որոշումների իրավական սահմանումը և նոր կարգավորումները.
- 3) օրենքի հիմնական դրույթների համապատասխանեցումը Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության և միջազգային կոնվենցիաների համապատասխան դրույթներին:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով առաջարկվող փոփոխություններով և լրացումներով առավել արդյունավետ կկարգավորվի հանրապետությունում երեխաների իրավունքների և շահերի պաշտպանության ոլորտը, կստեղծվեն առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների իրավունքների իրականացման լրացուցիչ երաշխիքներ, կհստակեցվեն հիմնական հասկացությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Սոցիալական պաշտպանության ոլորտում առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների սոցիալական պաշտպանության երաշխիքների ապահովումը, նրանց ինտեգրումը հասարակությանը:

175.

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի մարտի 6-ի N 275-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը

Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը բխում է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1060-Ա որոշման հավելվածի 1.4-րդ կետի «Սոցիալական քաղաքականություն» բաժնի 3-րդ ենթակետի պահանջներից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի մարտի 6-ի N 275-Ն որոշմամբ կարգավորվում են երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստը (այսուհետ՝ նպաստ) նշանակելուն և վճարելուն առնչվող հարաբերությունները:

Համաձայն գործող կարգի՝ առաջին կամ երկրորդ երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստը նշանակելու դիմումը կարող է ներկայացվել նաև առցանց եղանակով:

Խնդրո առարկա տարբերակումը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ ՔԿԱԳ մարմիններում դեռևս թվայնացված չեն նախկինում գրանցված ակտերը:

Ըստ այդմ, ՀՀ կառավարությունում տեղի ունեցած քննարկման արդյունքում հանձնարարվել է քննարկել ՔԿԱԳ-ի տեղեկատվական շտեմարանից անհրաժեշտ տեղեկատվության առցանց փոխանակմանն առնչվող ծրագրային ապահովման խնդիրները և մեկամսյա ժամկետում ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնել դրանց լուծման միջոցառումների ժամանակացույցը:

Արդյունքում՝ նախատեսվում է առցանց եղանակով ստանալ նաև երրորդ և հաջորդ երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստի նշանակման և վճարման համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկվում է համապատասխան լրացումներ և փոփոխություններ կատարել ՀՀ կառավարության 2014 թվականի մարտի 6-ի N 275-Ն որոշման մեջ:

2. Կարգավորման առարկան

Ներկայացվող նախագծով կսահմանվեն երրորդ և հաջորդ երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստի համար առցանց դիմում ներկայացնելու կարգը, ներկայացվող տվյալների ցանկը, առցանց ներկայացված դիմումի (տվյալների) հիման վրա նպաստը նշանակելու, վճարելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու (այդ թվում՝ ՔԿԱԳ մարմիններից համապատասխան տեղեկատվությունն ստանալու) պայմաններն ու կարգը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունման դեպքում, սկսած 2018 թվականի հունվարի 1-ից, կգործարկվի երրորդ և յուրաքանչյուր հաջորդ երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստի համար առցանց դիմելու համակարգ, ինչի շնորհիվ կբարելավվի շահառուներին մատուցվող ծառայությունների որակը:

176.

«Հայաստանի Հանրապետության Ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման 2018-2040թթ. ռազմավարությանը, ռազմավարության իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի նիստի N 27 արձանագրության 3-րդ կետը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման 2018-2040թթ. ռազմավարությանը, ռազմավարության իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի նիստի N 27 արձանագրության 3-րդ կետը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի նպատակն է ժողովրդագրական արդի իրավիճակին և մարտահրավերներին համապատասխան նոր թիրախային նպատակադրումների և խնդիրների լուծման նոր ձևերի ամրագրումը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետությունը ներկայումս կանգնած է ժողովրդագրական մարտահրավերների առջև: Ծնելիության ցածր տեմպերը և բնակչության պարզ վերարտադրության ապահովված չլինելը, մահացությունների աճը, ամուսնությունների թվաքանակի նվազումն ու ամուսնալուծությունների աճը, ինչպես նաև արտագաղթը հանգեցնում են բնակչության թվաքանակի աստիճանական նվազման, ինչը լրջագույն վտանգ է հանդիսանում ազգային անվտանգությանը: Ներկայումս հանրապետությունում իրականացվող ժողովրդագրական քաղաքականության հիմնարար փաստաթուղթը «Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրական քաղաքականության ռազմավարությանը և ռազմավարության իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու մասին /2009-2035թթ./» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի նիստի N 27 արձանագրության 3-րդ կետով հաստատված արձանագրային որոշումն է, որը, ճիշտ է, ամրագրել է ժողովրդագրական հիմնական մարտահրավերները, սակայն անցած շուրջ մեկ տասնամյակի ընթացքում փոփոխվել է ՀՀ ժողովրդագրական իրավիճակը, ինչը ենթադրում է նոր թիրախային նպատակադրումների և խնդիրների լուծման նոր ձևերի որդեգրում:

a. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հանրապետությունում առկա ժողովրդագրական իրավիճակին համարժեք արձագանքելու և արդի խնդիրներին որակապես նոր լուծումներ առաջարկելու նպատակով անհրաժեշտ է ամբողջովին վերանայել «ՀՀ ժողովրդագրական քաղաքականության ռազմավարությանը և ռազմավարության իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու մասին /2009-2035թթ./» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի նիստի N 27 արձանագրության 3-րդ կետով հաստատված արձանագրային որոշումը և մշակել նոր փաստաթուղթ՝ «Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման 2018-2040թթ. ռազմավարությանը, ռազմավարության իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու և Հայաստանի

Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի նիստի N 27 արձանագրության 3-րդ կետը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագիծը՝ ամրագրելով բնակչության թվաքանակի առաջանցիկ աճ ապահովող կարևորագույն առաջնահերթությունները (գերակայությունները):

2. Կարգավորման առարկան

«Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման 2018-2040թթ. ռազմավարությանը, ռազմավարության իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի նիստի N 27 արձանագրության 3-րդ կետը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծով ռազմավարական տեսանկյունից առաջնային է համարվելու ընտանիքի ընդլայնված վերարտադրության ապահովման խնդիրը:

Մարտավարական տեսանկյունից առաջիկա տարիների համար արդեն գերակա է դիտվելու պարզ վերարտադրության ապահովումը՝ ընդլայնված վերարտադրության հիմքերի նախապատրաստմամբ:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման 2018-2040թթ. ռազմավարությանը, ռազմավարության իրականացումն ապահովող միջոցառումների ցանկին հավանություն տալու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի նիստի N 27 արձանագրության 3-րդ կետը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության արձանագրային որոշման նախագծի ընդունումից ակնկալվում է՝ ժողովրդագրական արդի իրավիճակին և մարտահրավերներին համապատասխան ժողովրդագրության ենթաուլորտը կարգավորող հիմնարար փաստաթղթի առկայություն:

Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարություն

177.

Մարդու իրավունքների պաշտպանության ազգային ռազմավարությունից բխող միջոցառումների 2017-2019 թվականների ծրագրի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը

2012 թվականի հոկտեմբերի 29-ին ՀՀ Նախագահի ՆԿ-159-Ն կարգադրությամբ հաստատվել և ուժի մեջ է մտել Մարդու իրավունքների պաշտպանության ազգային

նազնավարությունը, որի 47-րդ կետի համաձայն ՀՀ կառավարությունը 2014 թվականի փետրվարի 27-ի N 303-Ն որոշմամբ հաստատեց Մարդու իրավունքների պաշտպանության նախարարության դրույթներից բխող գործողությունների ծրագիրը՝ 2014-2016 թվականների համար:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ նշված գործողությունների ծրագրում ներառված միջոցառումների իրականացումը նախատեսված է մինչև 2016 թվականի ավարտը՝ ՀՀ արդարադատության նախարարությունը ձեռնամուխ է եղել մշակելու Մարդու իրավունքների պաշտպանության նախարարության դրույթներից բխող գործողությունների նոր ծրագիր՝ 2017-2019 թվականների համար:

Հարկ է նշել նաև, որ Մարդու իրավունքների պաշտպանության նախարարության դրույթներից բխող 2017-2019 թվականների գործողությունների ծրագրի հաստատումն ամրագրված է ՀՀ կառավարության ծրագրում, որի համար սահմանված է վեցամսյա ժամկետ:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով կապահովվեն մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության նախարարության դրույթներից բխող միջոցառումների հաստատումը և համակարգված իրականացման անհրաժեշտ իրավական հիմքերը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Մարդու իրավունքների պաշտպանության ազգային նախարարության դրույթներից բխող միջոցառումների 2017-2019 թվականների ծրագրով նախատեսված գործողությունների ամբողջական կատարում՝ սահմանված ժամկետներում

178.

«Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակումը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության ծրագրի «Մարդու իրավունքներ, արդարադատություն և կոռուպցիայի դեմ պայքար» բաժնի «Մարդու իրավունքներ և արդարադատություն» ենթաբաժնի 2-րդ կետի «գ» ենթակետով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում առկա են կատարողական վարույթի հարուցման և իրականացման ժամկետների հետ կապված թերի կարգավորումներ: Առկա են նաև բազմաթիվ ոչ հստակ ձևակերպումներ, ինչպես նաև անհարկի հայեցողական լիազորություններ, որոնք ակնհայտորեն դժվարացնում են դատական ակտերի հարկադիր կատարման գործընթացը: Օրինակ, դատարանը նշանակում է հայցի ապահովման միջոց՝ գույքի կամ դրամական միջոցի վրա արգելանք, և հարկադիր կատարողը կամայականորեն կարող է որոշել, թե արդյոք արգելանքը դնում է միայն գույքի վրա, թե արգելանքը դրվում է և՛ գույքի, և՛ դրամական հաշիվների վրա: Կամ կատարողական վարույթի համար սահմանված է երկամսյա ժամկետ, ԴԱՀԿ ծառայողը 10 օր հետո, տեսնելով, որ պարտապանը կամավոր չի կատարում պարտականությունը, կարող է որոշում կայացնել գույքը հարկադիր աճուրդի հանելու վերաբերյալ, սակայն ինչ-ինչ պատճառներով ձգձգում է գույքի աճուրդը՝ մինչև սահմանված ժամկետի ավարտը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկվում է մշակել «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծ, որով նախատեսվում է բարելավել դատական ակտերի հարկադիր կատարման գործընթացը, մասնավորապես, օրենսդրորեն սահմանափակել հարկադիր կատարողի՝ աճուրդի հանվող գույքի հերթականությունը որոշելու, տնտեսվարող սուբյեկտի դրամական միջոցների վրա՝ որպես հայցի ապահովման միջոց, արգելանք դնելու հարցը որոշելու հարկադիր կատարողի հայեցողությունը, եթե դատարանն ուղղակիորեն չի ընտրել պարտապանի դրամական միջոցի վրա արգելանք դնելու հայցի ապահովման միջոցը: Բացի դրանից՝ օրենսդրորեն ամրագրել այն ժամկետը, որի ընթացքում հարկադիր կատարողը պետք է որոշի գույքն աճուրդի հանելու մասին:

2. Կարգավորման առարկան

Դատական ակտերի հարկադիր կատարման գործընթացի հստակեցում և հարկադիր կատարողի հայեցողական լիազորությունների նվազեցում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման արդյունքում կհստակեցվեն հարկադիր կատարողի լիազորությունները՝ դրանով իսկ ապահովելով դատական ակտերի հարկադիր կատարման գործընթացի արդյունավետությունը:

179.

«Հրապարակային սակարկությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հրապարակային սակարկությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակումը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության ծրագրի «Մարդու իրավունքներ, արդարադատություն և կոռուպցիայի դեմ պայքար» բաժնի «Մարդու իրավունքներ և արդարադատություն» ենթաբաժնի 2-րդ կետի «գ» ենթակետով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ հրապարակային սակարկությունների կազմակերպումը և անցկացումը դատական ակտերի հարկադիր կատարման գործընթացի բաղկացուցիչ մասն են, իսկ առկա են բազմաթիվ ոչ հստակ իրավական կարգավորումներ, առանձին դեպքերում էլեկտրոնային աճուրդի կազմակերպման բնագավառում առկա են անորոշ ժամկետային կարգավորումներ, ինչպես օրինակ, հստակ կարգավորված չէ, թե գույքն աճուրդով վաճառելու որոշում կայացնելիս՝ ինչ ժամկետում պետք է գնահատվի լոտը, կամ օրինակ, բացակայում է համապատասխան կարգավորում, թե հարկադիր էլեկտրոնային աճուրդի մասին հրապարակային ծանուցումն աճուրդի անցկացման օրվանից առնվազն քանի օր առաջ պետք է կատարվի:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկվում է մշակել «Հրապարակային սակարկությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծը, որով նախատեսվում է հստակեցնել հրապարակային սակարկությունների կազմակերպման գործընթացը՝ դրանում նվազեցնելով դատական ակտերի հարկադիր կատարողի հայեցողական լիազորությունների շրջանակը:

2. Կարգավորման առարկան

Հրապարակային սակարկությունների կազմակերպման գործընթացի հստակեցում՝ նվազեցնելով դատական ակտերի հարկադիր կատարողի հայեցողական լիազորությունների շրջանակը

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ «Հրապարակային սակարկությունների մասին»

ՀՀ օրենքով կարգավորվող իրավահարաբերությունները հարկադիր կատարման բնագավառի բաղկացուցիչ մասն են հանդիսանում, ապա նախագծի ընդունման արդյունքում կապահովվի դատական ակտերի հարկադիր կատարման գործընթացի արդյունավետությունը:

180.	<p style="text-align: center;">Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքի նախագծի մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2016 թվականի փետրվարի 10-ի «Սահմանադրական բարեփոխումների իրավական ապահովման գործընթացի կազմակերպման մասին» ՆՀ-170-Ա հրամանագրի N 1 հավելվածի 5-րդ կետով, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության ծրագրի «Մարդու իրավունքներ, արդարադատություն և կոռուպցիայի դեմ պայքար» բաժնի «Մարդու իրավունքներ և արդարադատություն» ենթաբաժնի 3-րդ կետի «ա» ենթակետով:</p> <p>1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության (այսուհետ՝ Սահմանադրություն) 103-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն. «Ազգային ժողովի կանոնակարգը, Ընտրական օրենսգիրքը, Դատական օրենսգիրքը, Սահմանադրական դատարանի մասին օրենքը, Հանրաքվեի մասին օրենքը, Կուսակցությունների մասին օրենքը և Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին օրենքը սահմանադրական օրենքներն են և ընդունվում են պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների առնվազն երեք հինգերորդով: Սահմանադրական օրենքի իրավակարգավորումը չպետք է դուրս գա իր առարկայի շրջանակներից:»:</p> <p>Սահմանադրության 164-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն. «Դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հիմքերը և կարգը սահմանվում են Սահմանադրական դատարանի մասին օրենքով և Դատական օրենսգրքով:»:</p> <p>Սահմանադրության 164-րդ հոդվածի 11-րդ մասի համաձայն. «Դատավորների կարգավիճակին վերաբերող մանրամասները սահմանվում են Սահմանադրական դատարանի մասին օրենքով և Դատական օրենսգրքով:»:</p> <p>Սահմանադրության 165-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն. «Դատավորների թեկնածուների համար Սահմանադրական դատարանի մասին օրենքով և Դատական օրենսգրքով կարող են սահմանվել լրացուցիչ պահանջներ:»:</p> <p>Սահմանադրության 166-րդ հոդվածի 9-րդ մասի համաձայն. «Դատավորների ընտրությանը և նշանակմանը վերաբերող մանրամասները սահմանվում են</p>
------	--

Սահմանադրական դատարանի մասին օրենքով և Դատական օրենսգրքով:»:

Սահմանադրության 174-րդ հոդվածի 8-րդ մասի համաձայն. «Բարձրագույն դատական խորհրդի կազմավորման մանրամասները սահմանվում են Դատական օրենսգրքով:»:

Միևնույն ժամանակ, անհրաժեշտ է նախատեսել որոշակի իրավական կարգավորումներ՝ դատական գործերի ողջամիտ ժամկետում քննությունը և դատարանների ծանրաբեռնվածության գնահատման կառուցակարգեր և չափանիշներ սահմանելու համար:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքի (սահմանադրական օրենք) նախագծի մշակմամբ նախատեսվում է կարգավորել դատական իշխանության կազմակերպմանը և գործունեությանն առնչվող հարցերը, այդ թվում՝ դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հիմքերը և կարգը, դատավորների անհամատեղելիության լրացուցիչ պահանջները, դատավորների կարգավիճակին ներկայացվող պահանջները, դատավորների թեկնածուներին ներկայացվող լրացուցիչ պահանջները, դատավորների ընտրությանը և նշանակմանը վերաբերող մանրամասները, Բարձրագույն դատական խորհրդի կազմավորման կարգը (Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամների համար անհամատեղելիության պահանջներ, Բարձրագույն դատական խորհրդում պաշտոնավարման ընթացքում դատավոր անդամների լիազորությունների կասեցման պահանջ, Բարձրագույն դատական խորհրդի նախագահի ընտրության ժամկետներ և կարգ), Բարձրագույն դատական խորհրդի այլ լիազորություններն ու գործունեության կարգը և այլն:

2. Կարգավորման առարկան

Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքի համապատասխանեցում 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը, ողջամիտ ժամկետում գործերի քննությունն ապահովող օրենսդրական կարգավորումների կատարելագործում, ինչպես նաև դատարանների ծանրաբեռնվածության գնահատման արդյունավետ կառուցակարգերի և չափանիշների ներդրում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում կապահովվի կազմակերպման և գործունեության համապատասխանությունը 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը: Բացի դրանից՝ կսահմանվեն ողջամիտ ժամկետում գործերի քննությունն ապահովող կարգավորումներ, կներդրվեն դատարանների ծանրաբեռնվածության գնահատման արդյունավետ կառուցակարգեր և չափանիշներ:

181.

«Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ նոր օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ նոր օրենքի մշակումը պայմանավորված է 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության և Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած միջազգային մի շարք պարտավորություններով: Մասնավորապես, Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 42-րդ հոդվածի համաձայն. «Յուրաքանչյուր ոք ունի իր կարծիքն ազատ արտահայտելու իրավունք: Այս իրավունքը ներառում է սեփական կարծիք ունենալու, ինչպես նաև առանց պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների միջամտության և անկախ պետական սահմաններից՝ տեղեկատվության որևէ միջոցով տեղեկություններ ու գաղափարներ փնտրելու, ստանալու և տարածելու ազատությունը»: Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 51-րդ հոդվածի համաձայն. «Յուրաքանչյուր ոք ունի պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու պաշտոնատար անձանց գործունեության մասին տեղեկություններ ստանալու և փաստաթղթերին ծանոթանալու իրավունք»: Որպես ՄԱԿ-ի անդամ (1992 թվականից)՝ Հայաստանի Հանրապետությունը միացել է Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրին, որի 19-րդ հոդվածում հռչակվում է. «Յուրաքանչյուր ոք ունի համոզմունքներ ունենալու և արտահայտվելու իրավունք. այս իրավունքը ներառում է համոզմունքներին անարգել հավատարիմ մնալու և տեղեկություններ ու գաղափարներ որոնելու, ստանալու ու տարածելու ազատություն, լրատվության ցանկացած միջոցներով, անկախ պետական սահմաններից»:

2002 թվականին Հայաստանի Հանրապետությունը՝ որպես Եվրոպայի խորհրդի անդամ, վավերացրել է Մարդու իրավունքների մասին եվրոպական կոնվենցիան, որի 10-րդ հոդվածի համաձայն. «Յուրաքանչյուր ոք ունի ազատորեն արտահայտվելու իրավունք: Այս իրավունքը ներառում է սեփական կարծիք ունենալու, տեղեկություններ և գաղափարներ ստանալու, տարածելու ազատությունը՝ առանց պետական մարմինների միջամտության և անկախ սահմաններից: Այս հոդվածը չի խոչընդոտում պետություններին՝ սահմանելու ռադիոհաղորդումների, հեռուստատեսային կամ կինեմատոգրաֆիական ձեռնարկությունների լիցենզավորում»:

Հայաստանի Հանրապետությունը վավերացրել է նաև Քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքների մասին միջազգային դաշնագիրը (1993 թ.), որի 19-րդ հոդվածում խոսվում է կարծիք ունենալու իրավունքի և, անկախ պետական սահմաններից, ցանկացած տեսակի տեղեկություններ և գաղափարներ փնտրելու, ստանալու և տարածելու ազատության մասին:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Տեղեկատվության ազատության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը (այսուհետ՝ օրենք) ընդունվել է 2003 թվականին: Անցած 13 տարվա ընթացքում դրսևորվեցին՝ ինչպես օրենքի կենսունակությունն ու հասարակական անհրաժեշտությունը, այնպես էլ՝ ի հայտ եկան մի շարք բացթողումներ: Մասնավորապես, «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն. «Օտարերկրյա անձինք սույն օրենքով նախատեսված իրավունքներից և ազատություններից կարող են օգտվել միայն օրենքով և (կամ) միջազգային պայմանագրով սահմանված դեպքերում»: Այս դրույթը հակասում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 42-րդ և 51-րդ հոդվածներին, քանի որ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը օտարերկրյա անձանց համար տեղեկատվության ազատության իրավունքի այլ սահմանափակումներ չի նախատեսում:

«Տեղեկատվության ազատության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում, որպես հարցման եղանակ, նախատեսված են գրավոր և բանավոր հարցումները: Օրենքում էլեկտրոնային եղանակով հարցման հետ կապված որևէ կարգավորում նախատեսված չէ, ինչը տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տարածվածության և համացանցի հասանելիության արդի փուլում շատ խնդրահարույց է: Բացի դրանից՝ «Տեղեկատվության ազատության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում առկա չեն, իսկ առկայության դեպքում բավականին թերի են կարգավորված հարցման պատասխան ստանալու հետ կապված հարաբերությունների, տեղեկություններ փնտրող անձին հավաստի և ամբողջական տեղեկության տրամադրման ապահովման, տեղեկատվության ազատության պրոակտիվ հրապարակման հետ կապված հարաբերությունները: Սահմանված չեն նաև անձի՝ ինքն իր մասին տեղեկություն ստանալու իրավունքը, անձի՝ հանրային նշանակության տեղեկություններ ստանալու իրավունքը և տեղեկությունների համար վճարելու պայմաններն ու կարգը:

«Տեղեկատվության ազատության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում առկա չեն կարգավորումներ տեղեկատվության ազատության ոլորտի այնպիսի կարևոր ինստիտուտի մասին, ինչպիսին տեղեկատվության ազատության հանձնակատարն է:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նշված խնդրի լուծման նպատակով առաջարկվում է մշակել և ընդունել «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքը, որով համապարփակ ձևով կլուծվեն ոլորտում առկա խնդիրները:

2. Կարգավորման առարկան

Տեղեկատվության ազատության ոլորտի պաշտպանության միջազգային նորմերին և 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության դրույթներին համապատասխան երաշխիքների օրենսդրական ամրագրում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ տեղեկատվության ազատության օրենսդրական կարգավորումները կհամապատասխանեցվեն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը և միջազգային չափանիշներին՝ դրանով իսկ ապահովելով տեղեկատվության ազատության իրավունքի պաշտպանությունը: Մասնավորապես, «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ նոր օրենքի նախագծով ամբողջական կարգավորման կենթարկվեն էլեկտրոնային եղանակով հարցում ուղարկելու և հարցման պատասխան ստանալու հետ կապված հարաբերությունները, տեղեկություններ փնտրող անձին հավաստի և ամբողջական տեղեկության տրամադրման ապահովումը, տեղեկատվության ազատության պրոակտիվ հրապարակման կարգավորումները, անձի՝ ինքն իր մասին տեղեկություն ստանալու իրավունքը, անձի՝ հանրային նշանակության տեղեկություններ ստանալու իրավունքը և տեղեկությունների համար վճարելու պայմաններն ու կարգը, ինչպես նաև տեղեկատվության ազատության հանձնակատարի ինստիտուտը:

182.

«Հանրային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հանրային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենքների ընդունումը բխում է Հակակոռուպցիոն ռազմավարության 2015-2018 թվականների միջոցառումների ծրագրի 13-րդ, 14-րդ, 16-րդ կետերի պահանջներից և կարևորվում է շահերի բախման ինստիտուտի համապարփակ կարգավորման տեսանկյունից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Համաձայն «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի՝ հանրային ծառայողների հայտարարագրման գործող ինստիտուտը հիմնականում սահմանափակվում է պաշտոնատար անձանց գույքի և եկամուտների հայտարարագրման պահանջով: Մինչդեռ, կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդյունավետությունն ապահովելու տեսանկյունից կարևորվում է շահերի հայտարարագրումը, ինչը Հայաստանի Հանրապետությունում բացակայում է:

Միևնույն ժամանակ, ներկայումս հանրային ծառայությունը կարգավորող օրենսդրությամբ հանրային ծառայողների շահերի բախման իրավիճակների արդյունավետ մեխանիզմներ նախատեսված չեն: Մինչդեռ շահերի բախման արդյունավետ կարգավորումը կոռուպցիայի դեմ պայքարի կարևորագույն միջոցառումներից է:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվող օրենսդրական փոփոխություններով նախատեսվում է փոփոխություններ և լրացումներ կատարել «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում:

Նշված օրենսդրական փոփոխությունների արդյունքում կհստակեցվեն շահերի բախման հասկացությունը, սուբյեկտների շրջանակը, կկարգավորվեն շահերի բախման իրավիճակում հանրային ծառայողի գործողությունները և վերահսկողության մեխանիզմները:

2. Կարգավորման առարկան

Հանրային ծառայության ոլորտում շահերի բախման արդյունավետ կարգավորում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում «Հանրային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում կկատարվեն փոփոխություններ և լրացումներ: Հանրային ծառայության համակարգում կբարձրանան թափանցիկությունն ու հաշվետվողականությունը, կնվազեն կոռուպցիոն ռիսկերը:

183.

«Ազդարարների պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Միջազգային իրավական ակտերում կոռուպցիայի տարրերի հստակեցումը, դրանց քրեականացումը և ներպետական կենտրոնացված և համակարգային վերահսկողությունն ու դրա դեմ պայքարը հիմք են հանդիսանում մի շարք ածանցյալ իրավական ինստիտուտների ստեղծման՝ ուղղված համակարգի արդյունավետ գործունեությանը: Կոռուպցիայի դեմ պայքարի գործում ածանցյալ իրավական մեխանիզմներից կարևորվում է ազդարարների պաշտպանության գործուն կառուցակարգերի ընդունումը:

Հայաստանի Հանրապետությունը, վավերացնելով Եվրոպայի խորհրդի Կոռուպցիայի մասին քաղաքացիական իրավունքի և Միավորված ազգերի կազմակերպության Կոռուպցիայի դեմ կոնվենցիաները, պարտավորություն է ստանձնել ապահովել կոռուպցիայի գործերով հաղորդում ներկայացրած անձանց արդյունավետ պաշտպանությունը:

«Ազդարարների պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ

կառավարություն ներկայացնելը բխում է նաև ՀՀ կառավարության 2015 թվականի սեպտեմբերի 25-ի N 1141-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության Հակակոռուպցիոն ռազմավարության 2015-2018 թվականների միջոցառումների ծրագրի 51-րդ կետից:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում չկան անհրաժեշտ պայմաններ՝ ազդարարման համար: Առկա չեն այս գործունեությունը կարգավորող բավարար և համապարփակ օրենսդրական կարգավորումներ: Բացի դրանից՝ ձևավորված չէ հասարակությանը կոռուպցիայի դեմ պայքարին մղող դրական միջավայր:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է ընդունել «Ազդարարների պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենք, որով համալիր կարգավորման կենթարկվեն ազդարարման հետ կապված իրավահարաբերությունները և կերաշխավորվի ազդարարման իրավունքի արդյունավետ իրացումը:

2. Կարգավորման առարկան

Ազդարարների պաշտպանության երաշխիքների օրենսդրական ամրագրում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Օրենքի ընդունմամբ կապահովվի Հայաստանի Հանրապետությունում կոռուպցիայի մասին ազդարարած անձանց իրավական պաշտպանությունը, ինչով պայմանավորված է կոռուպցիոն դեպքերի բացահայտման և կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդյունավետությունը պետությունում: Միաժամանակ, Հայաստանի Հանրապետությունը կկատարի ՄԱԿ-ի Կոռուպցիայի դեմ կոնվենցիայի 33-րդ և Կոռուպցիայի մասին քաղաքացիական իրավունքի կոնվենցիայի 9-րդ հոդվածներով ստանձնած իր պարտավորությունները:

184.

«Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի մշակումը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության ծրագրի «Մարդու իրավունքներ, արդարադատություն և կոռուպցիայի դեմ պայքար» բաժնի «Կոռուպցիայի դեմ պայքար» ենթաբաժնի 4-րդ կետով: Մասնավորապես, կոռուպցիայի դեմ արդյունավետ պայքարի համար կարևոր նախապայման է հանդիսանում նաև համարժեք

պատժողական քաղաքականության իրականացումը պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործությունների բնագավառում: Այս առումով, հարկ է նկատել, որ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով ոչ միայն անհրաժեշտ հստակությամբ պետք է սահմանվեն պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործությունների տեսակները, այլև դրանց համար պետք է նախատեսվեն առավել խիստ պատասխանատվության միջոցներ՝ հաշվի առնելով դրանց առավել բարձր վտանգավորության աստիճանը:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործությունները սահմանված են Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 29-րդ գլխում: Ներկայիս իրավական կարգավորմամբ պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործությունների թվին են դասվում 15 հանցագործություն, որոնց վերաբերյալ, իրենց հերթին, առկա են որակյալ հատկանիշներով իրավական կարգավորումներ: Սակայն, հարկ է նկատել, որ առանձին դեպքերում, օրինակ, պաշտոնեական լիազորությունների չարաշահման, խոշտանգման, ձեռնարկատիրական գործունեությանն ապօրինի մասնակցելու կամ պաշտոնեական անփութության համար նախատեսված պատասխանատվության միջոցները համարժեք չեն, և, հաշվի առնելով վերջիններիս հանրային վտանգավորությունն ու դրանց կատարմամբ հասարակությանն ու պետությանը պատճառվող վնասի բնույթը և հետևանքները, սահմանված պատասխանատվության միջոցները համարժեք չեն և չեն բխում պետական ծառայության համակարգի առջև դրված մարտահրավերներից:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նախագծով առաջարկվում է հստակեցնել և առավել խստացնել պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործությունների կատարման համար կիրառման ենթակա պատասխանատվության միջոցների շրջանակը՝ ելակետ ընդունելով վերջիններիս առավել բարձր հանրային վտանգավորությունը:

2. Կարգավորման առարկան

Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործությունների համար առավել խիստ պատասխանատվության միջոցների սահմանում՝ հաշվի առնելով առավել բարձր վտանգավորության աստիճանը

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքում փոփոխություններ և

լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման արդյունքում պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործությունների համար կսահմանվեն պատասխանատվության առավել խիստ միջոցներ՝ հաշվի առնելով առավել բարձր վտանգավորության աստիճանը:

185.

«Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ սահմանադրական օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի նախագծի մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2016 թվականի փետրվարի 10-ի «Սահմանադրական բարեփոխումների իրավական ապահովման գործընթացի կազմակերպման մասին» ՆՀ-170-Ա հրամանագրի N 1 հավելվածի 6-րդ կետով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության (այսուհետ՝ Սահմանադրություն) 103-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն. «Ազգային ժողովի կանոնակարգը, Ընտրական օրենսգիրքը, Դատական օրենսգիրքը, «Սահմանադրական դատարանի մասին» օրենքը, Հանրաքվեի մասին օրենքը, Կուսակցությունների մասին օրենքը և Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին օրենքը սահմանադրական օրենքներ են և ընդունվում են պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների առնվազն երեք հինգերորդով: Սահմանադրական օրենքի իրավակարգավորումը չպետք է դուրս գա իր առարկայի շրջանակներից:»:

Սահմանադրության 164-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն. «5. Դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հիմքերը և կարգը սահմանվում են «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքով և ՀՀ դատական օրենսգրքով:»:

Սահմանադրության 164-րդ հոդվածի 11-րդ մասի համաձայն. «Դատավորների կարգավիճակին վերաբերող մանրամասները սահմանվում են «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքով և ՀՀ դատական օրենսգրքով:»:

Սահմանադրության 166-րդ հոդվածի 9-րդ մասի համաձայն. «Դատավորների ընտրությանը և նշանակմանը վերաբերող մանրամասները սահմանվում են «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքով և ՀՀ դատական օրենսգրքով:»:

Սահմանադրության 167-րդ հոդվածի համաձայն. «Սահմանադրական դատարանի լիազորությունները սահմանվում են Սահմանադրությամբ, իսկ կազմավորման և գործունեության կարգը՝ Սահմանադրությամբ և «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքով:»:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկվում է մշակել «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը: Օրենքով նախատեսվում է կարգավորել Սահմանադրական դատարանի գործունեության կազմակերպման կարգը, սահմանել սահմանադրական դատավարության սկզբունքները, սահմանադրական դատարանի լիազորությունների իրականացման դատավարական առանձնահատկությունները. ՀՀ սահմանադրական դատարանի դատավորներին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հիմքերը և կարգը, դատավորների անհամատեղելիության լրացուցիչ պահանջները, դատավորների կարգավիճակին վերաբերող մանրամասները, դատավորների թեկնածուների համար ներկայացվող լրացուցիչ պահանջները, ՀՀ սահմանադրական դատարանի կազմավորման կարգը և այլն:

2. Կարգավորման առարկան

ՀՀ սահմանադրական դատարանի կազմակերպման և գործունեության հետ կապված հարաբերությունների կարգավորում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի նախագծի մշակմամբ Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի իրավական կարգավիճակը, նոր կազմավորման և գործունեության կարգը, լիազորությունների իրականացման դատավարական առանձնահատկությունները կհամապատասխանեցվեն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

186.

**«Հանրաքվեի մասին» ՀՀ սահմանադրական օրենքի նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հանրաքվեի մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի նախագծի մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2016 թվականի փետրվարի 10-ի «Սահմանադրական բարեփոխումների իրավական ապահովման գործընթացի կազմակերպման մասին» ՆՀ-170-Ա հրամանագրի N 1 հավելվածի 7-րդ կետով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության (այսուհետ՝ Սահմանադրություն) 2-րդ հոդվածի համաձայն. «Հայաստանի Հանրապետությունում իշխանությունը պատկանում է ժողովրդին: Ժողովուրդն իր իշխանությունն իրականացնում է ազատ ընտրությունների, հանրաքվեների, ինչպես նաև Սահմանադրությամբ նախատեսված պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու պաշտոնատար անձանց միջոցով:»:

Սահմանադրության 7-րդ հոդվածի համաձայն. «Ազգային ժողովի և համայնքների ավագանիների ընտրությունները, ինչպես նաև հանրաքվեներն անցկացվում են ընդհանուր, հավասար, ազատ և ուղղակի ընտրական իրավունքի հիման վրա՝ գաղտնի քվեարկությամբ:»:

Սահմանադրության 204-րդ հոդվածը վերաբերում է քաղաքացիական նախաձեռնության կարգով ներկայացված օրենքի նախագծի վերաբերյալ հանրաքվեին, 205-րդ հոդվածը՝ վերապետական միջազգային կազմակերպություններին Հայաստանի Հանրապետության անդամակցության և տարածքի փոփոխության հարցերով հանրաքվեներին, 206-րդ հոդվածը՝ հանրաքվեի նշանակմանը, 207-րդ հոդվածը՝ հանրաքվեի դրված ակտի ընդունմանը, իսկ 208-րդ հոդվածը՝ հանրաքվե անցկացնելու արգելքին:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով շարադրվածը՝ առաջարկվում է մշակել «Հանրաքվեի մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի նախագիծ, որով կարգավորվելու են հանրաքվեի նշանակման, անցկացման, հանրաքվեին մասնակցելու իրավունք ունեցող անձանց շրջանակի, հանրաքվեի նշանակման դեպքերի, նախընտրական քարոզչության, հանրաքվեի արդյունքների ամփոփման, ինչպես նաև հանրաքվեի արդյունքների ամրագրման հետ կապված այլ հարաբերությունները:

2. Կարգավորման առարկան

Հանրաքվեի ինստիտուտի հետ կապված հարաբերությունների հստակ և ամբողջական կարգավորում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Հանրաքվեի մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի նախագծի մշակմամբ հանրաքվեի կազմակերպման և անցկացման առկա կարգավորումները կհամապատասխանեցվեն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

187.

«Դատախազության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը

«Դատախազության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2016 թվականի փետրվարի 10-ի «Սահմանադրական բարեփոխումների իրավական ապահովման գործընթացի կազմակերպման մասին» ՆՀ-170-Ա հրամանագրի N 1 հավելվածի 9-րդ կետով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս գլխավոր դատախազին Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ նշանակում է ՀՀ Ազգային ժողովը՝ 6 տարի ժամկետով: Օրենքով սահմանված դեպքերում Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ ՀՀ Ազգային ժողովը պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ կարող է պաշտոնանկ անել գլխավոր դատախազին: Բացի դրանից՝ գործում է նաև «Դատախազության մասին» ՀՀ օրենքը, որի կարգավորումները չեն բխում՝ ինչպես համակարգի գործունեության առանձնահատկություններից, այնպես էլ՝ առանձին դեպքերում չունեն մանրամասն դատավարական կարգավորում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Եթե գործող կարգավորմամբ գլխավոր դատախազի նշանակումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից, ապա նոր կարգավորմամբ գլխավոր դատախազը մշտական հանձնաժողովի առաջարկությամբ ընտրվում է ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից՝ պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների առնվազն երեք հինգերորդով, վեց տարի ժամկետով: Իսկ գլխավոր դատախազը պաշտոնանկ կարող է արվել օրենքով սահմանված դեպքերում՝ ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից՝ պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների առնվազն երեք հինգերորդով: Միաժամանակ, գլխավոր դատախազ կարող է ընտրվել երեսունհինգ տարին լրացած, միայն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող, ընտրական իրավունք ունեցող, բարձր մասնագիտական որակներով և մասնագիտական աշխատանքի առնվազն տասը տարվա փորձառությամբ, բարձրագույն կրթությամբ իրավաբանը:

Նոր կարգավորմամբ դատախազությունը պետական շահերի պաշտպանության հայցի հարուցմամբ դատարան կարող է դիմել միայն օրենքով նախատեսված բացառիկ դեպքերում և կարգով:

2. Կարգավորման առարկան

«Դատախազության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակմամբ նախատեսվում է հստակ ամրագրել Հայաստանի Հանրապետության դատախազության կազմակերպման և գործունեության առանձնահատկությունները, սահմանել դատախազին ներկայացվող պահանջները, դատախազների նշանակման, նրանց ծառայողական առաջխաղացման, խրախուսանքի և պատասխանատվության

միջոցների կիրառման հիմքերը և կարգը, դատախազության համակարգը, դատախազների իրավական և սոցիալական երաշխիքները՝ դրանով իսկ ապահովելով նաև Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 210-րդ հոդվածի 5-րդ մասի կատարումը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Դատախազության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակմամբ ՀՀ դատախազության իրավական կարգավիճակը կհամապատասխանեցվի 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

188.

**«Հեռուստատեսության և ռադիոյի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը
ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հեռուստատեսության և ռադիոյի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2016 թվականի փետրվարի 10-ի «Սահմանադրական բարեփոխումների իրավական ապահովման գործընթացի կազմակերպման մասին» ՆՀ-170-Ա հրամանագրի N 1 հավելվածի 10-րդ կետով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության (այսուհետ՝ Սահմանադրություն) 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն. «Մամուլի, ռադիոյի, հեռուստատեսության և տեղեկատվական այլ միջոցների ազատությունը երաշխավորվում է: Պետությունը երաշխավորում է տեղեկատվական, կրթական, մշակութային և ժամանցային բնույթի հաղորդումների բազմազանություն առաջարկող անկախ հանրային հեռուստատեսության և ռադիոյի գործունեությունը:»:

Սահմանադրության 196-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն. «Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովի լիազորությունները, գործունեության կարգը և երաշխիքները սահմանվում են օրենքով:»:

Սահմանադրության 197-րդ հոդվածը վերաբերում է հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովի կազմին և կազմավորման կարգին:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկվում է մշակել «Հեռուստատեսության և ռադիոյի

մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծը, որով հստակորեն կկարգավորվեն հեռուստատեսության և ռադիոյի կարգավիճակի, դրանց հիմնադրման, հեռուստաընկերությունների լիցենզավորման և ղեկավարման կարգի, իրավունքների ու պարտականությունների առաջացման հիմքերի, հեռուստառադիոընկերությունների ստեղծման ու գործունեության ընթացքում ծագող այլ հարաբերություններ:

2. Կարգավորման առարկան

Հեռուստատեսության և ռադիոյի ոլորտում առկա հարաբերությունների համապարփակ կարգավորում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Հեռուստատեսության և ռադիոյի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակմամբ ՀՀ հեռուստատեսության և ռադիոյի ոլորտի իրավական կարգավիճակը կհամապատասխանեցվի 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

189.

«Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Հաշվեքննիչ պալատի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2016 թվականի փետրվարի 10-ի «Սահմանադրական բարեփոխումների իրավական ապահովման գործընթացի կազմակերպման մասին» ՆՀ-170-Ա հրամանագրի N 1 հավելվածի 11-րդ կետով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության մեջ (այսուհետ՝ Սահմանադրություն), ի տարբերություն 2005 թվականի նոյեմբերի 27-ի խմբագրությամբ Սահմանադրության, չի պարունակվում Վերահսկիչ պալատին վերաբերող դրույթներ: Վերահսկիչ պալատի փոխարեն Սահմանադրությամբ նախատեսվել է Հաշվեքննիչ պալատի ինստիտուտը:

Սահմանադրության 13-րդ գլուխը վերաբերում է Հաշվեքննիչ պալատին: Մասնավորապես, Սահմանադրության 198-րդ հոդվածը վերաբերում է Հաշվեքննիչ պալատի գործառույթներին և լիազորություններին, իսկ 199-րդ հոդվածը՝ հաշվեքննիչ պալատի կազմին և կազմավորման կարգին: Սահմանադրության 198-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն. «Հաշվեքննիչ պալատի լիազորությունները, գործունեության կարգը և երաշխիքները սահմանվում են օրենքով:»:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկվում է մշակել «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծը, որով կկարգավորվեն Հայաստանի Հանրապետության հաշվեքննիչ պալատի ձևավորման, լիազորությունների շրջանակի, գործունեության կարգի, երաշխիքների, ինչպես նաև մի շարք այլ հարաբերություններ:

2. Կարգավորման առարկան

Հաշվեքննիչ պալատի կազմակերպման ու գործունեության, ինչպես նաև նրա կողմից իրականացվող հաշվեքննության հետ կապված հարաբերությունների ամբողջական և հստակ կարգավորում

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Հաշվեքննիչ պալատի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակմամբ ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի իրավական կարգավիճակը կհամապատասխանեցվի 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

190.

«Կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը

«Կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակումը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2016 թվականի փետրվարի 10-ի «Սահմանադրական բարեփոխումների իրավական ապահովման գործընթացի կազմակերպման մասին» ՆՀ-170-Ա հրամանագրի N 1 հավելվածի 12-րդ կետով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս կենտրոնական բանկի նախագահը նշանակվում է Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ՝ ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից՝ վեց տարի ժամկետով: Օրենքով սահմանված դեպքերում ՀՀ Ազգային ժողովը պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ կարող է պաշտոնանկ անել կենտրոնական բանկի նախագահին: Իսկ կենտրոնական բանկի խորհրդի անդամներին նշանակելու իրավասությունը վերապահված է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահին՝ հինգ տարի ժամկետով:

Գործող կարգավորմամբ կենտրոնական բանկի խորհրդի անդամ կարող են լինել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները, ովքեր իրենց մասնագիտական կարողություններով ի վիճակի են ապահովել խորհրդին վերապահված

իրավասությունների կատարումը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նոր կարգավորմամբ սահմանվում է կենտրոնական բանկի նոր կարգավիճակը՝ որպես ազգային բանկ: Կենտրոնական բանկը ՀՀ Ազգային ժողով ներկայացնում է տարեկան հաղորդում իր գործունեության վերաբերյալ:

Սահմանվում է, որ ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահին ՀՀ Ազգային ժողովի իրավասու մշտական հանձնաժողովի առաջարկությամբ ընտրում է ՀՀ Ազգային ժողովը՝ պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների առնվազն երեք հինգերորդով, վեց տարի ժամկետով: Իսկ ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի մյուս անդամներին ՀՀ Ազգային ժողովի իրավասու մշտական հանձնաժողովի առաջարկությամբ ընտրում է ՀՀ Ազգային ժողովը՝ պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ, ընդ որում, լիազորությունների ժամկետը սահմանվել է վեց տարի: Միաժամանակ, ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի լիազորությունները դադարեցնում է ՀՀ Ազգային ժողովը՝ պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների առնվազն երեք հինգերորդով, իսկ մյուս անդամներինը՝ պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ: Այսինքն, նոր կարգավորմամբ Հանրապետության Նախագահն այլևս թեկնածություն չի ներկայացնում և պաշտոնանկ անելու առաջարկությամբ հանդես գալու իրավասություն չունի:

Նախագծով ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի և խորհրդի մյուս անդամների նկատմամբ սահմանվում են նոր պահանջներ: Մասնավորապես, ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի անդամ կարող է ընտրվել բարձրագույն կրթություն ունեցող և պատգամավորին ներկայացվող պահանջներին համապատասխանող յուրաքանչյուր ոք:

2. Կարգավորման առարկան

«Կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մշակմամբ նախատեսվում է ապահովել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի իրավական կարգավիճակի հետ կապված դրույթների ամբողջական կարգավորումը՝ դրանով իսկ ապահովելով նաև Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 210-րդ հոդվածի 5-րդ մասի կատարումը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

«Կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակմամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի իրավական կարգավիճակը կհամապատասխանեցվի 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ի խմբագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

191.

«Հայաստանի Հանրապետություն անօրինական տեղափոխված և պահվող երեխայի վերադարձի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«ՀՀ օրենսդրական համակարգում բացակայում է «Երեխայի միջազգային առևանգման քաղաքացիական մոտեցումների մասին» 1980 թվականի հոկտեմբերի 25-ի Հաագայի Կոնվենցիայի շրջանակներում քննվող վարույթների ընթացակարգը կարգավորող օրենք:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

«Երեխայի միջազգային առևանգման քաղաքացիական մոտեցումների մասին» 1980 թվականի հոկտեմբերի 25-ի Հաագայի Կոնվենցիան Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովը որոշ վերապահումներում վավերացրեց 2006 թվականի հոկտեմբերի 23-ին, որը Հայաստանի համար ուժի մեջ մտավ 2007 թվականի հունիսի 1-ից:

Կոնվենցիայի կատարումը պատշաճ ապահովելու նպատակով 2008 թվականի փետրվարի 7-ին ՀՀ արդարադատության նախարարի, ՀՀ արտաքին գործերի նախարարի և ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության պետի կողմից ստորագրվեց Կոնվենցիայով Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորությունների կատարման ապահովման մասին համատեղ հրամանը, որով սահմանվեցին առևանգման գործին առնչվող ընթացակարգերը:

ՀՀ կառավարության 2009 թվականի օգոստոսի 20-ի N 925-Ն որոշմամբ կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածով նախատեսված կենտրոնական մարմին նշանակվեց ՀՀ արդարադատության նախարարությունը:

Միաժամանակ բացակայում են այն դրույթները, որոնց հիման վրա ՀՀ կենտրոնական մարմինը և այլ ներգրավված գերատեսչություններ իրականացնում են վարույթները կամ մասնակցում դրանց իրականացմանը, բացի դրանից՝ բացակայում են նշված մարմինների հստակ գործառույթները սահմանող նորմատիվ դրույթները, ինչը պրակտիկայում որոշակի խնդիրներ է առաջանում վարույթների քննման ընթացքում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Ներկայացված որոշ խնդիրների լուծման նպատակով 2016 թվականի փետրվարի 11-ին ՀՀ արդարադատության նախարարի կողմից ստորագրվեց Գործակալության կողմից մշակված և ՀՀ կառավարության կողմից հավանության արժանացած՝ «Երեխայի միջազգային առևանգման քաղաքացիական մոտեցումների գործընթացում ստանձնած պարտավորություններն արդյունավետ իրականացնելու նպատակով միջգերատեսչական աշխատանքային խումբ ստեղծելու մասին» ՀՀ արդարադատության նախարարի N 51 հրամանը:

Միջգերատեսչական աշխատանքային խմբի քննարկումների և առաջարկությունների արդյունքում մշակվել է «Հայաստանի Հանրապետություն անօրինական տեղափոխված կամ պահվող երեխայի վերադարձի վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ, որն ուղղված է երեխայի վերադարձման վարույթի կանոնակարգմանը, վարույթի ժամկետների հստակեցմանը, որոշումների տեսակների և դրանց ընդունման ընթացակարգերի սահմանմանը:

2. Կարգավորման առարկան

Հայաստանի Հանրապետություն անօրինական տեղափոխված կամ պահվող երեխայի վերադարձի վարույթի ընթացակարգերի սահմանումը

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստանի Հանրապետություն անօրինական տեղափոխված կամ պահվող երեխայի վերադարձի վարույթների հարուցման և դրա իրականացման ընթացակարգերի հստակեցում, որոշումների հստակեցում և դրանց կատարման ընթացակարգերի սահմանում, վարույթի մասնակից պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների համագործակցության ձևաչափերի հստակեցում

192.

«Քրեական գործերով իրավական փոխօգնության և իրավական հարաբերությունների մասին»

ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Քրեական գործերով իրավական փոխօգնության և իրավական հարաբերությունների մասին» ՀՀ օրենքի ընդունումը պայմանավորված է նրանով, որ Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի նախագծով, որը 2014 թվականի մայիսի 19-ին ընդգրկվել է ՀՀ Ազգային ժողովի նստաշրջանի օրակարգում, չի կարգավորվել իրավական օգնության ոլորտը: Նախագծի եզրափակիչ և անցումային դրույթների 472-րդ հոդվածի 16-րդ կետի համաձայն՝ 1998 թվականի հուլիսի 1-ին ընդունված Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի 54-րդ, 54.1-ին, 54.2-րդ, 54.3-րդ, 54.4-րդ գլուխները, որոնք այս կամ այն չափով կարգավորում են քրեական գործերով իրավական օգնությանն առնչվող հարաբերությունները, ուժը կորցրած չեն ճանաչվում:

Բացի նշվածից՝ «Քրեական գործերով իրավական փոխօգնության և իրավական հարաբերությունների մասին» ՀՀ օրենքի ընդունումը բխում է օտարերկրյա պետություններում պատիժը կրող՝ ՀՀ քաղաքացի հանդիսացող դատապարտյալների կամ Հայաստանի Հանրապետությունում պատիժը կրող օտարերկրյա պետության քաղաքացի հանդիսացող դատապարտյալների փոխանցման հարցերը կանոնակարգելու անհրաժեշտությունից, քանի որ դրանք ներկայումս որևէ ներպետական իրավական ակտով կարգավորված չեն:

2. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Քրեական գործերով իրավական փոխօգնությունը Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է ՀՀ միջազգային պայմանագրերի և գործող Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի 54-րդ, 54.1-ին, 54.2-րդ, 54.3-րդ գլուխներում ամրագրված հոդվածների համաձայն:

Հայաստանի Հանրապետությունը կողմ է հանդիսանում քրեական գործերով իրավական օգնության ոլորտում գործող մի շարք բազմակողմ և երկկողմ միջազգային պայմանագրերի, որոնցով կարգավորվում են քրեական գործերով իրավական փոխօգնության, հանցագործություն կատարած անձանց հանձնման (էքստրադիցիայի), դատապարտյալների փոխանցման, օտարերկրյա դատական ակտերի ճանաչման ու կատարման և այլ հարցեր:

Հայաստանի Հանրապետությունը միացել է այնպիսի կարևորագույն ունիվերսալ միջազգային պայմանագրերի, որոնցից են «Անդրազգային կազմակերպված հանցավորության դեմ», 1957 թ. դեկտեմբերի 13-ի միջազգային կոնվենցիան և դրա լրացուցիչ արձանագրությունները, «Կոռուպցիայի դեմ» 2003 թ. հոկտեմբերի 31-ի միջազգային կոնվենցիան, «Ահաբեկչական ուժերի դեմ պայքարի մասին» 1997 թ. դեկտեմբերի 16-ի միջազգային կոնվենցիան, «Ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» 1999 թ. դեկտեմբերի 9-ի միջազգային կոնվենցիան, որոնցից յուրաքանչյուրով նախատեսվում են հոդվածներ, որոնք առնչվում են տվյալ կոնվենցիայի շրջանակներում իրավական օգնության տրամադրմանը:

Հայաստանի Հանրապետությունը մի շարք տարածաշրջանային բազմակողմ պայմանագրերով նույնպես ստանձնել է քրեական գործերով իրավական օգնություն ցուցաբերելու պարտավորություններ. դրանցից են՝ «Սևծովյան տնտեսական համագործակցության մասնակից պետությունների կառավարությունների միջև հանցավորության և հատկապես դրա կազմակերպված ձևերի դեմ պայքարի բնագավառում համագործակցության մասին» 1998 թ. հոկտեմբերի 2-ի համաձայնագիրը, «Հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտների լվացման, հետախուզման, առգրավման ու բռնագրավման և ահաբեկչության ֆինանսավորման պայքարի մասին» 2005 թ. մայիսի 16-ի եվրոպական կոնվենցիան, «Հանձնման մասին» 1957 թ. դեկտեմբերի 13-ի եվրոպական կոնվենցիան, «Քրեական գործերով փոխադարձ օգնության մասին» 1959 թ. ապրիլի 20-ի եվրոպական կոնվենցիան, Մաքսային միության անդամ պետությունների մաքսային մարմինների միջև քրեական գործերով և վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով իրավական օգնության և փոխգործակցության մասին համաձայնագիրը:

Բացի նշված բազմակողմ միջազգային պայմանագրերից՝ գործում են նաև երկկողմ պայմանագրեր Վրաստանի, Իրանի Իսլամական Հանրապետության, Հունաստանի Հանրապետության, Սիրիայի Արաբական Հանրապետության, Բուլղարիայի Հանրապետության, Ռումինիայի, Արաբական Միացյալ Էմիրությունների, Լատվիայի Հանրապետության, Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության հետ: Ոլորտը կարգավորող համաձայնագրեր են ստորագրվել նաև Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության և Քուվեյթի Պետության հետ, որոնց թիվը տարեցտարի աճում է:

Հարկ է նշել, որ միջազգային պայմանագրերը կոչված են պետություններին ընձեռել իրավական փոխադարձ օգնություն տրամադրելու հնարավորություն միայն և ընդհանուր

առմամբ սահմանում են դրանց տրամադրման ձևերը, սակայն իրավական օգնության տրամադրման կարգը, դրա հետ կապված դատավարական գործողությունները միջազգային պայմանագրերով չեն կարգավորվում՝ թողնելով դրանց կարգավորումը յուրաքանչյուր երկրի ներպետական օրենսդրությանը:

Ի լրումն միջազգային պայմանագրերի՝ գործող Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանվել են քրեական գործերով իրավական օգնությունը կարգավորող հոդվածներ, որոնք հիմնականում ընդգրկված են 54-րդ (Քրեական գործերով իրավական օգնությունը՝ միջազգային պայմանագրերին համապատասխան) և 54.1-ին (Քրեական գործերով իրավական օգնությունը՝ միջազգային պայմանագրերի բացակայության դեպքում) գլուխներում:

Չնայած գործող Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում նշված գլուխների առկայությանը՝ այդուհանդերձ, դրանցում նշված կարգավորումները հաճախ թերի են, իրարամերժ, գործնականում կիրառելիս առաջացնում են բազմաթիվ խնդիրներ, իսկ որոշ դեպքերում՝ ընդհանրապես կարգավորումներ չեն նախատեսում:

Ի հավելումն նշվածի՝ մտահոգությունների տեղիք է տալիս նաև այն փաստը, որ Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի նախագիծը, որը 2014 թ. մայիսի 19-ին ընդգրկվել է ՀՀ Ազգային ժողովի նստաշրջանի օրակարգում, ընդհանրապես չի նախատեսում որևէ հոդված, որով հնարավոր լիներ կարգավորել իրավական օգնության ոլորտը: Նախագծի եզրափակիչ և անցումային դրույթների 472-րդ հոդվածի 16-րդ կետի համաձայն՝ 1998 թվականի հուլիսի 1-ին ընդունված Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի 54-րդ, 54.1-ին, 54.2-րդ, 54.3-րդ, 54.4-րդ գլուխների դրույթները ուժը կորցրած չեն ճանաչվում:

Նշվածից հետևում է, որ քրեական գործերով իրավական օգնության ոլորտը, որը ներառում է ոչ միայն օտարերկրյա պետությունների իրավասու մարմինների հետ ՀՀ իրավասու մարմինների (պետական կառավարման համապատասխան մարմինների, քննիչների, դատախազների, դատարանների) համագործակցության կազմակերպումը, այլ նաև ձեռք բերված ապացույցների փոխանցումը, հանցագործությունից ստացված եկամուտների ստեցումը և փոխանցումը, հանցագործություն կատարած անձանց հանձնումը, դատապարտյալների փոխանցումը և համագործակցության ավելի լայն շրջանակ, ոչ միայն բարելավման, այլ նաև ժամանակին համահունչ պատշաճ օրենսդրական կարգավորման կարիք ունի:

Ի հավելումն նշվածի՝ անհրաժեշտ է նաև կանոնակարգել օտարերկրյա պետություններում պատիժը կրող ՀՀ քաղաքացի հանդիսացող դատապարտյալների կամ Հայաստանի Հանրապետությունում պատիժը կրող օտարերկրյա պետության

քաղաքացի հանդիսացող դատապարտյալների փոխանցման հարցերը, որոնք ներկայումս որևէ ներպետական իրավական ակտով կարգավորված չեն:

3. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի ընդունումից հետո 1998 թվականի հուլիսի 1-ին ընդունված Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի 54-րդ, 54.1-ին, 54.2-րդ, 54.3-րդ, 54.4-րդ գլուխների ժամանակավոր կիրառման հետ կապված խնդիրներից խուսափելու, ինչպես նաև իրավական փոխօգնության ոլորտում ծագող հարաբերությունները համալիր կարգավորելու նպատակով առաջարկվում է ընդունել «Քրեական գործերով իրավական փոխօգնության և իրավական հարաբերությունների մասին» ՀՀ օրենք:

4. Չափելի քայլերի հերթականությունը

«Քրեական գործերով իրավական փոխօգնության և իրավական հարաբերությունների մասին» ՀՀ օրենքի ընդունման արդյունքում հնարավոր կլինի առավել ամբողջական կարգավորել իրավական փոխօգնության ոլորտում ծագող հարաբերությունները, ստեղծել օտարերկրյա պետությունների հետ իրավական փոխօգնության իրականացման լիարժեք և գործուն մեխանիզմներ՝ իրականացնելով ոլորտում լայն շրջանակի համագործակցություն, խուսափելով ՀՀ պատկան մարմինների կողմից որոշումների ընդունման հայեցողականությունից, որն, ըստ էության, չափելի արդյունք է:

Օրենքի նախագծի մշակումից հետո նախատեսվում է այն համաձայնեցնել ՀՀ գլխավոր դատախազության, ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության, ՀՀ քննչական կոմիտեի հետ, որից հետո այն հնարավոր կլինի ներկայացնել ՀՀ կառավարություն:

5. Կատարման հստակ ժամկետները

ՀՀ կառավարության 2017 թվականի գործունեության միջոցառումների ծրագրում «Քրեական գործերով իրավական փոխօգնության և իրավական հարաբերությունների մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը նախանշված է մինչև 2017 թվականի մայիսի 1-ին տասնօրյակը:

193.

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«Գործարարների շահերի պաշտպանի մասին » ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Կառավարության 2017-2022 թվականների ծրագիրը «Մարդու իրավունքների պաշտպանություն, արդարադատություն եվ կոռուպցիայի դեմ պայքարի» բնագավառում նախատեսում է՝ «մինչև 2017 թվականի ավարտը մշակել «Գործարարների շահերի պաշտպանի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ և այն ներկայացնել ՀՀ Ազգային ժողով ու մինչև 2018 թվականի ավարտը՝ որպես գործարարների խախտված կամ վիճարկվող իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության և վեճերի լուծման այլընտրանքային արդյունավետ միջոց ներդնել՝ գործարարների շահերի պաշտպանի ինստիտուտ»:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են գործարարների շահերի պաշտպանության մի շարք մեխանիզմներ, սակայն առկա չէ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, Հայաստանի Հանրապետության կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների մասնակցությամբ կազմակերպություններում գործարարների շահերը ներկայացնելու և դրանց պաշտպանությունն իրականացնելու խորհրդատվական բնույթի լիազորություններով օժտված մարմին, որն առավելապես կունենա ներկայացուցչական, ուղղորդման և օժանդակման ուղղվածություն: Գործարարների շահերի ներկայացման լիազորությունը վերապահված չէ որևէ մարմնի: Այսինքն՝ բոլոր այն դեպքերում, երբ առկա չէ գործարարների իրավունքների խախտում, սակայն վիճարկվում են վերջիններիս շահերը, գործող կառույցներին դիմելու հնարավորություն առկա չէ, քանի որ առկա չէ իրավունքի խախտում: Նման պայմաններում գործարարների համար կարող են առաջանալ մի շարք անբարենպաստ հետևանքներ:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ՀՀ սահմանադրությունը Տնտեսական, սոցիալական և մշակութային ոլորտներում որպես պետության քաղաքականության հիմնական նպատակ նախատեսում է գործարար միջավայրի բարելավումը և ձեռնարկատիրության խթանումը՝ ՀՀ կառավարությունն այդ նպատակի իրականացման համար նախատեսում է ստեղծել մասնագիտացված կառույց, որի խնդիրը բացառապես գործարարների շահերի ներկայացմանն ու արդյունավետ պաշտպանությանը, գործարարներին աջակցմանն ուղղված մասնագիտական աշխատանքի մշտական իրականացումն է:

2. Կարգավորման առարկան

Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, Հայաստանի Հանրապետության կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների մասնակցությամբ կազմակերպություններում գործարարների շահերի ներկայացման և պաշտպանության

հետ կապված հարաբերությունների համապարփակ իրավական կարգավորում:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Օրենքի նախագծի ընդունումը Հայաստանի Հանրապետությունում գործարարների շահերի պաշտպանության համար կստեղծի լրացուցիչ արդյունավետ երաշխիքներ, կխթանի ներդրումների ներգրավումը, կապահովի գործարար միջավայրի բարելավումը ու կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցումը, կստեղծի պետություն-մասնավոր հատված առավել արդյունավետ երկխոսության հիմքեր:

194.

Հ Ի Մ Ն Ա Վ Ո Ր ՈՒ Մ

Հայաստանի Հանրապետության իրավական և դատական բարեփոխումների նոր ռազմավարությունը և դրանից բխող գործողությունների ծրագիրը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը

2012 թվականի հունիսի 30-ին ՀՀ Նախագահի ՆԿ-96-Ա կարգադրությամբ հաստատվել և նույն թվականի հուլիսի 7-ին ուժի մեջ է մտել Հայաստանի Հանրապետության իրավական և դատական բարեփոխումների 2012-2016 թվականների ռազմավարական ծրագիրը և ծրագրից բխող միջոցառումների ցանկը: ՀՀ նախագահի 2016 թվականի նոյեմբերի 30-ի ՆԿ-242-Ա կարգադրությամբ վերոնշյալ ՆԿ-96-Ա կարգադրությունը փոփոխության ենթարկվեց իր մեջ ներառելով նաև միջոցառումներ, որոնք նախատեսված էին 2017 թվականի համար, ուստի՝ կարգադրությունը վերնագրվեց՝ Հայաստանի Հանրապետության իրավական և դատական բարեփոխումների 2012-2016 թվականների ռազմավարական ծրագիրը և ծրագրից բխող միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ նշված գործողությունների ծրագրում ներառված միջոցառումների իրականացումը նախատեսված է մինչև 2017 թվականի ավարտը, իսկ կատարված բարեփոխումների արդյունքում գրանցված առաջընթացը պետք է շարունակական բնույթ կրի՝ ՀՀ կառավարության գործունեության 2017-2022 թվականների ծրագրում նախատեսվեց Հայաստանի Հանրապետության իրավական և դատական բարեփոխումների նոր ռազմավարության և դրանից բխող գործողությունների ծրագրի մշակումը:

Չանտեսելով մինչ այժմ կատարված բարեփոխումների արդյունքում գրանցված առաջընթացը և արդյունքները՝ դրանք չէին կարող բավարար և ամբողջական համարվել դատաիրավական համակարգի շարունակական կատարելագործման և բարելավման համար, ուստի՝ ՀՀ կառավարության ծրագրի մաս կազմող միջոցառումը անհրաժեշտ է նախատեսել նաև ՀՀ կառավարության 2017 թվականի գործունեության միջոցառումների ցանկում՝ որպես մինչև 2017 թվականի ավարտը իրականացվելիք միջոցառում:

2. Կարգավորման առարկան

Հայաստանի Հանրապետության իրավական և դատական բարեփոխումների նոր ռազմավարությունը և դրանից բխող գործողությունների ծրագիրը կապահովի դատաիրավական բարեփոխումների շարունակական ընթացքը հստակ սահմանված ծրագրին և ժամանակացույցին համապատասխան:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Հայաստանի Հանրապետության իրավական և դատական բարեփոխումների նոր ռազմավարությամբ և դրանից բխող գործողությունների ծրագրով նախատեսված միջոցառումների ամբողջական կատարում՝ սահմանված ժամկետներում:

Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարություն

195.

«Զինվորական ծառայության և զինծառայողի կարգավիճակի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Զինվորական ծառայության և զինծառայողի կարգավիճակի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծը ներկայացնելու անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի մարտի 10-ի N 245-Ա որոշմամբ հաստատված ցանկի 40-րդ և 41-րդ կետերի կատարման, ինչպես նաև զինվորական ծառայության կազմակերպման գործընթացը ՀՀ պաշտպանության նախարարության գործունեության գերակայություններին համապատասխան ապահովելու նկատառումներով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության մեջ 2015 թվականին կատարված փոփոխությունների համաձայն Հայաստանի Հանրապետությունն անցում է կատարել խորհրդարանական կառավարման համակարգին, որի արդյունքում գործող «Զինապարտության մասին» և «Զինվորական ծառայություն անցնելու մասին» ՀՀ օրենքների մի շարք կարգավորումներ ենթակա են համապատասխանեցման Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության դրույթներին: Միաժամանակ, ՀՀ օրենսդրության մեջ մեկ ակտով հատուկ սահմանված չեն պարտադիր, պայմանագրային և պահեստազորային զինվորական ծառայության իրականացման շրջանակները, զինվորական ծառայության կազմակերպման գործընթացում ամբողջական սահմանված չէ զինծառայողի կարգավիճակը, վերանայման անհրաժեշտություն ունեն զինվորական պաշտոնների նշանակման,

ծառայողական առաջխաղացման, զինվորական կոչումների շնորհման ընթացակարգերը:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է գործող «Զինապարտության մասին» և «Զինվորական ծառայություն անցնելու մասին» ՀՀ օրենքներով կարգավորվող հարաբերությունները, ինչպես նաև զինծառայողի սոցիալական և իրավական երաշխիքները սահմանող «Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքը նախատեսել մեկ միասնական օրենքի տեսքով:

2. Կարգավորման առարկան

Օրենքի նախագծով նախատեսվում է սահմանել պարտադիր, պայմանագրային և պահեստազորային զինվորական ծառայության կազմակերպման և իրականացման հետ կապված հարաբերությունները, հստակ ամրագրել զինծառայողի կարգավիճակը և դրանից բխող նրա իրավունքների և պարտականությունների, սոցիալական ու իրավական երաշխիքների շրջանակը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Օրենքի ընդունումը խթան կհանդիսանա ՀՀ քաղաքացիների կողմից Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանությանը մասնակցելու սահմանադրական պարտականության իրականացման, զինվորական ծառայության կազմակերպման ձևերի, զինծառայողների կարգավիճակի հստակեցման, պահեստազորային համակարգի զարգացման համար, ինչը կնպաստի երկրի պաշտպանունակության և անվտանգության առավել բարձր մակարդակի ապահովմանը:

196.

«Պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծը ներկայացնելու անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2016 թվականի մարտի 10-ի N 245-Ա որոշմամբ հաստատված ցանկի 36-րդ և 37-րդ կետերի կատարման, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության կազմակերպման գործընթացն արդի մարտահրավերներին ու ՀՀ պաշտպանության նախարարության գործունեության գերակայություններին համապատասխան ապահովելու նկատառումներով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության մեջ 2015 թվականին կատարված փոփոխությունների համաձայն Հայաստանի Հանրապետությունն անցում է կատարել խորհրդարանական կառավարման համակարգին, որի արդյունքում գործող «Պաշտպանության մասին» և «Զորահավաքային նախապատրաստության և

զորահավաքի մասին» ՀՀ օրենքների մի շարք կարգավորումներ ենթակա են համապատասխանեցման Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության դրույթներին: Բացի դրանից՝ գործող «Պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքով հիմնականում կարգավորվում է խաղաղ ժամանակ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության կազմակերպման և ապահովման գործընթացը, իսկ զորահավաքային նախապատրաստության միջոցառումները և պետությունը խաղաղից պատերազմական ժամանակի աշխատանքային ռեժիմի անցման հարաբերությունները ոչ ամբողջական տեսքով կարգավորվում են դեռևս 1999 թվականին ընդունված «Զորահավաքային նախապատրաստության և զորահավաքի մասին» ՀՀ օրենքով, որի շատ դրույթներ արդիականացման կարիք ունեն:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է գործող «Պաշտպանության մասին» և «Զորահավաքային նախապատրաստության և զորահավաքի մասին» ՀՀ օրենքները նախատեսել մեկ միասնական օրենքի տեսքով:

2. Կարգավորման առարկան

Օրենքի նախագծով հստակեցվում են խաղաղ և պատերազմի ժամանակ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության կազմակերպման և ապահովման, պետությունը խաղաղից պատերազմական ժամանակի աշխատանքային ռեժիմի անցման հարաբերությունները:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Օրենքի նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է բարձրացնել Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանունակության մակարդակը, Հայաստանի Հանրապետության ռազմաքաղաքական և ռազմական անվտանգության համակարգը համապատասխանեցնել Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության փոփոխություններին, ինչպես նաև ռազմական սպառնալիքների հնարավոր զարգացումներին:

Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն

197.

«Մեքենաների և մեխանիզմների անվտանգությանը ներկայացվող պահանջների տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Մեքենաների և մեխանիզմների անվտանգությանը ներկայացվող պահանջների տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2012 թվականի օգոստոսի 9-ի «Ոչ պարենային արտադրանքի տեխնիկական կանոնակարգերի վերանայման պլանավորման ծրագիրը հաստատելու մասին» N 1015-Ն որոշման հավելվածի 17-րդ կետի պահանջով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում տվյալ ոլորտի համար տեխնիկական անվտանգության հարաբերությունները նախկին իրավական ակտերով մոտարկված չեն մեքենաների և մեխանիզմների անվտանգությանը ներկայացվող պահանջների մասին Եվրոպական միության 1999/5 ԵՀ դիրեկտիվին:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

«Տեխնիկական կանոնակարգման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան տեխնիկական կանոնակարգի ընդունում: Կանոնակարգվող ոլորտին վերաբերող անվտանգության պահանջները համահունչ դարձնել ԱՏԽ (Առևտրի տեխնիկական խոչընդոտներ) դրույթներին և դրանց մոտարկումը ԵՄ (Եվրոպական միության) օրենսդրությանը, այսինքն, ԵՄ-ի և Հայաստանի միջև ԽՀԱԱՀ-ի (Խորը և համապարփակ ազատ առևտրի համաձայնագիր) շուրջ բանակցությունների արդյունքներին:

2. Կարգավորման առարկան

«Մեքենաների և մեխանիզմների անվտանգությանը ներկայացվող պահանջների տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծով կկարգավորվեն մեքենաների և մեխանիզմների անվտանգությանը ներկայացվող պահանջների մասին տեխնիկական անվտանգության պահանջների սահմանման իրավական հիմքերը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կանոնակարգվող ոլորտի համար իրավական հիմքերի ստեղծում և միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան տեխնիկական անվտանգության պահանջների սահմանում

198.

«Վերելակների և դրանց շահագործման անվտանգության պահանջների տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Վերելակների և դրանց շահագործման անվտանգության պահանջների տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է ՀՀ կառավարության 2012 թվականի օգոստոսի 9-ի «Ոչ պարենային արտադրանքի տեխնիկական կանոնակարգերի վերանայման պլանավորման

ծրագիրը հաստատելու մասին» N 1015-Ն որոշման հավելվածի 19-րդ կետի պահանջով:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում տվյալ ոլորտի համար տեխնիկական անվտանգության հարաբերությունները նախկին իրավական ակտերով մոտարկված չեն վերելակների և դրանց շահագործման անվտանգությանը ներկայացվող պահանջների մասին Եվրոպական միության 95/16 ԵՀ դիրեկտիվին:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

«Տեխնիկական կանոնակարգման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան տեխնիկական կանոնակարգի ընդունում: Կանոնակարգվող ոլորտին վերաբերող անվտանգության պահանջները համահունչ դարձնել ԱՏԽ (Առևտրի տեխնիկական խոչընդոտներ) դրույթներին և դրանց մոտարկումը ԵՄ (Եվրոպական միության) օրենսդրությանը, այսինքն, ԵՄ-ի և Հայաստանի միջև ԽՀԱԱՀ-ի (Խորը և համապարփակ ազատ առևտրի համաձայնագիր) շուրջ բանակցությունների արդյունքներին:

2. Կարգավորման առարկան

«Վերելակների և դրանց շահագործման անվտանգության պահանջների տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծով կկարգավորվեն վերելակների և դրանց շահագործման անվտանգությանը ներկայացվող պահանջների մասին տեխնիկական անվտանգության պահանջների սահմանման իրավական հիմքերը:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Կանոնակարգվող ոլորտի համար իրավական հիմքերի ստեղծում և միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան տեխնիկական անվտանգության պահանջների սահմանում

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն

199.

«Ոստիկանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

«Ոստիկանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունումը պայմանավորված է վարչական իրավախախտումները բացահայտելիս՝ քաղաքացիներից, պաշտոնատար անձանցից, կազմակերպություններից անհրաժեշտ բացատրություններ, տվյալներ, տեղեկանքներ, փաստաթղթեր և (կամ) դրանց պատճեններ պահանջելու և ստանալու, ինչպես նաև հասարակական կարգի պահպանությունն ապահովելիս տեսաձայնագրող կամ լուսանկարահանող տեխնիկական միջոցներ օգտագործելու՝ ոստիկանության լիազորությունների պոզիտիվ ամրագրման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու պաշտոնատար անձինք իրավասու են կատարելու միայն այնպիսի գործողություններ, որոնց համար լիազորված են ՀՀ Սահմանադրությամբ կամ օրենքներով: Վարչական իրավախախտումների քննության ընթացքում ոստիկանությունը քաղաքացիներից, պաշտոնատար անձանցից և կազմակերպություններից պահանջում է բացատրություններ, տվյալներ, տեղեկություններ, փաստաթղթեր կամ դրանց պատճեններ: Ոստիկանության նշված գործողությունն օրենսդրական ամրագրում չունի, հետևաբար Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի կիրառումը երաշխավորելու նպատակով անհրաժեշտ է օրենքում կատարել համապատասխան լրացում: «Ոստիկանության մասին» ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածով սահմանվում են ոստիկանության իրավունքները՝ վարչական իրավախախտումները կանխելիս և բացահայտելիս: Հոդվածում խոսվում է վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ արձանագրություն կազմելու իրավունքի մասին, սակայն բացակայում է արձանագրությունները կազմելու կամ վարչական իրավախախտման հատկանիշները պարզելու նպատակով քաղաքացիներից, պաշտոնատար անձանցից, կազմակերպություններից անհրաժեշտ բացատրություններ, տվյալներ, տեղեկանքներ, փաստաթղթեր և (կամ) դրանց պատճեններ պահանջելու և ստանալու լիազորությունը: Ոստիկանությանը նման իրավունք վերապահված է միայն օրենքի 19-րդ հոդվածով՝ որպես իրավախախտումը կանխելու լիազորություն: Օրինականության սկզբունքի երաշխավորման անհրաժեշտությունից է բխում նույն լիազորության ամրագրումը նաև 21-րդ հոդվածում:

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 31-րդ հոդվածը երաշխավորում է մարդու մասնավոր և ընտանեկան կյանքի անձեռնմխելիությունը: Ոստիկանությունը, իր խնդիրներն իրականացնելիս, օրենքով նախատեսված դեպքերում, կարգով և սահմաններում իրավասու է հավաքելու մասնավոր կյանքի գաղտնիք կազմող տեղեկություններ: Տեղեկությունների հավաքումը տեխնիկական միջոցներով քաղաքացիների մոտ հաճախ տարակուսանքի և դժգոհության առիթ է տալիս,

մասնավորապես, մարդկանց անհանգստացնում է հավաքված տեղեկությունների պահպանման և հետագա օգտագործման վերաբերյալ օրենսդրական բացերի առկայությունը: Հաշվի առնելով այն, որ հասարակական անվտանգության պահպանման ոլորտը հասարակական կարգի այն ենթահամակարգերից է, որտեղ ամենաշատն է ոստիկանության շփումը քաղաքացիների հետ, խնդիրն էլ ավելի արդիական է դառնում:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Նշված խնդիրների լուծման նպատակով առաջարկվում է օրենքում ամրագրել իրավախախտումների բացահայտման ընթացքում քաղաքացիներից, պաշտոնատար անձանցից ու կազմակերպություններից անհրաժեշտ տեղեկատվություն ստանալու՝ ոստիկանության լիազորությունը, ինչպես նաև հասարակական կարգի պահպանությունն ապահովելիս՝ ոստիկանության ծառայողներին իրավունք վերապահել օգտագործելու տեսաձայնագրող կամ լուսանկարահանող տեխնիկական միջոցներ՝ միաժամանակ սահմանելով տեսանյութերը կամ լուսանկարները պահելու առավելագույն ժամկետները, ինչպես նաև նախատեսելով տեսանյութերը կամ լուսանկարները, իրավախախտումների քննությունից բացի, այլ նպատակներով օգտագործելու արգելք:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով ոստիկանությանն իրավունք կվերապահվի վարչական իրավախախտումներ բացահայտելիս՝ քաղաքացիներից, պաշտոնատար անձանցից, կազմակերպություններից պահանջել և ստանալ անհրաժեշտ բացատրություններ, տվյալներ, տեղեկանքներ, փաստաթղթեր և (կամ) դրանց պատճեններ: Այս լիազորությունը գործնականում ոստիկանությունն իրականացնում է, սակայն պոզիտիվ ամրագրում այն երբևէ չի ստացել:

Հասարակական կարգի պահպանությունն ապահովելիս՝ ոստիկանության ծառայողներին իրավունք կվերապահվի օգտագործելու տեսաձայնագրող կամ լուսանկարահանող տեխնիկական միջոցներ:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունումը ոստիկանությանը հնարավորություն կտա ապահովելու օրինականության բարձր մակարդակ՝ վարչական իրավախտումների վերաբերյալ գործերի քննության և հասարակական կարգի ապահովման բնագավառներում: Մասնավորապես, առաջարկվող լրացումների արդյունքում՝

1) կապահովվի սահմանադրական նորմի պահանջը (Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի կիրարկումն ապահովելու նպատակով կամրագրվի, որ ոստիկանությունն իրավունք ունի հասարակական կարգի պահպանության ոլորտում կիրառելու տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև քաղաքացիներից, կազմակերպություններից և պաշտոնատար անձանցից պահանջելու և ստանալու անհրաժեշտ տեղեկատվություն).

2) կերաշխավորվի ոստիկանության գործողության լեգիտիմությունը.

3) քաղաքացիների, կազմակերպությունների, պաշտոնատար անձանց համար հասկանալի կլինի, որ նման պահանջներն օրինական են և պարտադիր կատարման ենթակա.

4) օրենքի մակարդակով կհստակեցվեն տեխնիկական միջոցներով հավաքված տեղեկությունների պահպանման նվազագույն և առավելագույն ժամկետները, կապահովվի տեղեկությունների հավաքման և օգտագործման նպատակի լեգիտիմությունը, այսինքն՝ կհստակեցվեն մասնավոր կյանքի ոլորտ ոստիկանական միջամտության սահմանները:

200.

«Հանցագործությունների, վարչական իրավախախտումների և պատահարների վերաբերյալ դիմումներն ու հաղորդումներն ընդունելու, գրանցելու, հաշվառելու և դրանց ընթացք տալու կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նախագծի ընդունումը պայմանավորված է հանցագործությունների, վարչական իրավախախտումների և պատահարների վերաբերյալ դիմումներն ու հաղորդումներն ընդունելու, գրանցելու, ընթացք տալու և հաշվառելու հետ կապված հարաբերությունների նորմատիվ կարգավորման անհրաժեշտությամբ:

1.1. Կարգավորման հարաբերությունների ներկա վիճակը և առկա խնդիրները

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունումը պայմանավորված է «Ոստիկանության մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասի կատարման անհրաժեշտությամբ, համաձայն որի ոստիկանությունը պարտավոր է ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով ընդունել, գրանցել և հաշվառել հանցագործությունների ու այլ իրավախախտումների, պատահարների վերաբերյալ դիմումներն ու հաղորդումները, դրանց տալ համապատասխան ընթացք: Օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո մինչև օրս օրենքի պահանջը չի կատարվել, ինչն առաջացրել է օրենսդրական բաց (գործնականում ՀՀ կառավարության որոշմամբ կարգավորման ենթակա հարաբերությունները կարգավորվել են ՀՀ ներքին գործերի նախարարի և գլխավոր դատախազի 1999 թվականի սեպտեմբերի 1-ի N 12/354 համատեղ հրամանով, որը, սակայն, ՀՀ արդարադատության նախարարությունում պետական գրանցում չի ստացել, ուստի, իրավաբանական ուժ չունի):

Օրենսդրական բացը ոչ միայն հակաիրավական է դարձնում հանցագործությունների գրանցման ոլորտում ոստիկանության գործառույթների իրականացումը, անարդյունավետ դարձնում ոլորտի նկատմամբ դատախազական հսկողությունը, այլև սահմանափակում է իրավախախտումներից տուժած անձանց՝ պետությունից արդյունավետ պաշտպանություն ստանալու իրավունքը կենսագործելու հնարավորությունը, քանի որ անորոշ են մնում իրավախախտումների մասին հաղորդում ներկայացնելիս՝ ոստիկանության և տուժած անձանց փոխադարձ իրավունքների և պարտականությունների շրջանակները:

Օրենսդրական բացը լրացնելու անհրաժեշտության վերաբերյալ ոստիկանությանը դիմել է նաև ՀՀ հատուկ քննչական ծառայությունը ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 200-րդ հոդվածի կարգով՝ հանցանքի կատարմանը նպաստող հանգամանքները վերացնելու ուղղությամբ միջոցներ ձեռնարկելու մասին միջնորդագրով: Ըստ մի շարք քրեական գործերի քննության արդյունքների՝ ՀՀ հատուկ քննչական ծառայությունը եզրակացրել է, որ կարգի բացակայությունը և իրավաբանական ուժ չունեցող հրամանով ղեկավարվելը պաշտոնական մի շարք հանցագործությունների համար հանցանպաստ գործոն է: Որոշման ընդունումից հետո միջնորդագրով ներկայացված պահանջը կկատարվի:

1.2. Առկա խնդիրների առաջարկվող լուծումները

Առաջարկվում է հանցագործությունների, վարչական իրավախախտումների և պատահարների վերաբերյալ դիմումներն ու հաղորդումներն ընդունելու, գրանցելու, ընթացք տալու և հաշվառելու հետ կապված հարաբերությունները կանոնակարգել ՀՀ կառավարության որոշմամբ:

2. Կարգավորման առարկան

Նախագծով կկարգավորվեն ՀՀ ոստիկանության կողմից հանցագործությունների, վարչական իրավախախտումների և պատահարների վերաբերյալ դիմումներն ու հաղորդումներն ընդունելու, գրանցելու, հաշվառելու և դրանց ընթացք տալու հետ կապված իրավահարաբերությունները՝ օրենքի պահանջին համապատասխան:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ՝

- 1) կապահովվի օրենքի պահանջի կատարումը.
- 2) քաղաքացիներն ու կազմակերպությունները հստակ պատկերացում կարող են ունենալ հաղորդումներն ընդունելու, գրանցելու, հաշվառելու կարգի և ժամկետների մասին.
- 3) կապահովվի՝ ինչպես դատախազական հսկողության, այնպես էլ՝ հասարակական վերահսկողության արդյունավետությունը հաղորդումների գրանցման ընթացքի նկատմամբ, քանի որ ոստիկանության իրավասու ստորաբաժանումների՝ օրենքով նախատեսված լիազորությունները բավարար չափով կարգում կոնկրետացվելու են և զարգացվելու, հստակեցվելու են կամայականությունների դեպքում քաղաքացիների բողոքարկման իրավունքի իրականացման հնարավորությունները:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտե

201.	<p align="center">«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի մայիսի 3-ի N 553-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Նշված իրավական ակտի ընդունումը բխում է Հայաստանի Հանրապետությունում ռադիոակտիվ նյութերի հայտնաբերման և վնասազերծման հետ կապված հարաբերությունները հստակեցնելու, կուտակված փորձը կիրառելու և ԱԷՄԳ-ի անվտանգության ստանդարտներին համապատասխանացնելու անհրաժեշտությունից:</p> <p>2. Կարգավորման առարկան Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում ռադիոակտիվ նյութերի հայտնաբերման ու վնասազերծման հարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի մայիսի 3-ի N 553-Ն որոշմամբ: Սակայն դեռևս կան հարցեր, որոնք կարգավորման կարիք ունեն: Մասնավորապես, մաքսային սահմանի վրա հայտնաբերված՝ թույլտվություն չունեցող ռադիոակտիվ կամ ռադիոակտիվ աղտոտածությամբ նյութերի ու առարկաների վնասազերծման հետ կապված և այլ հարցեր:</p> <p>3. Ակնկալվող արդյունքը Նախագծի ընդունմամբ կհստակեցվեն ռադիոակտիվ նյութերի հայտնաբերման ու վնասազերծման հետ կապված հարաբերությունները, ռադիոակտիվ նյութերի հայտնաբերման ու վնասազերծման հետ կապված մարմինների գործառույթները, ինչպես նաև կապահովվի կառավարության նշված որոշման համապատասխանությունը ԱԷՄԳ-ի անվտանգության ստանդարտներին:</p>
202.	<p align="center">«Ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտներում վթարների ճառագայթային հետևանքների գնահատման պահանջները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ</p> <p>1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը) Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը բխում է «Միջուկային անվտանգության մասին» կոնվենցիայի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջից, համաձայն որի կոնվենցիայի անդամ յուրաքանչյուր երկիր պարտավորվում է միջոցներ</p>

ծեռնարկել ապահովելու համար ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների անձնակազմի, բնակչության և շրջակա միջավայրի պաշտպանությունը հնարավոր վթարների դեպքում: Վթարների պլանավորման և հակազդման գործողություններն արդյունավետ իրականացնելու համար անհրաժեշտ է ունենալ նախագծային վթարների ճառագայթային հետևանքների գնահատման պահանջներ:

2. Կարգավորման առարկան

Նշված որոշման ընդունմամբ կսահմանվեն ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտներում վթարների ճառագայթային հետևանքների գնահատման պահանջներ:

3. Իրավական ակտի կիրառման դեպքում ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունմամբ կսահմանվեն ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների վթարների ճառագայթային հետևանքների գնահատման պահանջները, որոնց օգնությամբ հնարավորինս հստակ կսահմանվեն վթարային պլանավորման և հակազդման գործողությունները՝ ապահովելու համար անձնակազմի, բնակչության և շրջակա միջավայրի պաշտպանությունն իոնացնող ճառագայթման հնարավոր վնասակար ազդեցությունից:

203. **«Հայաստանի Հանրապետության 2009 թվականի հունիսի 4-ի N 631-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

Նշված իրավական ակտի ընդունումը պայմանավորված է Եվրոպական միության անդամ պետություններում ընդունված մոտեցումները Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելու անհրաժեշտությամբ, ինչպես նաև ռադիոակտիվ թափոնների կառավարման անվտանգության հարցերով մեկ միասնական փաստաթուղթ ունենալու անհրաժեշտությամբ:

2. Կարգավորման առարկան

Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում ռադիոակտիվ թափոնների անվտանգ կառավարման վերաբերյալ պահանջները կարգավորվում են ՀՀ կառավարության 2006 թվականի օգոստոսի 18-ի N 1489-Ն, 2007 թվականի հունիսի 4-ի «Ռադիոակտիվ թափոնների կառավարման կարգը հաստատելու մասին» N 631-Ն որոշումներով, որը դժվարացնում է ռադիոակտիվ թափոնների կառավարման ոլորտում գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների ու մասնագետների աշխատանքը:

3. Ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունմամբ կստեղծվի ռադիոակտիվ թափոնների անվտանգ կառավարման հարաբերությունները կարգավորող համակարգված փաստաթուղթ, որը կներառի նաև ԱԷՄԳ և Եվրոպական միության դիրեկտիվների դրույթները:

204.

**«Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտեին տարածք հատկացնելու մասին»
ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարության աշխատակազմ ներկայացնելու վերաբերյալ**

1. Իրավական ակտի անհրաժեշտությունը (նպատակը)

ՀՀ կառավարությանն առընթեր միջուկային անվտանգության կարգավորման պետական կոմիտեին են վերապահված շրջակա միջավայրի հողի, օդի, ջրի ճառագայթային մշտադիտարկման (մոնիթորինգ) և վերահսկողության իրականացումը, տեսչական ստուգումների ժամանակ ստուգվող օբյեկտներից փորձանմուշներ վերցնելը, հայտնաբերված ռադիոակտիվ նյութերի տիպաճշտումը, երկրի ընդերքից արտազատվող ռադիոակտիվ ռադոն գազի վերահսկումը:

Նշված աշխատանքները ժամանակակից պահանջներին համապատասխան կատարելու համար անհրաժեշտ է բարձր ճշտության ռադիոմետրիկ ու սպեկտրոմետրիկ սարքերով, ինչպես նաև ռադիոքիմիական անալիզների կատարման ու փորձանմուշների մշակման համար անհրաժեշտ սարքավորումներով հագեցված լաբորատորիա:

2. Կարգավորման առարկան

Կստեղծվի ռադիոակտիվ թափոնների անվտանգ կառավարման հարաբերությունները կարգավորող համակարգված փաստաթուղթ՝ Եվրամիության դիրեկտիվներին և ԱԷՄԳ անվտանգության ստանդարտներին համապատասխան:

3. Ակնկալվող արդյունքը

Ճառագայթային չափումների ռեֆերենսային ռադիոքիմիական լաբորատորիա ունենալու դեպքում կոմիտեն կկարողանա Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության անվտանգության ստանդարտների պահանջներին համապատասխան իրականացնել շրջակա միջավայրի կարգավորող վերահսկողությունը՝ ապահովելով Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պաշտպանությունն իրենց նող ճառագայթման հնարավոր վնասակար ազդեցությունից, բարելավելու շրջակա միջավայրի պահպանությունը: